

SVERIGES OFFICIELLA STATISTIK
SKOGSHUSHÅLLNING

SKOGSSTATISTISK ÅRSBOK
1953

KUNGL. SKOGSSTYRELSEN

STOCKHOLM 1955

OFFICIAL STATISTICS OF SWEDEN
FORESTRY

STATISTICAL YEARBOOK
OF FORESTRY
1953

THE ROYAL BOARD OF PRIVATE FORESTRY

FÖRORD

Skogsstyrelsen framlägger härmed den tredje årgången av Skogsstatistisk årsbok, avseende kalenderåret 1953. Årsboken är uppställd efter i stort sett samma linjer som sina föregångare för 1951 och 1952.

Avsnitten om ytvärd, sågverksindustri samt priser och omkostnader har, som följd av att utredningar i dessa ärenden

nyligen slutförts, kunnat bli något fylligare behandlade än tidigare år.

För det värdefulla bistånd vid årsbokens utarbetande, som beredvilligt lämnats av statliga och kommunala myndigheter samt enskilda organisationer, vill skogsstyrelsen betyga sin stora tacksamhet.

Stockholm i april 1955.

Folke Johansson
F. Silvén / *Hans-Georg Lindgren*

INNEHALLSFÖRTECKNING

	Sid.
Förord	3
Innehållsförteckning	5
Förkortningar	14
Karta	16

CONTENTS

	Page
Förord	3
Innehållsförteckning	5
Abbreviations	14
Map	16
A. Skogsmarken och skogskapitalet ...	17
I. Ytväld	17
II. Virkesförråd	21
III. Mark- och skogsvärden	32
IV. Skogens föryngring och vård	34
1. Frötillgång m. m.	34
2. Reproduktionsåtgärder	36
3. Röjning	39
4. Gallring	40
5. Betesfred	40
V. Skador på skogen	41
1. Skogsbränder	41
2. Snöbrott, stormskador	42
3. Viltskador	42
4. Insektsskador	43
5. Svampskador	44
B. Skogstekniska arbeten	45
I. Skogsvägbyggnad	45
II. Skogsdräning	46
III. Flottledsbyggnad	47
IV. Skogsindelningsarbeten	47
C. Skogskapitalets tillgodogörande ...	49
I. Avverkning, transport m. m.	49
1. Avverkning	49
2. Virkesmätning	50
3. Flottning	52
4. Järnvägstransporter	53
5. Lastbilstransporter	55
6. Fartygstransporter	55
7. Havsfloftning	56
II. Virkesförbrukning och produktion m. m.	56
1. Sågverksindustrien	56
2. Fanér- och plywoodindustrierna	59
A. Forest-land and forest capital	17
I. Area	17
II. Timber resources	21
III. Value of forest-land and forests ...	32
IV. Regeneration and tending of forests	34
1. Availability of seed etc.	34
2. Sowing and planting	36
3. Cleaning	39
4. Thinning	40
5. Protection against grazing	40
V. Damage to the forest	41
1. Fires	41
2. Windfalls and snow-breaks ...	42
3. Wild animals	42
4. Insects	43
5. Fungi	44
B. Technical activities	45
I. Roadbuilding	45
II. Draining	46
III. Building of floatways	47
IV. Management plans	47
C. The utilization of forest capital ...	49
I. Cutting, transport	49
1. Logging	49
2. Timber measuring	50
3. Floating	52
4. Railway-transport	53
5. Lorry-transport	55
6. Sea-transport	55
7. Sea-rafting	56
II. Timber-consumption and produc- tion	56
1. Sawmill industry	56
2. Veneer and plywood industries	59

	Sid.	Page	
3. Massaindustrien	60	3. Pulp industry	60
4. Wallboardindustrien	60	4. Wallboard industry	60
5. Förbrukning av brännved och husbehovsvirke	61	5. Consumption of fuelwood etc.	61
III. Export och import	62	III. Foreign trade	62
1. Oarbetade trävaror	62	1. Unprocessed wood	62
2. Sågat virke	63	2. Sawn wood	63
3. Fanérskivor	63	3. Veneer and plywood	63
4. Massaved och wallboard	63	4. Pulp and wallboard	63
D. Virkespriser och omkostnader	65	D. Timber prices and production costs	65
I. Rotpriser	65	I. Prices of timber on root	65
II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved	67	II. Prices of cut timber	67
III. Drivningskostnader	69	III. Costs of logging	69
IV. Priser på sågade trävaror och massa	70	IV. Prices of sawn wood and pulp	70
E. Arbetarförhållanden	73	E. Labour-market conditions	73
I. Löner och avtal	73	I. Wages and collective wage agreements	73
II. Sysselsättning	75	II. Employment	75
III. Olycksfall och arbetskydd	78	III. Accidents and protection against accidents	78
F. Vilt tillgång och jakt	81	F. Wild animals and hunting	81
G. Övriga skogliga frågor	83	G. Other matters relating to forestry	83
I. Administration	83	I. Administration	83
1. Domänverket	83	1. The Swedish State Forest Service	83
2. Skogsstyrelsen	84	2. The Royal Board of Private Forestry	84
3. Skogsvårdsstyrelserna	85	3. The local forestry boards	85
II. Skogsforskningsinstitutet	86	II. The Forest Research Institute	86
III. Skoglig undervisning	87	III. Forestry training	87
IV. Föreningar och organisationer	90	IV. Associations and organizations	90
V. Anslag för skogsvårdande ändamål	96	V. State subsidies for silviculture	96
H. Internationell översikt	101	II. International review	101
I. Sammanfattnings på engelska	104	I. Summary in English	104
J. Källförteckning	112	J. Literary sources	112
<i>Tabeller i texten</i>			
<i>Tabell A. Rikets skogsmarksareal fördelad på ägargrupper år 1951. Länsvis</i>	18	<i>Tables in the text</i>	
<i>Table A. Forest area distributed by owner groups in 1951. By counties</i>	18		

	Sid.	Page	
Tabell B. Antal brukningsenheter samt areal av enskilda skogar utom aktie- bolagsskogar fördelade efter skogs- marksinnehav år 1951. Länsvis	22	Table B. Number of forest units and area of private forests (excl. compa- nies' forests) distributed by size- groups in 1951. By counties	22
Tabell C. Landarealens fördelning på ägoslag i brukningsenheter av olika storlek (preliminära uppgifter)	23	Table C. Land use by size-groups in three major regions	23
Tabell D. Virkesförrådet på bark och den procentuella andelen av olika trädsdrag och grovleksklasser. Läns- vis	25	Table D. Growing stock (incl. bark) and the distribution in per cent by species and by size-groups. By counties	25
Tabell E. Stamantal, totalt i milj. och per hektar, fördelat på trädsdrag och diameterklasser. Skogsmark inklusi- ve hagmark. Länsvis	26	Table E. Number of trunks, total and per ha, by species and size-groups. By counties	26
Tabell F. Skogsmarkens fördelning med hänsyn till skogsbeståndens trä- slagssammansättning. Skogsmark in- klusive hagmark. Länsvis	30	Table F. Distribution of forest ground according to the composition of spe- cies of the growing forest. By coun- ties	30
Tabell G. Virkesförrådets under bark förändringar i procent för olika trä- slag och inom olika diameterklasser, mellan riksskogstaxeringarna åren 1923—1929, och 1938—1952. Länsvis	31	Table G. Changes in growing stock by species and size-groups, between the two National Forest Surveys. By counties	31
Tabell H. Jämförelse mellan värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1945 och 1952. Länsvis	33	Table H. Comparison between the value of forest ground and growing forest at the Real Property Assessments in Sweden in 1945 and 1952. By counties	33
Tabell I. Av domänverket och skog- svårdsstyrelserna åren 1949—1953 ut- klängt skogsfrö. Länsvis	35	Table I. Production of pine and spruce seed by the State Forest Service and by regional forestry boards. By coun- ties	35
Tabell J. Under år 1953 beviljade in- förselstillstånd för plantor och frö av skogsträd	37	Table J. Import licences given in 1953 for plants and seed of forest trees	37
Tabell K. Under åren 1951—1953 utförd skogsodling i ha per 1 000 ha pro- duktiv skogsmark	38	Table K. Forest planting and sowing per 1 000 ha forest land in 1951—53. In hectares	38
Tabell L. Reproduktionsåtgärder och röjning åren 1942—1953	39	Table L. Silvicultural measures taken in 1942—1953	39

Sid.	Page
<i>Tabell M.</i> Beräknad möjlig årsavverkning av tall och gran under 3" i diameter	40
<i>Tabell N.</i> Skogsbrändernas antal, väldade skador m. m. under åren 1946—1953	41
<i>Tabell O.</i> Sågverkens totala produktion av barrvirke 1953, fördelad på huvudgrupper av sågverk och områden	57
<i>Tabell P.</i> Avsalusågarnas produktion av barrvirke år 1953, fördelad på verks typer och områden	58
<i>Tabell Q.</i> Avsalusågarnas timmerförbrukning år 1953, fördelad på trädslag och sågverkens geografiska belägenhet	59
<i>Tabell R.</i> Sammansättning, genomsnittligt pris m. m. för stämplingsposter, sälda å rot från bondeskogar hösten 1952	66
<i>Tabell S.</i> Av domänverket erhållna rånettopriser vid försäljning av rot poster och upphugget virke drivnings åren 1948/49—1953/54	68
<i>Tabell T.</i> Exportpriser (fob) på sågade trävaror av furu och gran samt på pappersmassa, åren 1939 samt 1944—53	71
<i>Tabell U.</i> Löneutvecklingen åren 1945—53 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk samt trä- och massaindustri	74
<i>Tabell V.</i> Antal förvärvsarbetande och deras familjemedlemmar inom skognäringen efter yrkesställning den 31 december 1950. Hela riket	76
<i>Tabell X.</i> Antal olycksfall och därav föranledda sjukdagar per 1 000 årsarbetare i skogs- och flottningsarbeten åren 1950 och 1951. Större arbetsgivare (exkl. staten)	79
<i>Table M.</i> Estimated possible cutting of pine and spruce, holding less than 3" in diameter	40
<i>Table N.</i> Number of forest fires, damage etc. in 1946—1953	41
<i>Table O.</i> Production of coniferous lumber by all sawmills, distributed by types of mill and by regions	57
<i>Table P.</i> Production of coniferous lumber by commercial sawmills in 1953, distributed by types of mill and by regions	58
<i>Table Q.</i> Consumption of lumber in 1953 by commercial sawmills, by species and the geographical situation of the sawmills	59
<i>Table R.</i> Composition, average prices obtained etc. for standing timber on private forests in autumn 1952	66
<i>Table S.</i> Netprices obtained by the State Forest Service for wood sold on root or cut in the cutting years 1948/49—1953/54	68
<i>Table T.</i> Export prices of coniferous sawn wood and of wood pulp, in 1939 and 1944—53	71
<i>Table U.</i> Development of wages of adult male workers in forestry agriculture and in wood and pulp industry in 1945—1953	74
<i>Table V.</i> Economically active population in forestry and members of their families, by occupational status. Entire country	76
<i>Table X.</i> Number of accidents per 1 000 full-year workers in forest work and in floating, in 1950 and 1951	79

Sid.	Page
<i>Tabell Y.</i> Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsägare m. fl. under år 1953	88
<i>Tabell Z.</i> Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen	100
Tabeller	
<i>Tabell 1.</i> Rikets areal vid 1953 års slut, fördelad på skogsmark, inägor, impeniment och vatten. Skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis	117
<i>Tabell 2.</i> Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika statliga myndigheter vid 1953 års slut. Länsvis	118
<i>Tabell 3.</i> Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsens tillsyn vid 1953 års slut	120
<i>Tabell 4.</i> Virkesförråd på bark, totalt och per hektar, fördelat på trädslag och diameterklasser. Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis	122
<i>Tabell 5.</i> Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark)	125
<i>Tabell 6.</i> Arealer, som övergått med skogsvårdsåtgärder under år 1953, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis	126
<i>Tabell 7.</i> Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m. under år 1953. Länsvis	128
<i>Tabell 8.</i> Antal skogsbränder och bränd areal under år 1953, fördelade efter brandorsak. Länsvis	129
<i>Tabell 9.</i> Skogsbilvägar, färdigbyggda under år 1953, med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis	130
Tables	
<i>Table 1.</i> Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1953. Forest area per inhabitant and per ha cultivated land. By counties	117
<i>Table 2.</i> Forest land administered by different state authorities at the end of 1953. By counties	118
<i>Table 3.</i> Forest land under the supervision of regional forestry authorities at the end of 1953	120
<i>Table 4.</i> Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size-groups. By counties	122
<i>Table 5.</i> Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark)	125
<i>Table 6.</i> Silvicultural measures taken in 1953, by forest-owner groups. By counties	126
<i>Table 7.</i> Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires in 1953. By counties	128
<i>Table 8.</i> Number of forest fires and damage by causes in 1953. By counties	129
<i>Table 9.</i> Forest roads completed in 1953 by forest-owner groups. By counties	130

	Sid.
<i>Tabell 10.</i> Under år 1953 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsäggrupper, Länsvis	131
<i>Tabell 11.</i> Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren 1943/44—1952/53	132
<i>Tabell 12.</i> Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha under åren 1944—1953	133
<i>Tabell 13.</i> Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar under år 1953. Länsvis	134
<i>Tabell 14.</i> Av virkesmätningsföreningarna under sässongerna 1950/51—1952/53 inmätta kvantiteter virke ...	135
<i>Tabell 15.</i> Medelvolym för av virkesmätningsföreningarna under drivningsårsongerna 1951/52 och 1952/53 inmätt virke i fast mått under bark	136
<i>Tabell 16.</i> Virkemätningsföreningarnas medelkostnader för inmätt virke, drivningsåren 1948/49—1952/53	137
<i>Tabell 17.</i> Flottningsföreningar och flottleder år 1953	138
<i>Tabell 18.</i> Flottat och levererat virke år 1953	139
<i>Tabell 19.</i> Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. år 1953	140
<i>Tabell 20.</i> Rundvirkestransporter på järnväg under år 1953	141
<i>Tabell 21.</i> Ursprungs- och destinationslän för järnvägstransporter av oförändlat virke, år 1953	142
<i>Tabell 22.</i> Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförändlat virke, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken under månaderna mars, april samt september, oktober 1953	144

<i>Table 10.</i> Draining ditches completed in 1953, by forest-owner groups. By counties	131
<i>Table 11.</i> Estimated yearly cutting by assortments in the cutting-years 1943/44—1952/53	132
<i>Table 12.</i> Cutting in Crown forests, diocesan forests, other public forests and 'companies' forests, total and per ha, in the years 1944—1953	133
<i>Table 13.</i> Cutting in Crown forests diocesan forests and other public forests in 1953. By counties	134
<i>Table 14.</i> Volume of timber measured in the cutting-years 1950/51—1952/53 by timber measurement associations	135
<i>Table 15.</i> Average volume of timber measured by timber measurement associations in the cutting-years 1951/52 and 1952/53	136
<i>Table 16.</i> Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the cutting-years 1948/49—1952/53	137
<i>Table 17.</i> Floating associations and floatways in 1953	138
<i>Table 18.</i> Wood floated and delivered in 1953	139
<i>Table 19.</i> Floating and sorting costs etc. in 1953	140
<i>Table 20.</i> Transports of unprocessed wood by rail in 1953	141
<i>Table 21.</i> Origin and destination of unprocessed wood transported by rail in 1953	142
<i>Table 22.</i> Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during four months in 1953	144

	Page
<i>Tabell 23.</i> I rikets hamnar och lastagplatser under år 1953 lossade kvantiteter av oförändlat virke (endast inrikes fartygstransporter)	146
<i>Tabell 24.</i> Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1949—1952. Hela riket	147
<i>Tabell 25.</i> Sågverkens och hyvleriernas samt lädärmnesfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1953. Länsvis	148
<i>Tabell 26.</i> Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1953. Länsvis	149
<i>Tabell 27.</i> Export av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1949—1953	150
<i>Tabell 28.</i> Import av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1949—1953	151
<i>Tabell 29.</i> Sveriges export och import av oförändlat virke med fördelning på import- resp. exportländer under år 1953	152
<i>Tabell 30.</i> Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar åren 1944—1953. Länsvis	153
<i>Tabell 31.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1952/53. Sågtimmer av furu och gran	154
<i>Tabell 32.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1952/53. Massaved av barrträd	156
<i>Tabell 33.</i> Bruttopriser och omkostnader för drivningsåret 1952/53. Brännved	157
<i>Table 23.</i> Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs in 1953	146
<i>Table 24.</i> Yearly consumption of roundwood by forest industries in 1949—1953. Entire country	147
<i>Table 25.</i> Production of sawn and planed lumber and boxboard in 1953. By counties	148
<i>Table 26.</i> Pulp and wallboard production in 1953. By counties	149
<i>Table 27.</i> Exports of roundwood, sawn wood etc. 1949—1953	150
<i>Table 28.</i> Imports of roundwood, sawn wood etc. 1949—1953	151
<i>Table 29.</i> Swedish exports and imports of roundwood by countries of destination and origin in 1953	152
<i>Table 30.</i> Net value of wood cut in Crown forests in 1944—1953. By counties	153
<i>Table 31.</i> Gross prices and logging costs in the cutting-year 1952/53. Coniferous timber	154
<i>Table 32.</i> Gross prices and logging costs in the cutting-year 1952/53. Coniferous pulpwood	156
<i>Table 33.</i> Gross prices and logging costs in the cutting-year 1952/53. Fuel wood	157

Sid.	
<i>Tabell 34.</i> Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst i kronor vintrarna 1938/39 samt 1949/50 till 1952/53. Länsvis.	158
<i>Tabell 35.</i> Sysselsättningen i skogsbruket under år 1953 vid domänverket och 54 större skogsholag	159
<i>Tabell 36.</i> Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken, år 1953	160
<i>Tabell 37.</i> Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket åren 1951—1953	161
<i>Tabell 38.</i> Antal årsarbetare samt olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1951. Större arbetsgiare (exkl. staten)	162
<i>Tabell 39.</i> Antal förlorade arbetsdagar per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1951 samt i genomsnitt för perioden 1946—50. Större arbetsgiare (exkl. staten)	163
<i>Tabell 40.</i> Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt för åren 1936—1945 samt åren 1949—1953. Länsvis	164
<i>Tabell 41.</i> Antal under åren 1949—1953 dödade skogsvillebråd	165
<i>Tabell 42.</i> Under budgetåret 1952/53 genom Kungl. Maj:t:s eller skogsstyrelsens beslut tilldelade bidragsmedel (statsbidrag, prisutjämningsmedel) för särskilda skogsvårdsåtgärder. Länsvis	166
<i>Tabell 43.</i> Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen, i vissa länder, år 1953	168

Page	
<i>Table 34.</i> Average daily wages of forest workers in the cutting-years 1938/39 and 1949/50—1952/53. By counties ... 158	
<i>Table 35.</i> Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests in 1953 159	
<i>Table 36.</i> Personnel engaged in floating activity and number of day-works performed in 1953 160	
<i>Table 37.</i> Labour-exchange activities in forestry in the years 1951—1953 161	
<i>Table 38.</i> Number of full-year employees and number of accidents in forest work and floating in 1951 ... 162	
<i>Table 39.</i> Number of working days lost per full-year employee owing to accidents in forest work and floating in 1951 and on an average for the period 1946—50 163	
<i>Table 40.</i> Number of elk killed during legal shooting season in 1936—53. By counties	164
<i>Table 41.</i> Number of game killed in 1949—1953	165
<i>Table 42.</i> State subsidies paid for special silvicultural measures during the budget-year 1952/53. By counties ... 166	
<i>Table 43.</i> Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries, in 1953	168

Sid.	
<i>Tabell 44.</i> Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning under åren 1952 och 1953	169
<i>Tabell 45.</i> Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel under år 1953	170
<i>Tabell 46.</i> Produktion av några viktiga träindustriprodukter i vissa betydande producentländer år 1953	171
<i>Tabell 47.</i> Export och import av några viktiga träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror, år 1953	172
Diagram	
1. Landarealens fördelning i de olika länen mellan skogsmark och annan mark	19
2. Skogsmarkens fördelning på ägargrupper inom de fem länsgrupperna	19
3. Arealens samt det samlade skogsmarks- och skogsvärdets fördelning på skogsägargrupper år 1945	32
4. Löneutvecklingen under åren 1939—53 för huggare och körare samt för manliga arbetare inom träindustrien och för manlig personal m. fl. inom industrien	74
5. Antalet lediga och tillsatta platser samt antalet lediga platser per 100 tillsatta, åren 1951—1953	78
Diagram	
1. Distribution of land area between forest land and other land, by counties	19
2. Distribution of forest ground by owner groups. By groups of counties	19
3. Forest land and the total value of forest land and growing stock, distributed by owner groups in 1945	32
4. Development in 1939—1953 of cutters' and hauliers' wages compared with the development of the wages of male wood industry workers and salaries of industry employees	74
5. Number of vacancies, number of placement and number of placements per 100 vacancies in 1951—1953	78

SYMBOLER OCH FÖRKORTNINGAR

Intet att redovisa	—
Uppgift ej tillgänglig	..
Logiskt omöjlig uppgift	.
Preliminär eller uppskattad uppgift	*
Centimeter	cm
Meter	m
Kilometer	km
Hektar	ha
Kvadratkilometer	km ²
Kubikmeter	m ³
Kubikmeter fast mätt	m ³ f.
Kubikmeter travat mätt	m ³ t.
Skogskubikmeter (hel trädstams volym med bark)	m ³ sk.
Fot (engelsk)	f el.
Tum	"
Kubikfot (engelsk)	f ³
Flottningskubikfot	f ³ fl.
Kubikfot toppmått (cylinderkubikfot)	f ³ to.
Kubikfot (topprotmått)	f ³ tr.
Standard	std
Kilogram	kg
Helbarkad	hb.
Obarkad	ob.
På bark (med bark)	pb.
Under bark (utan bark)	ub.
Mittmått	mi.
Brösthöjd	brh.
Osorterat (sågad vara kval. I—IV)	o/s
Kvinta (» » » V)	V
Cirka	ca
Kronor	kr
Food and Agriculture Organization of the United Nations	FAO
Sveriges officiella statistik	SOS
Sveriges offentliga utredningar	SOU

SYMBOLS AND ABBREVIATIONS

Nil or negligible
Not available
Logically impossible
Provisional or estimated figure
Centimetre
Metre
Kilometre
Hectare
Square kilometre
Cubic metre
Cubic metre solid wood
Cubic metre piled wood
Forest cubic metre (whole trunk incl. bark)
Foot (English)
Inch (English)
Cubic foot (English)
Floating cubic foot
Cubic foot by measuring on the top of the log
Cubic foot by measuring on the top and at the bottom of the log
Standard (Petersburg)
Kilogramme
Completely barked
Unbarked
On (or with) bark
Under (or without) bark
Measured at the middle of the log
Breast height
Unsorted
Quinta
Approximately
Swedish crowns
Food and Agriculture Organization of the United Nations
Swedish Official Statistics
Investigations by the Swedish Government

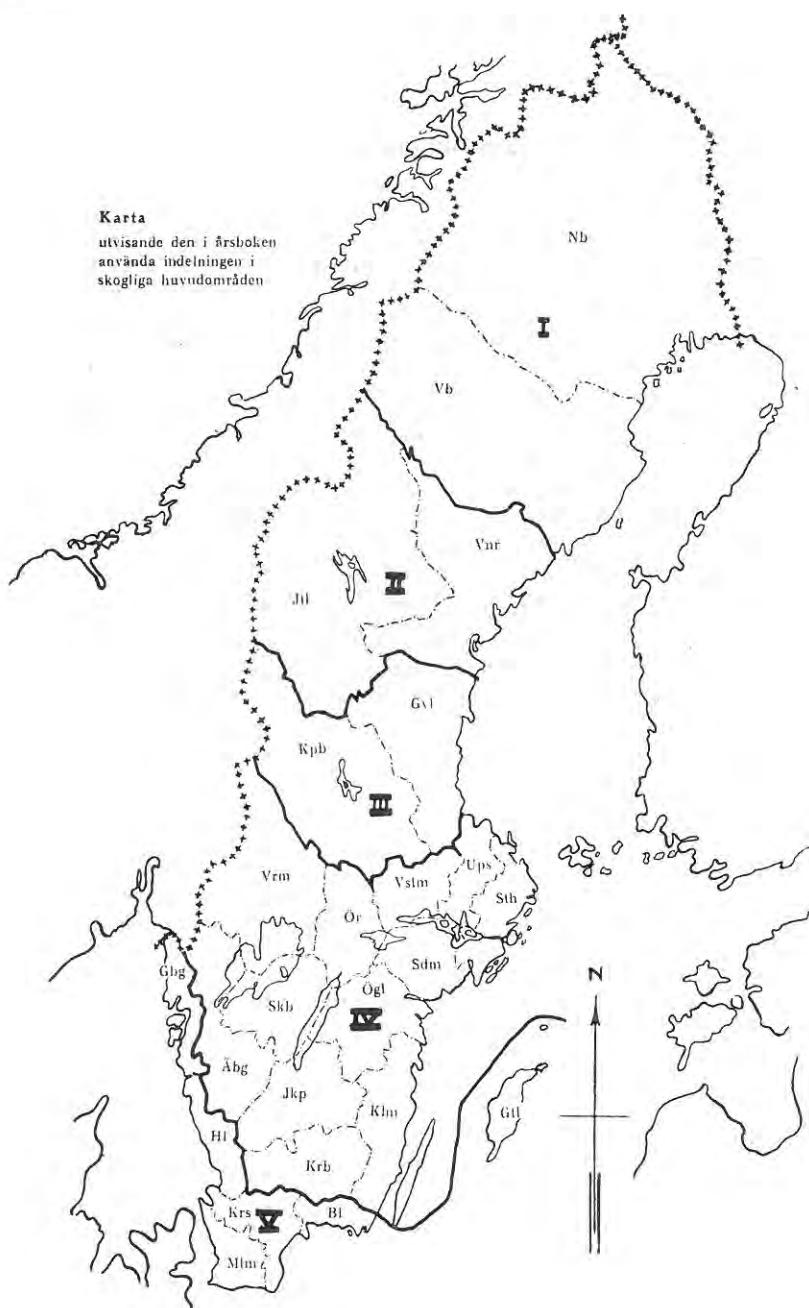
LÄNSFÖRKORTNINGAR

Abbreviations for the Swedish counties (län).

Nb	Norrbottens län	Ups	Uppsala län	Klm	Kalmar län
Vb	Västerbottens län	Sth	Stockholms län och stad	Gtl	Gotlands län
Jtl	Jämtlands län	Sdm	Södermanlands län	Gbg	Göteborgs och Bohus län
Vnr	Västernorrlands län	Ög	Östergötlands län	Hl	Hallands län
Gvl	Gävleborgs län	Skb	Skaraborgs län	Bl	Blekinge län
Kpb	Kopparbergs län	Vrm	Värmlands län	Krs	Kristianstads län
Ör	Örebro län	Äbg	Älvsvärmlands län	Mlm	Malmöhus län
Vstm	Västmanlands län	Jkp	Jönköpings län	Krb	Kronobergs län

I vissa tabeller är länen sammanslagna i fem grupper (se karta s. 16): In certain tables the counties are grouped as follows (see map on page 16):

- I Övre Norrland Nb och Vb
- II Mellersta Norrland Jtl och Vnr
- III Nedre Norrland o. Dalarna Gvl och Kpb
- IV Mellansverige och Småland Vrm, Ör, Vstm, Ups, Sth, Sdm, Ög, Skb, Äbg, Jkp, Krb och Klm
- V Södra och västra kustlänén Gtl, Gbg, Hl, Bl, Krs och Mlm

A. SKOGSMARKEN OCH SKOGSKAPITALET

I. Ytvärd

Rikets skogsmarksareal undergår givetvis inga plötsliga och stora förändringar. Om likväld statistiken utvisar vissa variationer, torde detta endast delvis få tillskrivas ändringar i de faktiska förhållandena men i övrigt bero på omvälderier eller olikheter i definitioner bl. a. av begreppet skogsmark. Den i tabell 1 anförda siffran för totala skogsmarksarealen, 229 515 km², grundar sig på riksskogstaxeringens material. En mindre ökning i jämförelse med tidigare år härför sig till Gotlands län, vars arealuppgift enligt senaste taxering icke förelåg vid tryckningen av närmast föregående årsbok. Enligt de preliminära resultaten från 1951 års jordbruksräkning uppgår rikets skogsmarksareal till 224 861 km² och enligt 1952 års allmänna fastighetstaxering till 225 152 km² (ävenledes preliminära uppgifter), i båda fallen sålunda ca 2 % lägre än riksskogstaxeringens arealuppgifter.

Skiljaktigheterna i de redovisade siffrorna torde bl. a. bero på att jordbruksräkningens och fastighetstaxeringens uppgifter icke inkluderar vissa kronan tillhöriga skogar i Norrbottens, Västerbottens, Jämtlands och Kopparbergs län (ca 2 900 km²), vilka vid domänverkets skogsindelningar ej ansets taxeringsvärda.

En jämförelse mellan uppgifterna om skogsmarksarealen enligt de båda senaste jordbruksräkningarna, 1944 och 1951, ger vid handen, att arealen ökat ca 1 % mellan de båda åren; samma re-

sultat ger en jämförelse mellan fastighetstaxeringarnas uppgifter. Resultatet torde, åtminstone delvis, vara ett uttryck för en reell ökning av skogsmarksarealen, betingad av dels att skogsmark genom utdikning o. d. vunnits av impediment, dels att tidigare odlade marker gjorts skogbärande.

Skogsmarkens andel av totalarealen varierar — såsom närmare belyses av diagram 1 — betydligt från län till län. I Västernorrlands län är nära 75 % av totalarealen skogbevuxen, i Malmöhus län endast 13 %. I förhållande till folkmängden har de tre nordligaste länen, Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län, de största skogsmarksarealerna. Samma tre län utvisar också den största skogsmarksarealen per ha inägomark. Medan det i Norrbotten går 30 ha skogsmark på en ha inägomark, är siffran för Malmöhus län endast 0,2 ha och för Kristianstads och Skaraborgs län endast 1,0 ha skogsmark per ha inägomark.

Med hänsyn till äganderätten plågar skogsmarken indelas i tre huvudgrupper: allmänna skogar (varav kronoskogar i allmänhet särskiljs) och bolagskogar, som vardera omfattar ungefär en fjärdedel, samt övriga enskilda skogar, omfattande drygt hälften av rikets skogsmarksareal. Fördelningen på dessa grupper, totalt och procentuellt, framgår av tabell A, som är grundad på 1951 års jordbruksräknings material. Vid jämförelse med motsvarande tabell i Skogsstatistisk årsbok 1951 bör obser-

Tabell A. Rikets skogsmarksareal fördelad på ägargrupper år 1951.

Länsvis

Forest area distributed by owner groups in 1951

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupper County	Allmänna skogar Public forests			Enskilda skogar Private forests					
	Statens skogar ¹	Övriga allmänna skogar Other public forests	Aktiebolags-skogar Companies' forests	Övriga enskilda skogar Other private forests					
	Areal km ²	i % av hela skogs-arealen in % of total forest area	Areal km ²	i % av hela skogs-arealen in % of total forest area	Areal km ²	i % av hela skogs-arealen in % of total forest area	Areal km ²	i % av hela skogs-arealen in % of total forest area	
Nb	19 898	52	2 558	7	3 930	10	11 570	31	
Vb	10 305	32	1 441	5	7 356	23	12 678	40	
Jtl	1 443	6	1 863	7	11 504	44	11 149	43	
Vnr	1 356	7	611	3	8 561	46	8 044	43	
Gyl	885	6	762	5	5 854	41	6 613	47	
Kpb	2 660	13	2 000	10	6 420	32	8 791	44	
Vrm	247	2	531	4	4 692	37	7 228	57	
Ör	833	16	337	6	1 701	32	2 420	46	
Vstm	470	12	428	11	905	24	1 984	52	
Ups	86	3	433	15	1 026	36	1 344	47	
Sth	266	7	390	10	414	11	2 762	72	
Sdm	235	7	333	10	259	8	2 599	75	
Ög	397	7	550	10	824	15	3 874	69	
Skb	390	12	309	9	230	7	2 446	72	
Äbg	268	4	424	6	368	6	5 500	84	
Jkp	321	5	307	5	326	5	5 467	85	
Krb	294	5	281	5	706	12	4 411	78	
Klm	567	8	301	4	411	6	5 578	81	
Gtl	99	6	84	6	54	4	1 139	83	
Gbg	94	6	98	6	28	2	1 428	87	
Hl	106	5	114	6	66	3	1 760	86	
Bl	47	3	52	3	76	4	1 665	90	
Krs	177	7	144	6	66	3	2 163	85	
Mim	38	6	65	10	6	1	568	83	
I	30 203	44	3 999	6	11 286	16	24 248	35	
II	2 799	6	2 474	6	20 065	45	19 194	43	
III	3 545	10	2 762	8	12 274	36	15 404	45	
IV	4 374	7	4 623	7	11 862	18	45 616	69	
V	561	6	556	5	296	3	8 724	86	
Riket	41 481	18	14 413	7	55 784	25	113 183	50	
Entire country									

¹ Hit har härförts kronoskogar samt skogar under fortifikationsförvaltningen, vattenfallsstyrelsen, lantbruksstyrelsen och lotsstyrelsen.

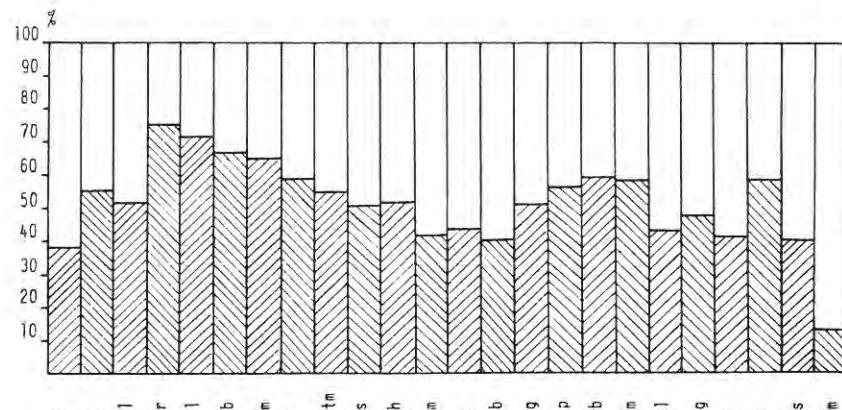

Diagram 1. Landarealens fördelning i de olika länen mellan skogsmark och annan mark.
Streckad yta är skogsmark.

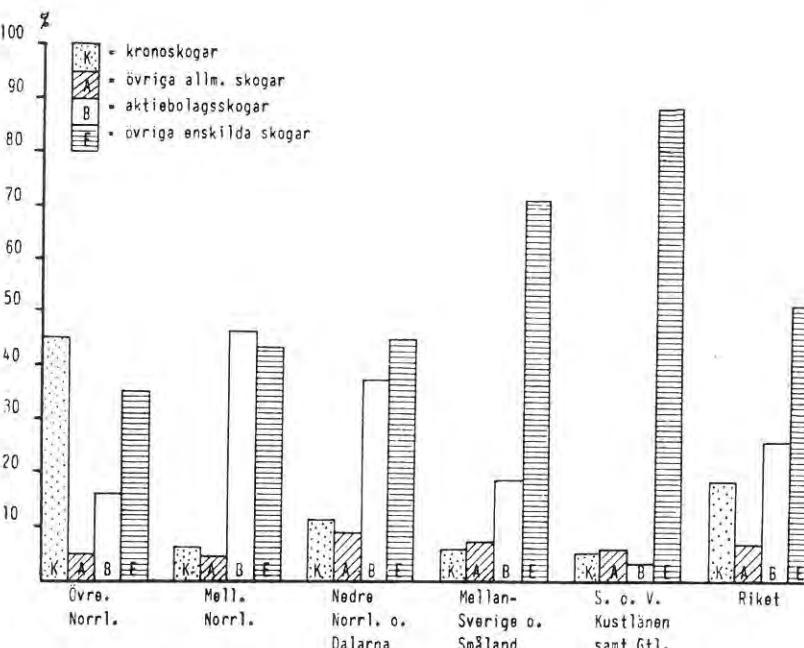

Diagram 2. Skogsmarkens fördelning på ägargrupper inom de fem länsgrupperna.

veras att sistnämnda tabell, som avser år 1945, exkluderar städernas och övriga tätorters arealer. — Som framgår av tabell A och diagram 2 råder stora olikheter mellan de skilda delarna av riket i fråga om fördelningen på ägargrupper. Sälvunda upptar de allmänna skogarna i Norrbottens län (huvudsakligen kronoskogar) nära 60 % av skogsmarksarealen och i Västerbottens län ca 37 %; i intet av de övriga länen överstiger deras andel av skogsmarken 25 %. Bolags-skogarna har sin tyngdpunkt i de återstående norrländslänen, Jämtlands, Västernorrlands och Gävleborgs län. I Göteborgsland samt Stockholms och Södermanlands län är bolagsskogarna av förhållandevis ringa omfattning, störst i Östergötlands län (15 %) och minst i Malmöhus län (knappt 1 %). I denna del av riket är bondeskogsbruket förhärs-kande; endast i Östergötlands län uppträder »Övriga enskilda skogar» mindre än 70 % av skogsmarksarealen.

Huvudparten av statens skogar förvaltas av domänverket, som dessutom har tillsynen över vissa andra allmänna skogar. Fyra andra ämbetsverk utövar tillsynen över övriga statliga skogar. Förvaltningen av de ecklesiastika skogarna handhas av stiftsnämnderna. Samtliga andra skogar, allmänna och enskilda, står under skogsvårdsstyrelsernas tillsyn. Följande schema visar skogens indelning i administrativt hänsende. De arealer, som är att hänföra till de olika grupperna, återfinns i tabeller-na 2 och 3.

I. Domänstyrelsen.

- A. Kronoskogar (kronoskogsförordningen den 10 maj 1935, nr 157)
 - 1. kronoparker
 - 2. skogsjordbruk, kronotorp, äldre kronolägenheter m. m.
 - 3. kronoholmar och skär

- 4. kronoöverloppsmarker
- 5. oavmätta kronomarker
- B. Övriga skogar under domänstyrelsens förvaltning eller tillsyn
 - 1. bergverksskogar (KF den 27 maj 1898)
 - 2. renbetesfjäll (1894 års skogsordning, 4 §)
 - 3. kronoallmänningar (1894 års skogsordning, 4 §)
 - 4. vissa ecklesiastika skogar (1894 års skogsordning, kap. IV 24 §)
 - 5. allmänna inrättningars skogar av kyrklig natur, som icke innehållas med stadgad äborätt (1894 års skogsordning, kap. V)
 - 6. skogar tillhörande fjällstugor (K. Br. den 11 mars 1950)
 - 7. nationalparker
- II. Andra statliga myndigheter.
 - A. Fortifikationsförvaltningen.
 - B. Vattenfallsstyrelsen.
 - C. Lantbruksstyrelsen.
 - D. Lotsstyrelsen.
- III. Stiftsnämnder (ecklesiastik boställsordning den 30 augusti 1932).
- IV. Skogsvårdsstyrelser (skogsvårdslagen den 21 maj 1948, nr 237).
 - 1. Allmänna skogar
 - a) häradsallmänningar (lag den 18 april 1952, nr 166)¹
 - b) allmänningsskogar i Norrland och Dalarna (lag den 18 april 1952, nr 167)¹
 - c) skogar tillhöriga lands-ting, hushållningssällskap, skogsvårdsstyrelser o. d.

¹ lagen trädde i kraft den 1 januari 1954.

- d) skogar tillhöriga städer och övriga primärkom-muner
- e) kronohemman och kronolägenheter, vilka innehållas med stadgad äborätt
- f) skogar tillhöriga allmänna inrättningar (skolor, sjukhus, anstalter o. d.), med undantag av de ovan under I:B:5 nämnda
- 2. Enskilda skogar
 - a) bolagsskogar
 - b) skogar tillhöriga föreningar, stiftelser o. d.
 - c) gods- och bondeskogar.

Som nämnts omfattar gruppen enskilda skogar utom aktiebolagsskogar ca hälften av rikets skogsmark. En specificering av denna grupp sker lämpligast med utgångspunkt från storleken; så har skett vid senaste jordbruksräkning, från vilken materialet till tabell B är hämtat. Beträffande antalet brukningsenheter kan konstateras att i flertalet län det största antalet återfinns i gruppen under 10 ha. Endast i Norrbottens och Västerbottens län samt i smålands-länen ligger tyngdpunkten i någon av grupperna 10–25 eller 25–50 ha. Vid jämförelse med motsvarande uppgifter i föregående jordbruksräkning (år 1944) kan man konstatera en minskning i antalet enheter med ca 11 %, från ca 271 000 till ca 240 000. Någon minsk-

ning i arealerna har dock icke ägt rum mellan de båda jordbruksräkningarna. Den i tabell B angivna arealen, 113 183 km², ligger i stället ca en halv procent högre än den i 1944 års jordbruksräkning redovisade (se Skogsstatistisk årsbok 1951, tabell B).

En granskning av uppgifterna om arealernas fördelning på storleksgrupper visar att — inom riket som helhet — brukningsenheter om 25–50, 50–100 och 100–200 ha omfattar ungefär lika stora arealer, med någon överblick för den mellersta av de tre grupperna. De regionala olikheterna är enligt vad tabellen utvisar betydande; i Södermanlands, Malmöhus och Östergötlands län, där det finns stora gods och fideikommiss, ligger tyngdpunkten i gruppen »400 ha eller större». Om man jämför med 1944 års material kan man konstatera en svag förskjutning mot större brukningsenheter.

Från jordbruksräkningens material har även tabell C sammanställts, utvi-sande bl. a. vilka arealer skogsmark som brukas tillsammans med jordbruk av olika storlekar eller utan kombination med jordbruk. 133 000 km² eller 59 % av hela skogsmarksarealen brukas utan förening med jordbruk. I den angivna arealen ingår givetvis huvudsakligen allmänna skogar och bolagsskogar. Av återstoden ingår 55 % av arealen i brukningsenheter av storleken 2–10 ha.

II. Virkesförråd

I Skogsstatistisk årsbok 1951 och 1952 har redovisats vissa preliminära resultat från den andra riksskogstaxeringen. Fältarbetet för denna taxering avslutades i huvudsak under 1952, och bearbetningen av det insamlade materialet full-

följdes under de två påföljande åren. Med bortseende från smärre justeringar, som alltjämt kan komma att företagas, torde de nu framlagda resultaten av riksskogstaxeringen 1938–52 kunna betraktas som sluttgiltiga.

Tabell B. Antalet skogsbruksenheter samt arealen av enskilda skogar utom aktiebolagsskogar fördelade efter storleksgrupper efter skogsmarksinnehav år 1951. Länsvis

Län och länsgrupp County	Antalet brukningsenheter i nedanstående storleksgrupper No. of units in the following size-groups	Arealen fördelad på storleksgrupper, km ² Forest area by size-groups, km ²														
		<10 ha	10— 25 ha	25— 50 ha	50— 100 ha	100— 200 ha	200— 400 ha	>400 ha	Samtliga Total	<10 ha	10— 25 ha	25— 50 ha	50— 100 ha	100— 200 ha	>400 ha	Samtliga Total
Nb	1 943	2 720	3 853	3 359	1 893	760	193	14 727	141	559	1 571	2 635	2 828	2 268	1 567	11 570
Vb	3 360	4 864	5 382	4 330	2 039	616	108	20 599	230	966	2 105	3 384	3 153	1 939	842	12 678
Jtl	2 472	2 183	2 250	1 904	1 409	603	207	11 028	146	474	1 036	2 867	2 358	2 630	11 150	12 678
Vnr	4 530	3 175	2 586	2 197	1 321	357	70	14 236	242	621	1 076	1 831	2 238	1 235	801	8 044
Gv1	2 916	2 418	2 255	2 044	1 000	259	50	10 942	186	506	985	1 686	1 601	863	798	6 613
Kpb	4 681	4 613	3 844	2 202	988	206	39	16 573	490	1 245	1 833	2 024	1 680	703	817	8 791
Vrm	7 564	5 274	3 556	1 805	626	185	71	19 071	430	1 054	1 520	1 530	1 133	703	859	17 228
Ör	3 502	1 906	979	418	162	43	21	7 031	203	379	439	383	316	200	498	2 420
Vstn	1 417	1 276	924	566	205	35	16	4 439	94	275	429	520	373	131	162	1 985
Ups	1 461	1 109	675	300	86	34	15	3 770	103	260	297	252	164	123	156	1 344
Sth	1 372	1 387	1 038	505	153	67	44	4 566	107	330	521	536	398	317	623	2 762
Sdm	1 368	1 242	653	289	115	67	69	3 803	106	298	345	324	239	287	973	2 599
Ög	1 954	1 482	1 124	591	259	66	39	5 151	144	371	644	756	734	415	810	8 875
Skb	8 531	2 836	1 009	356	89	30	26	12 877	421	605	473	343	191	140	272	2 445
Ägg	8 210	6 479	3 749	1 291	262	59	22	20 072	484	1 269	1 575	1 120	537	243	272	5 500
Jkp	2 542	4 270	4 020	1 598	254	44	9	12 737	192	906	1 768	1 480	580	309	230	5 466
Krb	3 416	3 948	3 159	1 192	255	43	19	12 032	235	800	1 321	1 052	511	250	252	4 411
Klm	1 985	2 037	2 362	1 523	490	138	48	9 583	128	449	1 103	1 512	1 096	640	650	5 578
Gtl	1 611	1 329	861	382	94	9	3	4 279	104	254	332	280	130	25	14	1 140
Gbs	5 217	2 159	936	284	54	5	—	8 655	277	404	377	227	108	34	—	1 428
Hl	3 113	2 013	1 391	457	68	10	12	7 064	168	382	553	357	123	41	136	1 758
Bl	2 020	1 626	512	119	27	9	5 419	120	305	429	406	200	91	112	1 665	
Krs	5 028	2 438	1 139	447	75	17	19	9 161	252	471	500	396	154	84	306	2 163
Mlm	1 576	396	175	76	13	10	14	2 260	76	86	71	65	35	61	174	570
I	5 303	7 584	9 235	7 689	3 938	1 376	301	35 425	371	1 525	3 736	6 019	5 981	4 207	2 409	24 248
II	7 002	5 358	4 836	4 101	2 730	960	277	25 264	388	1 095	2 112	3 698	4 975	3 593	3 331	19 194
III	7 597	7 031	4 093	2 426	1 988	465	89	27 515	676	1 751	2 812	3 710	3 109	2 166	1 603	15 094
IV	43 312	33 336	23 248	10 434	2 956	811	399	11 449	2 648	6 996	10 447	9 808	6 212	3 748	5 753	45 613
V	18 565	9 961	5 598	2 158	423	76	57	36 888	996	1 902	2 262	1 731	752	336	745	8 724
Riket	81 779	63 270	49 016	28 628	12 035	3 688	1 123	239 539	5 080	13 267	21 375	24 967	21 202	13 448	13 842	113 183

Tabell C. Landarealens fördelning på ägoslag i brukningsenheter av olika storlek enligt 1951 års jordbruksräkning (preliminära uppgifter)

Land use by size-groups in three major regions according to the Census of Agriculture 1951. Preliminary figures

Område och storleksgrupper efter åkerarealen Region and size-groups according to field area	Åker, betesmark o. äng Arable land, meadows etc.	Skogsmark Forest land	Övrig mark Other land	Mättenhet: km ² Unit of measurement: km ²	
				Summa Total	Summa Total
<i>Södra och mellersta Sveriges slättbygder</i>					
Utmärk Outlying holdings	96	9 993	1 875	11 964	
Lägenheter m. m. Holdings less than					
< 0,26 ha	32	405	397	834	
0,26 — 2 »	315	278	136	729	
2 — 10 »	2 662	2 065	698	5 425	
10 — 50 »	12 544	6 729	1 995	21 268	
> 50 »	7 283	4 862	1 102	13 248	
Summa Total	22 932	24 332	6 203	53 468	
<i>Södra o. mellersta Sveriges skogs- o. dalbygder</i>					
Utmärk Outlying holdings	132	25 464	4 991	30 587	
Lägenheter m. m. Holdings less than					
< 0,26 ha	26	810	330	1 166	
0,26 — 2 »	571	1 636	470	2 677	
2 — 10 »	6 136	16 255	4 547	26 938	
10 — 50 »	5 859	9 427	2 161	17 446	
> 50 »	1 434	2 197	432	4 063	
Summa Total	14 158	55 789	12 931	82 878	
<i>Norra Sverige</i>					
Utmärk Outlying holdings	152	97 879	79 134	177 165	
Lägenheter m. m. Holdings less than					
< 0,26 ha	19	660	419	1 098	
0,26 — 2 »	706	6 262	3 767	10 735	
2 — 10 »	4 256	32 072	12 832	49 160	
10 — 50 »	1 427	7 585	1 777	10 789	
> 50 »	66	282	174	523	
Summa Total	6 626	144 740	98 103	249 470	
<i>Hela riket</i>					
Entire country					
Utmärk Outlying holdings	380	133 335	86 000	219 716	
Lägenheter m. m. Holdings less than					
< 0,26 ha	77	1 875	1 147	3 098	
0,26 — 2 »	1 592	8 176	4 373	14 141	
2 — 10 »	13 054	50 392	18 077	81 523	
10 — 50 »	19 830	23 740	5 933	49 503	
> 50 »	8 783	7 341	1 709	17 833	
Summa Total	43 716	224 861	117 239	385 814	

Anm. I denna tabell redovisas icke fastigheter, som omfattar enbart »övrig mark». Områdesindelningen är densamma som används vid 1944 års jordbruksräkning (se karta i denna, sid. 459).

I tabell 4 finns uppgifter om virkesförrådets storlek i de olika länen, totalt i milj. m³sk. och i m³sk. per ha. Sedan aktuella siffror sätts in för mälar- dalslänen, Östergötlands och Gotlands län, har totalsiffran för hela riket blivit något högre än den i föregående årsbok redovisade. Virkesförrådet uppgår enligt taxeringen till 1 843 milj. m³sk. Det är dock att märka, att de olika länen taxerats vid skilda tidpunkter mellan åren 1938 och 1952. I genomsnitt för riket finns ett virkesförråd på drygt 80 m³sk. per ha skogsmark. De regionala variationerna är dock betydande. Det största virkesförrådet per ha finns i Västmanlands län (127 m³sk. per ha) och vissa andra mellansvenska län; Norrbottens län har det längsta relativt förrådet (51 m³sk. per ha). Låga förrådssiffror utvisar också övriga län i övre och mellersta Norrland; Västerbottnens och Jämtlands län har båda ca 63 och Västernorrlands 74 m³sk. per ha.

Tabell D, som är en beräkning på grundval av tabell 4, visar virkesförrådets fördelning på trädslag och grovleksklasser. Som synes finns större föråd av tall än gran i Norrbottens, Kopparbergs, Västmanlands, Södermanlands, Östergötlands, Skaraborgs, Kalmar och Gotlands län. I de båda Skåne-länen domineras lövträden, medan i rikets övriga fjorton län granen är det trädslag, som är rikligast företrädd. Björken, som för hela riket upptar 11 % av totalförådet, förekommer relativt mest i Norrbottens län (17 %) samt minst i Gotlands (2 %) och Kopparbergs län (7 %). — I fråga om fördelningen på grovleksklasser utgör de sex nordligaste länen en tämligen enhetlig grupp, där den klenaste dimensionsklassen svarar för en betydligt större del och den grövsta för en betydligt mindre del av virkesförrådet än vad fallet är i de nära 3 000 stammarna per ha i Gävleborgs län faller sälunda 92 % inom grovleksklassen under 15 cm, i Gotlands län ändemot endast 78 %. Som ovan nämnts är tallen i åtta län det volymmässigt sett rikligast företrädda trädet; i fråga om antalet stammar intar tallen denna ställning endast i Gotlands län samt i Härdedalsdelen av Jämtlands län. I Skaraborgs län uppvisar björken det största antalet stammar, 35 %, och i de båda Skåne-länen samt i Blekinge län intar »övriga trädslag» en dominerande ställning. I övriga delar av riket är granen — räknat i antalet stammar — rikligast förekommande.

Tabell D. Virkesförrådet på bark och den procentuella andelen av olika trädslag och grovlekssklasser (enl. riksskogstaxeringen 1938–52).
Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

Growing stock (incl. bark) and the distribution in per cent by species and by size-groups

Tabell E. Stamantal, totalt i milj. och per hektar, fördelat på trädslag och diameterklasser (enligt riksskogstaxeringen 1938–1952). Skogsmark inklusive hagmark. Länsvis

Number of trunks, total and per ha, by species and size-groups

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Län och länsgrupp County	Tax.-år Year of survey	Trädslag ¹ Species	Antal stammar i diameterklass (cm på bark i brh) No. of trunks by size-groups								
			I milj.				Per hektar skogsmark Per ha forest area				
			Mindre än 15 cm	15— 24 cm	25 cm och större and over	Samtliga All sizes	Mindre än 15 cm	15— 24 cm	25 cm och större and over	Samtliga All sizes	
Nb	1941	tall	1 607	252	70	1 930	397	62	17	476	
		gran	1 769	169	33	1 970	437	42	8	487	
		björk	2 303	69	3	2 376	568	17	1	586	
		övriga	293	7	1	302	72	2	—	74	
		s:a	5 973	497	107	6 577	1 474	123	26	1 623	
Vb	1939–41	tall	1 024	179	47	1 250	317	55	15	387	
		gran	2 524	215	40	2 779	782	67	12	861	
		björk	2 662	71	4	2 736	825	22	1	848	
		övriga	243	7	1	251	75	2	1	78	
		s:a	6 453	472	92	7 017	1 999	146	29	2 174	
Jll	1939–40	tall	983	126	25	1 134	367	47	10	424	
		gran	2 649	229	34	2 912	989	85	13	1 087	
		björk	1 746	52	4	1 801	652	19	1	672	
		övriga	471	6	1	479	176	3	—	179	
därav		s:a	5 849	413	64	6 326	2 184	154	24	2 362	
Härjedalen ²	1940	tall	467	51	10	527	700	76	15	791	
		gran	343	30	5	379	515	45	8	568	
		björk	333	7	—	340	500	10	—	510	
		övriga	55	1	—	56	82	1	—	83	
		s:a	1 198	88	15	1 301	1 797	132	28	1 952	
Vnr	1938	tall	460	85	21	567	240	45	11	296	
		gran	2 640	190	22	2 852	1 379	99	12	1 490	
		björk	962	39	4	1 005	503	20	2	525	
		övriga	555	11	2	568	290	6	1	297	
		s:a	4 617	326	49	4 992	2 412	170	26	2 608	
Gvl	1942	tall	676	115	36	827	479	81	25	585	
		gran	1 949	144	20	2 113	1 379	102	14	1 495	
		björk	884	27	3	914	626	19	2	647	
		övriga	354	5	1	360	250	4	1	255	
		s:a	3 863	291	60	4 214	2 734	206	42	2 982	
Kpb	1943–44	tall	955	194	52	1 200	471	96	25	592	
		gran	1 987	171	23	2 180	980	84	12	1 076	
		björk	1 040	22	2	1 064	513	11	1	525	
		övriga	235	2	—	237	116	1	—	117	
		s:a	4 217	389	76	4 682	2 080	192	38	2 310	

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.

² Inkl. socknarna Ytterhogdal och Ängersjö i Hälsingland.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vrm	1950	tall	415	100	30	545	325	78	23	426
		gran	1 436	169	30	1 635	1 124	132	24	1 280
		björk	721	26	3	750	564	21	2	587
		övriga	270	4	1	275	211	3	1	215
		s:a	2 842	300	64	3 205	2 224	234	50	2 508
Ör ³	1951	tall	180	54	21	255	343	103	40	486
		gran	599	64	11	674	1 141	122	21	1 284
		björk	350	14	2	366	668	27	3	698
		övriga	134	3	1	138	256	6	1	263
		s:a	1 264	135	34	1 433	2 408	258	65	2 731
Vstm	1950–52	tall	176	41	15	232	468	111	39	618
		gran	381	43	8	432	1 014	114	23	1 151
		björk	213	11	1	224	566	28	3	597
		övriga	65	2	—	67	172	7	—	179
		s:a	833	98	25	956	2 220	260	65	2 545
Ups	1950–52	tall	130	23	11	164	482	85	40	607
		gran	239	28	7	274	883	104	25	1 012
		björk	211	8	1	220	781	29	3	813
		övriga	62	2	—	65	231	8	1	240
		s:a	642	61	19	722	2 377	226	69	2 672
Sth ⁴	1950–52	tall	113	28	15	156	298	74	39	411
		gran	255	38	9	302	670	100	24	794
		björk	221	9	1	231	582	28	3	608
		övriga	127	4	1	132	333	12	2	347
		s:a	716	79	26	821	1 883	209	68	2 160
Sdm	1950–52	tall	124	28	16	168	385	86	50	521
		gran	237	26	8	271	735	80	26	841
		björk	210	7	2	219	650	22	5	677
		övriga	110	3	1	114	342	8	3	353
		s:a	682	63	27	772	2 112	196	84	2 392
Ög	1952	tall	187	48	29	264	348	89	54	491
		gran	347	45	16	407	646	83	29	758
		björk	237	12	2	252	440	28	5	468
		övriga	157	5	1	164	293	9	3	305
		s:a	928	110	49	1 087	1 727	204	91	2 022
Skb	1950–51	tall	123	32	16	172	361	95	48	504
		gran	211	29	9	249	615	85	26	726
		björk	269	11	2	282	786	31	6	823
		övriga	105	4	1	110	308	12	3	323
		s:a	709	76	28	813	2 070	223	83	2 376
Äbg	1949	tall	156	49	20	225	241	75	31	347
		gran	492	74	21	587	759	114	33	906
		björk	345	16	2	363	532	25	4	561
		övriga	131	5	1	138	203	8	2	213
		s:a	1 124	144	45	1 313	1 735	222	70	2 027
Jkp	1947	tall	213	47	22	281	324	71	34	429
		gran	522	65	16	603	796	100	25	921
		björk	405	14	2	421	618	21	3	642
		övriga	114	4	1	119	175	6	1	182
		s:a	1 254	130	41	1 424	1 913	198	63	2 174
Krb	1946–47	tall	200	44	17	261	341	76	29	446
		gran	476	55	14	545	814	93	23	930
		björk	445	13	2	459	760	22	3	785
		övriga	108	4	1	113	185	6	2	193
		s:a	1 228	116	33	1 378	2 100	197	57	2 354

³ Exkl. skjutfält.

⁴ Exkl. skjutfält samt otaxerade områden omkring Stockholms stad.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Klm	1948	tall	249	61	30	341	365	90	45	500		
		gran	435	48	12	495	638	71	18	727		
		björk	363	17	3	383	533	25	4	562		
		övriga	243	8	2	253	356	12	3	371		
		s:a	1 291	134	48	1 472	1 892	198	70	2 160		
Gtl ⁵	1952	tall	59	19	8	86	435	139	58	632		
		gran	34	6	1	41	249	41	8	298		
		björk	22	1	—	22	159	4	1	164		
		övriga	8	—	—	8	57	2	1	60		
		s:a	123	25	9	158	900	186	68	1 154		
Gbg	1949	tall	41	12	3	56	253	72	20	345		
		gran	105	15	4	124	643	92	25	760		
		björk	104	5	1	109	639	28	4	671		
		övriga	60	2	—	63	370	15	3	388		
		s:a	311	34	8	353	1 905	207	52	2 164		
Hl	1946	tall	63	13	5	80	303	61	23	387		
		gran	99	12	3	113	474	56	16	546		
		björk	102	6	1	109	491	29	5	525		
		övriga	80	5	2	86	383	24	7	414		
		s:a	343	35	11	389	1 651	170	51	1 872		
Bl	1945	tall	21	5	3	29	118	30	16	164		
		gran	113	12	4	129	639	68	21	728		
		björk	97	7	1	104	547	38	4	589		
		övriga	136	5	1	143	771	29	8	808		
		s:a	366	29	9	404	2 075	165	49	2 289		
Krs	1945	tall	41	12	5	58	157	46	21	224		
		gran	110	12	4	126	426	48	15	489		
		björk	151	8	1	160	584	32	4	620		
		övriga	194	12	4	210	752	48	16	816		
		s:a	495	45	14	555	1 919	174	56	2 149		
Mlm	1945	tall	7	1	—	8	104	15	5	124		
		gran	29	4	1	34	452	66	23	541		
		björk	17	1	—	18	271	18	5	294		
		övriga	41	4	3	48	658	68	42	768		
		s:a	94	10	5	109	1 485	167	75	1 727		
I	1939—41	tall	2 632	431	117	3 180	362	59	16	437		
		gran	4 292	384	73	4 749	590	53	10	653		
		björk	4 965	140	7	5 112	682	19	1	702		
		övriga	536	15	2	553	74	2	—	76		
		s:a	12 425	969	200	13 594	1 707	133	27	1 868		
II	1938—39	tall	1 443	212	47	1 701	314	46	10	370		
		gran	5 288	419	56	5 764	1 151	91	12	1 255		
		björk	2 708	91	7	2 806	590	20	1	611		
		övriga	1 026	18	3	1 047	223	4	—	228		
		s:a	10 466	740	113	11 318	2 278	161	25	2 464		
III	1940—44	tall	1 631	308	88	2 027	474	90	26	589		
		gran	3 936	314	43	4 293	1 144	91	13	1 248		
		björk	1 925	49	5	1 978	560	14	1	575		
		övriga	589	7	1	597	171	2	—	174		
		s:a	8 080	680	136	8 896	2 349	197	40	2 586		
IV	1946—52	tall	2 266	556	242	3 064	343	84	37	464		
		gran	5 628	684	163	6 474	853	104	25	981		
		björk	3 990	158	22	4 170	604	24	3	632		
		övriga	1 628	48	11	1 688	247	7	2	256		
		s:a	13 512	1 446	438	15 396	2 048	219	66	2 333		

⁵ Exkl. Gotska Sandön.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
V	1945—52	tall	232	62	24	318	231	62	24	316		
		gran	489	61	18	567	486	61	18	564		
		björk	492	27	4	524	489	27	4	521		
		övriga	519	29	10	559	516	29	10	556		
		s:a	1 732	179	56	1 967	1 723	178	56	1 956		
Hela riket	1938—52	tall	8 204	1 569	518	10 290	358	68	23	449		
		gran	19 633	1 862	353	21 847	857	81	15	953		
		björk	14 080	465	45	14 590	614	20	2	637		
		övriga	4 298	117	27	4 443	188	5	1	194		
		s:a	46 215	4 014	943	51 171	2 017	175	41	2 233		

skogar, där inblandningen av andra frädsLAG ej översteg 3/10 av grundytan (vid brösthöjd). Som barrblandskog redovisas skogar, där lövträdsinblandningen understeg 1/10 av grundytan; blandskogar med mer än 1/10 lövinblandning (men under 7/10) betecknas som blandad barr- och lövskog. Av tabellen framgår att för riket som helhet blandad barr- och lövskog är den vanligaste beståndstypen. Av de rena bestånden är — relativt sett — tallskogarna rikligast företrädda på Gotland och i Härjedalsdelen av Jämtlands län, där de representerar 67 resp. 45 % av skogsmarksarealen (utom kalmark). Granskogstypen förekommer rikligt i landskapet Jämtland samt i Västernorrlands och Värmlands län, resp. 42, 40 och 39 % av skogsmarksarealen. Lövskogen förhärskar i Skåne och Halland.

Vid senaste riksskogstaxeringen har man också gjort jämförelser med den föregående taxeringen bl. a. i syfte att utröna vilka förändringar, som virkesförrådet undergått under mellantiden. Tabell G utvisar dessa förändringar för olika trädslag och för olika grovleksklasser. Det framgår av denna, att virkesuttagen i norrländslänen genomgående varit större än tillväxten, medan i rikets sydligare delar tillväxten betydligt överstigit avverkningarna. De största förändringarna noteras beträffande

Den årliga tillväxten i olika län belyses i tabell 5; uppgift ges dels för tillväxten (under bark) för tall och gran över 10 cm i brösthöjd, dels för den totala tillväxten (inkl. bark) från 0 cm i brösthöjd för samtliga trädslag, samt motsvarande tillväxt per ha. För hela riket uppgår tillväxten till ca 63 milj. m³sk. per år, vilket i genomsnitt svarar

Tabell F. Skogsmarkens fördelning med hänsyn till skogsbeståndens trädlagssammansättning enligt riks-skogstaxeringen 1938—52. Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

Distribution of forest ground according to the composition of species of the growing forest

Län och länsgrupp County		Taxeringsår Year of survey		Beståndstyp Kind of stand		Tallskog Pine		Granskog Spruce		Barrskog Pine-spruce mixed		Blandad barr- o. lövskog Broadfl. and conif. mixed		Lövskog Broadleaved		Summa (exkl. kalmark) Total		All skogs- mark All forest ground	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16				
1926–1941	2 859	10 853	28,8	4 649	12,4	4 082	10,8	16 634	44,2	1 442	3,8	37 660	100,0	40 519					
1939–41	2 426	6 471	21,7	7 331	24,5	3 576	12,0	11 154	37,4	1 311	4,4	29 843	100,0	32 269					
1939–40	916	9 926	19,1	9 165	35,4	2 356	9,1	8 671	33,5	743	2,9	25 861	100,0	26 777					
1940	315	2 835	44,6	1 069	16,8	2 061	10,4	1 631	25,7	156	2,5	3 350	100,0	6 665					
1938	1 527	2 248	12,7	6 955	39,5	2 986	13,0	5 587	31,7	546	3,1	17 622	100,0	19 149					
1942	534	2 456	18,1	2 766	20,3	3 458	25,4	4 757	35,0	160	1,2	13 597	100,0	14 131					
1943–44	434	6 006	30,3	4 166	21,0	5 162	26,0	4 156	21,0	341	1,7	19 831	100,0	20 265					
1950	898	2 750	23,2	4 612	38,8	1 794	15,1	2 349	19,8	374	3,1	11 879	100,0	12 777					
1951	262	1 369	27,5	1 143	22,9	1 060	21,3	1 077	21,6	337	6,7	4 986	100,0	5 248					
1950–52	193	1 068	30,0	656	18,4	616	17,3	1 014	28,5	208	5,8	3 562	100,0	3 755					
1950–52	161	632	24,8	590	23,2	458	18,4	694	27,4	168	6,6	2 542	100,0	2 703					
1950–52	220	817	22,8	872	24,4	481	13,4	1 004	28,0	11 4	3 583	100,0	3 803						
1950–52	192	912	30,0	479	15,8	542	17,8	760	25,1	343	11,3	3 036	100,0	3 228					
1952	391	1 679	33,7	809	16,2	950	19,1	1 126	22,6	419	8,4	4 983	100,0	5 374					
1950–51	176	981	30,2	523	16,1	511	15,7	786	24,3	447	13,7	3 248	100,0	3 424					
1949	374	1 077	17,6	1 626	26,7	1 198	19,6	1 754	28,8	445	7,3	6 100	100,0	6 474					
1947	380	1 251	20,3	1 384	22,4	1 356	21,9	1 718	27,8	466	7,6	6 175	100,0	6 555					
1946–47	327	985	17,8	1 352	24,5	1 098	19,9	1 570	28,4	521	9,4	5 526	100,0	5 853					
1948	311	1 944	29,9	1 040	16,0	940	14,4	1 913	29,4	670	10,3	6 507	100,0	6 818					
1952	78	866	67,2	22	1,7	268	20,8	106	8,3	25	2,0	1 287	100,0	1 365					
1949	149	218	14,7	373	25,2	183	12,4	495	33,4	213	14,3	1 482	100,0	1 631					
1946	246	429	23,4	392	21,4	132	7,2	391	21,2	491	26,8	1 835	100,0	2 081					
1945	93	85	5,1	343	20,5	77	4,6	682	40,8	486	29,0	1 673	100,0	1 766					
1945	206	305	12,9	406	17,1	122	5,1	573	24,1	969	40,8	2 375	100,0	2 581					
1945	77	40	7,3	144	26,1	4	0,7	42	7,5	323	58,4	553	100,0	630					
1939–41	5 285	17 324	25,7	11 980	17,7	7 658	11,3	27 788	41,2	2 753	4,1	67 503	100,0	72 788					
1938–39	1 228	4 339	11,7	15 051	40,5	3 983	10,7	12 627	34,0	1 133	3,1	37 133	100,0	39 261					
1940–44	1 283	11 297	28,4	8 001	20,1	9 279	23,3	10 544	26,5	657	1,7	39 778	100,0	41 061					
1946–52	3 885	15 465	24,9	10 085	24,3	11 004	17,7	15 765	25,4	4 807	7,7	62 127	100,0	66 012					
1945–52	849	1 943	21,1	1 680	18,3	786	8,5	2 289	24,9	2 057	27,2	9 205	100,0	10 054					
1938–52	13 430	50 368	23,3	51 798	24,0	32 710	15,2	69 013	32,0	11 857	5,5	215 746	100,0	229 176					

1 Inkl. socknarna Ytterhogdal och Ängersjö i Hälsingland.

2 Exkl. skjutfält.

EXKL. GÖTSKA SANDON.

Tabell G. Virkesförrådets under bark förändringar i procent för olika trädslag och inom olika diameterklasser, mellan riksskogstaxeringarna åren 1923—29 och 1938—52. Länsvis

Changes in growing stock, by species and size-groups, between the two National Forest Surveys

Anm.: Vid den senare taxeringen har inom regionerna IV och V Näslunds kuberingsfunktioner tillämpats för tall, gran och björk. Övriga träd kuberade med första taxeringens kuberingsstal.

emot 2,7 m³sk. per ha. Tillväxten är dock mycket olika i olika län, beroende bl. a. på skogens ålder och trädslagsfördelning samt markens bonitet. Bortseende från att olika län taxerats under olika år ger tabellen vid handen, att tillväxten är störst i Skaraborgs, Malmöhus och Örebro län med en årlig tillväxt av resp. 5,1, 5,0 och 4,9 m³sk. per ha. Endast de tre nordligaste länen har lägre årlig tillväxt per ha än 2 m³sk.; Gotlands och Västernorrlands län har 2,3.

III. Mark- och skogsvärden

Värdet av skogsmark och växande skog bestäms för beskattningsändamål m. m. vid de allmänna fastighetstaxeringarna, av vilka den senaste förelogs 1952. Ehuru undersöningen rörande taxeringsutfallet ännu icke är slutförd, föreligger dock vissa preliminära resultat (de lokala beredningsnämndernas förslag). Tabell H visar det totala och det relativa värdet av skogsmark och växande skog vid de båda senaste fastighetstaxeringarna samt den procentuella förändringen mellan de båda taxeringarna. År 1945 höll sig det genom-

— Tillväxten kan, främst till följd av ojämн åldersfördelning på våra skogar, ej direkt jämföras med motsvarande avverkningskvantiteter. Vidare sker en viss del av tillväxten på skogsområden, inom vilka avverkning på grund av transportsvårigheter o. d. icke lämpligen kan ske. Skogen i yngre bestånd gallrar sig själv i ej ringa utsträckning, en viss avgång sker dessutom genom vindfällning, insektsangrepp o. d.

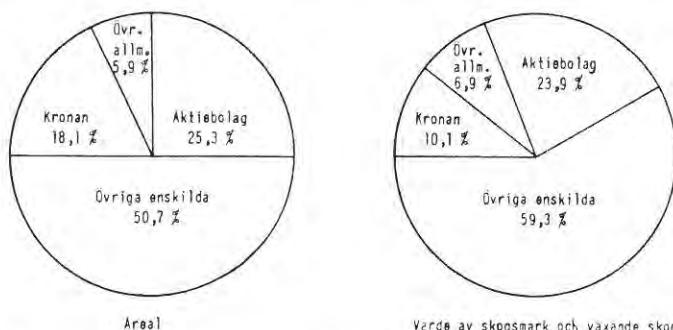

Diagram 3. Arealens samt det samlade skogsmarks- och skogsvärldets fördelning på skogsägargrupper enl. 1945 års allmänna fastighetstaxering. Endast landsbygd.

Tabell H. Värdet av skogsmark och växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1945 och 1952

Value of forest ground and growing forest at the Real Property Assessments in Sweden in 1945 and 1952

Län County	Skogsmark Forest ground						Växande skog Growing forest					
	Värde Value		Värdesteg- ring Increment of value		Värde Value		Värde Value		Värdesteg- ring Increment of value			
	1945		1952		1945		1945		1952			
	milj. kr	per ha kr	milj. kr	per ha kr	milj. kr	i %	milj. kr	per ha kr	milj. kr	per ha kr	milj. kr	i %
Nb	28	7	33	9	5	18	82	22	117	33	35	42
Vb	41	13	56	18	15	36	122	39	212	67	89	73
Jtl	42	16	48	18	6	15	143	56	187	71	44	31
Vnr	46	25	54	30	9	19	143	79	203	112	59	41
t												
Gyl	49	36	63	45	14	29	196	143	306	220	110	56
Kph	61	31	79	40	18	30	232	118	351	178	119	51
Vrm	61	49	87	72	27	44	251	203	379	311	127	51
Ör	28	56	37	79	10	35	115	282	172	362	57	50
Vstm	19	54	27	77	7	38	81	225	128	366	47	59
Ups	15	52	23	80	8	54	59	209	110	386	51	86
Sth	19	50	28	76	8	43	72	187	117	323	45	63
Sdm	21	63	30	92	9	44	85	258	158	489	73	86
Ög	31	57	49	91	18	58	124	225	253	469	129	104
Skb	22	67	33	102	11	51	78	235	153	468	75	96
Äbg	37	57	55	87	19	51	118	183	235	371	118	100
Jkp	36	58	63	107	27	75	113	182	258	438	145	129
Krb	35	64	59	104	24	69	103	188	220	390	117	114
Klm	39	59	71	104	32	83	133	203	313	459	179	134
Gtl	5	40	6	44	1	19	17	129	26	187	9	52
Gbg	10	58	13	81	3	31	22	131	43	273	22	101
Hl	14	65	19	91	5	37	31	146	59	288	28	91
Bl	12	70	19	107	7	58	29	165	61	333	31	108
Krs	22	89	27	108	5	24	57	233	88	350	32	56
Mlm	8	123	10	150	2	26	23	360	31	468	8	36
Riket Entire country	697	32	989	45	292	43	2 428	110	4 178	191	1 751	72

Några uppgifter rörande taxeringsvärdena för olika skogsägargrupper föreligger ännu icke för 1952 års taxering. De olika skogsägargruppernas värde- demässiga andel i rikets totala skogs kapital torde emellertid icke undergå några större förskjutningar från tid till annan. De i följande diagram 3 visade pro-

portionerna mellan skogsmarksarealens och det samlade skogsmarks- och skogsvärldets fördelning mellan ägargrupper torde sälunda alltjämt i stort sett ge utsäck för situationen, ehuru siffrorna avser år 1945.

Som synes omfattar kronans skogar 18,1 % av totalarealen, men endast

10,1 % av skogskapitalet. Kronoskogarnas andel i det samlade skogskapitalet är sälunda väsentligt mindre än dess andel i den totala skogsmarksarealen i riket. Detta sammanhänger med att de till övervägande delen är belägna i de båda nordligaste länen, där taxeringsvärdena är lågst. Beträffande bolags-skogarna är förhållandet likartat, eharu skillnaden mellan de båda procenttalen i detta fall ej är lika påfallande. Även

IV. Skogens föryngring och vård

1. Frötillgång m. m.

Insamling av kott, hängen och ollon sker väsentligen genom skogsvårdsstyrelsernas försorg. Beträffande kott sker detta vanligen på senvintern i anslutning till avverkningarna. Även domänverket, bolagen och vissa större gods bidrar till landets försörjning med skogsfrö och ollon. Tillgången på mögen tallkott var under vårvintern 1953 relativt god och betecknades på många lokaler i Norrland som riklig. Tillgången på grankott var däremot liksom under 1952 dålig. De genom skogsvårdsstyrelserna insamlade tall- och gran-kottkvantiteterna gav efter klängning 11 620 kg tallfrö och 362 kg granfrö. Genom domänverket utkländges samma år 1 450 kg tallfrö, medan utklängningen av granfrö och insamlingen av hängen och ollon liksom under föregående år var obetydlig. Skogsvårdsstyrelsernas och domänverkets produktion av skogsfrö med fördelning på de olika länen framgår av tabell I.

Skogsforskningsinstitutet gör varje höst en sammanställning rörande tillgången i olika delar av riket på kott, bängen och ollon, att tjäna till ledning

bolagsskogarna har, som tidigare visats, sin tyngdpunkt i norrlandslänen med dess relativt lågt taxerade skogar. För övriga skogar, allmänna som enskilda, är förhållandet det motsatta.

I Skogsstatistisk årsbok 1952 finns en tabell, som utvisar skogsmarksvärdet och värdet av växande skog vid de allmänna fastighetstaxeringarna åren 1928, 1933, 1938, 1945 och 1952.

Tabell I. Av skogsvårdsstyrelserna och domänverket åren 1949–1953 utklängt skogsfrö

Production of pine and spruce seed by regional forestry boards and by the State Forest Service

Skogsvårdsstyrelserna och domänverket har under åren 1951—1953 för sådd inom egna plantskolor använt eller för

	Använt resp. utlämnat frö el. ollon, kg.			
	tall gran	löv	ek och bok	
Skogsvårdsstyrelserna	1951	9 385	6 511	3 307 29 883
	1952	8 336	6 464	2 227 7 314
	1953	7 778	5 749	1 726 8 522
Domänverket	1951	2 512	475	48 5 248
	1952	1 779	385	45 747
	1953	251	265	31 3 652

År 1953 betecknar liksom 1952 en nedgång i verksamheten beträffande försörjningen med frö. Utvecklingen sammanhänger med de närmast föregående årens relativt dåliga tillgång på kott och hängen.

Trots den starkt ökade plantskolearealen har, såsom framgår av nedanstående tablå, antalet utlämnade plan-

skogssådd utlämnat följande kvantiteter frö och ollon:

	Antal från egna plantskolor utlämnade planter, 1 000-tal			
	tall gran	övriga		
Skogsvårdsstyrelserna	1951	25 109	35 479	4 724
	1952	— 82 157 —	—	5 614
	1953	— 85 471 —	—	4 343
Domänverket	1951	6 282	2 575	1 342
	1952	10 506	3 817	1 172
	1953	6 190	3 890	920

tor ökats endast mättligt, beroende bl. a. på att nyanlagda plantskolearealer ännu inte hunnit producera säljbbara planter och på att produktionen alltmer inriktats på omskolade planter. Övergången till maskinell drift föranleder också, att större arealer än tidigare behöver tagas i anspråk.

	Antal från egna plantskolor utlämnade planter, 1 000-tal		
	tall gran	övriga	
Skogsvårdsstyrelserna	1951	25 109	35 479
	1952	— 82 157 —	—
	1953	— 85 471 —	—
Domänverket	1951	6 282	2 575
	1952	10 506	3 817
	1953	6 190	3 890

Tabell J utvisar de kvantiteter, för vilka skogsstyrelsen under året beviljade importtillstånd (alla importtillstånd behöver dock icke nødvändigtvis ha utnyttjats under året). I fråga om tallfrö samt granplanter gavs införseltillstånd för betydligt större kvantiteter än under 1952. Av plantimporten gick ca 40 % och av fröimporten över 80 % till skogsvårdsstyrelserna.

Dessutom har uppskattats att ca 75 milj. planter utlämnats från de av skogsbolagen bedrivna plantskolorna. Av de från skogsvårdsstyrelsen utlämnade barrträdsplantorna var ca 40 % omskolade.

För att råda bot mot den på senare år ökade spänningen mellan tillgång och efterfrågan på skogsodlingsmaterial, har under de senaste åren en icke obetydlig import av planter och frö tillåtts.

2. Reproduktionsåtgärder

Varje år tillkommer i riket genom slutavverkningar en kalmarksareal på uppskattningsvis 45 000 ha. På dessa arealer åligger det markägaren att vid-

taga åtgärder för erhållande av ny skog. Även om självsådd kan påräknas på större delen av ovannämnda yta, måste i allmänhet reproduktionsåtgärder ändå utföras i någon form. Dessutom finns

Tabell J. Under år 1953 beviljade införseltillstånd för planter och frö av skogsträd

Import licences given in 1953 for plants and seed of forest trees

Exportland Exporting country	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Tall Pine <i>Pinus sil- vestris</i>	Gran Spruce <i>Picea excelsa</i>	Övr. barr- trädl ¹ <i>Other conif.</i>	Ek och bok <i>Oak and beech</i>	Övr. lövträd <i>Other broad- leaved</i>						
	Plan- tor <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i>	Plan- tor <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i>	Plan- tor <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i>	Plan- tor <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i>	Plan- tor <i>Plants</i>	Frö <i>Seed</i>	
	1 000- st	kg	1 000- st	kg	1 000- st	kg	1 000- st	kg	1 000- st	kg	
Danmark	—	1	11 260	1 220	600	320	745	13 500	285	130	
Finland	—	700	—	66	—	—	—	—	—	—	
Norge	3	20	550	—	—	—	—	—	—	—	
Tyskland	—	—	11 060	1 525	8	5	1	1 300	22	—	
Övr. länder	—	5	—	665	16	16	3	200	4	2	
Summa Total	3	726	22 870	3 410	690	341	749	15 000	311	132	

¹ Lärkträdl, douglasgran och sitkagrana.

äldre kalmarker, där fullständiga reproduktionsåtgärder erfordras. Med stöd av en inom statens skogsforskningsinstitut gjord undersökning (omkr. 1944) kan kalmarksytan beräknas utgöra cirka 1,1 milj. ha. Om dessa årligen nyttillskommende kalmarker skall göras skogbärande inom en 20-årsperiod måste totalt cirka 105 000 ha årligen göras skogbärande.

Även om intresset för skogsodling under det senaste decenniet ökat kraftigt, bl. a. tack vare ökade statsbidrag och intensiv propaganda, är ännu steget långt, innan man kommer upp till arealer av sistnämnda storleksordning. År 1953 skogsodlades, såsom visas i tabell 6, drygt 57 000 ha eller ca 7 400 ha mer än under 1952 och troligen den största areal, som någonsin skogsodlats i landet under ett år. För riket i helhet betyder det ca 2,5 ha skogsodling per 1 000 ha skogsmark. Skogsodlingens omfattning i de olika länen belyses i tabell K, som visar den under åren 1951—1953 utförda skogsodlingen per 1 000 ha pro-

duktiv skogsmark. Skogsodlingsverksamheten är, som synes, mer intensiv i rikets södra delar än i de norra. En av orsakerna härtill torde vara att man i södra och mellersta Sverige i ej ringa utsträckning utför skogsodlingar på gamla åkrar, ljunghedar o. d. Av ågargrupperna utfördes under 1953 — relativt sett — de största skogsodlingarna av bolagen, 3,7 ha per 1 000 ha produktiv skogsmark. Siffrorna i tabell K måste ses mot bakgrund av tillämpat skogsbrukssätt samt varierande behov och möjlighet att erhålla naturlig återväxt.

Även i fråga om hyggesrensning och markberedning har intresset under de senaste åren ökat. Hyggesrensning har sålunda under 1953 företagits på 172 000 ha och markberedning (inkl. bränning) på 72 000 ha, i båda fallen mer än under något av de senaste tio åren. De registrerade ökningarna kan dock, eftersom endast i mindre utsträckning, bero på att materialinsamlingen effektiviseras och att redovisningen därigenom blivit fullständigare. I detta samman-

Tabell K. Under åren 1951—1953 utförd skogsodling per 1000 ha produktiv skogsmark

Forest planting and sowing per 1000 ha forest land in 1951—53

Län County	Mättenhet: hektar Unit of measurement: hectares							
	1	2	3	4	5	6	7	8
	Krono-skogar <i>Crown forests</i>	Övr. all-männa skogar <i>Other public forests</i>	Bolags-skogar <i>Companies' forests</i>	Övr. enskilda skogar <i>Other private forests</i>	Samtliga All	1952 Samtliga All	1951 Samtliga All	
Nb	1,3	0,8	2,1	0,1	1,0	0,7	0,8	
Vb	2,5	0,5	4,6	2,2	2,7	2,4	2,3	
Jtl	4,1	0,5	1,6	0,6	1,2	0,9	0,9	
Vnr	3,0	0,5	3,6	0,9	2,2	1,8	1,4	
Gvl	3,8	2,6	4,0	1,0	2,5	2,6	2,0	
Kpb	0,8	1,0	3,1	1,0	1,6	1,3	1,2	
Vrm	5,4	1,9	5,9	1,5	3,2	2,6	1,8	
Ör	4,3	2,7	4,6	1,2	2,8	2,5	1,6	
Vstm	2,7	4,0	5,3	1,8	3,0	2,4	2,2	
Ups	10,3	5,3	8,5	4,5	6,3	6,5	4,4	
Sth	2,9	4,1	10,4	2,4	3,4	3,4	2,6	
Sdm	4,8	5,3	4,2	2,6	3,2	3,1	2,4	
Ög	5,5	4,7	6,1	3,5	4,3	3,8	3,4	
Skb	6,7	5,5	8,7	4,7	5,3	4,3	3,3	
Äbg	8,5	7,3	12,5	3,5	4,5	3,6	3,1	
Jkp	11,1	5,5	1,8	5,1	5,2	4,4	4,1	
Krb	8,5	3,9	4,4	2,3	2,9	2,8	1,5	
Klm	7,3	4,3	4,6	3,1	3,6	3,0	2,7	
Gtl	7,7	1,2	—	1,5	1,8	1,7	1,5	
Gbg	2,4	8,2	10,8	3,0	3,4	3,8	2,3	
Hl	11,2	10,2	—	5,2	5,7	4,9	4,7	
Bl	11,4	1,6	2,6	3,1	3,2	3,2	2,0	
Krs	13,4	9,7	4,6	7,6	8,2	8,1	6,6	
Mlm	10,8	7,7	—	6,8	7,1	8,0	6,6	
Riket	2,4	2,5	3,7	2,1	2,5	2,2	1,9	
Entire country								

hang bör framhållas, att materialet alltid jämt lider av vissa brister, dels därför att alla åtgärder icke kommer till skogsvårdsstyrelsernas kännedom (skogsvårdsstyrelserna insamlar uppgifter för denna statistik i vad avseflertalet enskilda skogar), dels genom att vissa åtgärder definieras olika av olika kategorier av uppgiftslämnare. Vidare bör observeras, att statistiken i ta-

giften för denna statistik i vad avseflertalet enskilda skogar), dels genom att vissa åtgärder definieras olika av olika kategorier av uppgiftslämnare. Vidare bör observeras, att statistiken i ta-

Tabell L. Reproduktionsåtgärder och röjning åren 1942—1953

Silvicultural measures taken in 1942—1953

År Year	Hyggesrensning <i>Removal of waste from a cut area</i>	Markberedning (inkl. hyggesbränning) <i>Working the soil (incl. broadcast burning)</i>	Skogsodling <i>Planting and sowing</i>	Mättenhet: 1 000 ha Unit of measurement: 1 000 ha	
				1	2
1942	62	10	21	53	
1943	56	7	21	50	
1944	92	14	20	41	
1945	73	15	21	47	
1946	99	11	32	40	
1947	70	13	25	38	
1948	92	24	33	52	
1949	151	37	40	77	
1950	129	36	45	75	
1951	100	22	43	74	
1952	152	44	50	112	
1953	172	72	57	145	

bell 6 icke ger uttryck för den behandlade nettoarealen; om en föryngringsyta sålunda under året behandlats med såväl hyggesrensning som med sådd, ingår den på två ställen i tabellen.

Ovan har nämnts att skogsvårdsåtgärdernas omfattning under 1953 varit ovanligt stor. Detta belyses tydligare i tabell L. De stora kastningar i skogsvårdsarbetenas omfattning från ett år till ett annat, som karakteriseras utvecklingen, torde bl. a. bero på väderleksförhållandena under resp. somrar.

3. Röjning

Sedan beständets anläggning tryggats, vare sig detta skett genom sådd eller självsådd, erfordras i regel vissa röjningsarbeten i plant- och ungskog för att man på kortast möjliga tid skall kunna erhålla ekonomiskt utbytte av skogen. Sådana åtgärder innebär en in-

vestering, som ger avkastning först på lång sikt, och är sålunda i detta hänseende jämförliga med reproduktionsåtgärderna.

Under år 1953 övergicks enligt föregående uppgifter (tabell 6) 145 000 ha med åtgärder av detta slag, vilket betyder en ökning från föregående år med 30 %. Av redogörelseårets röjningar utfördes 44 % på allmänna skogar (1952 35 %), 36 % på bolagsskogar (1952 37 %) och 20 % på övriga enskilda skogar (1952 28 %). På grund av de brister i materialet, som påtalats i föregående avsnitt, bör uppgifterna tagas med viss reservation. Det är sålunda troligt att bondeskogsbruket — på grund av metoden för materialinsamlingen — är något underrepresenterat i denna statistik. Här må samtidigt påpekas, att uppgifterna rörande röjning i motsvarande tabell av föregående årsbok (tabell H)

Tabell M. Beräknad möjlig årsavverkning av tall och gran under 3" diameter

Estimated possible cutting of pine and spruce, holding less than 3" in diameter

Virkesslag och länsgrupp <i>Type of wood and region</i>	Mättenhet: 1 000 m ³ sk.			
	3"—2½"	2½"—2"	2"—0"	3"—0"
Småträd <i>Small trees</i>				
I, II och III	453,5	453,4	910,5	1 817,4
IV och V	306,6	250,9	456,7	1 014,2
Riket <i>Entire country</i>	760,1	704,3	1 367,2	2 831,6
Toppar <i>Tops</i>				
I, II och III	551,5	367,7	415,2	1 334,4
IV och V	348,4	232,4	248,6	829,4
Riket <i>Entire country</i>	899,9	600,1	663,8	2 163,8
Småträd och Toppar <i>Small trees and tops</i>				
I, II och III	1 005,0	821,1	1 325,7	3 151,8
IV och V	655,0	483,3	705,3	1 843,6
Riket <i>Entire country</i>	1 660,0	1 304,4	2 031,0	4 995,4

Anm.: För småträd avses diametern inom bark vid en höjd av två meter ovan stubbhöjd.
För toppar avses toppdiametern inom bark vid teoretisk aptering enligt avsmalningstabell. Småträd klenare än 5 cm på bark vid brösthöjd är ej medräknade.

icke innehållar s. k. röjningsgallring på andra enskilda skogar än bolagsskogar; denna brist har rättats till i föreliggande årsbok.

4. Gallring

Under beständets fortsatta utveckling göres återkommande skogsvårdande ingrepp i form av gallringar (genomhuggning, ljhushuggning), varvid större delen av det utfallande virket nått avsättningsbara dimensioner. Omfattningen av de årliga gallringarna kan icke statistiskt belysas, men torde variera betydligt alltefter möjligheterna att avsätta det klenare gallringsvirket. I ett betänkande om användningen av klenvirke (S.O.U. 1954 : 29) har Södra Sveriges skogsindustriutredning sökt utreda möjligheterna till en lönsam avsättning av bl. a.

ved av klenare dimensioner. Eftersom någon statistik rörande de verkliga gallringsuttagen icke är tillgänglig kan det vara av intresse att i detta sammanhang återge en av skogsforskningsinstitutet på utredningens uppdrag gjord beräkning av den möjliga årsavverkningen av barrklevirke, d. v. s. barrvirke under 3" diameter, tabell M.

Tabellen visar, att ca 57 % av klenvirket skulle utgöras av småträd och återstoden av toppar. En tredjedel av virket skulle falla inom grovleksklassen 3"—2½", och något mer än en fjärdedel hålla en dimension av 2½"—2".

5. Betesfred

Som en följd av jordbrukets rationalisering har skogsbetning på senare tid minskat. Så är fallet även i lappmarker-

Tabell N. Skogsbrändernas antal, vällade skador m. m. under åren 1946—1953

Number of forest fires, damage etc. in 1946—1953

Anm.: Till skogsbrandinspektionens kännedom komna skogsbränder.

År <i>Year</i>	Antal <i>No. of fires</i>	Bränd areal ha <i>Burnt area</i>	Skada <i>Damage</i>	Släckningskostnad <i>Costs of extinguishing fires</i>	Bevakningskostnad <i>Fire-watching costs</i>	
					produktiv skogsmark <i>productive forest</i>	impeditiv unproductive forest <i>unproductive forest</i>
1946	564	481	223	154	174	215
1947	2 136	3 209	1 788	1 093	987	279
1948	911	1 075	341	299	343	232
1949	1 476	1 928	630	707	711	230
1950	753	1 466	385	530	576	239
1951	675	499	190	280	294	200
1952	635	436	254	298	286	256
1953	898	828	288	252	426	258
Medeltal 1946/53	1 006	1 240	512	452	475	239
Average						

na, där anläggning av kulturbeten ansetts vara en skogsbrukets angelägenhet och stödjes med bidrag ur det norrländska skogsproduktionsanslaget. Med bidrag från samma anslag anlades och slutavsynades sälunda under budgetåret 1952/53 ca 390 ha kreatursbeten i de tre nordligaste länen (statsbidrag ca 300 000 kr). Med bidrag från andra statliga anslag uppfördes ca 37 000 m hägnader,

vilket uppskattningsvis torde motsvara en fredad areal om 75—100 ha. — Samma år beviljades nya bidrag (från norrl. produktionsanslaget) för anläggande av ytterligare 661 ha kulturbeten. Inom domänverket har för anläggning av sådana under 1953 disponerats ca 111 000 kr för uppförande av hägnader ca 83 000 kr.

V. Skador på skogen

1. Skogsbränder

Trots den under sommaren 1953 för skogsbrand föga gynnsamma väderlekken inträffade ett i förhållande till de

närmast föregående åren relativt stort antal tillbud. Sälunda har till skogsbrandinspektionen inkommit rapporter om 898 bränder, varav 364 av baga-

tellartad karaktär (berörd areal mindre än 0,1 ha). Såsom framgår av tabell 7 inträffade de flesta tillbuden i Norrbottens och Stockholms län; över hälften av den under året brända skogsmarksarealen faller på Norrbottens län och skadorna där värderas till ca 100 000 kronor. De flesta tillbuden inträffade i slutet av april månaden, men de största skadorna — arealmässigt sett — uppkom under tiden 15 juni—14 juli; under denna tid brändes drygt hälften av den under året brandhärjade arealen. Skadorna i Norrbottens län inföll huvudsakligen under denna tid.

Skogsbrändernas fördelning efter brandorsak belyses i tabell 8. De flesta tillbuden och även de största skadorna under år 1953 orsakades genom arbetseldar av annat slag än hyggesbränning. För ett relativt stort antal tillbud (18 %) har orsaken icke kunnat klarläggas.

Den tendens till minskning i antalet skogsbränder, som de senaste årens statistik uppvisar bröts, som nämnts, i någon mån genom det relativt stora antalet bränder år 1953 (tabell N). Även den brända arealen ökade i jämförelse med de närmast föregående åren. Värdet av de orsakade skadorna fortsatte emellertid att sjunka och torde 1953 vara nära 1946 års bottnrekord, om hänsyn tages till penningvärdesförsämringen. De totala genom skogsbrand orsakade ekonomiska förlusterna uppgick enligt tabellen under redovisningsåret till 678 000 kronor, varav 426 000 kronor belöper på släckningskostnader.

I brandskyddets intresse utbyggdes på de skogsbrandförsäkrande bolagens initiativ och med statens ekonomiska medverkan före och under andra världskriget ett riksomfattande nät av permanenta brandvaktstationer (brandtorn). Sådana finns nu till ett antal av ca 140,

de flesta i Norrland, Dalarna och Värmland. Tornen är bemannade under den tid av året, då risken för skogsbrand är störst, d. v. s. i regel månaderna maj—september. Kostnaderna för vakhållning, underhåll m. m., som bestriks av statsmedel, belöpte sig under 1953 till 258 000 kronor. Brandtornens betydelse är relativt ringa i rikets södra delar, och de lämnas därför där i stor utsträckning obemannade; ändemot har bevakningen en viktig funktion att fylla i län med stora skogstrakter utan bebyggelse. Under tioårsperioden 1944—1953 har 23 % av samtliga inträffade brandtillbud först rapporterats från brandtorn.

2. Snöbrott och stormskador

Snöbrott eller deformering genom snö har under 1953 förekommit i anmärkningsvärt ringa utsträckning. — Även frostskadornas omfattning synes ha varit ringa; endast från Malmöhus län har rapport ingått om sådana skador på lövkulturen, framför allt av bok.

I februari 1953 härjade en väldsam storm kustlandet i Blekinge och Kristianstads län och anställde betydande skador i äldre barrskog, bl. a. på Listerlandet. I Kopparbergs och Jämtlands län anställde en vårstorm stora skador; i det förstnämnda länet uppskattas antalet fällda stammar till något tiotusental. En tromb skövlade i maj ca 4½ ba vacker skog i Älvborgs län.

3. Viltskador

Rapporterna om älgskador i södra Sverige var under 1953 färre än tidigare. Den ökade avskjutningen av älge har även i Norrland medfört någon minskning i älgskadornas omfattning. I Smålands-länen, främst i Kronobergs län, har även rådjur och skogsfågel vållat skador.

Vildkaninen har som vanligt varit bevärande i några av de sydligaste länen, främst Gotland, där inom vissa områden praktiskt taget all skogsplantering omintetgöres genom dess härjningar.

4. Insektskador

Under kalenderåret 1953 har härjningar av blad- och barrättande insekter förekommit i mycket liten omfattning. Med undantag av några få rapporter om relativt begränsade uppträdanden av röda tallstekeln (*Diprion sertifer*) på några platser i övre Norrland föreligger inga anmeldda iakttagelser av dylika härjningar.

Grankottinsekter såsom grankottmotett (*Dioryctria abietella*) och grankottvecklaren (*Laspeyresia strobilella*) har på olika håll i landet som vanligt uppträtt i stora mängder och orsakat skador på grankottarna.

På grund av den omfattande hyggesbränningen har i allt större omfattning angrepp av tallbocken (*Monochamus sutor*) förekommit på brandskadade fröträd, som på ett flertal håll dödats, framför allt i Norrland. Dessa djur lokas av brandlukten och uppträder ofta i stora mängder på brända hyggen.

I vissa länder, såsom Australien och Egypten, råder importförbud på maskskadat virke och hela båtlaster med virke, vari gångar av tallbocken upptäckes, kan beslagtas. De ekonomiska skadorna genom angreppen kan härigenom bli mycket stora.

Tallbockens skadegörelser kan förhindras endast genom att de brandskadade träderna avverkas och barkas före skalbaggnas svärming under hög- och eftersommaren. Timmer, som måste ligga kvar i skogen obarkat över en sommar, kan skyddas genom besprutning med en Gesarol-uppslamning.

Den lilla aspvedbocken (*Saperda populnea*) har under året svärmat talrikt och svåra angrepp har konstaterats på ett- och tvååriga aspplantor framför allt i södra Sverige.

Snytbaggen (*Hylobius abietis*) har som vanligt uppträtt talrikt på ett flertal platser inom hela landet och mer eller mindre kraftigt angripit tall- och granskulturer. Genom att före utsättandet doppa plantorna i en Gesarol-uppslamning har man emellertid stora möjligheter att förhindra skadegörelse på de unga plantorna.

Undersökningar över tallviveln (*Pissodes notatus*) har visat, att den är mycket vanlig i södra Norrland, där den i stor utsträckning angriper av snöskyttade försvagade unga tallar.

Av bladhorningarna har kastanjeborren (*Melolontha hippocastani*) tämligen rikligt svärmat på flera platser i Östergötlands och Skaraborgs län. Nya angrepp av larver har fastställts i flera plantskolor i Örebro, Södermanlands, Älvborgs och Hallands län.

Skador förorsakade av vanliga ollonborren (*Melolontha melolontha*) har observerats på bokplantor i Kristianstads län. Nya angrepp av pingborrarver (*Amphimallus solstitialis*) har blott påträffats i två plantskolor (Skillungaryd och Östhammar). I de talrika plantskolor, där skadedyjuret tidigare anställt svåra skador, har tack vare bekämpning med Hexa-medel angreppen minskat eller helt upphört. I blott två plantskolor (Uppsala och Gräfsnäs) har skador av brunborren (*Sericia brunnea*) förekommit på treåriga omskolade granplantor.

Märgborren (*Blastophagus piniperda* och *minor*) tycks ha uppträtt i normal omfattning, och skadegörelse har i stort sett endast förekommit i anslutning till upplagsplatser av brännved och som-

marlagrat, obarkat timmer. Några rapporter om mera omfattande skadegörelse på ståndskog förorsakad av granbarkborren (*Ips typographus*) föreligger icke.

Granbarrlusen (*Cinara pilicornis*) har i stora mängder uppträtt på granplantor i södra och mellersta Sverige.

Barrträdkvalstret (*Parateletranychus ununguis*) har i stor omfattning förekommit på tre- och fyraåriga omskolade granplantor i ett flertal plantskolor i hela landet, men framför allt i Stockholms, Uppsala och Västmanlands län. I dessa län förekommer kvalstret dessutom allmänt på dåliga gransjälvsådder och undertryckta grenar på större granar. Dju-

ret har dessutom observerats överallt i södra Norrland. I plantskolorna kan det med tillfredsställande resultat bekämpas med s. k. systemiska medel.

5. Svampskador

Sjukdomar i plantskolor har uppträtt på olika håll. I en del fall har tallskyte åstadkommit väsentliga skador.

Barrosten (*Chrysomyxa ledi*) har under året förekommit i stor omfattning i övre Norrlands kustland. Sjukdomen synes dock vara på retur.

Nya lokaler för almsjukan har icke påträffats. En del misstänkta fall undersöktes i Göteborg och på västkusten utan att sjukdomen kunde iakttagas.

B. SKOGSTEKNISKA ARBETEN

I. Skogsvägbyggnad

För skogsbrukets arbetskraftsförsörjning samt för nedbringande av kostnaderna för drivnings- och skogsvårdsarbeten är ett väl förgrenat nät av skogsvägar en förutsättning. Den viktigaste typen av skogsvägar är den permanenta skogsbilvägen. Vidare förekommer enklare vägar, de flesta avsedda att trafikeras endast då marken är väl upptorkad eller tjälad.

Verksamheten med byggandet av permanenta skogsbilvägar var under 1953 större än någonsin tidigare. Sålunda färdigställdes under året inte mindre än 2 351 km sådana vägar, vilket är 9 % mer än under år 1952. Arbetenas fördelning på skogsägarkategorier och län framgår av tabell 9. Av de nybyggda vägarna utfördes 14 % på kronoskogar, 17 % på övriga allmänna skogar, 40 % på bolagsskogar och 29 % på övriga enskilda skogar. Anmärkningsvärt är att vägbyggnadsverksamheten var så livlig på den arealmässigt sett förhållandevis lilla gruppen »övriga allmänna skogar»; på dess ca 6 % av rikets skogsmarksareal utfördes — som sagt — icke mindre än 17 % av all skogsvägbyggnad. — Liksom under de närmast föregående åren var skogsvägbyggnadsverksamheten under 1953 störst i Kopparbergs län, där drygt 10 % av de under året färdigställda vägarna är belägna. Behovet av vägbyggnader är givetvis beroende på förekomsten av andra transportmedel samt av terrängens

och skogsbeständets beskaffenhet m. m. Förekomsten och behovet av vägbyggander inom resp. län och olika ägargruppars skogar är därför ej proportionella mot skogsmarksarealen.

Verksamheten med byggandet av permanenta skogsbilvägar har ökat kraftigt under de senaste decennierna. Öningen är, såsom framgår av följande tabell, starkast under åren närmast efter krigsslutet.

1942	617 km	1948	1 732 km
1943	1 104 »	1949	2 190 »
1944	995 »	1950	1 888 »
1945	1 009 »	1951	1 946 »
1946	1 560 »	1952	2 157 »
1947	1 533 »	1953	2 351 »

Beträffande anläggandet av andra skogsvägar (bilbasvägar, m. m.) finns ingen statistisk information. Anläggandet av sådana vägar torde emellertid varva av relativt ringa omfattning.

Skogsvägarnas betydelse för skogsnäringen har uppmärksammats av såväl statliga som regionala myndigheter. Sålunda anslog riksdugen för budgetåret 1952/53 2,0 milj. och för budgetåret 1953/54 1,7 milj. kronor i bidrag till anläggandet av skogsbilvägar. Med bidrag från nyssnämnda statsanslag färdigställdes under budgetåret 1952/53 405 km skogsbilvägar. Även från norrländska produktionsanslaget utgår bidrag för anläggning av skogsbilvägar. Betydande bidrag utgår även av landsningsmedel.

II. Skogsdikning

Vid jämförelse mellan de båda senaste jordbruksräkningarnas resultat konstaterades (sid. 17) att rikets skogsmarksareal ökats med ca 2 000 km² eller ungefär en procent mellan de båda räkningsställena. Då skogsdikningsverksamheten under samma tid varit betydande finns anledning anta, att en viss del av arealökningen beror på att kärr och mossar omförs till produktiv skogsmark. Enligt tillgänglig statistik har mellan de båda räkningsåren (1945 och 1951) ca 11 500 km skogsdiken grävts. Om man antar en genomsnittlig båtnadsareal per km dikeslängd av 6 ha, betyder detta, att under samma tid ca 700 km² skogsmark, d. v. s. drygt en tredjedel av ökningen, tillkommit genom utdikning. En mindre del av båtnadsarealet torde dock ha utgjorts av produktiv skogsmark.

Alltjämt finns emellertid avsevärda arealer dikningsvärd mark. Brist på arbetskraft verkar dock återhållande på verksamheten, i synnerhet under virkesmarknadens högkonjunkturår. Verksamheten var under 1953 betydligt livligare än under de två närmast föregående åren; sälunda slutfördes under året 2 500 km diken (tabell 10). Med samma antagande rörande båtnadsarealet som ovan skulle detta motsvara ca 150 km² skogsmark. I den redovisade dikeslängden är då inräknad sådan bäckrensning, som är att jämförläggas med nydikning, däremot icke fortlöpande underhållsrensning av vare sig diken eller bäckar. Av de under året utförda dikningsarbetena faller 23 % på kronoskogar, 11 % på övriga allmänna skogar, 32 % på bolagsskogar samt 34 % på övriga enskilda skogar. Den förhållandevis ringa dikningsverksamheten inom bonde-skogsbruket kan i viss mån förklaras

därav att detta omfattar många små enheter, där den samverkan mellan ägarna som ofta är en förutsättning för att arbeten av denna art skall kunna komma till stånd icke alltid är möjlig att åstadkomma.

Utvecklingen beträffande skogsdikningsverksamheten under senaste decennium visar — liksom för skogsvägbyggnad — en stigande ehuru ganska ojämnn trend. Anledningen till ökningen torde främst vara att arbetsbesparande metoder i allt större utsträckning kommit till användning. Den årliga skogsdikningen sedan 1942 har varit följande (slutavsynade dikten):

1942	1 119 km	1948	1 500 km
1943	964 »	1949	2 817 »
1944	1 177 »	1950	3 065 »
1945	699 »	1951	1 147 »
1946	1 218 »	1952	1 682 »
1947	1 097 »	1953	2 500 »

Statliga bidrag utgår under vissa förhållanden till dikningsföretag. Sälunda slutfördes under budgetåret 1952/53 med bidrag från statens skogsförbättringsanslag 240 företag omfattande en båtnadsareal av 1 347 ha; med bidrag från statens skogsutdikningsanslag slutfördes under samma budgetår 63 företag med en båtnadsareal av 588 ha. Även från norrländska produktionsanslaget har bidrag tilldelats för betydande dikningsarbeten, ehuru dessa ännu icke hunnit slutföras (och bidraget således ej utbetalats). Inalles utgick under 1953 bidrag till skogsutdikningsåtgärder med 180 000 kronor. Beträffande bidragstilldelningen under samma budgetår (i allmänhet ej utbetalade under samma år) se sid. 96 ff, anslag för skogsvårdande ändamål.

III. Flottledsbyggnad

Tillgången på flottleder utgör en av grundbetingelserna för stordrift inom vår skogsindustri. De allmänna flottlederna inom riket hade 1953, såsom framgår av tabell 17, en sammanlagd längd av ca 33 500 km.

De små förändringar från föregående år, som statistiken utvisar, är icke följd av nyanläggningar utan betingade av ändrade redovisningsgrunder eller ommätningar. Ej heller har några flottleder under året nedlagts, ehuru ett flertal icke trafikerats (se vidare härom i kapitel C:1, Avverkning, transport m. m.).

Flottledernas utbyggnad var i stort sett avslutad redan före första världskriget; längden av utbyggda flottleder var sälunda redan 1912 ca 30 000 km. I stället går utvecklingen i den riktningen att kortare flottleder (biledar) i allt större utsträckning ligger oträffade under en lång rad av år för att slutligen helt nedläggas. Så t. ex. är numera endast ett fåtal av de sydsvenska lederna i bruk. Orsaken här till torde bl. a. vara stark konkurrens, i synnerhet i fråga om kortare transporter, från den tunga lastbilstrafikens sida.

IV. Skogsindelningsarbeten

Inom ett välordnat skogsbruk hör avverknings- och skogsvårdsarbeten bedrivs systematiskt. I detta syfte företas, företrädesvis inom det större skogsbruket, skogsindelningar, som innehåller dels en mer eller mindre grundlig inventering (vanligen med kartläggning) av skogsbeståndet med avseende på virkesförråd, bonitet, ålder, tillväxt m. m., dels upprättandet av en skogsvårdss- eller hushållningsplan för en viss period (10–20 år). Planen bör ge upplysning om den lämpliga omfattningen av och formen för virkesuttag, vilka skogsvårdande åtgärder, som bör vidtagas etc. Hushållningsplaner, grundade på ingående undersökningar av skogsbeståndet, brukar betecknas som fullständiga, medan planer, baserade huvudsakligen på okulära uppskatningar, benämnes enkla. Givetvis finns mellanformer av alla slag.

Någon samlad statistik över de årligen utförda skogsindelningsarbetena existerar f. n. icke. De av domänstyrelsens

taxationsavdelningar och av skogsvårdsstyrelserna under de senaste fem åren upprättade hushållningsplanerna berörde följande arealer:

År	Domänverket		Skogsvårdsstyrelserna	
	Med kartläggn.	utan kartläggn.	Fullständig	Enkel
	1 000 ha	1 000 ha	1 000 ha	1 000 ha
1949	100	758	91	69
1950	167	—	80	68
1951	88	808	38	49
1952	244	1 270	32	34
1953	137	77	23	55

Härutöver har för domänverkets räkning utförts flygfotografering av avsevärda arealer. Anledningen till ojämnheten i domänverkets skogsindelningsverksamhet beror bl. a. på de skilda indelningsmetoder, som på grund av skogens karaktär måste användas i rikets olika delar. Indelning i södra Sverige är sälunda i allmänhet betydligt mer arbetskrävande per arealenhet än i rikets

norra delar. För skogsvårdsstyrelserna har verksamheten gått kraftigt tillbaka under de senaste åren. Orsaken härtill torde bl. a. vara att söka i bristen på personal. Skogsvårdsstyrelsernas arbetsfält har nämligen under de senaste åren vidgats betydligt (t. ex. undervisnings-

verksamheten), medan personalresurserna är i stort sett oförändrade.

Kartläggning genom flygfotografering utföres även i betydande omfattning av ett flertal större skogsbolag. Någon samlad statistik häröver finns emellertid ej.

C. SKOGSKAPITALET TILLGODOGÖRANDE

I. Avverkning, transport m. m.

1. Avverkning

I skogsvårdsstyrelsernas uppgifter ingår att så långt personella och ekonomiska resurser medger biträda med utsyning av skog för avverkning. Omfattningen av denna verksamhet, som huvudsakligen berör gods- och bondeskogar, var under åren 1949–53 följande, fördelad på geografiska områden:

Länsgrupp	Kalenderår				
	1949	1950	1951	1952	1953
	Areal i 1 000-tal ha				
I	64	85	130	82	70
II	30	60	86	41	46
III	53	88	89	53	55
IV	163	215	272	163	169
V	23	28	42	33	28
Riket	333	476	619	372	368
Därav föryngringshuggning ...	75	98	103	47	50

Utsyningsverksamheten återspeglar i någon mån konjunkturerna på virkesmarknaden. Efter högkonjunkturen 1951/52 inträdde en markant avmattning resulterande i kraftigt minskad produktion och export av trävaror och massa, med påföljd att utsyningarna sjönk under 1952. En viss återhämtning har förmärkts under 1953. Sälunda ökade sågverksproduktionen i volym räknat med ca 13 % och massaproduktionen med 6 %; samtidigt steg exporten av oarbetade och sågade trävaror i kronor räknat med nära 15 %, medan massexporten sjönk med ungefär lika många procent. Det är naturligt att inför en sådan marknadssituation en viss försiktighet gör sig märkbar vid skogs-

uttagen. Utsyningsverksamheten har följaktligen under 1953 blivit praktiskt taget densamma som under den föregående stämpplingssäsongen.

De av konjunkturerna på virkesmarknaden betingade svängningarna i virkesuttagen gör sig i allmänhet starkare gällande beträffande bondeskogar än beträffande övriga skogar. Detta kommer bl. a. till synes vid en jämförelse av skogsvårdsstyrelsernas utsyningar — som ju huvudsakligen gäller bondeskogar — under de senaste fyra drivningsåren med totalavverkningarna för riket under samma tid:

	Drivningsår			
	49/50	50/51	51/52	52/53

Genom skogsvårdsstyrelserna utstämplat areal	1 000 ha	334	522	601	321
Index	100	156	180	96	
Avverkn. av timmer och massaved					
Milj. m ³ f. ub. ...	23,0	28,2	31,7	26,2	
Index	100	123	138	114	

Det bör observeras, att siffrorna för den genom skogsvårdsstyrelserna utstämplade arealen i denna sammanställning avser drivningsår (= budgetår) till skillnad från den föregående, som gäller kalenderår.

Volymen av det genom skogsvårdsstyrelsernas försorg utsynade virket kan uppskattas till mellan 7 och 8 milj. m³sk. under år 1953.

Avverkningarna under drivningsåret 1952/53 har, såsom framgår av tabell

11, beräknats till 34,7 milj. m³f. ub. (42,7 milj. m³sk.) d. v. s. ca 17 % mindre än under det föregående drivningsåret. Enligt skogsforskningsinstitutets på grundval av s. k. stubbinsentering gjorda beräkning uppgick avverkningen under samma år till 40,1 milj. m³sk. År 1952 betecknade i fråga om priser på samt produktion och export av massa en markant tillbakagång jämfört med år 1951. Under inflytande härav är det naturligt, att uttagen av massaved under den påföljande drivningsårsongen åter sjönk. Även i fråga om produktion och export av trävaror innebar 1952 en konjunkturavmattning. Priserna på sågtimmer är emellertid icke lika konjunkturkänsliga som massavedspriserna och kom trots de försämrade marknadsförhållandena att framstå som relativt fördelaktiga. Uttagen av sågtimmer ökade därför något, ca 11 %, jämfört med drivningsåret 1951/52.

Specificerade och på faktiska data grundade uppgifter över avverkningarna är tillgängliga för allmänna skogar och bolagsskogar (de till Sveriges skogsägareförbund anslutna). Tabell 12 visar sálunda avverkningen på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar och bolagsskogar samt avverkningen per ha på samma skogar under åren¹ 1944–53. Ehuru totalavverkningen för riket år 1953 med ca 17 % understeg 1952 års avverkning, var uttagen på allmänna skogar genomgående något större än 1952 års uttag (11–12 %), I fråga om bolagsskogar kan ingen jämförelse gö-

¹ Uppgifterna avser i flertalet fall kalenderår, i vissa fall drivningsår. Då tyngdpunkten av avverkningsarbetet är förlagd efter nyåret har det ansetts försvaret att för ifrågavarande grova beräkningar låta uppgifterna för drivningsår gälla för det kalenderår, som närmast sammanfaller med drivningsåret. Uppgifterna för år 1953 gäller följaktligen i vissa fall avverkningar som skett under drivningsåret 1952/53.

ras, då uppgifter från tidigare år saknas. Den starka nedgången i avverkningskvantiteterna har sálunda enbart berört de enskilda skogarna, vilket bestryker det ovan anförda att det enskilda skogsbruket är känsligt för växlingar i marknadsläget. I förhållande till skogsmarksarealet skedde i genomsnitt för riket de största virkesuttagen på stiftsskogar och enskilda skogar. För alla grupper tillsammantagna var den genomsnittliga avverkningen per ha under 1953 1,89 m³sk., d. v. s. ca 13 % mindre än genomsnittet för perioden 1944–53. Avverkningarna å kronoskogar och övriga allmänna skogar, vilka omfattar betydligt större andel av lågproducerande och svåråtkomlig skog i Norrland än de enskilda skogarna, stannade vid 1,31 resp. 1,43 m³sk. per ha.

De totala avverkningarnas fördelning på län kan icke beräknas med nöjaktig grad av säkerhet. Sådan fördelning är däremot känd beträffande de allmänna skogarna och redovisas i tabell 13. Domänverket tog under redovisningsåret hälften av sitt virke från de båda nordligaste länen; för övriga kategorier allmänna skogar var virkesuttagen regionalt mera jämnt fördelade.

2. Virkesmätning

Mätningsverksamheten under vintern 1953 försiggick i Norrland under jämförlevis ognynnsamma väderleksförhållanden. Starka snöfall på ofrusen mark under årets två första månader försvärade och försenade virkesframforslingen, och under mars och april verkade de rikliga regnen hindrande och kapacitetsnedsättande på själva mätningsarbetet. I rikets södra delar, d. v. s. från Dalarna och söderut, var väderleksförhållandena i stort sett gynnsamma för verksamheten.

De under drivningsåren 1950/51—

1952/53 av virkesmätningsföreningarna inmätta virkeskvantiteterna framgår av tabell 14. Under verksamhetsåret 1952/53 inmättes sálunda 14,4 milj. m³f, d. v. s. ca 41 % av den totala under drivningsåret avverkade virkeskvantitetten (1951/52 53 %). De inmätta kvantiteterna sågtimmer var totalt ca 9 % större än under drivningsåret 1951/52 och utgjorde ca 36 % av totalavverkningen av detta sortiment, i stort sett samma andel som under det föregående året. Inmätningen av massaved minskade givetvis betydligt (till nära hälften) som följd av den starka nedgången i avverkningen av detta sortiment. Även relativt sett minskade emellertid inmätningen av massaved; 1951/52 inmättes nämligen ca 87 % av den avverkade totalkvantitetten, 1952/53 endast 72 %, en återgång i stort sett till 1950/51 års relationer. Inmätningsverksamheten var 1952/53 totalt ca 35 % lägre än under 1951/52 och ca 10 % lägre än under 1950/51.

För de sex nordligaste virkesmätningsföreningarna finns uppgifter rörande de skogsägargrupper, från vilka virket härrör. De enskilda ägarnas (exkl. bolagen) andel i det genom dessa föreningar i fast mått inmätta virket var under drivningsåren 1950/51–1952/53 följande (i procent):

Virkesmätningsförening	1950/51	1951/52	1952/53
Norrbottnens	46,5	48,0	20,9
Skellefteå	46,1	51,0	24,6
Umeå	44,4	47,1	26,6
Örnsköldsviks ...	52,4	54,7	33,1
Angermanälvens...	45,9	50,7	32,8
Sundsvalls	68,9	64,6	47,2

Som synes har de enskilda ägarnas andel i det av virkesmätningsföreningarna inmätta virket varit betydligt mindre under 1952/53 års drivningssäsong än under de båda föregående säsongerna.

Inmätning av props och massaved för export (utom sådant virke, som går på gränsvattendragen till Norge) skedde under året genom särskilt befullmäktigade mätare, vilka på visst sätt sorteras under virkesmätningsorganisationen. Under drivningsåret 1952/53 utfördes sådana mätningar endast av Sydöstra Sveriges virkesmätningsförening. Sálunda mättes i exporthamn under nämnda år 714 000 m³f props och 94 000 m³f massaved, d. v. s. i stort sett samma kvantitet som under det föregående drivningsåret. Ehuru något tvång därtill ej förelag inmättes praktiskt taget allt sjövägen exporterat rundvirke av de befullmäktigade mätarna.

De förändrade marknadsförhållandena medförde, att sågtimmer uttogs till lägre toppdiameter än under föregående år. Detta framgår med önskvärd tydlighet av tabell 15; i hela riket är medelvolymen för det inmätta timret betydligt lägre under 1952/53 än under 1951/52. Även massaveden uppvisar någon nedgång i medelvolymen. Då relationen mellan de uttagna kvantiteterna av timmer och massaved kraftigt förskjuts till timrets fördel, uppvisar likväl genomsnittsvolymen för allt inmätt virke tillsammans (kol. 8 och 14) en icke oväsentlig ökning.

Virkesmätningsföreningarnas medelkostnader per volymenhett framgår av tabell 16. Utöver själva inmätningen ut för vissa föreningar för uppdragsgivarernas räkning omfattande kuberings- och prisräkningsarbeten. För underlättande av kostnadsjämförelser mellan föreningarna har utgifterna för sådana arbeten uteslutits från det i tabellen redovisade materialet. Bl. a. på grund av de olika mättenheter, som tillämpas, är jämförelser ändock mycket svåra att göra mellan föreningarna. Utvecklingen från ett verksamhetsår till ett annat kan dock

vara av intresse att studera. Generellt synes en svag ökning ha ägt rum i omkostnaderna under det senaste verksamhetsåret; medelkostnaderna för vissa sortiment har sjunkit i några få fall, medan de stigit något i vissa andra fall. Förändringarna i kostnaderna beror på flera samverkande faktorer, som spelar in i olika grad hos skilda föreningar, t. ex. väderleksförhållanden, de inmätta kvantiteternas storlek och beskaffenhet m. m. De något ökade kostnaderna torde sålunda delvis kunna tillskrivas det minskade mätningsunderlaget, ökad sågtimmerandel samt i vissa fall de under säsongen rådande ogyllnsamma väderleksförhållandena.

3. Flottning

Löpande årlig statistik rörande flottningsverksamheten i riket har utarbetats sedan 1921 och finns publicerad i Kommersiella meddelanden, den senaste i nr 6, 1954, avseende flottningen under 1953.

Flottningen i allmän flottled ombesördes sedan gammalt av flottningsföreningar och regleras genom lag av den 19 juni 1919 om flottning i allmän flottled. De enskilda flottlederna är av underordnad betydelse. Någon lagstiftning beträffande dessa finns icke och ej heller någon officiell statistik.

Liksom under 1952 var de meteorologiska förutsättningarna för flottningsverksamheten under 1953 i stort sett gyllnsamma. Vattentillgången betecknades överallt som synnerligen god. Islossningen inträffade något tidigare än normalt och blev bl. a. i Torne och Indals älvar så häftig, att skador uppstod på bommar och magasin. Windförhållandena synes i allmänhet ha varit gyllnsamma. Tack vare en regnig efter sommar kunde flottningarna i de större vattendragen slutföras relativt tidigt. —

De relativt gyllnsamma arbetsavtalen möjliggjorde en god rekrytering av personal under säsongen.

Lösfloftning bedrevs under 1953 av 113 flottningsföreningar; dessutom har flottning i buntar bedrivits av två föreningar. Under 1952 bedrevs flottning av 120 föreningar och under 1951 av 126. Denna successiva minskning av det antal föreningar som flottar beror på i den uppkomna konkurrensen med lastbilarna, mindre föreningar visat sig oekonomiska, vilket föranlett en fortgående sammanslagning av föreningarna till större enheter. Den trafikerade flottledslängden var 1953 t. o. m. något större än 1952 (tabell 17). Antalet flottande uppgick till 386.

Flottningsverksamheten har kvantitativt förhållit sig relativt konstant under de drygt 30 år, som finns statistiskt bekräfta. I 5-års genomsnitt för tiden 1922—51 samt för åren 1952 och 1953 har tillsläppningen av flottgodset i milj. m³ varit följande:

1922—26	12,3	milj. m ³
1927—31	15,4	»
1932—36	13,3	»
1937—41	14,0	»
1942—46	11,4	»
1947—51	12,6	»
1952	13,3	»
1953	10,4	»

Av den för hela riket beräknade sågtimmer- och massavedsavverkningen flottades under de tre femårsperioderna 1937—41, 1942—46 och 1947—51 resp. 57, 54 och 49 %. Minskningen av andelen flottgod var väl närmast på att avverkningarnas tyngdpunkt förskjutits söderut. Som väntat med hänsyn till avverkningarnas omfattning var tillsläppningen under 1953 relativt ringa, ca 22 % mindre än under 19. Tillsläppningen inom de viktigare flodområdena, fördelad på sortiment, framgår av tabell 18. Av det år 1953 tillsläppta virket kom 5,2 milj.

m³ eller jämt hälften på de fem fjällälvarna Ångermanälven, Indalsälven, Ljungan, Ljusnan och Dalälven. 34 % av den totala volymen utgjordes av timmer (inkl. fanér- och plywoodvirke o. d.), en betydande relativ ökning jämfört med 1952 (26 %); 42 % utgjordes av sulfited och 24 % av sulfatived. Den genomsnittliga volymen per stock av det tillsläppta flottgodset uppgick till 0,075 m³ mot 0,072 m³ år 1952.

Utvecklingen under de senaste 30 åren visar, att allt klenare virke har flottats. I femårsmedeltal för åren 1922—51 har stockarnas genomsnittliga volym varit följande:

1922—26	0,105	m ³
1927—31	0,099	»
1932—36	0,099	»
1937—41	0,092	»
1942—46	0,088	»
1947—51	0,076	»

Den till vederbörande ägare under 1953 avlämnade flottgodsmängden, ca 144 milj. stockar med en sammanlagd volym av 10,9 milj. m³, fördelar sig på de olika sortimenten i stort sett i samma proportioner som det under året tillsläppta godset. Eftersom kvantiteten avlämnat gods var större än den under året tillsläppta kvantiteten blev det i flottlederna kvarliggande godset efter årets flottning jämförsevis ringa, endast 96 000 m³ eller knappt en procent av den tillsläppta kvantiteten. Efter 1952 års flottning låg nära 700 000 m³ kvar i lederna.

Flottningsföreningarnas kostnader redovisas i tabell 19. En mer detaljerad redogörelse beträffande kostnaderna och beträffande föreningarnas skulder och tillgångar har publicerats i ovan nämnda nummer av Kommersiella meddelanden. Utvecklingen under senaste tioårsperiod av de totala kostnaderna, som

ärigen påförts flottningsverksamheten, framgår av följande tabell.

År	Totalt milj. kr	Per m ³ redovisat flottgods kr
1944	31,8	2,54
1945	28,5	2,99
1946	39,4	3,00
1947	51,4	3,43
1948	54,2	4,04
1949	62,6	4,10
1950	47,9	4,17
1951	63,6	5,22
1952	85,0	6,17
1953	66,4	6,04

För första gången under den anförla tioårsperioden noteras en sänkning av kostnaderna per m³ redovisat flottgods. Sänkningen, som endast utgör två procent, kan bl. a. vara betingad av att en ovanligt stor del av det redovisade godset var kvarliggande från föregående år och sålunda redan utvälvat i flottleden. Av 1953 års totala kostnader kom 62 % på utflottning, 28 % på skiljning, bunting o. d., samt återstoden 10 % på förvaltning o. d. Löner till arbetarpersonalen belöpte sig på 35,5 milj. kronor eller 57 % av totalkostnaderna.

4. Järnvägstransporter

Järnvägarna har i vårt land icke fått samma betydelse för rundvirkestransporterna som i vissa andra länder, närmast beroende på vår tillgång till flottleder, vilka vida överträffar järnvägarna i prisbillighet som transportmedel för rundvirke. Såsom framgår av tabell 20 transporterades under 1953 ca 1,1 milj. ton rundvirke på detta sätt, motsvarande drygt 1,5 milj. m³f (pappersved, kolved, brännved, o. d. reducerade till fast mått). Som ovan nämnts flottades under samma år 10,4 milj. m³f. virke. Utvecklingen under senaste tioårs-

period av transportverksamheten på järnväg var beträffande rundvirke följande (i 1 000-tal ton):

År	Sågtimmer, stolpar, kolved etc.	Massaved, props etc.	Brännved etc.	Summa
1944	389	303	3 132	3 824
1945	491	280	3 471	4 242
1946	521	611	3 067	4 199
1947	456	800	1 437	2 693
1948	409	943	786	2 138
1949	466	975	324	1 765
1950	410	783	96	1 289
1951	383	1 039	69	1 491
1952	430	1 412	127	1 968
1953	241	817	26	1 084

Som synes visar det senaste året en betydande nedgång i de järnvägstransporterade kvantiteterna. I fråga om sågtimmer (etc.) och brännved (etc.) är årets resultat det lägsta under den redovisade perioden. Givetvis har de under 1953 minskade virkesuttagen medverkat till denna utveckling, men eftersom virkesuttagen endast nedgått med 17 %, medan järnvägstransporterna av rundvirke minskat med 45 %, måste även andra mera svårbedömbara faktorer ha inverkat. Det ligger emellertid nära till hands antaga, att man under år med för skogsprodukter dämpade konjunkturer strävar efter att taga ut virke, som är så beläget att det icke erfordrar långa och dyra landtransporter. Även den omständigheten att propsexporten under redovisningsåret gick tillbaka till ungefär hälften mot 1952 torde ha inverkat på järnvägstransporternas omfattning. Transporten av exportvirke till skeppningshamn går nämligen ej sällan på järnväg. — Vad beträffar transporten av brännved har dess omfattning — om man bortser från 1952 — undergått en ständig minskning efter kriget. Denna minskning har givetvis sin förklaring i

det starkt minskade behovet av brännved.

Under 1953 utgjordes 75 % av det järnvägstransporterade virket av massaved och props (någon uppdelning på dessa båda sortiment har ej skett i det tillgängliga materialet). Till jämförelse må nämnas att flottad massaved samma år utgjorde endast 66 % av den totala tillsläppta flottgodskvantiteten. År 1952 var motsvarande siffror 72 resp. 73 %.

Järnvägsfrakterna av rundvirke, som 1951 belöpte sig till över 29 milj. kronor, uppgick 1952 endast till 15 milj. kronor. Minskningen är huvudsakligen en följd av de minskade kvantiteterna transporterat virke, men beror även till en del på att medeltransportlängden under det senare året var något lägre; 1952 var denna 263 km, 1953 endast 214 km. — Fraktkostnaden per tonkm framgår av sista kolumnen i tabell 20. Det är att märka, att denna kostnad icke endast är beroende av frakttaxan utan även av graden av utnyttjande av järnvägvagnarna.

I Skogsstatistisk årsbok 1951 finns en tabell över trafikströmmarna inom landet för det järnvägstransporterade virket. Motsvarande uppgifter för 1953 återfinnes i tabell 21. I stort sett uppvisar 1953 års trafikströmmar samma tendenser som 1951 års. De stora industrierna i Västernorrlands län tar sitt virke inte endast från grannlänen utan även i betydande utsträckning från exempelvis mälarlänen. Transporter från Västernorrlands län till andra delar av riket förekommer, ehuru kvantiteterna i allmänhet är relativt ringa. Liksom under 1951 var — förutom Västernorrlands län — Gävleborgs och Värmlands län de län, som mottog de utan jämförelse största kvantiteterna virke per järnväg; 54 % av allt det under året järnvägstransporterade virket gick till dessa tre

länder. Av tabellen framgår även att betydande kvantiteter korstransportereras. Från Norrland gick sålunda stora kvantitet till bl. a. Skaraborgs och Jönköpings län, medan å andra sidan minst lika stora kvantitet transporterades från sydsvenska län (inkl. Skaraborgs och Älvsborgs län) till Norrland.

5. Lastbilstransporter

Kändedomen om lastbilstrafikens struktur är ytterst knapphändig och grundar sig endast på de undersökningar, som två gånger årligen utföres inom statens biltrafiknämnd rörande den yrkesmässiga fjärrtrafiken med lastbil. Tabell 22 är en bearbetning av biltrafiknämndens båda undersökningar för 1953 och utvisar det lastbilstransporterade virkets ursprungs- och destinationslän. Uppgifterna omfattar endast transporter på längre avstånd än 10 mil, varför transporter, som börjar och slutar i samma län, i stor utsträckning är uteslutna. För ett studium av de långväga trafikströmmarna är detta emellertid av mindre betydelse. Det är vidare att märka att all sådan transport, som utövers av de virkesköpande industrierna själva, icke innefattas i tabellen i fråga.

De i denna statistik ingående transporterna omfattade under 1953 betydligt större kvantitet än under de båda föregående åren; detta kan peka därför, att lastbilstransporternas omfattning ökar på bekostnad av andra transportmedel, men förhållandet kan likaväl beröra på att flera transporter än tidigare går längre sträckor än 10 milj, eller att den yrkesmässiga biltrafiken övertagit vissa av de transporter, som tidigare utförts av bolagen (virkeskonsumenterna) själva. — På grundval av tillgängliga relationstal kan den totala kvantiteten lastbilstransporterat virke i fjärrtrans-

port (d. v. s. längre än tio mil) uppskattas till mellan 175 000 och 225 000 ton. Beträffande de kortare transporterenas omfattning finns ingen undersökning, men det förefaller sannolikt att dessa kvantitativt är betydligt mer omfattande än fjärrtransporterna.

I fråga om trafikströmmarna kan konstateras — något som ligger i sakens natur — att lastbilstransporter i betydligt mindre utsträckning än vad fallet är beträffande järnvägstransporterna går längre sträckor. Endast en relativt ringa del av lastbilstransporterna passerar mer än en länsgräns på sin väg. Liksom under 1952 gick stora kvantiteter till Stockholms län och stad samt till Malmöhus län. Dessa transporter torde huvudsakligen bestå av exportvirke till de i nämnda områden belägna exporthamnarna. Av det till Malmöhus län forslade virket kommer ungefär ¾ från Kronobergs län och ca ¼ från Kristianstads län. Även till Jönköpings och Hallands län gick under året betydande kvantitet virke på lastbil, företrädesvis från grannlänen.

6. Fartygstransporter

För transporter av oförädat virke till utlandet är fartygen praktiskt taget enda transportmedel. För den inrikes transporter spelar de däremot en underordnad roll i jämförelse med flottled, järnväg och lastbil. Detta förhållande beror bl. a. på att fartygstransport nästan undantagslöst förutsätter dyrbara omlastningar, och kostnaderna för dessa blir relativt högre för kortare transportsträckor.

I tabell 23 redovisas de under 1953 lossade kvantiteterna av rundvirke från inrikes hamn; dessa uppgick till nästan jämnt 100 000 m³ f. mot 221 000 under 1952. Av det lossade virket utgjordes

hälften av massaved och props (1952 71 %), 19 % av timmer o. d. (1952 13 %), 29 % av brännved (1952 9 %) och återstoden 2 % av lövvirke eller ospecifierat. Av timmer o. d. har de största kvantiteterna gått till hamnar i Stockholms stad och län samt till Skaraborgs och Värmlands län. Till de två sistnämnda länen gick även under 1952 mycket timmer med fartyg. Bland mottagare av massaved märks liksom tidigare är Jönköpings län samt Stockholms och Östergötlands län. Brännved har som vanligt skeppats till Kalmar län (Öland) och till fiskehamnarna i Göteborgs skärgård; de största kvantiteterna har dock lossats i Värmlands län (Karlstad).

7. Havsfloftning

Enligt kommerskollegii sjöfartsstatistik skulle under 1953 icke mindre än 5,1 milj. m³ rundvirke — eller ca 47 % av det vid skiljeställena under året levererade godset — ha transporterats i timmerflottar till magasin i hamn eller vid lastageplats. I denna statistik innefattas emellertid icke blott havsfloftning i egentlig mening¹ utan även all bogsering av flottgods, som sker bl. a. i älvmynningarna. Det är därför f. n. omöjligt att med hjälp av befintlig statistik få någon uppfattning om den egentliga havsfloftningens omfattning. Det är emellertid känt, att betydande kvantiteter bogseras i timmerflottar från Norrland till vissa mellan- och sydsvenska skogsindustrier. Vidare går en stor del av Sveriges import av virke från Finland i flottar över Bottniska viken.

II. Virkesförbrukning och produktion m. m.

1. Sågverksindustriens

I tidigare årgångar av Skogsstatistisk årsbok har angivits att den årliga industristatistiken över sågverkens produktion och driftsförhållanden vore ofullständig. Vad beträffar 1953 har emellertid dessa brister avhjälpts genom en av kommerskollegium företagen allmän sågverksinventering, omfattande nära nog samtliga större och mindre verk inom landet. Några preliminära resultat av undersökningen skall här i korthet meddelas. En mer uttömmande redogörelse kommer att publiceras under hösten 1955 av kommerskollegium.

Vid undersökningen har uppdelning skett på husbehovssågar, huvudsakligen för jordbruks behov, och avsalusågar. Ävenså har särskilt huvudgrupperna cirkelsågar och ramsågar. Uppgifter har

erhållits från 7 924 anläggningar i driftsfärdigt skick, varav 3 787 husbehovs- och 4 137 avsalusågar. Cirkelsågarnas antal utgjorde 6 820, ramsågarnas 1 104. Ett antal småsågar av husbehovstyp finns härutöver, men de är av ringa betydelse i fråga om produktionskvantiteten.

En nyhet i denna undersökning är, att avsalusågarna uppdelats ytterligare på verkstyper allt efter sågverksapparaturens storlek och tekniska natur. Av följande tablå framgår denna fördel-

¹ Ur transportgeografisk synpunkt torde det vara lämpligt att med »havsfloftning» beteckna endast bogsering av timmerflottar till förädlingsverk eller magasin inom annat flodområde än det, varifrån virket blivit utsikt, eller, där detta är svårt att avgöra, bogsering på sträckor överstigande exempelvis 100 km.

Verkstyp	1 drift	Ej i drift	Summa
Cirkelsågar, enkla	1 402	165	1 567
» med kantverk	1 088	55	1 143
» kompletta	513	27	540
Blockbandsågar	26	—	26
Ramsågar, enkelramiga	534	49	583
» med 1 rampar	227	3	230
» » 2 »	26	—	26
» » 3 »	16	—	16
» » 4 » eller fler	6	—	6
Summa	3 838	299	4 137

ning samt antalet verk, där sågning pågått eller driften varit inställd under 1953.

Nämndå förändring av det totala antalet avsalusågar i förhållande till den av statens bränslekommission för 1948 verkställda utredningen synes ej ha skett, men flera kompletta cirkelsågverk har ersatt tidigare enkla cirkelsågar, och en del ramsågar har modernisérats och utbyggts.

Produktionen utgjorde sammanlagt under året ca 1 540 000 stds virke av

furu och gran samt ca 30 000 stds lövvirke. Sedan 1937 har intet år så hög produktionsvolym uppnåtts.

Det cirkelsågade virkets andel av avsaluproduktionen har sedan 1948 stigit från 33 % till 35 %. Detta sammanhänger främst med en stark produktionsökning i Götaland, där cirkelsågningsmetoden är den avgjort dominerande. Sågverksindustriens tyngdpunkt fortsätter att förskjutas söderut. Av tabell O framgår att den sammanlagda sågverksproduktionen i Norrland, Da-

Tabell O. Sågverkens totala produktion av barrvirke 1953, fördelad på huvudgrupper av sågverk och områden

Production of coniferous lumber by all sawmills, distributed by types of mill and by regions

Område Region	Husbehovssågar Sawmills for household use	Avalsusågar Commercial sawmills			Totalt	% of total
		cirkelsågar circular sawmills	ramsågar frame sawmills	summa both		
Övre o. mell. Norrland	13,9	92,9	274,3	367,2	381,0	25
Gävleborgs, Kopparbergs o. Värmlands län	7,2	47,2	338,4	385,5	392,7	25
Östra Svealand	11,1	41,5	174,5	216,0	227,1	15
Götaland	23,2	341,3	174,3	515,6	538,8	35
Hela riket Entire country ...	55,4	522,9	961,4	1 484,2	1 539,6	100

Tabell P. Avsalusågarnas produktion av barrvirke år 1953, fördelad på verkstyper och områden

Production of coniferous lumber by commercial sawmills in 1953, distributed by types of mill and by regions

Sågverkstyp Type of sawmill	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Övre o. mell. Norrländ	Gävleborgs, Kopparbergs o. Värmlands län	Östra Svea- land	Götaland	Hela riket <i>Entire country</i>						
	1 000 stds	%	1 000 stds	%	1 000 stds	%	1 000 stds	%	1 000 stds	%	
Cirkelsågverk	92,9	25	47,2	12	41,5	19	341,3	66	522,9	35	
<i>Circular sawmills</i>											
enkla	23,9	7	7,3	2	8,5	4	72,6	14	112,3	7	
med kantverk ...	12,7	3	5,2	1	15,7	7	141,8	27	175,4	12	
med kantverk och klyv	56,3	15	34,6	9	17,3	8	126,9	25	235,1	16	
Ramsågverk	274,3	75	338,4	88	174,5	81	174,3	34	961,4	65	
<i>Frame sawmills</i>											
enramiga	8,1	2	30,9	8	32,3	15	82,6	16	153,9	11	
med 1 rampar ...	18,9	5	139,6	36	81,2	38	71,3	14	311,0	21	
» 2 » ...	49,6	14	43,6	11	40,0	18	19,7	4	152,9	10	
» 3 » ...	171,8	47	49,0	13	—	—	—	—	220,8	15	
» 4 eller fler rampar	25,9	7	75,3	20	21,0	10	—	—	122,2	8	
blockbandsågar	—	—	—	—	—	—	0,6	—	0,6	—	
Summa Total	367,2	100	385,5	100	216,0	100	515,5	100	1 484,2	100	

larna och Värmland numera icke är större än i resten av landet.

Grupperingen av avsalusågarna efter verkstyper har ökat kännedomen om de produktionsförhållanden, varunder trävarorona framställs. Som redan framgått råder härvidlag väsentliga skiljaktigheter inom olika delar av landet. I ovanstående tabell P belyses detta förhållande mer ingående.

Av lövvirket, ca 30 000 stds, försågas ca $\frac{3}{4}$ i Götaland, mestadels på cirkelsågar. I Gävleborgs län sågas över 3 000 stds björkvirke, norr därom förekommer sådan sågning endast obetydligt.

Efterkrigstidens produktionsutveckling inom den svenska sågverksnäringen har hittills kännetecknats av en fort-

gående total volymökning och, som förfut framhållits, en förskjutning söderut. Årsmedeltalen för två 4-årsperioders husbehovs- och avsalusågning av barrvirke kan för jämförelse sammaställas sålunda:

	Genomsnittlig årsproduktion I 1 000 stds		Ökning i %
	1946/49	1950/53	
Övre och mellersta Norrländ	379	377	—
Gävleborgs, Kop- parbergs o. Vär- mlands län	350	383	9
Östra Svealand ...	196	212	8
Götaland	425	508	20
Hela riket	1 350	1 480	10

Tabell Q. Avsalusågarnas timmerförbrukning år 1953, fördelad på trädslag och sågverkens geografiska belägenhet

Consumption of lumber in 1953 by commercial sawmills, by species and the geographical situation of the sawmills

Område Region	1	2	3	4	5	6	7	8
	Timmerförbrukningen i 1 000 m ³ f. <i>Consumption of lumber in 1 000 m³ f.</i>							Atgång pr sågad std, m ³ f. <i>Consumed pr std sawn, m³ f.</i>
Övre o. mell. Norrländ	2 299	986	3 285	3	3 288	8,95	8,70	
Gävleborgs, Kopparbergs o. Värmlands län	1 908	1 572	3 480	37	3 517	9,00	8,80	
Östra Svealand ...	998	895	1 893	19	1 912	8,75	8,40	
Götaland	2 173	2 257	4 430	189	4 619	8,60	8,25	
Hela riket	7 378	5 710	13 088	248	13 336	8,80	8,55	
<i>Entire country</i>								

I fråga om råvaruförbrukningen har i första hand skilts på barrtimmer och lövtimber. Om barrtimrets fördelning på furu och gran har från många verk uppgifter ej kunnat erhållas. Uppskattning av proportionerna har i sådana fall gjorts med ledning av redovisad trädslagsfördelning i genomsnitt i trakten. De förbrukningskvantiteter, som angivs i tabell Q, är därför i nämnda hänseende approximativa. Olika handelsmått har omräknats till verklig volym exkl. bark.

Av den i tabell Q redovisade förbrukningen utgjorde tall, gran och löv resp. 55, 43 och 2 %.

Vid husbehovssågarna uppgick råvaruförbrukningen till ca 482 000 m³ f. barrtimmer och ca 6 000 m³ f. lövtimmer.

Totalförbrukningen vid sågverken inom landet 1953 var följaktligen ca 13,6 milj. m³ f. barrtimmer och ca 0,25 milj. m³ f. lövtimmer. Granens andel i

timmerfångsten var ett par procentenheter högre än närmast föregående år, vilket torde ha samband med en konjunkturbetingad ändring av apteringen.

För den del av sågverksbeståndet, som omfattas av kommerskollegii industristatistik, redovisas produktionen 1953 länsvis i tabell 25 samt timmerförbrukningen åren 1949–1953 i tabell 24.

2. Fanér- och plywoodindustrierna

År 1953 fanns i landet 19 fanér- och plywoodfabriker, av vilka 11 tillverkade huvudsakligen enkelfanér.

Vid de 8 plywoodfabrikerna användes företrädesvis furu och björk som råvara, däremot endast i ringa utsträckning gran. Produktionen steg efter andra världskriget och nådde sitt maximum 1951. Under 1952 inträdde avsättningssvårigheter på den engelska marknaden, vilket medförde en ansenlig lagerökning vid fabrikerna. Under 1953 blev

exportmöjligheterna återigen normala, men de stora lagren verkade återhållande på årsproduktionen, som blev väsentligt lägre än de närmast föregående åren och utgjorde 19 300 ton, varav 2 100 ton björk plywood.

Tillverkningen av enkelfanér, vartill huvudsakligen lövvirke — inhemskt eller importerat — användes, uppgick 1953 till 8 600 ton mot 7 800 ton föregående år.

Den totala råvaruförbrukningen vid fanér- och plywoodfabrikationen framgår av tabell 24, som omfattar samtliga fabriker av detta slag i riket.

3. Massaindustrien

Sedan föregående år har ingen annan förändring i antalet massaproducerande fabriker skett än att ett mindre träsliperi i Småland nedlägts och ett större sliperi i Hälsingland efter stillestånd och ombyggnad återupptagit driften. Produktionen, som under 1952 hämmedes av starkt prisfall på massan, steg åter under 1953 men uppnådde icke 1951 års resultat. Med 1939 års produktion = 100 ter sig efterkrigsproduktionen av massa (torrtänkt vikt) enligt följande:

År	Mek. massa	Sulfit- massa	Sulfat- massa	All massa
1946	98	83	84	87
1947	92	88	92	90
1948	98	91	101	96
1949	92	88	99	92
1950	105	98	105	102
1951	113	100	115	108
1952	98	91	105	97
1953	106	93	114	102

Av den totala massaproduktionen 1953, ca 3,2 milj. ton, utgjordes 23 % av mekanisk massa (inkl. fibermassa), 43 % av sulfitmassa och 34 % av sulfatmassa. Dessa relationer var exakt desamma 1951. Motsvarande procenttal

för 1939 var 22, 47 och 31 %. Den förskjutning från sulfit- till sulfatmasaproduktion, som således har skett, innebär i viss mån en anpassning till råvarutillgångarna.

Massaindustriens konsumtion av rundvirke under 1953 uppgick till ca 13,2 milj. m³ f. och understeg något sågverkens förbrukning, som var ca 13,8 milj. m³ f. Den totala råvaruförbrukningen har likvärt varit större vid massaindustriens på grund av de anseliga mängder avfallsvirke, som tillförts från sågverken. Dessa mängder var 1953 större än något tidigare år och utgjorde ca 1,3 milj. m³ f. i form av flis och i mindre omfattning (ca 60 000 m³ f.) ribbmassaved. Totalt förbrukade massaindustriens alltså ca 14,5 milj. m³ f. virke.

Rundvirkesförbrukningen och dess fördelning på trädslag åren 1949—1953 redovisas i tabell 24.

4. Wallboardindustrien

Under 1953 har wallboard tillverkats vid 18 fabriker, varav 12 i Norrland (tabell 26). De flesta fabrikerna är förlagda i anslutning till eller nära sågverk, från vilka en stor del av råvaran hämtas i form av flis eller ribb- och baka-ved.

Efterkrigsårens produktionsutveckling har för wallboardindustriens del förföljande lika massaindustriens. Toppkonjunkturen under 1951 var dock än mer markerad, även tillbakagången 1952.

I genomsnitt per år för perioden 1936—1940 var tillverkningen endast ca 90 000 ton, och för åren efter andra världskriget redovisas följande produktionssiffror:

1946	221 000 ton	1950	273 000 ton
1947	234 000 »	1951	328 000 »
1948	255 000 »	1952	230 000 »
1949	327 000 »	1953	272 000 »

Wallboardindustriens förbrukning av rundvirke under 1953 var 291 000 m³ f., vilket framgår av tabell 24. Härutöver användes som råvara ca 390 000 m³ f. sågverksavfall och ca 16 000 ton slipmassa. Av sågverksavfallet tillfördes 9/10 som flis och resten som ved.

5. Förbrukning av brännved och husbehovsvirke

Som ofta framhållits är kännedomen bristfällig om de väsentliga virkeskvantiteter, som årligen disponeras för bränsleändamål inom landet. Vissa sektorer av brännvedsförbrukningen låter sig nägorlunda säkert beräknas, för andra kan endast göras uppskattningar med förbehåll för avsevärd felmargin.

Jordbruksnäringen för husbehov använder ved- och virkeskvantiteter under 1950 har, som i tidigare årsböcker meddelats, beräknats genom en stickprovsundersökning och får därmed anses kända med nägorlunda tillförlitlighet. Undersökningsresultatet har redovisats i Södra Sveriges skogsindustriutrednings betänkande »Klevirke» (SOU 1954:29).

Över industriernas förbrukning av olika slag av bränslen publiceras årlig statistik i kommerskollegii industriberättelse, den senast tillgängliga avser år 1952. Denna statistik grundar sig på uppgifter från varje enskilt företag. Endel småindustrier faller dock utanför, varför totalkvantiteten industribrännved tredje var och något större.

Mest svårberäknad är den s. k. avsalaved, som förbrukas av vedköpande hushåll, bostads- och andra fastigheter. Vad man med säkerhet vet är att denna förbrukningspost väsentligt minskat under de senare åren. För 1951/52 beräknades den av statens bränslekommision till ca 6 milj. m³ t., och mycket lägre kan den knappast ha varit 1953. En nyligen

av byggnadsstyrelsen företagna undersökning av bostadsbeståndet har utvisat, att inom tätorterna i landet alltjämt finns ca ½ miljon lägenheter, som saknar centralvärme. (För jämförelse må nämnas, att det totala bostadsbeståndet inom jordbruket omfattar ungefär lika många lägenheter.) Vidare bör uppmärksammas bränslebehovet för hela den landsbygdssbefolkning, som icke har egen skog. Ehuru kokskaminer och elspisar är vanliga hos nämnda förbrukarkategorier, torde veden fortfarande vara huvudbränslet och sammanlagt utgöra en betydande kvantitet. I Skogsstatistisk årsbok 1951 och 1952 har beräkningar angivits över den totala förbrukningen.

Vedbränslebehovet täckes ej enbart med skogsved. Jordbruken utnyttjar dessutom gammalt hustimmer, bakar från egen försägning e. d. avfall, som ej kunnat uppskattas till sin kvantitet vid den förutnämnda stickprovsundersökningen. Industribrännvedens fördelning på skogsved och annan ved är relativt väl känd genom statistik. För den återstående förbrukningssektorn blir uppskattningen mera skönsmässig. Eftersom s. k. annan ved till största delen utgöres av ribb- och baka-ved, har dock en god grund för bedömningen förelagt, enär årsproduktionen av sådan ved för bränsleändamål blivit känd genom sågverksundersökningen för 1953.

Enligt de källor och beräkningsgrunder, som ovan angivits, kan följande sammanställning göras över den årliga totala brännvedsförbrukningen i början av 1950-talet, varvid bortses från att de olika deluppgifterna icke avser precis samma bränsleår.

Om skogsveden omräknas till volym i fast mått utan bark, kan den angivas approximativt till ca 6,5 milj. m³ f.

Till hägnader, hässjor och diverse

	Mättenhet: 1 000-tal m ³	
	Total förbrukning i milj. m ³ t.	Varav skogs- ved
1. Jordbrukarnas husbehovsved från egen avverkning	7,4	6,3
2. Avsaluved för hushåll och fastigheter	6,0	5,0
3. Industriens brännvedsförbrukning	3,1	1,2
Summa förbrukning	16,5	12,5

andra ändamål hade jordbrukarna enligt undersökningen för 1950 förbrukat ca 0,3 milj. m³ f. ub. rundvirke. Deras eget timmer för husbehovssågning (1950

ca 0,6 milj. m³ f. ub.) är inräknat i sågverkens totala timmerförbrukning, som redovisats i det föregående.

III. Export och import

1. Oarbetade trävaror

Sveriges utrikeshandel med oarbetade trävaror gick under 1953 kraftigt tillbaka, trots under inflytande av den under det nästföregående året inträffade konjunkturavmattningen på trävarumarknaden. Omsättningen uppgick sälunda endast till ca 128 milj. mot ca 275 milj. kronor under 1952 (penningvärdesförändringar obeaktade). I likhet med 1952 utvisade emellertid 1953 års handelsutbyte med oarbetade trävaror

ett exportöverskott, mätt i såväl volym som i pengar; orsaken till detta exportöverskott ligger uteslutande i exporten av props och stolpar (tabellerna 27 och 28). I fråga om övriga sortiment förelägg under redovisningsåret ett importöverskott med för timmer 191 000 m³ och för massaved 68 000 m³. Den avsevärda nedgången sedan de närmast föregående åren är främst förorsakad av minskade inköp från Finland.

För såväl timmer som för massaved

År	Mättenhet: 1 000-tal m ³			
	Export (—) resp. import (+) överskott av timmer	massaved	props	s:a oarb. trävaror*
1939	— 43,3	— 5,2	— 172,1	— 211,2
1940	— 27,8	— 425,4	— 107,4	— 548,1
1941	— 38,8	— 356,0	— 3,8	— 390,6
1942	— 38,9	— 162,1	— 9,3	— 235,4
1943	— 3,5	— 94,8	—	— 130,1
1944	— 98,3	— 16,5	—	— 133,9
1945	+ 0,9	— 16,9	— 45,0	— 77,3
1946	— 16,7	— 28,0	— 229,6	— 247,1
1947	+ 82,0	+ 121,0	— 194,4	+ 37,0
1948	+ 74,4	+ 493,3	— 195,3	+ 367,9
1949	+ 119,2	+ 307,0	— 659,2	— 280,0
1950	+ 426,0	+ 234,5	— 241,7	+ 368,8
1951	+ 427,6	+ 571,5	— 316,3	+ 698,5
1952	+ 309,6	+ 599,2	— 1 000,3	— 120,8
1953	+ 191,1	+ 68,0	— 547,5	— 363,2

* Härin ingår även stolpar m. m.

förelägg, som synes, under krigsåren och 1946 ett exportöverskott, som successivt minskade och 1947 förbyttes mot ett mindre importöverskott; detta steg i stort sett fram till 1953, då i synnerhet importöverskottet av massaved åter minskade kraftigt. Handeln med props betecknas i stort sett motsatt utveckling; efter att under krigsåren (efter 1940) ha varit av ringa omfattning har under tiden därefter ett betydande exportöverskott förelegat. Under 1950 och 1951 var exporten och exportöverskottet av props mäktigt, medan under 1949, 1952 och även 1953 propsexporten antog betydande proportioner. Orsakerna här till har varit flera, men propsmarknaden har ofta kännetecknats av stora fluktuationer år från år.

Hur våra exporterade och importerade trävaror fördelar sig på mottagarresp. ursprungsländer framgår av tabell 29. Liksom under föregående år kommer huvudparten av det under 1953 till Sverige importerade virket från Finland och Norge, i senare fallet via gränsvattdragen. Vårt behov av exotiska trädsLAG importeras huvudsakligen från brittiska och franska besittningar i Väst- och Ekvatorialafrika. Mottagarna av det från Sverige exporterade virket är spridda över flera världsdeler. De största kvantiteterna grövre virke (timmer, stolpar, palar o. d.) gick dock — liksom under 1952 — till Storbritannien, Nederländerna och Västtyskland, men betydande kvantiteter skeppades även till avlägsnare länder såsom Egypten och Colombia. Av årets massavedsexport gick huvudparten till Norge och Västtyskland. Årets propsexport gick nästan uteslutande till Storbritannien, Västtyskland och Frankrike.

2. Sågat virke

Någon import av betydelse av sågat virke till Sverige förekommer icke. Exporten är däremot omfattande och uppgick under 1953 till nära 1 milj. standards, den största kvantiteten sedan 1930-talet. Jämfört med 1952 års export innebär 1953 års en ökning med 37 %. Den viktigaste gruppen av exportvirke, ohyvlade plankor, battens och bräder etc., svarade 1953 för 89 % av den exporterade kvantiteten av sågat virke. Bland avnämländerna märks främst Storbritannien, Nederländerna och Västtyskland. — Bland andra virkessortiment som gätt på export märks bjälkar och sparrar företrädesvis till Danmark samt lädämnen huvudsakligen till Storbritannien. Exporten av hyvlade bräder, före kriget ca 30 % av den totala sågvirkesexporten, har efter kriget stannat vid relativt blygsamma kvantiteter och svarade endast för 4 % därav under 1953.

3. Fanérskivor

Urikeshandeln med fanérskivor för möbel- och byggnadsindustrierna är visserligen — i jämförelse med handeln med övriga trävaror — av underordnad betydelse. Omsättningen uppgick dock 1953 till ca 22 milj. kronor. Importen av såväl enkelfanér som plywood understeg betydligt exporten av samma varuslag. Importen bestod till övervägande delen av björkplywood från Finland, medan huvudsakligen furuplywood exporterades, bl. a. till Storbritannien, Västtyskland och Canada.

4. Massa och wallboard

Importen av pappersmassa till Sverige är obetydlig. Som exportvara är emellertid pappersmassa landets viktigaste produkt; under högkonjunkturåret

1951 svarade massan — värdemässigt sett — för 28 % av den totala exporten, 1952 minskades denna relation till 19 % för att under 1953 ytterligare sjunka till 17 %. Under samma tre år uppgick rikets export av massa i absoluta tal till 2,01, 1,63 resp. 2,17 milj. ton (torrtänkt vikt). Sveriges massaexport år 1953 var därmed den största i världen, medan Canada, som tidigare är legat främst på världsmarknaden, endast exporterade

1,76 milj. ton (tabell 47). — Av den år 1953 exporterade massan var 14 % slipmassa, 29 % blekt och 22 % oblekt sulfatcellulosa samt 15 % blekt och 20 % oblekt sulfatecellulosa.

Även av wallboard (träfiberplattor) exporterar Sverige betydande kvantiteter. 1953 års export av denna vara uppgick till 126 000 ton motsvarande ett värde av 60 milj. kronor; 1952 års export uppgick till 104 000 ton.

D. VIRKESPRISER OCH OMKOSTNADER

Den i denna årsbok tidigare publicerade statistiken över virkespriser och omkostnader har baserats på prisuppgifter, utarbetade genom länsstyrelsernas försorg. På förslag av 1949 års skogsstatistikutredning utfärdades den 30 oktober 1953 — efter riksdagens bifall — föreskrifter om överflyttande av dessa ålligganden till skogsvårdsstyrelserna, vilka vid fullgörandet av sina uppgifter skulle utnyttja den sakunskap, domänstyrelsen och dess revirförvaltningar besutte, även som i övrigt samråda med representanter för parterna på virkesmarknaden och andra sakunniga. Den centrala sammanställningen av prisstatistiken skulle åläggas skogsstyrelsen. Efter överläggningar med bl. a. representanter för domänstyrelsen, Sveriges skogsägareförbund och skogs-vårdsstyrelserna meddelade skogsstyrelsen i december 1953 närmare anvisningar för denna verksamhet att gälla från och med drivningssäsongen 1952/53. Omläggningen innebär, att den presenterade statistiken i vad avser omkostnaderna i huvudsak kommer att baseras på bokföringssuppgifter. Förandringarna i redigeringen av tabellerna 31—33 är däremot uteslutande av teknisk karaktär. En viss utbyggnad av statistiken har skett därigenom att uppgifter numera även insamlas rörande priser för skog på rot. För uppläggningen av statistiken redogöres närmare i det följande.

I. Rotpriser

En väsentlig del av den årliga virkesavkastningen avyttras i form av på rot försälda stämplingsposter. Skogsägarnas benägenhet att sälja skog på rot heller än upparbetat virke är lokalt mycket varierande och har ej klarlagts genom någon mer omfattande frekvensundersökning. I Skogsstatistisk årsbok 1951 har å sidan 52 meddelats resultatet av en stickprovsundersökning, avseende 1949, som företagits av Södra Sveriges skogsindustriutredning beträffande anskaffningssättet för sågverkens timmerfångst. Undersökningen utvisade att av hela timmerfångsten söder om Dalarna och Värmland 50 % utgjordes av rotköpt timmer, mer i Götaland än i Svealand, där sågverkens egna skogsinnehav

är större. Rotförsäljningsfrekvensen är sannolikt mindre i Norrland än i södra Sverige och beträffande massaved allestädes lägre än för sågtimmer. Vad speciellt bondeskogsbruket angår kan man därför överslagsvis uppskatta den på rot försälda andelen av hela dess gagnvirkesavverkning till ungefär en tredjedel, vilket i så fall skulle motsvara, grovt räknat, omkring 6 milj. m³ sk.

Prissättning av stämplingsposter torde i stora drag ske på basis av utbytets värde vid konsumtionsplatsen efter avdrag för kostnader i samband med virkets avverkning och transport. Understundom tar emellertid köparna vid värderingen hänsyn även till en del andra faktorer, som här ej närmare

Tabell R. Sammansättning, genomsnittligt pris m. m. för stämplingsposter, sålda å rot från bondeskogar hösten 1952

Composition, average prices obtained etc. of standing timber on private forests in autumn 1952

1 Län County	2 Antal obser- vat No. of observ.	3 Genom- snittl. antal träd No. of trees, average	4 Genom- snittl. volym Volume, m³ sk.	5 därav of which			6 medelvol. pr träd average vol. pr tree			7 Genom- snittl. driv- nings- väg Hauling distance, average	8 Pris per m³ sk. Price per m³ sk. Sw. er.	12 km	13
				tall pine	gran spruce	löv broad- leaved	tall pine	gran spruce	löv broad- leaved				
				%				m³ sk.					
Vb lappmar- ken kustlan- det	74	1 552	209	37	63	—	0,16	0,12	—	0,13	1,9	28,30	
Jtl	105	1 160	153	57	41	2	0,16	0,09	0,09	0,12	1,3	39,75	
Vnr	128	3 518	566	23	77	—	0,20	0,15	—	0,16	3,0	23,83	
Gvl	49	2 761	412	44	52	4	0,22	0,11	0,10	0,15	2,1	30,59	
Kpb	71	1 471	358	47	60	3	0,40	0,18	0,30	0,24	2,1	45,71	
ör	108	1 383	296	51	49	—	0,30	0,17	—	0,21	1,2	42,87	
Vstm	40	441	184	42	53	5	0,59	0,35	0,24	0,42	0,8	46,85	
Ups	46	364	174	57	43	—	0,56	0,40	—	0,48	0,8	48,28	
Sth	33	418	165	60	39	1	0,56	0,28	0,10	0,40	1,1	47,62	
Sdm	30	774	180	51	40	9	0,38	0,18	0,12	0,23	0,5	42,31	
Ög	42	1 013	401	41	57	2	0,51	0,35	0,17	0,39	0,4	46,02	
Skb	56	520	239	57	40	3	0,55	0,40	0,20	0,46	0,5	51,21	
Äbg	43	437	208	53	46	1	0,61	0,39	0,25	0,48	0,4	46,93	
Jkp	75	785	241	29	70	1	0,36	0,29	0,15	0,31	0,6	40,42	
Krb	86	503	160	46	53	1	0,38	0,28	0,14	0,32	0,5	53,08	
Klm n:a	77	523	185	42	58	—	0,39	0,33	—	0,35	0,6	49,80	
Klm s:a	44	1 006	266	60	36	4	0,33	0,22	0,12	0,26	0,4	50,92	
Gtl	42	829	246	49	50	1	0,35	0,26	0,14	0,30	0,4	44,65	
Gbg	27	782	180	79	21	—	0,27	0,16	—	0,23	0,5	33,22	
Hl	16	932	195	12	84	4	0,21	0,22	0,11	0,21	1,1	30,57	
Bl	29	553	167	38	61	1	0,30	0,31	0,12	0,30	0,5	43,23	
Krs	25	1 035	375	27	68	5	0,44	0,39	0,12	0,36	0,4	42,53	
Hela riket Entire country	63	370	114	33	67	—	0,34	0,29	—	0,31	0,3	41,73	
	1 309	1 200	262	41	58	1	0,30	0,19	0,15	0,22	1,1	38,98	

skall beröras men som kan resultera i att förutnämnda prissättningsregel frångås i större eller mindre omfattning.

Priser vid rotförsäljning från kronoskogar redovisas årligen i domänerverkets förvaltningsberättelse. Å bolags-skogar förekommer av förklarliga skäl sällan försäljning av gagnvirkesposter.

Beträffande bondeskogsbruket har någon rotprisstatistik hittills icke funnits, och det skulle möta stora svårigheter att fullfölja så omfattande undersökningar på detta område, att prisläget bleve mer ingående belyst. Beträffande år 1953 har emellertid skogsstyrelsen företagit undersökningar på samplingbasis rö-

rende prisnivån vid rotförsäljningarna inom bondeskogsbruket. Därvid har eftersträvats att i materialet få med sådana poster, som i fråga om sammansättning, kvalitet, medelvolym per träd o. d. kunde anses som representativa för orts. Resultaten kan dock icke göra anspråk på att vara statistiskt säkerställda.

Tabell R visar sammansättning m. m. samt betalt pris för ett antal under hösten 1952 försällda rotposter. Uppgifter saknas från Norrbottens, Värmlands och Malmöhus län.

Av tabell R (kol. 11) framgår bl. a. att medelvolymen per träd varierar högst avsevärt de olika länen emellan. Detta är delvis en följd av att stämpling för rotförsäljning i de nordligaste länen i regel skett fr. o. m. 3" på bark i brösthöjd, medan minimigränsen i de flesta andra län varit 4", i vissa fall 5" och 6". Priset per m³ sk. influeras givetvis starkt härv, varför en direkt jämförelse mellan de olika länen ej blir rättvisande. Rotpriset påverkas givetvis även av virkeskvaliteten, stämplingspostens täthet och andra faktorer, som emeller-

tid ej kunnat särskiljas i det insamlade materialet. Drivningsvägens längd torde spela mindre roll för prisnivån. En skillnad om en km kan sálunda beräknas påverka rotvärdet med endast ca 1 kr per m³ sk.

Rotpriserna påverkas i hög grad av tendenserna vid de av domänverket årligen hållna rotpostauktionerna. De under drivningsåren 1948/49—1953/54 vid dessa auktioner erhållna genomsnittliga rånettopriserna framgår av tabell S, som dessutom för jämförelse visar de under resp. säsonger erhållna rånettopriserna vid andra försäljningar än de, som sker vid høstauktionerna. Som synes förefaller priserna efter svängningarna under 1950-talets första år ha stabilisering sig något. Tabellen visar också att de högsta priserna betalas för det virke, som upptagits i försäljningslängd och som utbjudes vid kronoskogsauktionerna på senhösten.

De vid virkesuttagen å kronoskogar under de senaste 10 åren erhållna rånettopräderna per m³ sk. framgår av tabell 30.

II. Priser på sågtimmer, massaved och brännved

Läget på trävaru- och massamarknaderna på hösten 1952 kännetecknades främst av vikande exportkonjunkturer och fallande priser. De höga priserna på rundvirke under drivningssäsongen 1951/52 föll som följd härv kraftigt senare under 1952.

Priserna för sågtimmer under hösten 1952 framgår av tabell 31; vid studium av denna är att märka att siffrorna för norra och södra Sverige icke är fullt jämförbara, bl. a. på grund av att olika mätenheter används.

För massaved av barrträd blev pris-

fallet från 1951/52 till 1952/53 än kraftigare än för sågtimmer, eller mellan 40 och 50 % (tabell 32). Förutom den försämrade exportkonjunkturen för massa bidrog härtill också den omständigheten, att industrierna låg inne med betydande lager från 1951/52 års rekordstora avverkning av massaved. Som följd av prisfallet minskades också avverkningen av massaved under drivningssäsongen 1952/53.

Prisutvecklingen under de senaste fem åren belyses av följande sammanställning över priserna för obarkat fu-

Tabell S. Av domänverket erhållna rånettopriser vid försäljning av rot-
poster och upphugget virke drivningsåren 1948/49—1953/54

Net prices obtained by the State Forest Service for wood sold on root or cut in the
cutting years 1948/49—1953/54

Mättenhet: kronor per m³ sk.
Unit of measurement: kronor per m³ sk.

1	2	3	4	5	6	7	
Område	Sortiment	Drivningsår Cutting year					
Region	Assortment	1948/49	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53	1953/54
Hela riket	<i>Entire country</i>						
Sålt å rot: <i>Sold on root:</i>							
i försäljningslängd ¹ listed	23: 06	20: 94	32: 67	68: 60	40: 63	42: 63	
övrigt other	10: 25	9: 66	12: 93	16: 23	19: 36	19: 04	
genomsnitt average	16: 34	16: 16	25: 94	46: 12	32: 28	35: 49	
Sålt upphugget <i>Sold cut</i> ...	15: 38	13: 19	28: 62	43: 97	20: 72	..	
Genomsnitt allt virke	15: 78	14: 50	27: 33	44: 91	25: 06	..	
Average all wood							
Norrland och Dalarna ²							
Sålt å rot: <i>Sold on root:</i>							
i försäljningslängd ¹ listed	19: 68	16: 63	27: 21	65: 57	31: 66	33: 27	
övrigt other	9: 13	6: 76	12: 32	14: 59	16: 62	16: 50	
genomsnitt average	13: 14	12: 54	21: 17	39: 53	24: 61	27: 11	
Sålt upphugget <i>Sold cut</i> ...	14: 20	11: 90	26: 64	40: 68	17: 28	..	
Genomsnitt allt virke	13: 78	11: 87	24: 07	40: 21	19: 67	..	
Average all wood							
Södra Sverige ²							
Sålt å rot: <i>Sold on root:</i>							
i försäljningslängd ¹ listed	27: 05	26: 49	41: 70	72: 02	49: 55	51: 69	
övrigt other	14: 68	13: 99	15: 74	20: 79	25: 20	24: 55	
genomsnitt average	23: 01	23: 69	36: 63	56: 79	42: 44	45: 95	
Sålt upphugget <i>Sold cut</i> ...	18: 69	17: 07	33: 96	51: 65	28: 99	..	
Genomsnitt allt virke	20: 73	20: 01	35: 34	54: 21	35: 29	..	
Average all wood							

¹ I försäljningslängderna upptages virke, som utbjudes till försäljning vid domänverkets stora höstförsäljningar.

² Gränsen mellan de två områdena följer revirindelningen, vilken icke exakt sammanfaller med länsgränserna.

rutimmer (16'×8") och helbarkad sulfited vid Ångermanälvens mynning (fritt utsorterad); priserna avser situationen i början av resp. drivningssäsong.

I den man annan mättenhet än f³ tr. används har prisnoteringarna omräknats till att avse denna enhet. De senaste

År	Sågtimmer		Sulfited	
	öre per f ³ tr.	index 1948= 100	öre per f ³ tr.	index 1948= 100
Hösten 1948	113	100	110	100
» 1949	135	119	96	87
» 1950	200	177	185	168
» 1951	280	248	270	245
» 1952	225	199	156	142

årens häftiga kastningar i priserna framgår med önskvärd tydlighet av sammanställningen. Med utgångspunkt från 1948 års höstpriser har sågtimmerpriserna stigit i en jämn kurva till 1952, då ett bakslag inträffade och priserna stabiliseras på en nivå, som låg ca 100 % över 1948 års. I fråga om massavedspriserna inträdde först en prisnedgång år 1949 med ca 13 %, troligen också då betingad av skogsindustriernas efter 1948/49 års stora massavedsavverningar goda lagerhållning; under de två följande åren steg priserna rekordartat för att efter 1951 års toppkonjunktur på nyåret 1952 åter kraftigt falla och stabiliseras på en nivå, som låg endast ca 42 % över 1948 års. Priserna på sulfited var under säsongen 1952/53 i norra Sverige genomgående ca 25 % högre än för sulfated, i södra Sverige varierande mellan 25 och 35 % högre. Obär-

kad vara betingade i de delar av riket, där sådan förekommer, 20 öre lägre pris per f³ tr. Skillnaden mellan prima och sekunda ved i södra Sverige uppgick till för sulfited 10 à 11 kr per m³ t. och för sulfated 8 à 9 kr (i båda fallen ca 30 %).

Bruttopriserna för brännved under drivningsåret 1952/53 (notering hösten 1952) framgår av tabell 33. Då brännveden icke är föremål för avtalsmässiga regleringar, varierar priserna avsevärt under en och samma säsong och — som synes av tabellen — mellan olika geografiska områden. Efterfrågan på brännved är numera ringa, och priserna har sjunkit till en så låg nivå att säljarna ibland ej ens får täckning för sina kostnader. Detta är givetvis beklagligt, då intresset för gallringar som är nödvändiga ur skogsvårdande synpunkt därmed minskar.

III. Drivningskostnader

De genomsnittliga kostnaderna för drivning, d. v. s. huggning samt körning till flottled eller bilväg, även som s. k. gemensamma kostnader finns redovisade i tabellerna 31—33.

Sedan närmast föregående upplaga av Skogsstatistisk årsbok har denna statistik, som ovan antyts, undergått vissa förbättringar. I motsats till tidigare är här nämligen kostnadsuppgifterna i tabellerna nu i stor utsträckning baserade på bokförda uppgifter från domänverket och skogsbolagen. Materialet har bearbetats och sammanställts inom skogsstyrelsen.

En jämförelse med kostnadssituationen 1951/52 visar inga större förändringar under det senaste året vare sig i fråga om huggnings- eller körningskostnader; de skillnader, som förekommer,

kan — åtminstone delvis — vara betingade av att det senaste årets material är tillförlitligare och jämnare.

De gemensamma kostnaderna omfattar bl. a. följande: kostnader för basvägar och vägpreparationer, för kojar, aptering, hantlangning vid virkesmätning, läkarvård och semesterersättning samt för inventarier, försäkringar o. d.

Vid jämförelser de olika regionala enheterna emellan bör — såsom närmare armärks i tabellerna — observeras, dels att olika mättenheter användes i rikets skilda delar, dels att körningskostnaderna är beräknade på olika körväststånd. För området norr om Ångermanälvens flodområde uppges olika huggningskostnader för sulfited och sulfated; i övriga delar av riket är huggningskostnaderna lika för all

barrmassaved. Efter vägning av huggningskostnaderna i förhållande till de avverkade kvantiteterna av resp. sulfit- och sulfatvede blir de totala drivningskostnaderna för massaved i flodområdena i norra Sverige följande:

Torne, Kalix och Lule ...	119	öre per f ³ tr.
Pite	115	" "
Skellefte	108	" "
Ume, Öre, Gide m. fl. ...	113	" "
Angermanälven	112	" "
Indalsälven och Ljungan	97	" "

Som synes är kostnaderna för massaved något lägre i de sydligare flodområdena än i de nordligare. Beträffande sågtimmer kan man iakttaga ett motsatt förhållande, d. v. s. något lägre drivningskostnader i de nordligare flodområdena (se tabell 31 a).

	1949	1950	1951	1952	1953	Drivningskostnader i kronor per m ³ sk.
Norrland och Dalarna	16:42	18:13	23:75	31:44	30:88	
Södra Sverige	11:25	11:78	14:32	19:58	20:00	
Hela riket	15:07	16:46	21:19	27:88	27:69	

IV. Priser på sågade trävaror och massa

De häftiga prisfluktuationer, som under 1951 och första delen av 1952 kännetecknade den internationella marknaden för sågade trävaror och massa, förbyttes under hösten 1952 i en jämnare konjunktur. På den svenska hemmarknaden befärdades att den stora exporten av sågade trävaror under de senaste åren skulle medföra knapphet med ty åtföljande prisutveckling, men behovet av sågat virke kunde tillfredsställas utan större svårighet. Hemmarknadens priser har under 1953 i stort sett anpassat sig efter exportpriserna såväl i fråga om massa som i fråga om sågade trävaror.

Exportpriserna på sågade trävaror

såsom närmare framgår av tabellerna 31–33 varierar drivningskostnaderna även inom rikets sydligare delar (varmed här avses området söder om Värmland, Dalarna och Gästrikland) inom relativt snäva gränser. För sågtimmer ligger kostnaderna mellan 44 och 59 öre per f³ to., för massaved i stort sett mellan 15 och 18 kronor per m³ t. och för brännved mellan 12:50 och 15:— kronor per m³ t.

Ett studium av domänverkets drivningskostnader (se nedanstående uppställning) under åren 1949–53 ger bl. a. vid handen, att dessa mellan åren 1952 och 1953 sjunkit något i norra Sverige men däremot ökat något i rikets södra delar. Sänkningen i norra Sverige har viss motsvarighet i löneutvecklingen, som behandlas närmare i kapitel E.

Tabell T. Exportpriser (fob) på sågade trävaror av furu och gran samt på pappersmassa, åren 1939 samt 1944–53

Ar Year	Sågade trävaror ¹ Sawn timber			Massa ² Pulp						
	Furu o/s Pine u/s 2½" × 7"	Gran o/s Spruce u/s 2½" × 7"	Furu o. gran V Pine and spruce quinta 2½" × 7"	Mekanisk massa Mechani- cal			Sulfit		Sulfat	
				blekt bleached	dissolv- ing	annan other	oblekt un- bleach- ed	blekt bleach- ed	oblekt un- bleach- ed	
	kronor per std						kronor per ton torrtänkt vikt Sw. cr. per ton dry weight			
1939	256	276	218	219	150	187	121	
1944	375	356	353	..	—	—	—	—	—	
1945	408	398	388	398	291	365	281	
1946	427	420	408	450	319	413	298	
1947	550	543	527	613	478	592	451	
1948	620	613	593	341	745	694	574	702	535	
1949	615	603	561	230	653	502	390	510	356	
1950	788	740	705	254	686	650	513	676	486	
1951	1 223	1 179	1 145	478	1 484	1 454	1 379	1 485	1 360	
1952	1 101	1 053	980	433	1 399	1 038	926	1 046	900	
1953	1 100	1 038	984	344	898	688	526	731	480	
1952										
Jan.	1 320	1 290	1 240	524	1 687	1 680	1 571	1 555	1 611	
Febr.	1 325	1 290	1 230	568	1 680	1 613	1 551	1 613	1 579	
Mars	1 285	1 210	1 165	534	1 714	1 734	1 512	1 638	1 565	
April	1 220	1 165	1 080	505	1 538	1 362	1 177	1 217	1 163	
Maj	1 075	1 025	955	495	1 512	1 218	1 057	1 213	1 076	
Juni	930	875	780	486	1 254	1 186	1 083	1 245	1 073	
Juli	925	880	775	440	1 217	876	778	897	796	
Aug.	955	900	815	396	1 102	803	644	855	628	
Sept.	985	930	855	359	1 082	746	609	783	556	
Okt.	1 050	1 010	940	369	1 053	738	568	762	530	
Nov.	1 070	1 030	960	332	982	715	559	736	510	
Dec.	1 070	1 030	960	327	971	721	546	732	498	
1953										
Jan.	1 090	1 040	985	327	942	706	551	736	489	
Febr.	1 090	1 040	995	361	943	724	555	773	519	
Mars	1 095	1 045	995	353	967	687	554	741	506	
April	1 100	1 045	995	333	939	681	528	730	469	
Maj	1 095	1 045	990	344	916	666	531	729	467	
Juni	1 100	1 035	995	341	931	680	523	738	466	
Juli	1 095	1 040	990	340	858	674	499	704	469	
Aug.	1 100	1 030	975	340	877	668	485	723	462	
Sept.	1 095	1 020	965	341	872	666	512	736	456	
Okt.	1 090	1 030	955	350	861	690	525	729	471	
Nov.	1 115	1 040	975	340	865	711	520	732	479	
Dec.	1 140	1 050	995	348	870	721	545	732	483	

1 Noteringar i Härrönås distrikt för under resp. månader träffade försäljningsavtal för ramsågade trävaror.

2 Genomsnittspriser under exportmånaden, oavsett om försäljningsavtalet träffats då eller tidigare.

na att falla men höll sig under senare delen av året vid omkring 870 kr per 1 000 kg; oblekt sulfatmassa höll sig under större delen av året omkring 480 kr per 1 000 kg. Följande indexserier visar utvecklingen under de senaste fem åren (1948 = 100):

År	Mek. massa	Sulfitmassa		Sulfatmassa	
		blekt dissolv.	annan	blekt	oblekt
1949	67	88	72	68	73
1950	74	92	94	89	96
1951	140	199	210	240	212
1952	127	188	150	161	149
1953	101	121	99	92	104

1953 års massapriser visar i stort sett en återgång till 1948 års prisläge. Prisökningen från genomsnittet för 1952 var starkast för oblekt sulfatmassa, ca 47 %, och svagast för mekanisk massa, ca 21 %.

E. ARBETARFÖRHÄLLANDEN

I. Löner och avtal

I oktober 1952 träffades kollektivavtal för skogsbruket för avtalsåret 1952/53. Avtalet innebar i huvudsak prolongering av de tidigare gällande. Situationen på arbetsmarknaden under vårvintern 1953 kännetecknades av relativt god tillgång på arbetskraft, varför de avtalade lönerna i stort sett blev bestående säsongen igenom. Ej heller under 1953 skedde några förändringar i den allmänna prissituationen eller på arbetsmarknaden, som kunde ge upphov till mera genomgripande lönerörelser. De under hösten 1953 förlda löneförhandlingarna resulterade sålunda ånyo i prolongering av de tidigare gällande avtalet. Avtalsslutande parter var främst å ena sidan domänverket, Föreningen Skogsarbeten, Svenska lantarbetsgivarföreningen samt Värmlands och Västra Bergslagens skogsarbetsgivareförening, å andra sidan Svenska skogs- och flottningsarbetarförbundet, Svenska lantarbetarförbundet och Riksförbundet Landsbygdens folk.

I realiteten synes skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst ha sjunkit något från 1952 till 1953, troligen på grund av sämre möjligheter till ackordsarbeten. Enligt tabell 34 hade en huggare under 1953 en genomsnittlig dagsförtjänst av 30 kronor, d. v. s. två kronor lägre än under 1952, en körare med häst 50 kronor mot 53 under 1952. Dessas genomsnittslöner kan dock icke anses som fullt representativa för skogsarbe-

tarkären i dess helhet, då de endast är baserade på uppgifter från domänverket; materialet innehåller inga uppgifter från övriga skogsägarkategorier. Siffrorna torde ge en rättvisande bild rörande lönenivåns förändringar år från år men endast en grov uppfattning om dess läge vid angiven tidpunkt. Tabellen ger även belägg för det kända förhållandet, att såväl huggare som körare genomsnittligt kommer upp till högre dagsförtjänster i Norrlands-länen och i Kopparbergs län än längre söderut.

På längre sikt har skogsarbetarnas löner i jämförelse med de flesta andra arbetskategorier undergått en gynnsam utveckling. Arbetare inom trå- och masaindustrierna hade 1953 —såsom framgår av tabell U — en genomsnittslös som med 226 resp. 210 % översteg 1939 års nivå; genomsnittslönen för huggare hade räknat från samma tid (drivningsåret 1938/39) stigit med 336 % och för körare med 287 %. Löneutvecklingen för skogsarbetare har skett i stort sett i samma takt som för lantarbetare. I diagram 4 görs en jämförelse mellan löneutvecklingen för skogsarbetare och för vissa andra löntagarkategorier under åren 1939—53.

Även de under hösten 1953 för flottningspersonalen och för virkesmätningarna personalen träffade avtalet innebar prolongeringar av avtalet för 1952/53.

Tabell U. Löneutvecklingen åren 1945—53 för vuxna manliga arbetare inom skogsbruk, jordbruk samt trä- och massaindustri

Development of wages of adult male workers in forestry, agriculture and in wood and pulp industry in 1945—53

År Year	Skogsbruk Forestry	Jordbruk Agriculture	Industri Manufacturing	trä wood	massa pulp
	huggare wood cutters	körare hauliers			
genomsn. daglön kr average daily wages	genomsnittlig timlös kr average wages per hour				

	Absoluta tal				
1939	6,92	12,96	0,67	1,10	1,27
1945	12,50	23,82	1,21	1,63	1,70
1946	13,77	26,63	1,35	1,81	1,89
1947	15,89	30,94	1,47	2,07	2,20
1948	17,42	31,82	1,77	2,25	2,35
1949	18,74	33,89	1,84	2,31	2,40
1950	17,76	32,46	1,91	2,40	2,49
1951	22,38	39,01	2,18	2,95	3,24
1952	31,62	53,15	2,73	3,42	3,81
1953	30,15	50,18	2,77	3,59	3,94

	Indextal (1939=100)				
1945	181	184	181	148	134
1946	199	205	201	165	149
1947	230	239	219	188	173
1948	252	246	264	205	185
1949	271	261	275	210	189
1950	257	250	285	218	196
1951	323	301	325	268	255
1952	457	410	407	311	300
1953	436	387	413	326	310

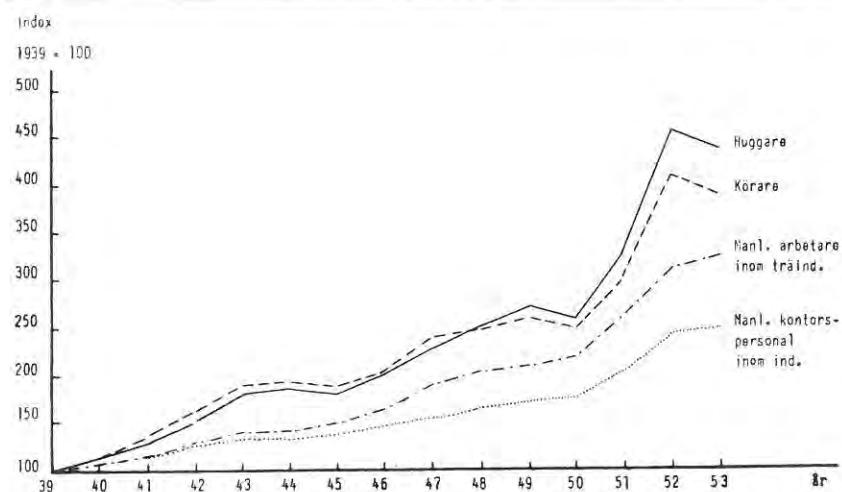

Diagram 4. Löneutvecklingen under åren 1939—53 för huggare och körare samt för manliga arbetare inom träindustri och för manlig kontorspersonal m. fl. inom industri.

II. Sysselsättning

Arbetet i skogen utföres huvudsakligen av två kategorier arbetare, dels personer, som har sin egentliga sysselsättning inom jordbruket men tidvis, företrädesvis vintertid, arbetar i skogsbruket, dels personer som har sin huvudsakliga verksamhet inom skogsbruket. Enligt gjorda uppskattningar lärer dessa båda arbetarkategorier utföra ungefär hälften vardera av det årligen totalt utförda skogsarbetet.

Genom 1950 års folkräkning har man erhållit relativt god kännedom om den senare av dessa båda kategorier, medan kunskapen om den personal, som mera tillfälligt utför arbete i skogen, alltjämt är ofullständig. Såsom framgår av tabell V fanns det den 31 dec. 1950 ca 64 600 egentliga skogsarbetare i riket; här till kommer ca 12 600 företagare och tjänstemän. Hur denna arbetargrupp fördelar sig på län och åldersgrupper framgår av tabellerna O och P i Skogssocietetisk årsbok 1952 (sid. 61—62). Det ligger i sakens natur, att det kvinnliga inslaget bland skogsarbetarna är relativt ringa.

Av de egentliga skogsarbetarna hade ca 3 850 eller 6 % sin huvudsakliga sysselsättning inom flottning och återstoden inom skogsavverkning, skogsvård etc. De personer som har sin utkomst i skogsbruket är emellertid betydligt fler. Hit hör nämligen också de till ett antal av 84 000 uppgående familjemedlemmarna till skogsbrukets personal. Av dessa var 38 % husmödrar och 52 % barn under 15 år.

Likaväl som jordbrukets personal i stor utsträckning arbetar i skogen under vissa tider på året finns det åtskilliga skogsarbetare, som vid sidan av sin huvudsakliga sysselsättning bedriver jordbruk, då i allmänhet av relativt lit-

ten omfattning. Nedanstående tabell visar antalet av de inom skogsbruket yrkesverksamma, som enligt 1950 års folkräkning äger eller brukar jordbruksfastighet av olika storlek.

Region	över 5 ha	2—5 ha	högst 2 ha	samt.
Norrland o. Dalarna ...	178	1 647	3 689	5 514
Övriga Sve- riga 159		696	2 023	2 878
Hela riket 337		2 343	5 712	8 392

Ca 8 400 eller 11 % av skogsbrukets yrkesarbetare innehavar eller brukar sällunda jordbruksfastighet. Drygt två tredjedelar av dessa fastigheter omfattar dock mindre än 2 ha åker, och endast 4 % av dem omfattar mer än 5 ha åker. Större delen av dessa »stöjdjordbruk» ligger i Norrland och Dalarna.

Löpande statistik över sysselsättningen i skogsbruket föres f. n. endast beträffande avverknings-, skogsvårds- samt busbyggnads- och anläggningsarbeten vid domänverkets och de större skogsbolagens skogar. Sysselsättningen vid dessa under 1953 belyses av tabell 35. Denna omfattar såväl fasta som tillfälliga skogsarbetare.

— Vinterdrivningarna hade 1953 mindre omfattning än föregående år. Storskogsbruket sysellsatte sällunda under februari i sådant arbete ca 10 % färre arbetare än 1952, och man kan beräkna att sysselsättningen minskat ännu mera inom bonde-skogsbruket. Från andra näringsområden friställd arbetskraft såsom lantarbete och byggnadsarbetare sysellsattes därför i mindre utsträckning än vanligt i skogen, medan däremot de egentliga skogsarbetarna hade god sysselsättning. Efter de ovanligt tidigt avslutade vinterdrivningarna uppstod

Tabell V. Antal förvärvsarbetande samt deras familjemedlemmar inom skognäringen efter yrkesställning den 31 december 1950. Hela riket
Economically active population and members of their families in forestry, by occupational status

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Yrke och anställningsform <i>Occupation and social status</i>	Förvärvsarbetande <i>Economically active population</i>		Övriga familjemedlemmar <i>Other family members</i>					Summa <i>Total</i>	
	Män <i>Men</i>	Kvinnor <i>Women</i>	Husmödrar <i>Hou-</i> <i>se-</i> <i>wives</i>	Barn under 15 år <i>Children</i>	Övriga <i>Other</i>		Män <i>Men</i>	Kvinnor <i>Women</i>	
			Gos- sar <i>Boys</i>	Flick- or <i>Girls</i>	Män <i>Men</i>	Kvin- nor <i>Women</i>			
I. Skogsavverkning och skogsvård <i>Logging and silviculture</i>									
Företagare	249	31	160	116	82	15	46	380	319
Tjänstemän	10 814	808	6 521	4 130	4 050	731	1 067	15 675	12 446
Arbetare	60 485	204	22 427	16 596	15 952	974	4 809	78 055	43 392
II. Flottning <i>Floating</i>									
Tjänstemän	702	37	504	281	291	57	92	1 040	924
Arbetare	3 854	17	2 130	1 269	1 250	135	402	5 258	3 799
III. Samtliga <i>All</i>									
Företagare	249	31	160	116	82	15	46	380	319
Tjänstemän	11 516	845	7 025	4 411	4 341	788	1 159	16 715	13 370
Arbetare	64 339	221	24 557	17 865	17 202	1 109	5 211	83 313	47 191

¹ Yrkesutövare jämte medhjälpende familjemedlemmar.

dock även bland dessa en viss arbetslöshet innan sommarhuggningar samt skogsvårds- och flottningsarbeten påbörjades. Under sommaren och hösten 1953 var antalet inom storskogsbruket

sysselsatta — tack vare de omfattande skogsvårdsarbetena — något större än under motsvarande tid 1952. I fråga om avverkningsarbeten synes antalet sysselsatta arbetare inom storskogsbruket un-

der hösten 1953 ha varit i stort sett det samma som under föregående höst. Inom bondeskogsbruket torde sysselsättningen under hösten 1953 ha varit något sämre än inom storskogsbruket. Sammanlagt åtgick 1953 ca 1,3 milj. dagsverken i flottningsarbete.

Läget på arbetsmarknaden belyses även i någon mån av uppgifterna rörande arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket. En sammanställning över denna för åren 1951–53 finnes i tabell 37. Såsom framhålls i not till tabellen ingår däri även flottningspersonalen. Tabellen återspeglar tydligt konjunkturerna inom skogsbruket: en högt uppskruvad efterfrågan på arbetskraft under högkonjunkturåret 1951, en hastigt avtagande efterfrågan under 1952 och därefter en relativt jämn efterfrågan. Utvecklingen under de senaste tre åren framgår tydligare av diagram 5.

De arbetare, som under våren och sommaren friställs från avverkningsarbeten o. d., ägnar sig i stor utsträckning — åtminstone i Norrland, Dalarna och Värmland — åt flottningsarbete. Sysselsättningen inom flottningsverksamheten redovisas särskilt i tabell 36; en betydande del av de här redovisade arbetarna torde även innefattas i uppgifterna i tabell 35.

Såsom framhållits i tidigare upplaga av Skogsstatistisk årsbok har statistiken rörande flottningspersonalen omarbetats. Detta har tyvärr medfört, att de senaste årens siffror icke blivit direkt jämförbara. Den i år presenterade uppställningen av tabell 36 har befunnits bäst motsvara uppställda önskemål och avses att bli bestående.

Sysselsättningen inom flottningsverksamheten vid de olika tidpunkterna framgår av tabellen men illustreras tydligare av följande indextal, där antalet i flottningsarbete sysselsatta omkring den 15 maj satts lika med 100:

	flottning etc.	skiljning etc.
omkring 15 maj	100	8
» 1 juli	38	25
» 15 aug.	19	21

Antalet av arbetarpersonalen fullgjorda dagsverken fördelade sig med ungefärligen tredjedelar på flottningsarbete

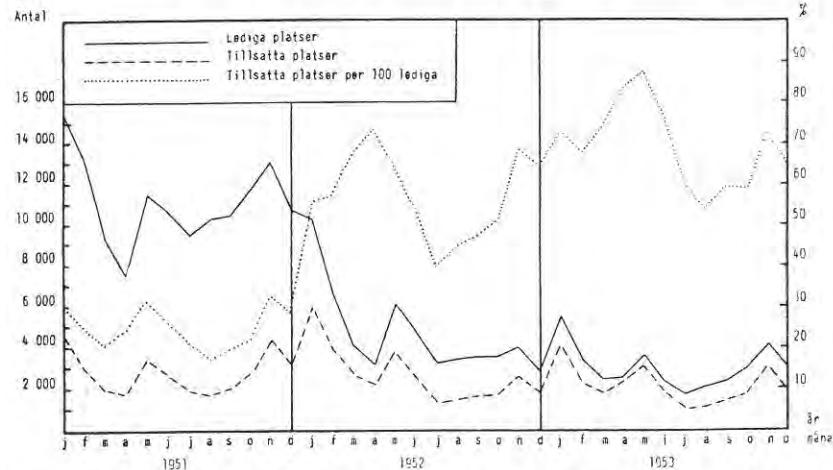

Diagram 5. Antalet lediga och tillsatta platser samt antalet tillsatta platser per 100 lediga (skalan till höger) månadsvis under åren 1951—1953.

antalet arbetstillfällen medförde en ökad jämvikt på arbetsmarknaden. Av de un-

der vårmånaderna lediga platserna till-sattes ovanligt många, över 80 %.

III. Olycksfall och arbetarskydd

På grundval av uppgifter från arbetsgivare med i regel minst fem personer sysselsatta publiceras riksföräkringsanstalten statistik över olycksfall bl. a. i skogs- och flottningsarbeten. Från dena statistik, som endast omfattar fall, vilka medfört avbrott i arbetet, har tabellerna 38 och 39 sammanställts. På grund av den tid, som krävs för skadereglering m. m., fördröjs denna statistik några år; sälunda föreligger f. n. uppgifter senast för 1951.

Såsom framgår av tabell 38 är olycksfallsrisken för skogsarbetare betydande. Olycksfallsfrekvensen är utan jämförelse störst inom gruppen »avverkningsarbeten», där i genomsnitt mellan var tredje och var fjärde årsarbetare drabbas av olycksfall av något slag, under

1951 likaväl som under de närmast föregående åren. Antalet olycksfall och antalet sjukdagar m. m. per 1 000 årsarbetare belyses närmare i tabell X.

Olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket synes under de senaste åren, för vilka statistik föreligger, ha ökat något. Antalet olycksfall per 1 000 årsarbetare var 1949 229, 1950 238 och 1951 258. Räknat i antal av olycksfallen föranledda sjukdagar är ökningen emellertid av mindre omfattning. 29 olycksfall hade dödlig utgång, vilket såväl absolut som relativt var något mer än under de båda närmast föregående åren.

Tabell 39 visar antalet förlorade arbetsdagar per årsarbetare, fördelade på olika olycksfallsorsaker. Såsom framhålls i not 1 till tabellen räknas dödsfall

Tabell X. Antal olycksfall och därav föranledda sjukdagar per 1 000 årsarbetare i skogs- och flottningsarbeten under åren 1950 och 1951.
Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of accidents etc. per 1 000 full-year workers in forest work and in floating

Arbetsområde <i>Field of activity</i>	Olycksfall <i>Accidents</i>		Invaliditetsfall <i>Cases of disability</i>		Dödsfall <i>Fatal cases</i>		Sjukdagar <i>Days of sick leave</i>	
	1950	1951	1950	1951	1950	1951	1950	1951
Skogsvård <i>Silviculture</i>	62	52	—	1	1	—	1 382	1 109
Avverkning <i>Cutting</i>	270	290	2	2	—	—	6 143	6 142
Flottn. och skiljning <i>Floating and sorting</i>	120	129	1	2	1	1	3 458	3 462
Övriga arbeten	71	69	—	—	—	2	2 048	1 485
Totalt	238	258	2	2	—	—	5 503	5 531

Se även noter till tabell 38.

som 7 500 förlorade arbetsdagar, varför under ett visst år abnorma avvikeler från genomsnittet förlorade arbetsdagar per årsarbetare kan uppstå. Så t. ex. synes de tre dödsfallen under »övriga arbeten» (tabell 38, kol. 6) ha medfört, att antalet förlorade arbetsdagar där stigit betydligt över genomsnittet för perioden 1946—50 (tabell 39, kol. 11).

Olycksfallen i avverkningsarbeten, som även inkluderar lunning och vissa andra körslor, orsakade 1951 i genomsnitt ca 11 dagars förlust per årsarbetare, d. v. s. i stort sett lika med de båda föregående åren men något mindre än genomsnittet för perioden 1946—50. De största arbetsförlusterna uppstod genom skador orsakade av »fordon (ej spårbanor)» och »handverktyg». Vid skogsvårdsarbeten uppstod likaledes de största förlusterna i arbetstid genom skador orsakade av fordon. I flottningsverksamheten orsakas regelbundet de största förlusterna genom drunkning. Under

1951 gick i genomsnitt fyra dagar per årsarbetare förlorade genom sådana olyckor, ett flertal av dessa med dödlig utgång.

Utvecklingen under åren 1949 och 1950 mot minskat antal olycksfall bröts i viss mån 1951. Såväl antalet sjukdagar som antalet dödsfall var under sistnämnda år högre än under de närmast föregående åren. Huruvida det är fråga om en tillfällig uppgång, möjligens orsakad av att en mängd mindre van arbetskraft togs i anspråk för fullgörande av det årets stora avverkningsprogram, är ännu för tidigt att uttala sig om. Såväl statliga myndigheter som olika enskilda organisationer arbetar emellertid ständigt på förbättring av verktyg och arbetsmetoder i syfte att nedbringa olycksfallsfrekvensen inom skogsbruket och öka arbetssäkerheten för dess arbetare.

Statens verksamhet på detta område handhas främst av skogsyrkesinspektionen inom arbetarskyddsstyrelsen.

Arbetsområde	vuxna	minder- åriga	totalt	därav dödsfall
skogsvårdsarbete	662	236	898	—
skogsavverkning	10 980	792	11 772	6
flottning	507	14	521	4
milkolning	28	2	30	—
flottledsbyggn. m. m.	246	7	253	2
Summa	12 423	1 051	13 474	11
på väg t. o. fr. arbetet	491	24	515	2

Även genom domänverket och skogs-forskningsinstitutet bedriver staten forskning om och propaganda för ökad säkerhet för arbetarna i skogen. Enligt arbetarskyddsstyrelsens berättelse för 1953 hade under detta år ovanstående antal olycksfall anmälts till skogsyrkes-inspektionen.

Då denna statistik omfattar alla anmeldta fall, sålunda även sådana som icke medför avbrott i arbetet samt olycksfall hos mindre arbetsgivare (mindre än fem anställda), är den icke direkt jämförbar med uppgifterna för 1951 i tabell 38.

Bland de frågor, som arbetarskydds-

styrelsen under 1953 ägnat speciell uppmärksamhet, kan nämnas traktorns användning vid utvältning av virke i flottled samt metoden för uppläggning av massaved i högvälter. Även utformningen och inredningen av skogs- och flottningsarbetarnas förläggningar har liksom tidigare varit föremål för skogsyrkesinspektionens intresse. Inspektionen har också bedrivit en omfattande kurs- och propagandaverksamhet. Under 1953 hölls sålunda av inspektionens personal inalles 175 kurser i arbetarskydd på olika ställen i riket; ca 4 400 åhörare beväistade kurserna.

Arbetsområde	vuxna	minder- åriga	totalt	därav dödsfall
skogsvårdsarbete	662	236	898	—
skogsavverkning	10 980	792	11 772	6
flottning	507	14	521	4
milkolning	28	2	30	—
flottledsbyggn. m. m.	246	7	253	2
Summa	12 423	1 051	13 474	11
på väg t. o. fr. arbetet	491	24	515	2

F. VILTTILLGÅNG OCH JAKT

Till Svenska jägareförbundet inger länsjaktvårdsföreningarna årliga rapporter över såväl beräknad tillgång på som avskjutning av villebråd. Det ligger i sakens natur, att dessa uppgifter blir synnerligen osäkra, och de bör sålunda användas med försiktighet.

Väderleken var under hela jaktåret 1953/54 gynnsam för villebrådet. Det relativt ringa snödjupet underlättade foderfångsten för djuren, och våren 1954 medförde goda kläckningsförhållanden. I våra sydligaste län försvårade regn och kyla viltstammens normala föryngring.

På grund av de stora skador, som orsakas av älg på växande gröda och på skog inom vissa delar av landet, verkställdes under 1953 genom jägareförbundets försorg en undersökning rörande dessa skadors omfattning. Undersökaningen utgjorde underlag för förbundets förslag till förlängning av den allmänna älgjakttiden. Som följd härav förlängdes fr. o. m. hösten 1953 jakttiden bl. a. i landskapet Jämtland, och tillstånd till jakt på kalv meddelades i Östergötlands, Kronobergs och Malmöhus län samt i delar av Kristianstads län. — Den ökade tillgången på älg i förening med de uppmjukade jaktbestämmelserna medförde en rekordhög avskjutning av älg 1953. Såsom framgår av tabell 40 uppgick den till ca 26 000 älgar i hela riket. Ökningen från föregående år, då avskjutningen var ca 25 000, faller huvudsakligen på norrländslänen, av vilka Jämtlands län uppvisar den ojämftörligt största avskjutningen. Tillståndet inom vissa områden att

skjuta kalvar har medfört, att antalet fällda sådana ökat till det dubbla i jämförelse med 1952. Av de under 1953 nedlagda älgarna sköts ca 34 % under licensjakt.

Av kronhjort finns endast en mindre stam i Skåne. Jägareförbundets åtgärder i syfte att trygga stammens existens har i korthet berörts i Skogsstatistisk årsbok 1952 (s. 66). Ett 30-tal kronhjortar fälldes under 1953. — Dovhjorten visar alltjämt en tendens till ökning; ca 850 djur rapporteras skjutna i Skånelänen samt i Östergötlands och Örebro län.

Rådjurens antal har under 1953 ytterligare ökat i landets södra och mellersta delar. Ca 24 000 rådjur sköts under året, flest i Skåne (3 300), Stockholms län (1 800), Kronobergs län (1 750) och Östergötlands län (1 800). Bidragande till rådjursbeständets ökning torde bl. a. vara de åtgärder, som vidtagits från jägareförbundets sida i samråd med Svenska kennelklubben m. fl. i syfte att förhindra, att rådjursdrivande hundar skadar villebrådet.

Bl. a. på grund av sjukdomar bland skogs- och fälthararna synes någon minskning i tillgången på detta villebråd ha gjort sig märkbar under 1953. Många självdöda harar behäftade med sjukdomar har påträffats i olika delar av riket. Vildkaninen ökar alltjämt på Gotland, medan i Skåne konstaterats en tendens till minskning av stammen. Avskjutningen av såväl hare som kanin har varit något lägre än under 1952.

Tillgången på pälsdjur synes icke undergå några avsevärda förändringar;

någon minskning i rödrävssstammen har dock iakttagits i Uppsala och Gävleborgs län. Vildminkens erövringståg över landet fortsätter. Då detta rovdjur emellertid är en stor skadegörare bl. a. för fisket, har jaktvårdsorganisationerna vidtagit särskilda åtgärder för att förhindra dess vidare spridning (minkfallor m. m.). Mårdens är alltjämt fridlyst i Stockholms och Uppsala län samt i norrländslänen. För de flesta pälsdjursarterna har avskjutningen under jaktåret 1953/54 varit något mindre än under föregående jaktår. Endast beträffande rödräv, mink samt hermelin och småvessla kan en ökad avskjutning konstateras.

De stora rovdjuren är sällsynta och förekommer numera huvudsakligen i de fyra nordligaste länen samt i de innera delarna av Kopparbergs län. Ensamma kringströvande lodjur uppträder dock då och då i rikets södra och mellersta delar. Avskjutningen har som vanligt varit ringa.

Tjäder, orre och järpe åtnjöt under jaktåret 1953/54 total fridlysnings. De gynnsamma kläckningsförhållandena under de senaste åren har bidragit till att öka kullarnas storlek. Fasanen, som numera efter inplantering även förekommer — ehuru sporadiskt — inom norrländslänen, har ytterligare ökat. Starkast synes ökningen ha varit i sydligaste Sverige.

Detaljerade uppgifter rörande avskjutningen av de olika slagen av villebråd under åren 1949—1953 (1949/50—1953/54) återfinns i tabell 41.

För dödande av vissa rovdjur, nämligen varg, järv och säl, utbetalas staten i enlighet med jakstadgan skottpengar. Dessa utgör 100 kronor för fullvuxen varg, 20 kronor för fullvuxen järv och 15 kronor för säl. För ungar av varg och järv utbetalas halva beloppet. För åren 1951—53 har därutöver belöningar utgått av medel ur statens lappfond med 200 kronor för fullvuxen varg och 100 kronor för fullvuxen järv samt med halva dessa belopp för ungar dödade före den 1 september. Olika lappbyar betalar därutöver särskilda belöningar för inom byarnas betesområden dödade vargar och järvar. — Summan av de i enlighet med jakstadgan utbetalade skottpengarna uppgick under 1953 till 8 710 kronor mot 9 135 under 1952. Beloppet har oavbrutet sjunkit sedan 1948, då över 25 000 kronor utbetalades för detta ändamål.

Jaktens ekonomiska avkastning (handelsvärde) i Sverige kan för jaktåret 1953/54 enligt Svenska jägareförbundet summariskt beräknas sålunda:

Älg, hjort rådjur	11,7	milj. kronor
Påsvilt	1,2	" "
Småvilt	3,5	" "
Summa	16,4	milj. kronor

G. ÖVRIGA SKOGLIGA FRÅGOR

I. Administration

Den statliga tillsynen över rikets skogar utövas i huvudsak genom två skilda centrala ämbetsverk, domänstyrelsen och skogsstyrelsen. Domänstyrelsen med dess olika lokala organ svarar för förvaltningen av eller tillsynen över kronans och vissa andra allmänna skogar. Skogsstyrelsen jämte de regionala skogsvårdsstyrelserna har tillsyn över flertalet andra skogar i riket, huvudsakligen enskilda. Nedan följer en sammanfattning av de olika skogliga organens administration och uppgifter.

1. Domänverket (domänstyrelsen, dess lokalförvaltningar och den lägre skogsundervisningen)

Domänverket är ett affärsdrivande verk. Nu gällande instruktion för verket utfärdades av Kungl. Maj:t den 1 mars 1935 (nr 48), men ett flertal ändringar i instruktionen har sedermera skett. Domänverket består av domänstyrelsen samt därunder lydande lokala skogs- och jordbruksförvaltningar jämte statens skogsskolor.

Domänstyrelsen åligger

att handha förvaltningen av i statens ägo befintliga skogs- och jordbruksegendomar,

att handha tillämpningen av gällande författningsar beträffande vissa allmänna skogar samt förvalta och utöva tillsyn å vissa sådana skogar,

att ordna och övervaka undervisningen vid statens skogsskolor,

att i allmänhet verka för en ändamålsenlig skogshushållning och jaktvård i riket, samt

att omhänderha vården och förvaltningen av rikets nationalparker samt fullgöra vissa andra naturskyddsuppgifter.

Styrelsen utgöres av en generaldirektör, tillika chef för domänverket, en överdirektör såsom souschef vid verket samt en försäljningschef och sex byråchefer såsom ledamöter av styrelsen och chefer för var sin byrå.

Hos styrelsen är anställda ordinarie tjänstemän i enlighet med av Kungl. Maj:t fastställda personalförteckningar. Styrelsen äger vidare i mån av behov anställa icke ordinarie personal.

Styrelsen är organiserad på sju byråer, nämligen försäljningsbyrån, första skogsbyrån (för norra Sverige), andra skogsbyrån (för södra Sverige), skogstekniska byrån, jordbruksbyrån, kamerabryrån och personalbyrån. Dessutom finns ett särskilt domänfiskalskontor.

Skogsförvaltningen har huvudsakligen till uppgift att handha den direkta förvaltningen av statens skogar med tillhörande skogsjordbruk och fisken. Landet är därvid uppdelat i 10 överjägmästaredistrikts, varifra med en överjägmästare samt i regel två biträddande jägmästare. Varje överjägmästaredistrikt är uppdelat i revir, vilkas antal varierar mellan 8 och 14 per distrikt. År 1953 fanns 106 revir. Varje revir förestås av en jägmästare (revirförvaltare). På de flesta revirena är dessutom anställd en biträddande jägmästare. Reviren är i sin tur uppdelade i bevakningstrakter, som förestås av kronojägare. Antalet bevakningstrakter är f. n. 460. Utöver de or-

dinarie kronojägarna är ca 200 biträende kronojägare anställda.

Till förvaltningspersonalen hör vidare viss teknisk personal samt kontorstjänstemän av skilda slag. Huvudparten av skogsförvaltningens kontorstjänstemän är sammanförd till större centrala kontor ute i landet, vilkas antal nu uppgår till 23.

Jordbruksförvaltningen har till uppgift att handha tillsynen över kronans jordbruksdomäner och fisken samt att handlägga ärenden rörande dessa, såsom arrenden, syner, byggnadsfrågor. Personalen vid jordbruksförvaltningen utgöres av fem domänintendenter. Jordbruksdomänerna uppgår f. n. till ca 1 000 och omfattar sammanlagt ca 54 000 ha åker, äng och betesmark.

Den länge skogsundersökningen. Under året var fyra ordinarie och en tillfällig statlig skogsskola i verksamhet. Deras uppgift, belägenhet m. m. framgår av kap. G. III sid. 87. Varje skogsskola står under tillsyn av en lokalstyrelse. De ordinarie skolornas personal utgörs av en föreståndare (tilllikat jägmästare i skolreviret), en biträende lärare (biträende jägmästare) och en yrkeslärare, vilka jämte ämneslärare, där sådan finns, utgör skolans lärarråd.

Domänverkets sammanlagda personal uppgår i fråga om tjänstemännen till ca 1 600. Därtill kommer ca 270 fast anställda förmän. Antalet arbetare i verkets tjänst visar betydande variationer; i februari 1953 sysselsattes t. ex. 16 000 arbetare, i augusti endast 11 000. Här till kommer de arbetare, som sysslar med avverkning av försälda rotposter.

2. Skogsstyrelsen

Nu gällande instruktion för skogsstyrelsen utfärdades av Kungl. Maj:t den

22 april 1949 (nr 148; ändr. 749/1952). Enligt denna åligger det skogsstyrelsen att med uppmarksamhet följa det enskilda skogsbrukets tillstånd och utveckling inom landet och, så långt möjligt, jämväl i utlandet samt vidtaga eller hos Kungl. Maj:t föreslå de åtgärder styrelsen anser påkallade för det enskilda skogsbrukets främjande.

Det åligger vidare styrelsen att, i enlighet med vad däröm stadgats, handha administrativa, kamerala, tekniska och andra ärenden, som angår det enskilda skogsbruket, även som att meddela föreskrifter rörande mätning av virke och utöva uppsikt över sådan mätning.

Styrelsen skall samarbeta med skogsvårdsstyrelserna. För sådant ändamål åligger skogsstyrelsen att vid behov införra yttranden och upplysningar från dessa samt kalla deras ledamöter och tjänstemän till överläggningar. Den bör jämväl ge skogsvårdsstyrelserna kännedom om sådana förhållanden, som kan vara av vikt för främjande av deras arbetsuppgifter, samt meddela dem råd och anvisningar i ämnen, som berör deras verksamhet. Skogsstyrelsen åligger vidare att öva tillsyn över användningen av de medel, som står till skogsvårdsstyrelsernas förfogande för att stödja skogsbruket. På framställning skall skogsstyrelsen tillhandagå myndigheter, menigheter och institutioner med upplysningar och utredningar inom området för dess verksamhet.

Skogsstyrelsen utgörs av en överdirektör och chef samt fyra ledamöter.¹

Hos styrelsen skall vara anställda befattningshavare i enlighet med gällande personalförteckning för styrelsen samt dessutom, i mån av behov och tillgång på medel, annan personal. Styrelsen

¹ Fr. o. m. den 1 juli 1954 är ledamöternas antal fem.

åger därjämte att, så långt anvisade medel förlåt där till, anlita sakkunnig person vid behandling av visst ärende eller viss grupp av ärenden.

Styrelsen är organiserad på två skogsbyråer (första och andra skogsbyrån) samt en administrativ byrå. Dessutom finns en särskild avdelning för ärenden angående virkesmätning och skoglig statistik.

3. Skogsvårdsstyrelserna

Enligt Kungl. Maj:ts förordning den 30 maj 1941 (nr 350; ändr. 323/1946, 387/1949, 823/1952) skall skogsvårdsstyrelse ha till uppgift att befrämja och understödja den enskilda skogshushållningen samt verka för att skogsvårdsarbetet bedrivs på ett planmässigt sätt inom styrelsens verksamhetsområde. Därjämte skall skogsvårdsstyrelse utöva den uppsikt och vidtaga de åtgärder, som jämlikt gällande skogsvårds-, naturskydds- och andra författningsankommer på styrelsen.

Skogsvårdsstyrelsen har att till fullgörande av sin uppgift

verka för utbredande av kunskap om skogsskötseln och landets skogsbruk genom anordnande eller understödjande av kurser, föreläsningar, studiefärder eller annan undervisnings- eller upplysningsverksamhet,

föranstalta däröm, att inom verksamhetsområdet så vitt möjligt finns tillräcklig tillgång på skogsfrö och planter av fullvärdig, för orten lämplig bestrukkenhet,

lämna sakkunnigt biträde vid planläggning av skogsbrukets drift samt vid skogens vård och skötsel i övrigt,

stödja sammanslutningar av skogsägare i deras verksamhet för skogsvården befärmjande,

bevilja bidrag till utförande av skogsvårdsfrämjande åtgärder,

medverka till genomförandet av åtgärder i syfte att bekämpa skogseld, samt

vidtaga i övrigt påkallade åtgärder till befördrande av en förbättrad skogshushållning.

Skogsvårdsstyrelse åger att med tillämpning av de föreskrifter, skogsstyrelsen fastställer, bestämma de villkor, under vilka styrelsen må lämna biträde vid planläggning av skogsbrukets drift eller vid skogens vård och skötsel i övrigt.

Vid fullgörandet av sin uppgift har skogsvårdsstyrelse att ställa sig till eftertättelse vad i övrigt finns föreskrivet i författnings och av Kungl. Maj:t eller skogsstyrelsen meddelade bestämmelser.

Skogsvårdsstyrelserna, 25 till antalet, består inom vart och ett av Älvborgs, Västerbottens och Norrbottens läns landstingsområden av fem samt inom annat landstingsområde av tre i skogsbruk förfarna och med skogsförhållanden i orten väl förtroagna män, utsedda för tre år i sänder, en såsom ordförande av Kungl. Maj:t samt de övriga till halva antalet av vederbörlande landsting och till halva antalet av vederbörlande hushållningssällskap.

Hos skogsvårdsstyrelse skall vidare vara anställda befattningshavare i enlighet med för styrelsen gällande, av Kungl. Maj:t fastställd personalförteckning. Chef för personalen är länsjägmästaren. Under denne tjänstgör ett variierande antal jägmästare samt läns-skogsvaktare såsom föreståndare för varje länsskogsvaktarområde. Skogsvårdsstyrelse må därjämte anställa övrig för dess verksamhet erforderlig personal.

Slutligen skall vid skogsvårdsstyrelse finnas ett råd för undervisningsfrågor, bestående av länsjägmästaren samt fyra

av skogsvärdsstyrelsen för tre år i sänder särskilt utsedda personer, av vilka en skall företräda domänverket, en det större enskilda skogsbruket, en det

mindre skogsbruket och en skogsarbetarna. En av ledamöterna skall av rådet väljas till ordförande.

II. Skogsforskningsinstitutet

Skogsforskningsinstitutet utgör enligt av Kungl. Maj:t utfärdad instruktion (SFS 1945 nr 439 med ändringar) det centrala organet för den med statsmedel bedrivna skogliga forskningen i landet.

Institutet har två huvuduppgifter. Den ena är att genom vetenskaplig forskning klargöra hur skogen under olika förhållanden lämpligen bör skötas, och den andra att genom en fortlöpande inventering uppskatta omfattningen och bestrukkenheten av rikets skogstillgångar samt avverkningarnas storlek (riks-skogstaxering). Dessutom har institutet en viss undervisningsskyldighet vid skogshögskolan.

Bakom dessa allmänna ord döljer sig mångskiftande uppgifter. Dessa är fördeleade på följande sju avdelningar:

1. Avdelningen för skogsproduktion.
2. Avdelningen för skogsförnyning.
3. Avdelningen för botanik och marklära.
4. Zoologiska avdelningen.
5. Avdelningen för skogstaxering.
6. Genetiska avdelningen.
7. Avdelningen för arbetslära.

Förutom dessa avdelningar finns, gemensamma för institutet, ett kontor för matematisk statistik och ett kansli samt ett driftslaboratorium för markanalyser.

Institutet står under överinseende av en för skogshögskolan och institutet gemensam styrelse. Denna utgörs av cheferna för domänstyrelsen och skogsstyrelsen, skogshögskolans rektor och chefen för institutet såsom självskrivna le-

damöter samt sex av Kungl. Maj:t för en tid av tre år utsedda ledamöter.

Den närmaste ledningen av institutet tillkommer en av Kungl. Maj:t utsedd chef, som har överdirektörs namn. Chefens huvuduppgift är att samordna och leda arbetet inom institutet samt uppehålla kontakten med andra forskningsgrenar och med den skogliga praktiken.

De olika avdelningarna förestås av avdelningsföreständare med professors ställning, som vid sin sida har en eller flera försöksledare. Föreständare och försöksledare har var och en sina särskilda forskningsområden. De biträds i sitt arbete av ett för de olika avdelningarna växlande antal assistenter, skogsmästare, skogstekniker, laboratoriebiträden och andra hjälpkrafter. Kontoret för matematisk statistik står under ledning av en försöksledare, som därvid närmast biträds av en assistent. Kansliet förestås av en förste byråsekreterare.

Forskningen vid institutet grundar sig huvudsakligen på analys och bearbetning av i fältet insamlat observationsmaterial. Fältarbetet är därfor mycket omfattande. Institutet har särundrada flera tusen fasta försöksytor och tillfälliga undersökningsytor fördelade över hela landet. Dessutom disponerar institutet tre försöksparkar med en sammanlagd areal av 3 900 ha skogsmark, nämligen Tönnersjöhedens försökspark i Halland, Siljansfors försökspark i Dalarna samt Svartherget-Kullbäckslidens försökspark i Västerbotten. Här till kommer Bogesunds försöksfält intill Stock-

holm. För tillsynen av dessa anläggningar svarar närmast å desamma stationerade skogsmästare.

Resultaten av institutets verksamhet bekantgörs dels i tre särskilda publikationsserier: 1) Meddelanden från Statens skogsundersökningsinstitut, 2) Serien uppsatser och 3) Flygblad, dels i facktidskrifter, dels genom föreläsningar och praktiska demonstrationskurser.

III. Skoglig undervisning

Den högsta skogliga utbildningen erhålls vid skogshögskolan å Experimentalfältet utanför Stockholm. Efter en studietid vid denna av ca 4 år avlägges civiljägmästarexamen. Numera finns även möjligheter att efter mera specialiserade studier avlägga skogsvetenskaplig licentiatexamen och doktorsgrad. Av 37 inträdessökande till skogshögskolan hösten 1953 antogs 31 som elever. Samma år utexaminerades 30 civiljägmästare.

Statens skogsmästarskola, belägen i Skinnskatteberg i Västmanlands län, har till uppgift att genom teoretisk och praktisk undervisning meddela sådana kunskaper i skogshantering, som erfordras bl. a. för förvaltare i det mindre och medelstora skogsbruket samt för vissa andra befattningshavare i allmän och enskild tjänst inom skogsbruk och trädgårdslag, där högre kompetens än den som skogsskolorna ger, är önskvärd. För inträde erfordras genomsnittet av skogsskola med goda betyg eller realskola jämte viss skoglig utbildning eller lantbruksutbildning. Kurstiden är 15 månader, varav tre månader för tentamensstudier. År 1953 utexaminerades från skolan 17 skogsmästare. Av de 30 inträdessökande samma år antogs 16.

De sex skogsskolornas (varav fem är statliga och står under domänstyrelsens tillsyn) uppgift är att meddela teoretiska kunskaper och praktisk insikt och färdighet i skogshantering i den utsträckning, som erfordras för tjänster

såsom kronojägare, länsskogsvaktare, skogsvaktare eller andra därmed jämförliga arbetsledare inom skogsbruket. Skolorna är belägna i Hällnäs, Bispgården, Bjur fors, Färna och Kolleberga (statliga) samt i Gammelkroppa (privat). Kurserna är ettåriga. Vid skolorna utexaminerades under år 1953 sammanlagt 116 elever; av 312 sökande hösten 1953 antogs 118 nya elever.

För inträde i samtliga ovan berörda skolor erfordras genomsnittet av förberedande skogskurs vid någon av de fyra här för avsedda skolorna. Av dessa bedrivs två av domänverket (Storsund och Skinnskatteberg) och en av skogsstyrelsen i samarbete med skogsvärdsstyrelsen i Kronobergs län (Asa); den fjärde är privat (Gammelkroppa). Vid domänverkets båda skolor hålls årligen två kurser om vardera fyra månader. Kurserna på Asa skogsvärdsrådsgård pågår likaledes i fyra månader, medan den i Gammelkroppa pågår i fem månader. Under hösten 1953 antogs och utexaminerades vid dessa skolor inalles 188 elever.

Den statsunderstödda skogliga yrkesutbildningen handhas av skogsvärdsstyrelserna. För detta ändamål har ett råd i undervisningsfrågor knutits till varje styrelse. Skoglig undervisning bedrivs även av domänverket samt enskilda företag och sammanslutningar. Kurserna riktar sig till enskilda skogsägare och skogsarbetare eller avser utbildning av

Tabell Y. Yrkesutbildning för skogsarbetare och skogsägare m. fl. under år 1953

Professional training of forest workers and forest owners

1	2	3	4	5	6	7
Kurstyp <i>Type of course</i>	Skogsvårdsstyr. <i>Local forestry board</i>	Domänverket <i>The State Forest Service</i>	Bolag, skogsägare- fören. m. fl. <i>Companies, associations etc.</i>			
	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>	Antal kurser <i>No. of courses</i>	Antal elever <i>No. of pupils</i>
Grundläggande yrkeskurser för ungdom	15	200	1	12	—	—
Vocational training for young people						
Fortbildningskurser i skogsarbeta						
Continuation courses in forest work						
2—5 dagar 2—5 days	101	1 393	4	48	50	765
6—12 » 6—12 »	68	861	16	192	27	399
13 dagar el. 13 days or längre more	22	327	—	—	—	—
Kurser i skogsvård m. m. <i>Silvicultural courses etc.</i>						
2—5 dagar 2—5 days	11	210	—	—	35	637
6—12 » 6—12 »	14	204	—	—	7	111
13—29 » 13—29 »	5	112	—	—	—	—
30 dagar el. 30 days or längre more	3	52	—	—	—	—
Förmanskurser	4	62	—	—	6	62
Curses for foremen						
Skogsbetonade fortsättnings-skolor	80	1 168	38	530	28	372
Continuations schools with emphasis on forestry						
Kurser m. skriftlig och muntlig undervisning	146	1 537	—	—	—	—
Courses with written and oral instruction						

förmanspersonal och varierar i längd från några dagar till flera månader.

Skogsvårdsstyrelsernas utbildningsverksamhet är huvudsakligen koncentrerad till skogsvårdsgårdarna. Kortare specialkurser förläggs dock ofta till andra platser.

Verksamheten omfattar följande grenar och kurstyper:

grundläggande yrkesutbildning för ungdom i åldern 15—20 år vid 2—5 månaders allsidiga yrkeskurser,

vidareutbildning för skogsägare och skogsarbetare dels vid tekniskt betona-

Av skogsvårdsstyrelserna disponerade fastigheter avsedda för undervisningsändamål, år 1953

Län	Fastighetens namn	Prod. skogs-mark ha	Antal elevplatser		Län	Fastighetens namn	Prod. skogs-mark ha	Antal elevplatser		
			sommar	vinter				sommar	vinter	
Nb	Björkfors ¹	907	26	26	Sdm	Vallmotorp	200	16	8	
	Pitedalens skogsvårdsgård (Låstbäcken ²)	150	24	24		Ög	Skullebo	293	20	—
	Hundsjö ³	465	18	18		Skb	Gårdsjö ⁶	1 228	15	15
	Lidmyrliden ⁴	5 942	20	20		Äbg	Finnabö ⁵	75	—	—
Vb	Bäcksjö	570	14	14	Jkp	Trollebo	354	55	55	
	Småbacka	93	14	14		Krb	Asa	395	39	36
	Hammar	229	14	14		Klm n.	Lidhem	335	28	28
Jtl	Halåsen	342	60	30	Kim s.	Kranklösa och Ingelstorp ⁵	112	—	—	
Vnr	Ljungaskog	265	24	24		Viken	240	—	—	
	Godmark ⁵	105	—	—	Gtl	Hejdes	272	18	18	
Gvl	Kratte Masugn	338	60	30	Gbg	Hensbacka	215	25	18	
	Vik m. fl. ⁵	635	—	—	Hl	Egernahult	84	15	—	
Kpb	Rankhyttan	438	26	—	Lia ⁷	161	19	19	—	
Vrm	Södra-Viken	345	20	—	Bl	Sjöarp	155	26	22	
	Rattsjöberg	280	—	—	Mlm	Ullstorps ⁶	109	—	—	
Vstm	Västsura	617	28	28	Hemmeneköp ⁵	30	—	—	—	
Ups	Frossarbo	165	20	20	Hela riket		16 664	705	503	
Sth	Ladvik	510	40	24						

¹ Åges av hushållningssällskapet i Norrbottens län.

² Marken uppläten av Piteå landskommun.

³ Marken uppläten av Överluleå kommun.

⁴ Marken uppläten av Arvidsjauras sockenallmänning.

⁵ För demonstrationsändamål.

⁶ Åges av Katrinefors AB.

⁷ Åges av landstinget i Hallands län.

de kurser i skogsarbeta (huggning, körning, verktygsvård, motorsågning m. m.), och dels vid skogsbetonade fortsättningsskolor och kurser rörande driften av bondeskogsbruk samt

kurser för utbildung av förmän.

Undervisningen är antingen helt muntlig eller kombinerad skriftlig (korrespondenskurser) och muntlig. Till kursdeltagarna utgår stipendier samt i vissa fall reseersättning och ersättning för förlorad arbetsförtjänst, allt av statsmedel.

Skogsvårdsstyrelserna medverkar också i stor utsträckning vid anordnande av skogsbetonade fortsättningsskolor med 6 till 12 veckors kurslängd.

En mycket omfattande upplysnings- och instruktionsverksamhet i både skogstekniska och skogsvårdande ämnen (genom skogsdagar, utställningar, föredrag, ambulerande instruktörer) förbereder och kompletterar den kursmässiga undervisningen.

Skogsvårdsstyrelsernas undervisningsverksamhet under 1953 redovisas i ta-

bell Y. En jämförelse med verksamheten under 1952 visar en stark ökning av flertalet kurstyper.

Såsom framgår av sammanställningen på sidan 89 ägde eller disponerade år 1953 21 av landets 25 skogsvårdsstyrelser fastigheter med lokaler för undervisningsändamål. År 1945 innehade endast nio skogsvårdsstyrelser sådana fastigheter. Mellan de båda anfördta åren ökade antalet elevplatser för sommar-

förläggning från 238 till 705 och för vinterförläggning från 113 till 503.

Vid lantmannas- och lantbrukskolor meddelas skoglig undervisning från 40 till 350 timmar per kurs. Vid ett tiotal lantmannaskolor finns särskilda skogliga linjer inrättade. Den skogliga undervisningen sköts i allmänhet av tjänstemän från skogsvårdsstyrelserna, i ett par fall av särskilt anställda jägmästare.

IV. Föreningar och organisationer

Inom skogsbruket verkar ett stort antal föreningar och organisationer. Att här lämna en om än korluffatad redogörelse för samtliga dessa skulle leda för långt. Nedan följer en översikt beträffande några av de viktigaste inom skilda skogliga verksamhetsområden. En viss systematisering har eftersträvats i ordningsföljden; sålunda behandlas först ideella föreningar, därefter föreningar för skoglig växtförädling, ekonomiska intresseföreningar, arbetsmarknadens föreningar samt slutligen föreningar för skogsbrukets rationalisering.

Skogssällskapet, stiftat 1912, är en ideell stiftelse utan egna ekonomiska syften, som har till uppgift att praktiskt verka för skogsproduktionens höjande, främst genom plantering av kalmarker och restaurering av annan vanvårdad skogsmark i samband med bildande av skogsallmänningar i landsstings, primärkommuner, hushållnings-sällskaps m. fl:s ägo. Jämsides härför medverkar sällskapet vid skötseln av sina medlemmars skogar med målsättningen att de skall bli goda föredömen. Även stiftelser, sambruksföreningar m. fl. och, där personalresurserna förslår, sådana enskilda skogsägare, som inte har möj-

lighet att själva förvalta sina skogar, kan erhålla sällskapets bistånd.

Från att fram till 1946 ha varit verksamt endast i Götaland och Svealand organisera sällskapet sagda är en liknande verksamhet i Västerbottens och i någon mån Norrbottens län.

Under 1953 uppgick antalet aktiva medlemmar i sällskapet till 311 och arealen av anslutna skogar till 145 500 ha. Den till sällskapet knutna personalen bestod av ett 100-tal personer i tjänstemanna- eller förmansställning, varav 10 med skogshögskoleutbildning. Varje anslutna skog har i regel sitt särskilda lokala förvaltningsorgan.

Svenska skogsvårdsföreningens syfte är att verka för skogsvården främjande, främst genom anordnande av möten, överläggningar och exkursioner samt utgivande av publiceringar. Föreningen ägnar också sin uppmärksamhet åt naturskydd, landskapsvård samt jaktvård. Förutom tidskrifterna »Skogen» (ca 10 000 prenumeranter) och »Svenska Skogsvårdsföreningens Tidskrift» (drygt 2 000 prenumeranter) utges från föreningens förlag diverse upplysingsskrifter, en skogs-kalender m. m.

Stiftelsen Skogsveckans

uppgift är att, under benämningen »skogsveckan», organisera möten med sammanslutningar, vilkas verksamhet berör skogsbruk och skogsindustrier, för att underlättा såväl deltagandet i dessa möten som personliga sammanträffanden och överläggningar mellan skognäringens företrädare.

Vid skogsveckan hålls allmänna sammanträden för behandling av för skognäringen betydelsefulla frågor. 51 organisationer är anslutna.

Norrlands skogsvårdsförbund, som stiftades 1883, har till syfte att främja god vård och skötsel av skogarna i Norrland och Dalarna. Förbundet verkar genom att anordna möten, exkursioner och föredrag samt genom utgivande av »Norrlands skogsvårdsförbunds tidskrift» (ca 600 sidor per år, ca 3 000 prenumeranter). Förbundet har från eget förlag utgivit diverse skogliga handböcker såsom »Praktisk skogshandbok», »Kort handledning i skogshushållning», »Den nordsvenska skogsmarken» och »Handledning i plantskoleskötsel».

Västra Sveriges skogsvårdsförbund, som bildades 1895, avsåg ursprungligen att sammansätta skogligt verksamma personer till diskussion och meningsutbyte samt att verka för skogsodling inom de vidsträckta kalmarksområden, som tidigare fanns inom västkustområdet. Sedermore utvidgades förbundets program i det att man under 1940-talet började verka även för beståndsvård, främst ungskogs-röjning; förbundet igångsatte då även viss försöksverksamhet.

Sveriges häradssallmäningförbund, i vilket samtliga 60 häradssallmänningar är medlemmar, har till syfte att åstadkomma samarbete mellan allmänningarna för att därigenom befrämja utvecklingen av deras skogsbruk efter sunda ekonomiska, administrativa och skogliga riktlinjer och därvid tillvarataga allmänningdelägarnas berättigade intressen. Allmänningarnas

totala areal uppskattas till ca 95 000 ha produktiv skogsmark.

Svenska flottledsförbundet har till ändamål att utgöra ett samband mellan dem, som är teoretiskt eller praktiskt intresserade av flottning och närbesläktade spörsmål samt att gagna flottningsväsendets utveckling i olika avseenden. Förbundet deltar med 6 delegater i det Nordiska flottningsrådet och samarbetar särskilt verksamt med flottningsorganisationerna i Finland och Norge. Förbundet verkar bl. a. genom föreläsningar (2 dagar under varje skogsvecka), utredningar, studieresor och framställningar till myndigheter. Sedan 1912 utges en publikation, numera kallad Svenska flottledsförbundets årsbok (850 ex.), som innehåller årsmötesföredrag, exkursionsreferat, flottningstekniska artiklar samt matrikel över anslutna ledamöter (1953: 46 flottningsföreningar, 6 skogsindustrier samt närmare 350 personliga ledamöter). Under 1953 anordnades studiereesor till Nord-Karelens och Västerbottens flottleder (Ume- och Vindelälven).

Svenska jägareförbundet, som stiftades år 1830, verkar för viltvård och jaktkultur och åtnjuter för sin verksamhet bidrag från jaktvårdsfonden. Under förbundet sorterar tjugo-fem länsjaktvårdsföreningar, till vilka under året ca 1 800 lokalorganisationer var anslutna. Förbundet bedriver numera en omfattande central verksamhet bl. a. genom kurser för jaktvårdare och blivande jaktvårdskonsulenter, genom fältbiologisk och veterinär forskning samt genom den av förbundet utgivna tidskriften »Svensk Jakt» (upplaga ca 79 000 ex.).

Föreningen för växtförädling av skogsträd har till syfte att genom växtförädling söka uppdrag av förbättrade kulturformer av i Sverige

odlingsbara skogsträd. Verksamheten bedrives vid tre förädlingsstationer: Ekebo i Källstorp (Skåne) med södra Sverige som arbetsområde, Brunnsberg (Värmland), dit förädlingen för mellersta Sverige är förlagd, och Sundmo i Imforsmo (Ångermanland), där raser för landets norra delar bearbetas. Föreningen utger en årsberättelse samt meddelanden och publikationer, var redogörelser lämnas för förädlingsarbetets fortskridande. Föreningen genomför ett omfattande praktiskt-vetenskapligt forskningsarbete, vilket bekostas förutom av medlemsavgifterna av anslag från fonder och skogsindustriella företag.

Sällskapet för praktisk skogsförädling vill för det praktiska skogsbruket söka medverka i arbetet för en förenklad och säker fröförsörjning. Ett 20-tal fröplantager för produktion av tallfrö är under uthyggning och de tallar, som skall ingå i plantagerna, är registrerade och har i stor utsträckning förökats genom ympning. Sällskapet arbetar även med klassificering av skogarna ur fröinsamlingssynpunkt samt med föryngringsundersökningar, plantskoleskötsel och bestämdsskötsel. Till sällskapet var 1953 anslutna 14 skogsbolag, tre skogsvårdsstyrelser och en besparingsskog. Det utger »Meddelanden till Sällskaps för praktisk skogsförädling ledamöter» och söker även genom kurser och demonstrationer medverka till upplysning rörande nya metoder och forskningsresultat.

Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik har till ändamål att främja samarbetet på det skogsgenetiska området och verka för en god fördelning av arbetsuppgifterna mellan de organ, som i Sverige företräder skoglig växtförädling och genetik. Sedan nämnden

utförmat regler för anläggning av fröplantager samt riktlinjer för fenotypkontroll av plantagemonterad och avkommebedömning, har under 1953 en stor del av den praktiska fenotypkontrollen kunnat genomföras i landet. Åtgärder för uppförökning av de för vissa plantager uttagna moderträden vidtogs. Lämpliga plantageområden anskaffades och ympfrö utsattes. Nämnden påbörjade också under året en omfattande undersökning angående pollenspridningen i naturen.

Skogsägareföreningarna, vilkas verksamhet från början var av ren ideell natur med huvudsyfte att verka för ökat intresse för skogsvård och därmed för ökad och förbättrad skogsproduktion, ombildades under 1930-talet till ekonomiska föreningar, varefter arbetsuppgifterna utökades med försäljnings- och virkesförädlingsverksamhet. Samtidigt bildades, 1932, föreningarnas centralorgan, numera Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (SSR). Organisationen bestod år 1953 av 29 föreningar med ca 122 000 medlemmar, representerande en skogsmarksareal av ca 6,3 milj. ha. — Jämsides med merkantil och industriell verksamhet bedriver föreningarna en rådgivande och upplysande verksamhet av betydande omfattning. Särskilda informeras medlemmarna bl. a. om aktuella marknads- och avsättningsfrågor, om skogligt tekniska och ekonomiska spörsmål, om organisationsfrågor o. s. v. Föreningarna anordnar, dels i egen regi och dels i samarbete med skogsvårdsstyrelserna, s. k. skogsdagar med demonstrationer, föreläsningar och diskussioner samt tävlingar. Antalet sådana skogsdagar under 1953 var 241 med sammanlagt ca 19 000 deltagare. Dessutom anordnar föreningarna kurser i bl. a. redskapsvård och för utbildning av ap-

terare, apterings- och gallringstävlingar samt föredrag i skogliga frågor. Skogsägareföreningarna har under året i större utsträckning än tidigare anlitats av medlemmarna för utförande och kontroll av avverkningar, dikesprängningar och vägbrytningar. Försök med fasta arbetslag, som arbetat för medlemmarna i skogsägareföreningarnas regi, har fortsatt med goda resultat. Arbetslagen har varit speciellt inriktade på skogsvårdsarbeten. Under året har skogsägareföreningarna innehåft och i egen regi eller som dotterföretag drivit 19 ramsågverk, 24 arisågverk, 31 cirkelsågverk, 7 snickerifabriker, 7 impregneringsverk, 15 brädgårdar, 18 vedgårdar, 2 bobinfabriker, 1 årfabrik och 1 mekanisk verkstad. Riksförbundet har för föreningarnas räkning under 1953 exporterat props, massaved och sågade varor till ett sammanlagt värde av omkring 29 milj. kronor. Här till kommer en ganska omfattande export av sågat virke direkt från vissa skogsägareföreningar. Riksförbundet och skogsägareföreningarnas totala omsättning utgjorde år 1953 ca 345 milj. kronor. — Jordbrukskårens Föreningsblad, riksförbundets officiella tidningsorgan (uppl. 368 700 ex.), distribuerades till samtliga medlemmar, som därmed fortlöpande informeras om aktuella föreningsangelägenheter och skogliga spörsmål. Riksförbundets facktidskrift »Skogsägaren» utkom med 12 nummer under året, uppl. 28 000 ex.

Nordsvenska virkesföreningen, Hälsinglands virkesförening samt Västsvenska och Sydsvenska virkesföreningarna har till syfte att tillvarata sina respektive medlemmars gemensamma intressen i frågor rörande virkespolitik och virkesförsörjning. För detta ändamål föres bl. a. förhandlingar om virkespriser och dylikt med skogs-

ägareföreningarna och deras riksförbund liksom med domänverket. Inom de områden där skogsindustrierna icke sammanslutit sig i virkesföreningar — Värmland, Dalarna och Gästrikland — samarbetar de större industrierna, utan att ha skapat någon fast organisation för ändamålet, med ungefär enahanda syftemål. Praktiskt taget samtliga större skogsindustrier i riket är anslutna till virkesföreningar eller samverkar i virkesfrågor på sätt nyss sagts.

Föreningen Skogsarbeten utgör arbetsgivareorganisation för bolagsskogsbruket och flottningen i norra Sverige (fr. o. m. Olandsån och norrut). Medlemmar i föreningen är:

- A idkare av skogsbruk och rundvirkeshantering
- B idkare av flottning
- C » flottläggning
- D » virkesmätning.

Föreningen har en centralstyrelse med säte i Stockholm, och verksamhetsområdet är uppdelat på sju distrikter. Föreningens ändamål är att tillvarata medlemmarnas intressen i frågor, som avser förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare; den ingriper däremed i praktiskt taget alla arbetsmarknadsspörsmål inom sitt verksamhetsområde, ehuru lönefrågorna kommer i främsta rummet. — Flertalet större skogsbolag inom verksamhetsområdet, samtliga flottningsföreningar utom en och samtliga virkesmätningsföreningar är medlemmar i Föreningen Skogsarbeten. Föreningen samarbetar med domänverket i Föreningen Skogsarbetens och kungl. domänstyrelsens arbetsstudieavdelning (SDA), varom mera nedan.

Svenska lantarbetsgivarföreningen (SLA) är en sammanslutning av arbetsgivare inom jordbruks- och trädgårdsnäringen i hela landet

samt skogsbruket i mellersta och södra Sverige. Föreningen tillvaratar medlemmarnas gemensamma intressen bl. a. genom att förhandla om kollektivavtal, yttra sig i lagstiftningsfrågor, verkställa utredningar och genom arbetsstudier medverka till rationalisering.

Föreningen hade 1953 10 700 medlemmar, representerande 685 000 ha jord och 950 000 ha produktiv skogsmark. Under 1953 har de tre sydligaste virkesmätningsföreningarna anslutit sig till föreningens skogssektion. Föreningen utger Svenska Lantarbetsgivareföreningens Tidskrift. I såväl skogliga avtalsfrågor som i Mellan- och sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA) samarbetar föreningen med bl. a. domänverket.

Arbetarparten representeras företrädesvis av det till Landsorganisationen anslutna Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet vid förhandlingar om löner för huggare, körare, flottnings- och skiljningsarbetare m. fl. arbetstagaregrupper inom skogsbruket. Förbundet har sitt säte i Gävle och omspannar med sin verksamhet hela riket. — Vid förhandlingar rörande körningsavtal deltar även Riksförbundet Landsbygdens folk. Virkesmätarna företräds av Sveriges virkesmätnares riksförbund.

Föreningen Skogsarbetens och kungl. domänstyrelsens arbetsstudieavdelning (SDA) syftade ursprungligen till att fastställa grunder för ackordsättning av huggnings- och körningsarbetet, lämpliga att införas i arbetsavtalet. Under de senaste åren har arbetet alltmer kommit att inriktas på rationalisering av redskap, maskiner, arbetstekniker m. m. inom drivningsarbetet. SDA är organiserat på tre forskande avdelningar, huggnings-, hästtransport- och motortransportavdelningarna, samt en försöksstation i Lycksele för redskaps- och maskinprovningar, konstruktionsarbeten o. d. Det undersökningsmaterial, avdelningarna insamlar genom tids-, redskaps- och metodstudier, maskinprovningar m. m., bearbetas av en särskild bearbetningsavdelning, som även handhar en omfattande tim- och förtjänststatistik inom arbetningsarbetet och verkställer utredningar. — På grund av de ökade kraven på förmedlings- och propagandaverksamhet har inrättats en förmedlingsavdelning, som genom skriftliga meddelanden, handböcker, broschyrer, film, föredrag, demonstrationer och en omfattande kursverksamhet m. m. förmedlar de viktigaste undersökningsresultaten till medlemsföretagen och bedriver propaganda för rationella redskap och arbetstekniker. — Som ett organ för samarbetet mellan arbetsgivare och arbetstagare i arbetsstudie- och rationaliseringssfrågor upprättades 1948 en arbetsstudieavdelning med representanter från arbetsstudieavdelningen samt från Svenska skogs- och flottningsarbetareförbundet och Riksförbundet Landsbygdens folk. — Arbetsstudieavdelningens arbete har under 1953 bl. a. omfattat studier av maskinbarkning samt häst- och traktorlunning med olika redskap och under varierande former för virkets uppläggning och aptering. Vidare har provats olika band- och hjultraktorer, lastapparater, vinschar och snöplogar m. m. Ett omfattande statistiskt material har insamlats och bearbetats för olika syften, och vissa prov har genomförts rörande möjligheterna att förenkla gällande betalningssystem för huggning i övre Norrland. Sekretariatet för Skogsbrukets Skyddspropaganda är förlagt till SDA.

Filipstad har till ändamål att tillhandahålla förnödenheter och verkställa utredningar samt bedriva annan därförmed förenlig ekonomisk verksamhet åt föreningensmedlemmarna på deras skogliga arbetsområde. Medlemmar i föreningen är ett antal större värmeländska skogsbolag. Föreningen är organiserad på tre sektioner, en för fältstudier och yrkesundervisning, en för tekniska experiment m. m. samt en sektion för den ekonomiska redovisningen. Under år 1953 har föreningen fortsatt de tidigare påbörjade studierna över olika planterings- och såddmetoder. Arbetet med förenklingen av körningsnotor på hästkörningsområdet har fortsatt. Studier har vidare utförts över traktorkörningar med olika typer av kälkar. Yrkesundervisningen har varit omfattande; bl. a. har i föreningens regi genomförts 11 skogsbetonade fortsättningsskolekurser. Under året har en matematisk statistisk behandling av tidsstudiematerialet på huggningsområdet utgivits.

Mellan- och sydsvenska skogsbrukets arbetsstudier (MSA) har till uppgift bl. a. att utföra undersökningar och arbetsstudier, som har samband med skogsbrukets avtalsfrågor, kartläggning och beskriva inom skogsbruket använda arbetstekniker, redskap och organisationsformer, genom skriftliga och muntliga redögörelser samt i bild och film sprida kunskap om vunna resultat, verka för utbildning av i skogsbruket sysselsatta, utöva rådgivande verksamhet till tjänst för medlemsföretagen samt att samarbeta med andra på området verkande organisationer.

Under 1953 har undersökningar bedrivits med tidsstudier främst inom huggnings- och hästtransportområdena. Huggningsstudierna har omfattat huggning i barr- och bokskog, körningsstu-

dierna körning av timmer och 2 m mas-säved i första hand på barmark. De grundläggande undersökningarna av rullnings- och glidmotstånd vid körning med häst och olika redskap på väg och i terräng, som påbörjades 1952, har fortsatts under 1953. Undersökningen över hjultraktorn i transportarbete, som påbörjades 1952, och som då berörde bar-marksförhållanden, fortsattes 1953 på snöföre. MSA har även under året bedrivit kursverksamhet. Förutom kurser för skogsarbetare har anordnats en 14-dagars kurs för arbetsledare med skogsskoleutbildning samt 2-dagars informationsmöten för skogsförvaltare. Visst at-

bete har även nedlagts på att konstruera för virkestransport lämpliga redskap.

En sammanslutning av organisationerna för arbetsstudier i skogsbruket, Skogs arbets studie orga-nisationernas centralråd (SC), bildades år 1951 med syfte bl. a. att samordna medlemsorganisationernas arbetsuppgifter, så att minsta möjliga dubbelarbete uppstår, samt att verka för en planmässig delgivning av forskningsresultaten.

Beträffande virkesmätningsföreningarnas och flottningsföreningarnas verksamhet hänvisas till årsbokens avsnitt om virkesmätning och flottning.

V. Anslag för skogsvårdande ändamål

På grund av skogens långa omlopps-tid ger produktionsfrämjande åtgärder i skogsbruket god avkastning först på längre sikt. Skogsägaren har därfor icke alltid möjligheter eller intresse att verk-ställa alla de åtgärder som ur allmän synpunkt kan vara önskvärda för skogens förkovran. Sedan länge har därfor staten lämnat bidrag till utförande av vissa åtgärder. Bidragsverksamheten har varit särskilt omfattande under ti-der av arbetslöshet.

De åtgärder, som kan stödjas på det-ta sätt, är skogsdikning, skogsvägbyggnad m. m. och på vissa marker även återväxtåtgärder. Skogsvårdslagen stad-gar reproduktionsplikt efter avverkning, och för åtgärder, som omfattas av sådan plikt, kan statsbidrag utgå endast i undantagsfall. Bidragsgivningen till åter-växtåtgärder är därfor i huvudsak be-gränsad till marker utan reproduktions-plikt, t. ex. gamla ljunghedar, hag- eller andra betesmarker, gammal åker som överförs till skogsmark samt till vissa

marker, där skogen skadats av brand, insekter m. m.

För budgetåret 1952/53 har medel be-viljats under anslaget till väg- och flott-ledsbyggnader, norrländska skogspro-dukitionsanslaget samt under statens skogsförbättringsanslag med samman-lagt 4,1 milj. kr. Dessutom har för åter-uppbyggnad av skogsbeståndet till skogsstyrelsens förfogande stått medel från diversemedelsfonden för prisut-jämningsavgifter. De för ovannämnda skogsvårdsanslag gällande bidragsbe-stämmelserna är sammanfattade i ta-blån å sidorna 98—99.

Förutom de ovan nämnda anslagen finns vissa andra äldre anslag, under vilka medel icke anvisats under året. Alla företag, till vilka bidrag beviljats från nämnda anslag, har emellertid ännu icke slutavsynats. Dessa äldre anslag är bl. a.: statens skogsutdikningsanslag, statens skogsodlingsanslag samt anslag-ge till omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved m. m. Medel

under dessa tre anslag har icke bevil-jats sedan budgetåret 1947/48.

Tabell Z utvisar de belopp, som av riks-dagen beviljats under de olika anslagen alltsedan respektive anslags tillkomst.

Utnyttjandet under budgetåret 1952 /53 av de olika nu gällande anslagen framgår av tabell 42. Under budgetåret 1952/53 har det största beloppet tillde-lats från skogsvägsanslaget, 2,3 milj. kronor, motsvarande i genomsnitt 42 % av den beräknade bruttokostnaden för

ifrågavarande väganläggningar. Från skogsförbättringsanslaget tilldelades 1,2 milj. kronor, av prisutjämningsmedel 0,5 milj. kronor och från norrländska pro-dukitionsanslaget 1,3 milj. kronor. Inalles tilldelades bidragsmedel för skogsvårdslägärder med 5,2 milj. kronor, d. v. s. 0,7 milj. mer än under budgetåret 1951/52. Av den totala bidragssumman har under 1952/53 den största delen, 61 %, utgått till de fem norrländslänen.

Tablå utvisande de väsentligaste bidragsbestämmelserna för vissa av

Anslag	Tillämpningsområde	Bidragsberättigade åtgärder
Statens skogsförbättringsanslag (kungörelse nr 239/1948 med ändring 199/1951).	Skogar under skogsvårdslagen och lagen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.	Återväxtåtgärder, skogsdikning och — i stavaskog och stavaskogsliknande ungskog — röjningsgallring.
Anslaget till väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo (»skogsvägsanslaget» kungörelse nr 530/1943 med senare ändringar).	Skogar under skogsvårdsstyrelsес uppsikt, d. v. s. samtliga skogar under skogsvårdslagen, lagen om häradssallmänningar och lagen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna.	Nybyggnad av skogsväg och — med hänsyn till skogliga transporter betingad — förbättring av annan enskild väg. (Bidrag till flottleder och skogshärbärge har blott undantagsvis kommit ifråga.)
Norrlandska skogsproduktionsanslaget (kungörelse nr 599/1940 med senare ändringar).	Skogar i Norrland under skogsvårdslagen och lagen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna. Utanför Norrland har bidrag icke varit ifrågasatt, churu vissa skogar inom Kopparbergs län tillhör anslagets tillämpningsområde.	Samma åtgärder, som är berättigade till bidrag från skogsförbättrings- o. skogsvägsanslagen samt — i lappmarkerna — betesanläggning och röjningsgallring i plant- och ungskog.
Prisutjämningsmedel till återuppförande av skogsbeståndet (kungörelse nr 374/1949).	Skogar under skogsvårdslagen och lagen om allmänningsskogar i Norrland och Dalarna. Med hänsyn till bidragsbestämmelserna kommer medlen knappast till användning i lappmarkerna, där reproduktionsplikt infördes först 1934.	Återväxtåtgärder.

¹ Till kategori B hänföres aktiebolag och vissa andra, huvudsakligen större skogsägare.
Till kategori A hänföres övriga enskilda skogsägare.

de särskilda skogsvårdsanslagen

Vissa bestämmelser om bidragsgivning.	Vanligen tillämpad procentsats	Särskilda bestämmelser om bidragsprocent m. m.
Bidrag utgår huvudsakligen för sådana åtgärder, som en markägare kan åläggas utföra mot uppenbarligen otillsfreställande skogstillstånd (skogsvårdslagen § 17).	<i>Skogsdikning: 40 %.</i> <i>Övriga åtgärder:</i> Kat. A 50 % ¹ Kat. B 40 %.	Bidragsförhöjning kan förekomma t. ex. vid arbetslöshet. Maximiprocent är 60.
Nybyggnad av skogsväg och — med hänsyn till skogliga transporter betingad — förbättring av annan enskild väg. (Bidrag till flottleder och skogshärbärge har blott undantagsvis kommit ifråga.)	<i>Större skogsväg:</i> (stamväg): 50 %. <i>Mindre skogsväg:</i> Kat. A 40 % ¹ Kat. B 25 %.	Högre bidragsprocent kan beviljas endast efter Kungl. Majts prövning i varje särskilt fall. Maximiprocent är 75.
Samma åtgärder, som är berättigade till bidrag från skogsförbättrings- o. skogsvägsanslagen samt — i lappmarkerna — betesanläggning och röjningsgallring i plant- och ungskog.	<i>S. k. skogsvårdsområde bildas. Detta avgränsas med hänsyn till möjligheterna att åstadkomma betesfred. Markägarna förbinder sig att utföra alla i en skogsvårdsplan för området angivna åtgärder inom en begränsad tid (i regel 10 år).</i> <i>Lappmarkerna och — om skogsstyrelsen så föreskriver — svärftörnygrade skogar i Jämtlands län:</i> Kat. A 80 % ¹ Kat. B 60 %. (De angivna procentsatserna gäller dock ej för väganläggning, vilken åtgärd i ringa omfattning understöts med bidrag från detta anslag.) <i>Området i övrigt:</i> <i>Skogsdikning: 50 %.</i> <i>Övriga åtgärder:</i> Kat. A 50 % ¹ Kat. B 40 %	Bidragen till betesanläggning är maximerade på så sätt att procentsatserna i regel tillämpas på en anläggningskostnad av högst 2 000 kr/ha.
Återväxtåtgärder.	Kat. A 50 % ¹ Kat. B 40 %	För att bidrag av medlen överhuvudtaget skall utgå, shall markägaren ha utfört andra återväxtåtgärder i »normal omfattning». Bidragsmedlen skall alltså åstadkomma en <i>utökad verksamhet</i> med återväxtåtgärder.

Tabell Z. Av riksdagen anvisade medel under de särskilda skogsvårdsanslagen

Subsidies granted to silviculture by the Swedish Parliament

Mättenhet: 1 000 kronor
f measurement: 1 000 kronor

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Budgetår <i>Budget-year</i>	Statens skogs- utdik- nings- anslag ¹ <i>Forest drain- ing grants</i>	Statens skogs- od- lings- anslag <i>Refor- mation grants</i>	Tillfäl- liga skogs- värds- anslag <i>Tempo- rary grants for silvi- cultural purpo- ses</i>	Ansla- get till väg- o. leds- ansla- get <i>Road- building grants</i>	Norr- ländska skogs- flott- leds- ansla- get <i>Road- building grants for Norrl- and</i>	Ved- utsy- nings- produk- tions- ansla- get <i>Road- building grants for Norrl- and</i>	Anslag till om- kostna- der i sam- band m. inköp och lö- sen av ved Grants for purcha- ses of fuel wood	Staten skogs- förbäll- nings- anslag <i>Forest impro- vement grants</i>	Summa <i>Total</i>
Reservationsanslag					Förslagsanslag				
1927/28	200	—	—	—	—	—	—	—	200
1928/29	300	—	—	—	—	—	—	—	300
1929/30	500	—	—	—	—	—	—	—	500
1930/31	700	600	—	—	—	—	—	—	1 300
1931/32	800	400	—	—	—	—	—	—	1 200
1932/33	1 000	350	2 000	—	—	—	—	—	3 350
1933/34	750	350	5 000	500	—	—	—	—	6 600
1934/35	750	350	3 500	500	—	—	—	—	5 100
1935/36	900	500	—	—	—	—	—	—	1 400
1936/37	900	350	—	—	—	—	—	—	1 250
1937/38	700	400	—	—	—	—	—	—	1 100
1938/39	600	160	1 500	350	—	—	—	—	2 160
1939/40	500	100	—	100	—	—	—	—	700
1940/41	200	100	—	1 000	1 000	—	—	—	2 300
1941/42	200	100	—	2 800	500	—	—	—	3 600
1942/43	200	100	—	3 000	—	—	—	—	3 300
1943/44	200	150	—	500	—	100	—	—	950
1944/45	200	150	—	1 000	—	200	—	—	1 550
1945/46	200	175	—	2 000	1 000	400	1 000	—	4 775
1946/47	200	175	—	2 000	1 000	200	500	—	4 075
1947/48	300	400	—	2 500	1 500	75	500	—	5 275
1948/49	—	—	—	1 500	1 000	25	—	350	2 875
1949/50	—	—	—	1 500	1 000	25	—	1 100	3 625
1950/51	—	—	—	2 200	1 200	—	—	1 000	4 400
1951/52	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 260	4 160
1952/1953	—	—	—	1 700	1 200	—	—	1 200	4 100

¹ T. o. m. budgetåret 1938/39 extra reservationsanslag, därefter förslagsanslag med maximierad dispositionsrätt.

H. INTERNATIONELL ÖVERSIKT

Av jordens landareal täcks närmare en tredjedel eller ca 4 000 milj. ha av skog. På grund av sin belägenhet är emellertid större delen av denna skog, enligt uppskattning 60—65 %, icke tillgänglig för exploatering. Detta gäller framförallt de vidsträckta tropiska ur-skogarna i Afrika och Sydamerika, men även stora delar av de kanadensiska och ryska skogsvidderna ligger alltjämt orörda och oåtkomliga för lönsam exploatering. — Geografiskt fördelar sig världens skogsmarksareal på följande sätt (enligt Yearbook of Forest Products Statistics 1953):

Europa (utom USSR)	128 milj. ha	3,3 %
USSR	920 » »	23,7 %
Nordamerika	755 » »	19,5 %
Sydamerika	740 » »	19,1 %
Afrika	772 » »	19,9 %
Asien (utom USSR)	500 » »	12,9 %
Oceanien	64 » »	1,6 %
Hela världen	3 879 » »	100,0 %

De anfördta siffrorna avser total skogsmarksareal. I tabell 43 redovisas den för exploatering tillgängliga skogsmarksarealen i vissa länder, där skogsbruket intar en framskjuten ställning. Sovjetunionen, USA, Brasilien och Canada är de länder, som inom sina gränser har de största för exploatering tillgängliga skogsmarksarealerna. Inom Europa intar Sverige och Finland i detta hänseende en särställning. I förhållande till totala landarealen har Finland, Japan, Colombia och Sverige de största skogsmarksarealerna, och sett i relation till folkmängderna är Canada och Belgiska Kongo de skogrikaste.

Under 1953 utfördes inom FAO (Food and Agriculture Organization of the

United Nations) en undersökning av världens virkestillgångar och årliga virkestillväxt. Det är självfallet att dessa beräkningar måste vara ytterligt osäkra bl. a. på grund av de synnerligen bristfälliga uppgifter, som stått till buds från vissa länder och territorier, men också till följd av olika redovisningssystem hos de länder, där tillförlitlig statistik blivit utarbeted (kubikmassa på eller under bark, inräknande av träd av små dimensioner etc.). Undersökeningen utvisade (enligt Unasylva nr 3, 1954), att den totala volymen av alla världens för exploatering tillgängliga skogar uppgår till ca 96 000 milj. m³ på bark, varav ca 59 % är barrträd. Virkesförrådet per ha beräknades till i genomsnitt 95 m³ för barrskog och 75 m³ för lövskog (Sverige har genomsnittligt 80 m³ per ha). Den årliga tillväxten uppskattades, enligt samma källa, till 2 300 milj. m³, varav 1 000 milj. eller 46 % kommer på barrträd; tillväxten per ha beräknas på grundval därv uppgå till ca 1,8 m³ för barrskog och 2,4 m³ för lövskog. Sveriges skogar tillväxter med i genomsnitt 2,7 m³ per år (inkl. bark).

Avverkningarna i världen under 1953 uppskattades enligt FAO:s Yearbook of Forest Products Statistics till ca 1 445 milj. m³ sk., ca 33 milj. mer än under 1952; steget beror huvudsakligen på ökningen i Sovjetunionens avverkning, medan för de europeiska länderna i övrigt en minskning konstateras. Avverkningen under 1952 och 1953 i vissa mera betydande länder framgår av tabell 44. Sovjetunionen och USA samt även Brasilien och Canada intog, som

synes, under de båda redovisade åren i fråga om avverkningskvantitet en särställning. Under de senaste åren har en kontinuerlig stegring ägt rum i andelen virke för industriellt bruk. Sålunda gick under 1953 89 % av barrskogsvirket och 24 % av lövskogsvirket till industrien.

Internationellt sett är emellertid avverkningsuppgifter av sekundär betydelse, då i allmänhet större delen av de avverkade kvantiteterna stannar inom resp. länders gränser. Som mätare på ländernas betydelse på världsmarknaden är därför uppgifter om handeln värdefullare. Under 1953 torde den totala exporten i världen av rundvirke ha uppgått till ca 118 milj. m³, varav ca 90 % från länder i Europa och Nordamerika. Genomsnittligt synes omkring 10 % av världens totalavverkning komma i internationell handel, antingen i obearbetad eller i bearbetat skick. Länder såsom Finland och Österrike exporterar bortåt nio tiondelar av hela sin avverkning av industrived, medan starkt industrialisrade länder med ringa skogstillgångar, såsom Storbritannien och Nederländerna, måste importera över nio tiondelar av sitt behov. — Detaljuppgifter rörande vissa länders export och import av rundvirke meddelas i tabell 45. Det är intressant att konstatera att länder såsom USA och Japan, trots mycket stora avverkningar, har ett betydande importöverskott av rundvirke, det förstnämnda landet huvudsakligen av massaved, det sistnämnda av lövtimmer. Anmärkningsvärd är också den enorma exporten av lövtimmer under 1953 från Filippinerna. Handeln med props var under året av betydligt mindre omfattning än under 1952. Storbritannien, som är det utan jämförelse viktigaste importlandet, importerade under 1953 endast hälften så stor kvantitet som under 1952.

Världens totala tillverkning av sågade trävaror av barrvirke uppgick under 1953 till ca 45 milj. stds. De mera betydande producentländernas produktion framgår av tabell 45. Viss försiktighet bör dock iakttagas vid jämförelser de olika länderna emellan; den svenska produktionen omfattar t. ex. icke försägningen vid mindre företag och för ett flertal länder är uppgifterna om sågverksproduktionen sammanslagna med uppgifterna rörande lädämneproduktion eller produktion av slipers. I fråga om sågat virke av såväl barr- som lövträ var emellertid USA:s produktion både 1952 och 1953 utan motstycke (15,6 milj. stds resp. 19,3 milj. m³) bland de länder från vilka uppgifter är tillgängliga. Japan synes helt dominera i fråga om produktionen av lädämmen. Plywoodproduktionen är störst i USA, vars produktion år 1953 uppgick till 4,5 milj. m³; Sovjetunionen producerade ca 0,95 milj. m³ och Väst-Tyskland 0,48 milj. m³.

Den totala världsproduktionen av massa (inkl. andra fiberråvaror än av barrvirke) steg från 38 milj. ton 1952 till 40 milj. ton under 1953. Med 1946 som basår (= 100) var produktionen år 1951 158, år 1952 148 och 1953 157. Av hela tillverkningen utgjordes sistnämnda år 33 % av mekanisk massa, 69 % av kemisk massa och 7 % av massa av andra växtfibrer än trä. Liksom de närmast föregående åren hade USA och Canada den största produktionen av denna vara; Sverige kom på tredje plats.

Världshandeln med såväl sågade trävaror som med massa visar en stegring från 1952 till 1953, i fråga om barrträvaror med ca 16 %, lövträvaror med 9 % och i fråga om massa ävenledes med ca 16 %. Beträffande sågade varor av barrträ höll Canada alltjämt sin po-

sition som främsta exportland (1,7 milj. stds) med Sverige på andra plats (nära 1 milj. stds). Som importländer var Storbritannien och USA mest betydande (tabell 47). Bland exportörerna av sågat lövträ märks Canada och Jugoslavien (343 000 resp. 248 000 m³). I fråga om plywood domineras världsmarknaden av finska varor (215 000 m³).

Den svenska massaexporten, som under 1951 och 1952 varit något lägre än Canadas, steg under 1953 kraftigt och överträffade betydligt den canadensiska; de båda länderna svarade till sammans för två tredjedelar av världsexporten av massa. Storbritannien och USA svarade för ungefär samma proportion av de importerade kvantiteterna.

I. SUMMARY IN ENGLISH

Forest land and forest capital.

According to the Swedish National Forest Survey, forest covers about 22.9 mill. ha, i. e. 56 % of Sweden's total land area. As table 1 shows, there are on an average 3.2 ha of forest area per inhabitant and 5.3 ha of forest area per ha of cultivated land.

The Swedish forests are administered or supervised mainly by two State Boards, the State Forest Service and the Royal Board of Private Forestry. Besides these two boards there are small forest areas which are administered by other State authorities and by diocesan boards. The forest areas administered or supervised by the different boards are shown in tables 2 and 3. About one-quarter of Sweden's forests are public forests (table A), another quarter belongs to companies and the remaining half belongs to other private owners, mainly farmers. Diagram 2 shows the distribution by owner groups in different parts of Sweden. An agricultural census of 1951 has recently been completed; according to this, more than 60 % of all forest units contain less than 25 ha, covering about 16 % of the Swedish forest area (table B). Forest land, distributed by outlying holdings and holdings of different sizes according to field areas, is shown in table C. Nearly 60 % of the forest land is regarded as outlying holdings without connection with agricultural units.

Table 4 gives information on the size of the growing stands according to the National Forest Survey. It should be noted that different parts of the country have been investigated in different years between 1938 and 1952. The relation between various species and various size-groups of growing stands is shown in table D. Except in the two southernmost counties, pine and spruce predominate. Where size-groups

are concerned the trunks are generally bigger in the southern half of the country primarily owing to better soil and climate. The number of trunks, total and per ha of forest land, is given in table E. For the country as a whole there are on an average 2 233 trees per ha reaching 1.4 metres in height. A distribution of the forest area by different types of stands is found in table F. As pure stands, i. e. pine, spruce or broadleaved stands, are regarded those which have less than 3/10 other species. The most common type of forest is the mixed coniferous and broadleaved type. Broadleaved forest constitutes a substantial part of the forests in the four southernmost counties of Sweden. According to table 5 the annual growth amounts to about 63 mill. m² per annum; only exceptionally does the annual cut amount to this figure (table 11). Expressed in m³ per ha of forest land, the annual growth varies between 5.1 (Skaraborg county) and 1.2 (Norrbotten county). The change in the growing stands between the two National Forest Surveys actually completed in Sweden is shown in table G. It appears that the total increment between the two surveys amounts to nearly 100 mill. m³ (incl. bark, tops etc.); the increment falls exclusively upon the two southern regions of Sweden (county groups IV and V).

In 1952, at the general real property assessment, the total value of Swedish forests was estimated at 5 168 mill. Sw. cr. or approximately 1 000 mill. U. S. \$. As table H shows this means on an average 236 Sw. cr. per ha, the growing stands being worth 191 Sw. cr. and the land the remainder. The table also indicates the development since the previous assessment in 1945. For the purpose of adjustment it should be noted that the general wholesale price index between the two years con-

cerned increased by 65 %. The increase in value of the growing stands (about 72 %) has been considerably larger than that of the ground (41 %), and also larger in the southern parts of the country than in the northern.

The production of seed and plants is mainly the province of the local offices of the State Forest Service and of the Regional Forestry Boards (table J), but some of the big companies also have plant nurseries and equipment for seed production. The production of seed in 1953 was fairly good as far as pine seed is concerned; the production of spruce seed was inconsiderable. The number of plants produced and distributed from the nurseries of the State Boards mentioned above was likewise comparatively high, about 96 mill., or the same number as in 1952. There are also considerable imports of plants and seed, particularly of spruce (table I). Most of the plants imported in 1953 came from Denmark and Western Germany. In recent years plant breeding has been strongly intensified; in 1953 the nurseries owned by the Regional Forestry Boards covered an area of 317 ha (124 ha in 1945).

In Sweden natural regeneration is usually not successful after clear-cutting. The steps to be taken depend on the climate, the soil, the availability of seed trees, etc. In table 6 the extent of the silvicultural measures taken in 1953 is shown; these were more comprehensive than in any previous year, at least since 1942 (the first year for which statistics are available). The silvicultural measures accounted for in table 6 involve some reduplications in cases where the same area is gone over with two or more procedures, e. g. preparation through removal of waste from a cutting area and then sowing. The comparative work expended on planting and sowing within different owner groups is computed in table K; it can be stated that such measures are taken to a considerably larger extent on companies' forests than other forests. However, in regard to the

smaller units the need for such measures may be less pronounced. The development of the work of regeneration etc. during the past ten years is accounted for in table L. — In order to promote the development of the best species in a stand, thinning must be undertaken at certain intervals. A calculation of the amount of wood that can be obtained yearly through thinning was recently made by a State committee; the figures are reproduced in table M. — In order to prevent damage caused by grazing animals the State grants subsidies for establishing cultivated pastures.

In spite of the rather wet weather in the summer of 1953 the number of forest fires and the area damaged was comparatively large (tables 7 and 8). Most fires in 1953 were caused through workers' fires other than broadcast burning; many fires were also caused through children's carelessness and by lightning. In Sweden about 75 % of all forests (excl. State forests) are insured against damage by fire. For fighting forest fires a network of watch-towers has been organized in forest districts; in 1953 there were 340 such towers throughout the country.

Only minor damage was done to the forests by snow, frost or storms in 1953.

Elk have caused some damage to the forests, particularly in the northern counties. As a result, elk hunting has been intensified. — On the island of Gotland wild rabbits have become a real menace to the work of forest regeneration.

As usual, insects also caused some damage during 1953; in particular the *Mono-chamus sutor* has appeared with great frequency in the counties of Norrland. — As to fungi, some damage was caused by *Chrysomyxa ledi* along the coast of Norrland.

Technical activities.

Logging costs depend to a large extent on transportation possibilities; a well-developed network of forest roads facilitates logging and brings down costs. About 9 % more forest roads were built in 1953

than in 1952, and — as table 9 shows — reached the figure of 2 351 km, 40 % of which were in companies' forests. In addition, some non-permanent roads were built and a few paths for the transport of workers. The Swedish Government grants considerable sums for forest road building, 1.7 mill. Sw. cr. being allocated for the budget year 1952/53.

In Sweden there are still vast areas of unproductive forests that could be made productive through draining. In 1953 this activity far exceeded that of 1952 and it can be estimated that about 15 000 ha of forest area were drained, 32 % of which related to companies' forests (table 10).

In 1953 the total length of floatways was about 33 000 km. Except for routine repairs no constructional work on floatable water-courses was done in that year.

In large-scale forestry, plans are drawn up for the management of resources the stands being then classified according to maturity etc. An area of about 210 000 ha of Crown forests was thus dealt with in 1953. In the same year the Regional Forestry Boards drew up plans for about 78 000 ha.

The Utilization of Forest Capital.

In the cutting year 1952/53 the cutting was, according to the calculation presented in table 11, about 35 mill. m³ solid volume excl. bark, i. e. 15 % less than during the preceding cutting year. Under the influence of falling prices on the world market for pulp and pulp products the entire decrease in cutting is accounted for by pulpwood, while the cutting of timber actually rose by 15 %. Specified information on logging is only available for Crown, diocesan and other public forests and for companies' forests (tables 12 and 13). In 1952/53 the cutting per ha of forest land was, on an average for all categories, 1.89 m³ (standing timber).

Practically all roundwood for export, i. e. mainly pitprops and pulpwood and also much of the wood for processing within Sweden, is measured by authorized timber

measurers. Tables 14—16 give detailed information on the activities of the timber measuring associations.

In northern Sweden most of the cut timber is floated, and floating is by law exclusively reserved for authorized floating associations. Their activities are indicated in tables 17—19. The quantity floated in 1953 amounted to 10.4 mill. m² (solid volume), i. e. about 22 % less than during 1952. The decline is, of course, the result of the decrease in the cut during the preceding cutting season. Half of the logs were floated on the five largest rivers.

The quantity of roundwood transported by rail also decreased sharply in 1953 compared with 1952; as table 20 shows 1.1 mill. tons or roughly 1.5 mill. m³ (solid volume) were transported in 1953, 75 % of which consisted of pulpwood or pitprops. Table 21 gives the origin and destination of roundwood transported within Sweden.

There is but little statistical information about transport by lorries. Table 22 shows for four months in 1953 the transport of roundwood by hired lorries over distances 100 km and more, and also the counties of origin and destination of the wood carried.

Shipping is of little importance for the transport of roundwood within the country. Table 23 gives the quantities of unprocessed wood unloaded in Swedish harbours and loading quays. A large proportion of these shipments is destined for islands with little or no own forest resources, e. g. the island of Öland.

Considerable quantities of timber are transported by sea-rafts to mills or factories on the coast. No figures are available for this type of transportation.

Most of the Swedish timber is consumed by mills or factories within the country. In 1953 the sawmills consumed 13.3 mill. m³ (solid volume, excl. bark), 55 % of which were pine (table Q). Table 24 shows the consumption of roundwood by forest industries during the last five years 1949—53. It should be noted, however, that

the information in this table is limited to enterprises with five or more employees; consequently a large number of sawmills are excluded from these statistics. The production of sawn and planed wood etc. and of boxboard is shown in table 25, which is likewise limited to enterprises above the size mentioned. A calculation of the total output of all sawmills is presented in tables O and P. — About 131 000 m³ of wood (solid volume) went to the Swedish veneer and plywood factories in 1953. Plywood production amounted to 19 300 tons, which is slightly below the 1952 level, and the production of veneer to 8 600 tons.

Most of the Swedish wood, about 13 mill. m³ (solid volume) in 1953, is consumed by the pulp mills. After the war pulp production went up very rapidly and is now just above the 1939 level. 23 % of the total production in 1953 consisted of mechanical pulp (incl. fibrepulp), 43 % of sulphite pulp and 34 % of sulphate pulp. — Wallboard production has also increased very rapidly, except in the last two years, when the industry suffered a recession. The 1953 production was 272 000 tons, 18 % more than in the preceding year. Sawmill waste is being used to an increasing extent in this production.

The use of wood fuel for heating purposes is constantly declining as a result of the increasing use of oil, coal and electricity.

In general, a comparatively small proportion of Swedish roundwood is exported. As is indicated in table 27, the exports of unprocessed wood were extraordinarily high in 1952; in 1953 they fell by nearly 30 % to 925 000 m³. Most of the unprocessed wood exported consists of pitprops. As to sawn or axed wood, the 1953 exports reached nearly 1 mill. stds, i. e. an increase over 1952 of 37 %. The principal importing countries are the U. K., the Netherlands and the German Federal Republic.

In spite of her own large resources Swe-

den has a considerable import of unprocessed wood, particularly logs and pulpwood; the imports come exclusively from Finland and Norway (tables 28 and 29).

Pulp is Sweden's most important export product; in 1953 the exports amounted to 2.17 mill. tons (dry weight), accounting for about 17 % of the total volume of Sweden's exports in that year. In the same year 126 000 tons of wallboard were exported.

Timber Prices and Production Costs.

The prices of timber on the root are accounted for in table R as far as concerns farm forests, and in table S in regard to Crown forests. There is a clear tendency towards stabilizing of prices after the great variations in 1951, and 1952. Roundwood prices decreased very rapidly 1952. The autumn prices in 1952, which did not change very much during the following season, are shown in tables 31 (timber), 32 (plywood), and 33 (fuelwood). It should be noted that in tables 31 and 32 figures for northern Sweden are not directly comparable to those for southern Sweden, owing — among other things — to different units of measurement used. The strong fluctuations of prices during the last five years are seen clearer when the pulpwood prices (sulphite) during the last few years, are expressed in 1948 equivalents (=100):

Autumn	1948	100
»	1949	87
»	1950	168
»	1951	245
»	1952	142

The costs of cutting, floating etc. are also shown in tables 31—33. Owing to wide variations, the costs figures entered in the tables are in several cases estimated averages.

During 1953 the prices of sawn wood were remarkably stable (table T), around 11.00 Sw. cr. per standard for pine, and around 10.40 Sw. cr. for spruce wood. The average export prices in 1953 were about the same as in 1952. Pulp prices were in

1953 back at the same level as in 1948, implying in fact a fairly strong decline since 1952; for sulphate pulp the decrease was 47 %.

Labour Market Conditions.

The wages of workers in forestry and floating have risen more steeply than the wages of other categories of workers during and after the war. Table U gives the development since 1939 for workers in forestry, agriculture and in the timber- and pulp-industries. The woodcutters' and hauliers' wages in various counties are shown in table 34; as these statistics, however, refer only to conditions in Crown forests they are incomplete. Last year, 1952/53, seems to have witnessed a slight regression in the favourable development of the wages of forest workers. The wages agreement was the same during the last two seasons.

According to the population census of 1950 about 77 000 persons gave forestry and floating as their main occupation, i. e. 2.5 % of the total economically active population of Sweden. Of these, 65 000 were workers and the remainder salaried employees or employers. This means a fairly marked decrease since 1945, when the previous census was held. However, a considerable part of forest work, probably at least half, is performed by farmers and their employees, who are mainly occupied in agriculture and thus are not included in these statistics. Table V shows, in addition to the economically active forestry population, the number of their family members. — Current statistics on employment in forestry are still incomplete; table 35 shows the number of workers employed in Crown forests and in the greater part of the companies' forests, table 36 the number of persons engaged in floating. Statistics on the activity of the labour exchange service also give a good picture of the situation and the variations on the labour market (table 37). The decrease in cutting is clearly reflected

in the employment statistics and in the number of vacancies to be filled.

Forest work and floating are dangerous occupations, and the number of accidents and injuries is high compared with most other occupations. Table 38 and table X show that in cutting more than one accident occurs per four full-year workers. There were, in all, twenty more accidents per 1 000 full-year workers in 1951 than in 1950, and there was also an increase in the relative number of fatal cases between the two years. An analysis of the causes of accidents in forest work and floating is presented in table 39. Most accidents were caused by vehicles (not on rail) and manual tools. The total number of working days lost in 1951 amounted to 321 000, or about 5 500 per 1 000 full-year workers, which is practically the same as in 1950. — In order to bring down the number of accidents, continuous efforts are being made — among others by the Board of Labour Protection — to improve tools and working methods.

Wild Animals and Hunting.

Sweden's most important game is elk. The number of elk killed is constantly increasing and in 1953 reached about 26 000, or 11 % more than in 1951 (table 40). As elk cause considerable damage to the forest, the killing of calves has been allowed in those parts of the country where the damage is most serious. The hunting of other game of importance is accounted for in table 41. The shooting of capercailzie, blackgrouse and hazel-hen is still prohibited. — The Government pays rewards for killing certain beasts of prey, such as wolves, gluttons and seals.

Other Matters relating to Forestry.

I. Administration.

Forestry and silviculture are administered in Sweden by two central institutions, the Swedish State Forest Service and the Royal Board of Private Forestry.

The State Forest Service

administers the Crown forests and supervises certain other public forests. It is a commercial board, i. e. it derives a revenue from selling timber, from leasing land to tenants, etc. It has a large staff of gamekeepers in the forests, which are divided into some hundred forest districts. The Service is responsible for the economic management and tending of all forests under its administration or supervision.

The Royal Board of Private Forestry is a supervisory institution. Its object is to study the status and development of private forestry and to suggest to the appropriate Ministry measures which it considers feasible for the promotion of private forestry. In collaboration with the regional forestry boards, in general one in each county, it exercises supervision over the observance of laws and regulations in the field of forestry. The regional boards — in addition to their supervisory activities — also give instruction and information on matters relating to forestry, provide forest owners with seed and plants, assist forest owners in the management of forests, grant subsidies towards financing silvicultural measures etc.

II. The Forest Research Institute.

The Forest Research Institute has two main tasks. The first is to illustrate through scientific research how forest land should be managed under different conditions; the second is to estimate continuously the quantity and the quality of the forest resources of the country. The research work is mainly based on observations in the field. For this purpose it has established several thousand experimental areas distributed throughout the country. In addition, it has three experimental parks at its disposal.

III. Forestry Training.

Basic training in forestry is given in four-month preparatory courses in four schools established for this pur-

pose. The number of pupils in 1953 was 186. This course is compulsory for all those who wish to enter one of the three types of schools.

There are six forest ranger schools, providing one-year courses. There were 116 pupils in 1953.

A special State school gives a 15-months course for students who aim at higher forestry positions than are open to pupils with only forest ranger training. In 1953 17 students passed this course.

The highest standard of forestry training is provided at the Royal School of Forestry near Stockholm. The students usually take an examination after 3½ years of study. Lately it has also been possible to obtain a doctor's degree at this school. In 1953 30 students passed their final examinations at this school.

In addition to these permanent schools, numerous courses, varying from a few days' to two or three months' duration, are arranged by local forestry boards associations and private companies. These courses aim at training forest workers and forest owners in the techniques of forest work and elementary silviculture. In recent years forestry has been widely introduced as a special subject in the final class at primary schools.

The professional training provided by local forestry boards, by the State Forest Service and by companies and organizations is shown in table Y. The training given by local forestry boards takes place to a large extent in special forestry training schools belonging to the respective boards. A list of these schools is given on page 87.

IV. Associations and Organizations.

A large number of associations and organizations are active in Swedish forestry. Among the associations aiming at promoting forestry and silviculture Svennska skogsvärdsföreningen (The Swedish Silvicultural Society) and Norrländs skogsvärdsförbund (Silvicultural Association in Norrland) may be men-

tioned. Associations for plant breeding have now combined to found an organization, Samarbetsnämnden för skoglig växtförädling och genetik (Joint Organization for Plant Breeding and Genetics). — In each county there is a forest owners' association, mainly watching the economic interests of the smaller forest owners; they are very active commercially, operating saw mills, pulp mills, export schemes, etc. These local forest owners' associations are united in Sveriges skogsägareföreningars riksförbund (National Union of Forest Owners Associations), representing (in 1953) 6.25 mill. ha of forest land.

The parties on the labour market have several associations, the largest being: Föreningen Skogsarbeten (The Association of Forest Work) and Svenska lantarbetsgivareföreningen (the Swedish Association of Employers in Agriculture) for the employers, and Svenska skogs- och flottningsarbetarförbundet (the Swedish Association of Workers in Forestry and Floating) for the workers.

There are three organizations for the rationalization of forestry, all aiming at greater efficiency and safety in working methodes. These organizations work in close collaboration.

V. State Subsidies for Silviculture.

In order to facilitate and promote silvicultural work the Government grants subsidies for certain types of operations. The amounts allocated in different years are given in table Z; in addition to the 4.10 mill. Sw. cr. indicated in that table (1952/53), some 2 mill. Sw. cr. were paid out from the »price equalization fund for reforestation«. The use made of these funds, which are actually in operation, during the budget-year 1952/53 is shown in table 42. The amounts given in the table are those placed at the disposal of local forestry boards for distribution to forest

owners who comply with the requirements for the respective subsidies.

VI. International Review.

Nearly one-third of the land area of the world, or about 4 000 mill. ha, is covered with forest. Most of this (approximately 60–65 %) is not, however, accessible to human exploitation. The geographical distribution of the forests of the world (accessible and inaccessible) is as follows:

Europe (excl. USSR)	128	mill. ha	3.3	%
USSR	920	»	23.7	»
North America	755	»	19.5	»
South America	740	»	19.1	»
Africa	772	»	19.9	»
Asia (excl. USSR) ...	500	»	12.9	»
Oceania	64	»	1.6	»
Total	3 879	»	100.0	»

In table 43 the area of accessible forests in various countries is given. The largest areas taken as a whole are in the USSR, the USA, Brazil and Canada. In proportion to total land area Finland, Japan, Colombia and Sweden have the largest forests in the world, while in proportion to population Canada and French Equatorial Africa have the largest forests. — The total volume of the world's forest resources has recently been estimated by the FAO at 96 000 mill. m³ (incl. bark), 59 % of which are coniferous. The Swedish stand amounts to 1 840 mill. m³ (incl. bark). — The annual increase in stand is, according to the same source, estimated at about 2 300 mill. m³ (incl. bark), 46 % of which are coniferous. In Sweden the increase is about 61 mill. m³ (incl. bark). — According to the FAO Yearbook of Forest Products Statistics the total drain in the world is estimated in 1953 to have been 1 445 mill. m³, or slightly more than during 1952 owing to an increase in the cut in the USSR. The drain in some of the principal countries in 1952 and 1953 is shown in table 44. A continuous increase is observable in the relative quantity of wood for industrial purposes; 89 % of all

the coniferous wood cut and 24 % of the broadleaved wood went to industry.

As a guage of the importance of the countries on the international market table 45 gives information on foreign trade in wood. In 1953 about 118 mill. m³ of roundwood were exported, 90 % of which came from countries in Europe and North America. Thus, apparently about 10 % of all wood cut in the world goes into international trade. Countries like Finland and Austria export about nine-tenths of their yearly cut of industrial wood, while industrialized countries like the U. K. and the Netherlands import an equally large part of their requirements.

The world's total production of sawn coniferous wood amounted to about 45 mill. standards in 1953 (table 46). Owing to discrepancies in definitions and the units used, great caution should be exercised in comparing production in different countries. The figures for sawmill production in Sweden, for instance, do not include the output of minor plants, and for several countries the figures relating to sawmill production include boxboard production etc. — World production of pulp

amounted in 1953 to 40 mill. tons, i. e. 2 mill. more than in 1952; 33 % of the pulp production consisted of mechanical pulp, 60 % of chemical pulp and 7 % was derived from material other than wood. As in the preceding years, the USA, Canada and Sweden were the leading countries in pulp production.

Foreign trade in sawn wood and pulp between 1952 and 1953 shows an increase of about 16 %. Canada held its position as the leading sawn-wood exporting country (1.7 mill. stds), followed by Sweden (nearly 1 mill. stds). The principal importing countries were the U. K. and the USA (table 47). The chief exporters of broadleaved wood were Canada and Yugoslavia, and of plywood Finland. — The Swedish pulp export, which in 1952 were slightly lower than Canada's, rose very steeply during 1953 and far exceeded the Canadian export of wood pulp; these two countries together were responsible for two-thirds of the world exports of pulp.

The U. K. and the USA were responsible for about the same proportion of the world imports of the same article.

J. KÄLLFÖRTECKNING

I ett flertal fall har de ur de här nedan angivna källorna hämtade uppgifterna underkastats särskild bearbetning för Skogsstatistisk årsbok, utan att detta särskilt omnämnts i förteckningen.

Tab. A—C. 1951 års jordbruksräkning. Primärmaterial.

Tab. D—G. Riksskogstaxeringen 1938—52.

Tab. H. SOU 1950:34, Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden vid 1945 års allmänna fastighetstaxering, samt Undersökning av taxeringsutfallet beträffande jordbruksfastighet å landsbygden enligt beredningsnämndernas förslag vid 1952 års allmänna fastighets-taxering (stencilerad).

Tab. I. SOS, Domänverket 1949—53; SOS, Det enskilda skogsbruket 1949—50, samt primäruppgifter inom skogsstyrelsen.

Tab. J—K. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. L. SOS, Domänverket 1942—53; SOS, Det enskilda skogsbruket 1942—50 samt SOS, Skogsstatistisk årsbok 1951—52.

Tab. M. SOU 1954:29, Klenvirke, be-tänkande avgivet av Södra Sveriges skogsindustriutredning (s. 17).

Tab. N. Statens brandinspektion: Riksskogsbrandstatistik för åren 1944—1953 jämför kommentarer.

Tab. O—Q. Kommersiella meddelanden nr 2, 1955.

Tab. R. Primäruppgifter hos skogsstyrelsen.

Tab. S. SOS, Domänverket 1948—1953.

Tab. T. Kommersiella meddelanden 1955, nr 1, samt Månadsstatistik över handeln 1953.

Tab. U. SOS Löner 1952 (tab. I och T samt tab. 19).

Tab. V. SOS, Folkräkningen den 31 december 1950 (arbetstabeller).

Tab. X. SOS, Olycksfall i arbete år 1951 (primärmaterial).

Tab. Y och Z. Primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 1. SOS, Domänverket 1953, Jordbruksräkningen är 1951 samt Statistisk årsbok för Sverige 1954.

Tab. 2. SOS, Domänverket 1953 samt primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 3. Riksskogstaxeringen 1938—52 samt primärmaterial inom skogsstyrelsen.

Tab. 4 och 5. Sammanställda inom statens skogsforskningsinstitut.

Tab. 6, 9 och 10. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Skogs-sällskapet, Sveriges skogsägareförbund samt skogsvårdsstyrelserna (i den mån åtgärderna kommit till sådan styrelses kännedom).

Tab. 7 och 8. Ur statens brandinspek-tions statistik rörande skogsbränder.

Tab. 11. Beräkningar utförda inom skogsstyrelsen.

Tab. 12 och 13. Uppgifter från domänstyrelsen, stiftsnämnderna, Sveriges häradsmänningsförbund, Sveriges skogsägareförbund, sockenallmänningarnas förvaltningar, städernas skogsför-valtningar m. fl.

Tab. 14—16. Uppgifter från virkes-mätningföreningarna.

Tab. 17—19. Kommersiella meddelanden 1954, nr 6.

Tab. 20 och 21. SOS, Statens järnvägar år 1953 (delvis primärmaterial).

Tab. 22. Uppgifter från primärmateri-al inom statens biltrafiknämnd.

Tab. 23. SOS, Sjöfart, berättelse för år 1953 (arbetstabeller) av kommerskolle-gium.

Tab. 24—26. SOS, Industri, berättelse för åren 1949—53 av kommerskollegium (delvis ur primärmaterial).

Tab. 27—29. SOS, Handel, berättelse för åren 1949—53, av kommerskolle-gium.

Tab. 30. SOS, Domänverket åren 1944—53 (tab. 2).

Tab. 31—33. Ur primärmaterial in-samlat av skogsstyrelsen.

Tab. 34. SOS, Löner 1953.

Tab. 35. Kvartalsstatistik över syssel-

sättningen inom storskogsbruket (sten-cil) av arbetsmarknadsstyrelsen.

Tab. 36. Kommersiella meddelanden 1954, nr 6.

Tab. 37. Arbetsmarknadsstyrelsens årsberättelse avseende verksamheten 1953 (tab. 5).

Tab. 38 och 39. SOS, Olycksfall i ar-bete år 1951 (primärmaterial).

Tab. 40. SOS, Domänverket 1952 (tab. 15).

Tab. 41. Svenska jägareförbundets re-dogörelser för jaktåren 1948/49—1953 /54.

Tab. 42. Sammanställd inom skogs-styrelsen.

Tab. 43. SOS, Statistisk årsbok för Sverige 1954 (tab. 408), samt Yearbook of Forest Products Statistics by FAO, 1954 (tab. 45).

Tab. 44—47. Yearbook of Forest Pro-ducts Statistics by FAO, 1953.

TABELLER

Tabell 1. Rikets areal vid 1953 års slut fördelad på skogsmark, inägor, impediment och vatten. Skogsmarksareal per invånare och per ha inägomark. Länsvis

Forest area, other productive land, unproductive land and water at the end of 1953.

Forest area per inhabitant and per ha cultivated land

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp ¹ <i>County</i>	Areal (km ²)					Skogs- mark i % av total areal ² <i>Forest area in % of total area</i>	Areal skogsmark (ha) <i>Forest area</i>	
	Skogs- mark <i>Forest land</i>	Inägor ² <i>Other productive land</i>	Impedi- ment och övrig mark <i>Unproductive and other land</i>	Vatten ³ <i>Water</i>	Summa ³ <i>Total</i>		per inv. <i>per inhabitant</i>	per ha inägo- mark <i>per ha cultivated land</i>
Nb	40 519	1 062	57 322	6 965	105 868	38,3	16,2	38,2
Vb	32 269	1 424	21 710	3 745	59 148	54,6	13,8	22,7
Jtl	26 777	912	19 981	4 042	51 712	51,8	18,5	29,4
Vnr	19 149	1 415	3 559	1 580	25 703	74,5	6,6	13,5
Gvl	14 131	1 330	2 724	1 523	19 708	71,7	4,9	10,6
Kpb	20 265	1 492	6 433	2 011	30 201	67,1	7,4	13,6
Vrm	12 777	2 199	2 630	1 811	19 417	65,8	4,5	5,8
Ör	5 335	1 664	1 270	738	9 007	59,2	2,1	3,2
Vstm	3 755	1 755	932	320	6 762	55,5	1,8	2,1
Ups	2 703	1 646	771	200	5 320	50,8	1,7	1,6
Sth	4 027	1 653	1 844	354	7 878	51,1	0,4	2,4
Sdm	3 228	1 956	1 065	574	6 823	47,3	1,5	1,7
Ög	5 374	3 062	1 622	1 022	11 080	48,5	1,5	1,8
Skb	3 412	3 543	1 116	379	8 450	40,4	1,4	1,0
Äbg	6 492	2 468	2 750	1 054	12 764	50,9	1,8	2,6
Jkp	6 555	1 882	2 167	904	11 508	57,0	2,4	3,5
Krb	5 853	1 337	1 786	937	9 913	59,0	3,7	4,4
Klm	6 818	2 242	2 039	524	11 623	58,7	2,9	3,0
Gtl	1 392	1 006	742	33	3 173	43,9	2,4	1,4
Gbg	1 625	1 107	2 223	188	5 143	31,6	0,3	1,5
Hl	2 081	1 564	1 109	176	4 930	42,2	1,3	1,3
Bl	1 766	701	442	130	3 039	58,1	1,2	2,5
Krs	2 564	2 675	917	263	6 419	39,9	1,0	1,0
Mlm	648	3 618	485	113	4 864	13,3	0,1	0,2
I	72 788	2 485	79 032	10 710	165 016	44,1	15,0	29,3
II	45 926	2 327	23 540	5 622	77 415	59,3	10,6	19,7
III	34 396	2 821	9 157	3 534	49 909	68,9	6,1	12,2
IV	66 329	25 408	19 992	8 817	120 545	55,0	1,7	2,6
V	10 076	10 672	5 918	903	27 568	36,5	0,6	0,9
Riket <i>Entire country</i>	229 515	43 714	137 639	29 586	440 453	52,1	3,2	5,3

¹ Betr. länsgrupperna, se förkortningar på sid. 15.

² Åker och äng.

³ Exklusiva sjöarna Vänern, Vättern, Mälaren och Hjälmaren, vilkas sammanlagda areal uppgår till 9 078 km².

Tabell 2. Skogsmarksareal under förvaltning eller tillsyn av olika
Forest land administered by different State authorities and by diocesan boards

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Län och länsgrupp												
Domänverket												
<i>State Forest Service</i>												
Kronoskogar		a) Bergverks- skogar		Krono- allmänningar		Allmänna inräddningar samt natio- nalparker		Ecklesiastika skogar		Summa		
												<i>Total</i>
		Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	
Nb	122 092	19 493	c 13	c 7	45	17	291	2133	5	3	22 246	9 653
Vb	10 456	13 734	—	—	20	55	1	2	—	—	10 477	3 791
Jtl	1 376	1 416	b 1 257	b 1 354	2	—	5	1	—	—	2 640	1 774
Vnr	1 342	272	—	—	—	—	1	—	—	—	1 343	272
Gvl	867	205	a 3	—	—	—	—	—	—	—	870	205
Kpb	12 700	1 073	a 18	a 3	—	—	811	21	—	—	2 729	1 077
Vrm	222	47	a 13	a 4	—	—	30	3	—	—	265	54
Ör	776	193	a 29	a 4	—	—	21	—	1	—	807	197
Vstm	446	110	—	—	—	—	1	—	—	—	447	110
Ups	68	8	a 14	a 2	1	—	1	—	—	—	84	10
Sth	206	58	—	—	—	—	21	—	—	—	207	58
Sdm	210	50	—	—	11	6	3	1	2	1	226	58
Ög	400	74	—	—	—	—	6	1	—	—	406	75
Skb	372	82	—	—	1	—	—	—	—	—	373	82
Äbg	258	101	—	—	9	2	2	—	—	—	269	103
Jkp	296	73	—	—	1	—	3	1	—	—	300	74
Krb	294	70	—	—	—	—	—	4	—	—	298	70
Klm	564	98	—	—	—	—	21	—	—	—	565	98
Gtl	78	21	—	—	—	—	24	—	—	—	82	21
Gbg	83	83	—	—	—	—	3	3	—	—	86	86
Hl	107	41	—	—	—	—	2	1	—	—	109	42
Bl	44	3	—	—	—	—	—	—	—	—	44	3
Krs	164	22	—	—	—	—	6	2	—	—	170	24
Mlm	37	3	—	—	—	—	—	—	—	—	37	3
I	32 548	13 222	13	7	65	72	92	135	5	3	32 723	13 444
II	2 718	688	1 257	1 354	2	—	6	1	—	—	3 983	2 046
III	3 567	1 279	21	3	—	—	11	1	—	—	3 599	1 283
IV	4 112	964	56	10	23	8	49	6	7	1	4 247	989
V	513	173	—	—	—	—	15	6	—	—	528	179
Riket	43 458	16 326	1 347	1 374	89	81	172	149	13	5	45 080	17 941
Entire country												

¹ Här ingår vissa områden som vid domänverkets skogsindelningar ej ansetts taxeringsvärda (sammanlagt ca 2 900 km²).

² Nationalpark.

³ Därav 9 km² nationalparker.

⁴ Därav f. n. avskilda från fullständigt skogsbruk 6 570 km² i fjällregionen.

⁵ » » » » » 830 km² i renbetesfjällen.

statliga myndigheter samt stiftsnämnder vid 1953 års slut. Länsvis

Mått enhet: km²
 Unit of measurement: km²

14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25
Annan statlig myndighet											
Other State Authority											
Fortifikations- förvaltningen	Vattenfalls- styrelsen	Lantbruks- styrelsen	Lotsstyrelsen	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa	Summa
				Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total	Total
Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.
99	23	25	71	130	86	5	5	259	185	143	123
5	3	21	12	119	28	2	1	147	44	140	56
22	6	3	—	26	9	—	—	51	15	373	139
3	2	1	—	37	6	—	—	41	8	238	39
6	—	—	—	9	1	—	—	15	1	197	28
3	1	—	—	18	4	—	—	21	5	191	44
7	1	—	—	16	3	—	—	23	4	260	56
55	26	—	—	6	—	—	—	61	26	62	9
6	—	1	—	2	—	—	—	9	—	83	17
11	3	—	2	—	—	—	—	13	3	70	13
68	10	—	2	—	—	—	—	70	10	80	16
4	3	—	6	1	—	—	—	10	4	54	10
6	2	—	18	3	—	—	—	24	5	85	13
23	10	—	4	—	—	—	—	27	10	106	19
7	4	3	13	4	—	—	—	23	11	136	33
30	3	—	5	—	—	—	—	35	3	171	58
6	1	—	4	4	—	—	—	10	5	165	49
2	—	—	11	1	—	—	—	13	1	108	14
22	10	—	4	1	—	—	—	26	11	56	13
5	2	—	4	3	—	—	—	9	5	30	26
3	1	—	2	1	—	—	—	5	2	43	13
2	—	—	10	3	—	—	—	12	3	19	2
19	8	—	2	—	—	—	—	21	8	52	7
2	4	—	—	—	—	—	—	2	4	14	1
104	26	46	83	249	114	7	6	406	229	283	179
25	8	4	—	63	15	—	—	92	23	611	178
9	1	—	—	27	5	—	—	36	6	388	72
63	4	3	89	16	—	—	—	318	82	1 380	307
53	25	—	22	8	—	—	—	75	33	214	62
416	123	54	86	450	158	7	6	927	373	2 876	798

Tabell 3. Skogsmarksareal under skogsvårdsstyrelsens tillsyn vid 1953 års slut. Länsvis
Forest land under the supervision of regional forestry authorities

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp County	Skogar tillhörande Forests owned by										
	Landsting, skogsvårdsst. m. fl.	Häradsallm. och allmänningssk. i Norrl. o. Dalarna Counties etc.	Städer Towns		Övriga primär- komuner Other communities		Allm. inrätt- ningar Public institu- tions				
	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp.	
Nb	32	14	2 152	1 046	52	16	35	12	—	—	
Vb	36	18	1 023	307	22	2	75	27	—	—	
Jtl	25	134	—	—	5	1	143	47	—	—	
Vnr	16	2	—	—	36	7	115	18	—	—	
Gyl	15	2	366	104	97	17	72	13	—	—	
Kpb	10	—	1 585	725	19	2	301	70	15	2	
Vrm	—	—	—	—	29	6	100	11	27	3	
Ör	5	—	102	20	26	1	51	6	22	4	
Vstm	7	1	106	18	52	10	4	—	131	28	
Ups	17	2	168	32	8	2	7	1	122	13	
Sth	13	3	27	4	177	46	31	7	55	8	
Sdm	8	1	187	62	46	16	20	3	—	—	
Ög	7	1	266	52	15	3	26	2	20	3	
Skb	27	3	66	17	21	2	7	1	14	1	
Abg	19	2	17	7	45	13	45	13	9	3	
Jkp	16	5	14	1	30	2	55	10	7	1	
Krb	27	13	—	—	14	1	64	9	1	—	
Klm	29	1	—	3	37	4	58	9	9	5	
Gtl	2	1	—	—	2	—	2	—	—	—	
Gbg	13	13	—	—	36	25	17	6	1	—	
Hl	38	22	—	—	5	1	29	10	1	—	
Bl	2	—	—	—	18	4	21	2	—	—	
Krs	7	2	—	—	4	1	16	2	2	—	
Mlm	26	1	—	—	16	—	—	—	—	—	
I	68	32	3 175	1 353	74	18	110	39	—	—	
II	41	136	—	—	41	8	258	65	—	—	
III	25	2	1 951	829	116	19	373	83	15	2	
IV	175	32	956	213	500	106	468	72	417	69	
V	88	39	—	—	81	31	85	20	4	—	
Riket	397	241	6 081	2 395	812	182	1 294	279	436	71	

	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
					Summa Total				därav svår- föryngrade skogar och skydds- skogar ²	Samtliga skogar (tab. 2 och 3) All forests		
Aktiebolag Companies	Övriga enskilda Other private owners				Prod. sk.	Imp. sk.	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa
Prod. sk.	Imp. ¹	Prod. sk.	Imp.	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa	Prod. sk.	Imp. sk.	Summa
3 930	1 965	11 670	8 477	17 871	11 530	29 401	7 821	40 519	21 488	62 007		
7 356	2 869	12 993	4 170	21 505	7 393	28 898	10 023	32 269	11 282	43 551		
11 622	4 765	11 918	2 216	23 713	7 163	30 876	6 031	26 777	9 088	35 865		
8 573	1 715	8 787	1 145	17 527	2 887	20 414	41	19 149	3 206	22 355		
5 854	1 112	6 645	696	13 049	1 944	14 993	—	14 131	2 178	16 309		
6 420	1 541	8 974	1 683	17 324	4 023	21 347	838	20 265	5 150	25 415		
4 695	939	7 378	973	12 229	1 932	14 161	—	12 777	2 046	14 823		
1 701	357	2 498	157	4 405	545	4 950	—	5 335	777	6 112		
904	172	2 012	229	3 216	458	3 674	—	3 755	585	4 340		
1 026	195	1 188	13	2 536	258	2 794	—	2 703	284	2 987		
414	91	2 953	873	3 670	1 032	4 702	—	4 027	1 116	5 143		
259	67	2 418	313	2 938	462	3 400	—	3 228	534	3 762		
824	148	3 701	583	4 859	792	5 651	—	5 374	885	6 259		
230	46	2 541	279	2 906	349	3 255	—	3 412	460	3 872		
368	114	5 561	1 428	6 064	1 580	7 644	—	6 492	1 727	8 219		
325	185	5 602	1 080	6 049	1 284	7 333	—	6 555	1 419	7 974		
706	205	4 568	903	5 380	1 131	6 511	—	5 853	1 255	7 108		
411	82	5 585	955	6 132	1 056	7 188	877	6 818	1 169	7 987		
54	57	1 168	373	1 228	431	1 659	1 226	1 392	476	1 868		
28	17	1 405	1 551	1 500	1 612	3 112	—	1 625	1 729	3 354		
66	24	1 785	623	1 924	680	2 604	870	2 081	737	2 818		
76	8	1 574	168	1 691	182	1 873	120	1 766	190	1 956		
66	20	2 226	378	2 321	403	2 724	127	2 564	442	3 006		
6	3	547	56	595	60	655	859	648	68	716		
11 286	4 834	24 663	12 647	39 376	18 923	58 299	17 344	72 788	32 770	105 558		
20 195	6 480	20 705	3 361	41 240	10 050	51 290	6 072	45 926	12 294	58 220		
12 274	2 653	15 619	2 379	30 373	5 967	36 340	838	34 396	7 328	41 724		
11 864	2 601	46 004	7 786	60 384	10 879	71 263	877	66 329	12 257	78 586		
296	129	8 705	3 149	9 259	3 368	12 627	1 602	10 076	3 642	13 718		
55 915	16 697	115 696	29 322	180 632	49 187	229 819	25 933	229 515	68 291	297 806		

¹ Beräknade siffror.² Of which protective forests and forests on poor soil.³ Skyddsskogar.⁴ Därav svår föryngrade skogar 1 208 km².

Tabell 4. Virkesförråd på bark, totalt och per hektar, fördelat på
trädsLAG och diameterklasser (enligt riksskogstaxeringen 1938–52)

Skogsmark inkl. hagmark. Länsvis

Growing stock incl. bark, total and per ha, by species and size-groups

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp County	Tax.-år Year of survey	TrädsLAG Species	Virkesförråd i diameterklass (cm på bark) Growing stock by size-groups							
			I milj. m³ sk.			Per hektar skogsmark m³ sk.				
			Mindre än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samtliga Total	Mindre än 15 cm	15-24 cm	25 cm och större	Samtliga Total
Nb	1941	tall	23,9	45,3	35,3	104,4	5,9	11,2	8,7	25,8
		gran	22,6	25,4	14,5	62,5	5,6	6,2	3,6	15,4
		björk	23,6	9,2	1,3	34,2	5,9	2,3	0,3	8,5
		övriga	2,2	1,2	0,4	3,8	0,5	0,3	0,1	0,9
		s:a	72,3	81,1	51,6	205,0	17,9	20,0	12,7	50,6
Vb	1939	tall	17,1	35,3	26,2	78,6	5,3	10,9	8,1	24,3
	—41	gran	32,5	36,4	20,1	89,0	10,1	11,3	6,2	27,6
		björk	20,1	10,1	1,7	31,8	6,2	3,1	0,5	9,8
		övriga	1,5	1,3	0,6	3,4	0,5	0,4	0,2	1,1
		s:a	71,1	83,0	48,6	202,7	22,1	25,7	15,0	62,8
Jtl	1939	tall	17,5	23,8	13,3	54,6	6,5	8,9	5,0	20,4
	—40	gran	35,6	38,2	16,1	89,9	13,3	14,3	6,0	33,6
		björk	13,2	7,4	1,5	22,1	4,9	2,8	0,5	8,2
		övriga	1,7	1,0	0,8	3,5	0,6	0,4	0,3	1,3
		s:a	68,1	70,5	31,6	170,1	25,3	26,4	11,8	63,5
Därv Härje- dalen ²	1940	tall	7,8	8,9	4,9	21,6	11,7	13,3	7,4	32,4
		gran	4,4	5,0	2,5	11,9	6,6	7,5	3,7	17,8
		björk	2,3	0,9	0,1	3,3	3,4	1,4	0,1	4,9
		övriga	0,3	0,1	0,0	0,4	0,5	0,1	0,0	0,6
		s:a	14,7	14,9	7,5	37,1	22,2	22,3	11,2	55,7
Vnr	1938	tall	9,0	17,1	12,1	38,2	4,7	9,0	6,3	20,0
		gran	34,4	33,9	11,6	79,9	17,9	17,7	6,1	41,7
		björk	9,3	6,5	1,9	17,7	4,8	3,4	1,0	9,2
		övriga	3,3	1,8	1,1	6,3	1,7	1,0	0,6	3,3
		s:a	55,9	59,4	26,8	142,1	29,1	31,1	14,0	74,2
Gvl	1942	tall	12,3	23,8	22,0	58,1	8,7	16,8	15,6	41,1
		gran	26,0	28,1	11,9	66,0	18,4	19,9	8,4	46,7
		björk	7,2	4,9	1,5	13,6	5,1	3,5	1,0	9,6
		övriga	2,2	0,9	0,5	3,6	1,6	0,7	0,3	2,6
		s:a	47,7	57,7	35,8	141,2	33,8	40,9	25,3	100,0
Kpb ³	1943	tall	19,8	38,8	29,5	88,1	9,7	19,2	14,6	43,5
	—44	gran	29,2	32,8	12,6	74,7	14,5	16,1	6,2	36,8
		björk	7,3	3,7	0,9	11,9	3,7	1,8	0,4	5,9
		övriga	1,3	0,4	0,1	1,8	0,6	0,2	0,1	0,9
		s:a	57,7	75,6	43,2	176,5	28,5	37,3	21,3	87,1
Vrm	1950	tall	7,9	19,6	15,9	43,3	6,1	15,4	12,4	33,9
		gran	22,8	36,8	19,4	79,0	17,9	28,8	15,2	61,9
		björk	5,9	4,7	1,4	12,0	4,7	3,6	1,1	9,4
		övriga	1,5	0,8	0,4	2,7	1,2	0,6	0,3	2,1
		s:a	38,1	61,8	37,1	137,1	29,9	48,4	29,0	107,3
Ör ⁴	1951	tall	3,7	11,1	12,8	27,6	7,1	21,2	24,3	52,6
		gran	8,8	13,6	6,7	29,1	16,8	25,9	12,8	55,5
		björk	3,1	2,6	0,8	6,5	5,8	5,0	1,6	12,4
		övriga	0,9	0,6	0,3	1,8	1,6	1,2	0,7	3,5
		s:a	16,4	28,0	20,7	65,0	31,3	53,3	39,4	124,0

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Vstm	1950 —52	tall	3,5	8,7	8,9	21,1	9,3	23,1	23,8	56,2
		gran	5,9	9,9	5,1	20,8	15,6	26,2	13,7	55,5
		björk	2,1	2,0	0,4	4,7	5,6	5,4	1,4	12,4
		övriga	0,6	0,5	0,1	1,2	1,6	1,3	0,3	3,2
		s:a	12,0	21,0	14,7	47,8	32,1	56,0	39,2	127,3
Ups	1950 —52	tall	2,3	4,8	6,8	13,9	8,4	17,8	25,2	51,4
		gran	3,4	6,2	4,5	14,1	12,5	23,0	16,7	52,2
		björk	1,8	1,5	0,4	3,7	6,7	5,4	1,6	13,7
		övriga	0,5	0,3	0,2	1,1	2,0	1,3	0,8	4,1
		s:a	8,0	12,8	12,0	32,8	29,6	47,5	44,3	121,4
Sth ⁵	1950 —52	tall	2,0	5,3	8,4	15,7	5,2	13,9	22,1	41,2
		gran	4,0	7,7	5,4	17,1	10,6	20,3	14,2	45,1
		björk	2,2	1,5	0,5	4,2	5,7	3,9	1,3	10,9
		övriga	1,1	0,7	0,6	2,3	2,7	1,8	1,6	6,1
		s:a	9,2	15,2	14,9	39,3	24,2	39,9	39,2	103,3
Sdm	1950 —52	tall	2,2	5,4	10,4	17,9	6,9	16,6	32,1	55,6
		gran	3,3	5,8	5,6	14,7	10,2	17,9	17,4	45,5
		björk	1,6	1,3	0,8	3,6	4,8	3,9	2,6	11,3
		övriga	0,6	0,4	0,5	1,6	1,9	1,4	1,7	5,0
		s:a	7,7	12,9	17,3	37,9	23,8	39,8	53,8	117,4
Ög	1952	tall	3,4	9,6	18,0	31,1	6,4	17,9	33,6	57,9
		gran	5,0	9,9	10,6	25,6	9,3	18,5	19,8	47,6
		björk	2,1	2,2	1,2	5,5	3,8	4,2	2,2	10,2
		övriga	1,1	0,9	0,9	2,9	2,1	1,6	1,7	5,4
		s:a	11,6	22,7	30,8	65,1	21,6	42,2	57,3	121,1
Skb	1950 —51	tall	2,3	6,4	10,2	18,9	6,6	18,7	29,8	55,1
		gran	3,2	6,2	5,7	15,1	9,2	18,2	16,7	44,1
		björk	2,2	1,8	1,0	5,0	6,5	5,3	2,7	14,5
		övriga	0,7	0,7	0,6	2,0	2,1	2,1	1,6	5,8
		s:a	8,3	15,2	17,4	40,9	24,4	44,3	50,8	119,5
Äbg	1949	tall	3,2	8,8	10,5	22,5	5,0	13,6	16,1	34,7
		gran	7,7	15,5	12,9	36,1	11,9	24,0	19,8	55,7
		björk	3,3	2,6	1,0	6,9	5,1	3,9	1,6	10,6
		övriga	1,0	0,9	0,5	2,4	1,5	1,4	0,8	3,7
		s:a	15,2	27,8	24,9	67,8	23,5	42,9	38,3	104,7
Jkp	1947	tall	3,5	9,1	12,6	25,2	5,4	13,9	19,2	38,5
		gran	7,5	14,1	10,2	31,8	11,6	21,5	15,4	48,5
		björk	2,9	2,4	0,9	6,2	4,4	3,6	1,4	9,4
		övriga	0,6	0,6	0,5	1,7	1,0	0,9	0,7	2,6
		s:a	14,6	26,1	24,1	64,9	22,4	39,9	36,7	99,0
Krb	1946 —47	tall	3,2	8,5	9,4	21,0	5,4	14,5	16,1	36,0
		gran	6,2	11,4	8,3	25,9	10,5	19,6	14,2	44,3
		björk	2,7	2,1	0,7	5,5	4,6	3,6	1,2	9,4
		övriga	0,7	0,6	0,6	1,9	1,2	1,1	1,0	3,3
		s:a	12,7	22,7	19,0	54,4	21,7	38,8	32,5	93,0
Klm	1947	tall	3,9	12,0	17,0	33,0	5,8	17,5	25,0	48,3
		gran	5,8	10,0	7,4	23,2	8,4	14,7	10,9	34,0
		björk	2,8	2,8	1,3	6,9	4,1	4,2	1,9	10,2
		övriga	1,5	1,4	1,5	4,3	2,2	2,1	2,1	6,4
		s:a	14,0	26,3	27,2	67,4	20,5	38,5	39,9	98,9
Gtl ⁶	1952	tall	1,1	3,0	3,7	7,7	7,8	21,9	26,9	56,6
		gran	0,6	1,0	0,6	2,2	4,4	7,8	4,5	15,9
		björk	0,1	0,1	0,1	0,2	0,8	0,7	0,3	1,8
		övriga	0,0	0,0	0,1	0,1	0,3	0,2	0,4	0,9
		s:a	1,8	4,1	4,4	10,3	13,3	29,8	32,1	75,2
Gbg	1949	tall	0,8	1,8	1,4	4,1	5,2	11,0	8,9	25,1
		gran	1,6	3,0	2,3	6,9	9,5	18,4	14,3	42,2
		björk	0,9	0,7	0,3	1,9	5,4	4,2	1,7	11,3
		övriga	0,5	0,4	0,2	1,1	3,3	2,3	1,4	7,0
		s:a	3,8	5,9	4,3	14,0	23,4	35,9	26,3	85,6

Tab. 4. (forts.)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
H1	1946	tall	1,2	2,2	2,4	5,7	5,7	10,4	11,3	27,4
		gran	1,5	2,5	2,2	6,2	7,4	11,8	10,5	29,7
		björk	0,9	0,9	0,5	2,3	4,3	4,3	2,3	10,9
		övriga	0,7	0,9	0,9	2,5	3,4	4,2	4,3	11,9
		s:a	4,3	6,4	5,9	16,6	20,8	30,7	28,4	79,9
B1	1945	tall	0,4	1,0	1,5	2,9	2,1	5,8	8,8	16,7
		gran	1,4	2,5	2,3	6,2	8,2	14,0	13,1	35,3
		björk	0,9	1,0	0,3	2,1	5,3	5,4	1,4	12,1
		övriga	0,8	0,9	0,9	2,6	4,7	4,9	5,0	14,6
		s:a	3,6	5,3	5,0	13,9	20,3	30,1	28,3	78,7
Krs	1945	tall	0,8	2,3	3,2	6,3	3,0	9,1	12,2	24,3
		gran	1,8	2,6	2,6	7,1	7,1	10,1	10,3	27,5
		björk	1,4	1,2	0,5	3,1	5,4	4,8	1,7	11,9
		övriga	1,7	2,2	2,6	6,4	6,4	8,5	10,1	25,0
		s:a	5,6	8,4	8,9	22,9	21,9	32,5	34,3	88,7
Mlm	1945	tall	0,1	0,2	0,2	0,5	1,8	2,6	2,7	7,1
		gran	0,6	1,0	1,1	2,7	8,7	16,2	17,2	42,1
		björk	0,1	0,2	0,1	0,5	2,3	2,8	2,4	7,5
		övriga	0,4	0,8	2,2	3,5	7,1	13,2	35,4	55,7
		s:a	1,3	2,2	3,6	7,1	19,9	34,8	57,7	112,4
I	1939 —41	tall	40,9	80,5	61,5	183,0	5,6	11,1	8,4	25,1
		gran	55,0	61,8	34,6	151,5	7,6	8,5	4,7	20,8
		björk	43,7	19,3	3,0	66,0	6,0	2,7	0,4	9,1
		övriga	3,7	2,5	1,1	7,2	0,5	0,8	0,2	1,0
		s:a	143,4	164,1	100,2	407,7	19,7	22,6	13,7	56,0
II	1938 —40	tall	26,5	40,9	25,4	92,9	5,8	8,9	5,5	20,2
		gran	69,9	72,1	27,7	169,8	15,2	15,8	6,0	37,0
		björk	22,5	13,9	3,4	39,8	4,9	3,0	0,8	8,7
		övriga	5,1	2,9	1,8	9,8	1,1	0,6	0,4	2,1
		s:a	124,0	129,9	58,4	312,2	27,0	28,3	12,7	68,0
III	1942 —44	tall	32,2	62,5	51,5	146,2	9,4	18,2	14,9	42,5
		gran	55,2	60,9	24,5	140,6	16,0	17,7	7,1	40,8
		björk	14,5	8,6	2,3	25,4	4,2	2,5	0,7	7,4
		övriga	3,5	1,3	0,6	5,5	1,0	0,4	0,2	1,6
		s:a	105,4	133,4	78,9	317,7	30,6	38,8	22,9	92,3
IV	1946 —52	tall	41,1	109,3	140,8	291,2	6,2	16,6	21,3	44,1
		gran	83,5	147,3	101,8	332,6	12,6	22,3	15,5	50,4
		björk	32,7	27,4	10,5	70,6	5,0	4,1	1,6	10,7
		övriga	10,7	8,5	6,8	26,0	1,6	1,3	1,0	3,9
		s:a	168,0	292,4	260,0	720,4	25,4	44,3	39,4	109,1
V	1945 —52	tall	4,4	10,5	12,4	27,2	4,3	10,4	12,3	27,0
		gran	7,5	12,6	11,1	31,2	7,5	12,5	11,1	31,1
		björk	4,3	4,0	1,7	10,0	4,3	4,0	1,7	10,0
		övriga	4,2	5,1	6,9	16,3	4,3	5,1	6,8	16,2
		s:a	20,4	32,2	32,1	84,7	20,4	32,0	31,9	84,3
Riket Entire country	1938 —52	tall	145,0	303,8	291,6	740,4	6,3	13,3	12,7	32,3
		gran	271,2	354,7	199,8	825,7	11,8	15,5	8,7	36,0
		björk	117,7	73,2	20,9	211,9	5,2	3,2	0,9	9,3
		övriga	27,2	20,3	17,2	64,7	1,2	0,8	0,8	2,8
		s:a	561,2	751,9	529,6	1842,7	24,5	32,8	23,1	80,4

¹ Tall — pine, gran — spruce, björk — birch, övriga — other, s:a — total.² Inkl. socknarna Ytterhogdal och Ängersjö i Hälsingland.³ Avseende länet efter gränsregleringen den 1 jan. 1950.⁴ Exkl. skjutfält.⁵ Exkl. Utö skjutfält samt otaxerade områden omkring Stockholms stad.⁶ Exkl. Gotska Sandön.

Tabell 5. Årlig tillväxt för tall och gran (under bark) samt för samtliga trädslag (på bark) enligt riksskogstaxeringen 1938—52

Yearly increment of pine and spruce (excl. bark) and of all species (incl. bark) according to the National Forest Survey

Anm.: För Norrlands-länen och Kopparbergs län är siffrorna för totala tillväxten (med bark) justerade till att avse tillväxten vid medelklimat; för övriga län är siffrorna ojusterade.

1	2	3	4	5
		Tillväxt hos träd, som vid taxeringstillfället var minst 10 cm i brh (ub). ¹	Total tillväxt (pb.)	
		Samtliga ägoslag	Total increment (incl. bark)	
Län	All ground			Skogsmark inkl. hagmark
County	Tall	Gran	Samtliga trädslag	
	Pine	Spruce	All species	
	milj. m ³ sk. ub.	milj. m ³ sk. ub.	milj. m ³ sk.	m ³ sk. per ha
Nb	1,90	0,81	4,9	1,2
Vb	1,46	1,63	5,2	1,6
Jtl	1,03	1,90	4,7	1,8
därav Härjedalen ²	0,40	0,23	0,9	1,4
Vnr	0,76	1,81	4,5	2,3
Gvl	1,42	1,81	5,1	3,6
Kpb ²	1,98	1,92	5,8	2,8
Vrm	1,17	2,45	5,3	4,2
Ör ²	0,76	0,89	2,6	4,9
Vstm	0,59	0,62	1,6	4,4
Ups	0,33	0,36	1,1	4,2
Sth ²	0,38	0,51	1,5	3,9
Sdm	0,46	0,49	1,5	4,5
Ög	0,78	0,88	2,5	4,6
Skb	0,55	0,56	1,7	5,1
Äbg	0,64	1,25	2,8	4,4
Jkp	0,70	1,15	2,8	4,2
Krb	0,60	0,99	2,5	4,2
Klm	0,93	0,92	2,9	4,3
Gtl ²	0,17	0,05	0,3	2,3
Gbg	0,15	0,26	0,7	4,1
Hl	0,21	0,29	0,9	4,3
Bl	0,09	0,26	0,7	3,7
Krs	0,18	0,29	1,0	4,0
Mlm	0,01	0,11	0,3	5,0
I	3,36	2,44	10,1	1,4
II	1,79	3,71	9,2	2,3
III	3,40	3,73	10,9	3,4
IV	7,89	11,07	28,8	4,4
V	0,81	1,25	3,9	3,9
Hela riket	17,25	22,20	62,9	2,7
Entire country				

¹ Increment of trees having, at the time of assessment, at least 10 cm DBH.² Se noterna 2—6 till tab. 4.

Tabell 6. Arealer, som övergåtts med skogsvårdsåtgärder under år 1953,
skagar¹ = II, aktiebolagsskagar² = III och övriga enskilda skagar³ = IV)

Silvicultural measures taken, by forest-owner groups (Crown forests = I, other public

Anm.: Uppgifterna i denna tabell är hämtade från olika källor (se käfförteckning s. 112) med delvis förelser de olika ägargrupperna emellan. Se även texten s. 38 ff.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län och länsgrupp County	Hyggesrensning Removal of waste from a cut area					Markberedning (inkl. hyggesbränning) Working the soil (incl. broadcast burning)				
	I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
Nb	342,0	36,7	42,8	106,5	528,0	183,3	14,5	17,7	22,3	237,8
Vb	82,6	5,8	67,7	215,4	371,5	78,2	1,6	61,5	36,5	177,8
Jtl	5,2	4,4	72,9	33,6	116,1	7,6	0,6	47,8	9,8	65,8
Vnr	7,8	3,6	88,6	44,2	144,2	8,7	0,8	45,3	3,5	58,3
Gvl	4,3	2,8	63,5	25,5	96,1	5,0	1,6	23,3	2,6	32,5
Kpb	14,5	19,9	80,6	41,7	156,6	5,4	6,0	33,7	4,5	49,6
Vrm	1,6	4,6	84,8	31,1	122,1	2,0	1,0	13,3	5,6	21,9
Ör	3,5	1,1	8,5	1,8	14,9	1,7	0,4	6,0	1,1	9,2
Vstm	1,9	2,8	5,4	3,0	13,1	0,5	1,1	2,9	0,6	5,1
Ups	0,1	4,0	8,4	3,0	15,5	1,6	1,4	5,3	3,4	11,7
Sth	1,2	2,9	7,1	16,5	27,7	0,9	1,4	2,2	8,1	12,6
Sdm	2,4	2,5	1,8	6,3	13,0	1,0	0,4	0,2	0,6	2,2
Ög	2,4	2,3	3,8	2,6	11,1	1,9	0,9	1,0	1,8	5,6
Skb	3,9	2,1	1,7	2,1	9,8	1,1	0,4	0,6	1,3	3,4
Äbg	4,3	1,6	2,2	1,7	9,8	1,0	0,9	0,3	0,1	2,3
Jkp	6,0	1,4	0,7	15,6	23,7	3,3	0,3	0,3	5,3	9,2
Krb	2,5	1,8	2,9	4,0	11,2	2,8	0,4	2,0	0,9	6,1
Klm	4,2	0,8	0,8	12,4	18,2	3,2	0,2	0,1	2,5	6,0
Gtl	0,6	0,1	—	—	0,7	0,5	—	—	1,6	2,1
Gbg	1,5	0,4	0,4	2,4	4,7	0,3	0,4	—	0,1	0,8
Hl	0,6	0,1	—	3,0	3,7	—	—	0,1	0,1	—
Bl	0,9	—	0,2	2,8	3,9	0,2	—	0,1	0,3	0,6
Krs	1,0	0,1	0,2	1,8	3,1	0,3	—	—	0,2	0,5
Mlm	—	—	—	0,6	0,6	—	—	0,7	0,7	—
I	424,6	42,5	110,5	321,9	899,5	261,5	16,1	79,2	58,8	415,6
II	13,0	8,0	161,5	77,8	260,3	16,3	1,4	93,1	13,3	124,1
III	18,8	22,7	144,1	67,2	252,7	10,4	7,6	57,0	7,1	82,1
IV	34,0	27,9	128,1	100,1	290,1	21,0	8,8	34,2	31,3	95,3
V	4,6	0,7	0,8	10,6	16,7	1,3	0,4	0,1	3,0	4,8
Riket	495,0	101,8	545,0	577,6	1 719,4	310,5	34,3	263,6	113,5	721,9

¹ Eklesiastika skagar, härads- och sockenallmänningar samt skagar under Skogssällskapsförvaltning.

² Skagar tillhörande medlemmar i Sveriges skogsägareförbund (ca 92 % av samtliga bolagsskagar arealet)

³ Av skogsvårdsstyrelse utförda eller ejest till dess kännedom komma åtgärder utförda å andra enskilda

⁴ Därav Kalmar läns norra: hyggesrensning 11,2, markberedning 2,5, skogsodling 11,0 och röjning 8,5 km².

fördelade på skogsägargrupper (kronoskagar = I, övriga allmänna
Länsvis

forests = II, companies' forests = III and other private forests = IV)

skiljaktiga definitioner av de olika skogsvårdande åtgärderna. Försiktighet bör därför iakttas vid jämförande.

Mättenhet:
Unit of measurement: km²

12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Skogsodling Planting and sowing					Röjning i plant-, ung- och stavaskog Thinning in seedling and young stands				
I	II	III	IV	S:a	I	II	III	IV	S:a
26,4	2,1	8,3	1,6	38,4	267,1	21,6	33,0	42,0	363,7
25,6	0,7	33,5	28,0	87,8	180,9	5,7	84,1	18,8	289,5
4,9	0,3	19,1	7,6	31,9	2,6	2,2	17,9	4,6	27,3
4,0	0,3	30,6	7,7	42,6	10,7	1,4	88,2	18,5	118,8
3,3	2,0	23,2	6,6	35,1	8,3	3,7	61,2	4,1	77,3
2,1	2,0	19,7	8,6	32,4	11,9	23,5	97,3	40,6	173,3
1,2	1,0	27,5	10,9	40,6	1,5	3,7	55,6	17,6	78,5
3,3	0,9	7,8	3,0	15,0	5,1	0,9	14,0	5,6	25,6
1,2	1,7	4,8	3,7	11,4	1,5	1,5	6,6	2,3	11,9
0,7	2,3	8,7	5,3	17,0	1,0	3,9	24,1	5,2	34,2
0,6	1,6	4,8	7,1	13,6	1,6	3,1	9,0	11,2	24,9
1,0	1,7	1,1	6,4	10,2	2,3	3,2	2,2	8,9	16,6
2,2	2,6	5,0	13,1	22,9	1,1	3,0	5,9	4,1	14,1
2,5	1,7	2,0	11,9	18,1	4,9	3,7	4,0	13,1	25,7
2,2	3,1	4,6	19,5	29,4	2,8	4,8	5,5	7,5	20,6
3,3	1,7	0,6	28,5	34,1	1,0	3,3	1,0	23,4	28,7
2,5	1,1	3,1	10,4	17,1	7,4	4,2	10,9	7,4	29,9
4,1	1,3	1,9	17,2	24,5	5,4	3,1	1,6	14,5	24,6
0,6	0,1	—	—	—	—	—	—	0,3	0,4
0,2	0,8	0,3	4,2	5,5	2,6	3,8	0,4	9,6	16,4
1,2	1,3	—	9,3	11,8	3,3	1,3	0,1	5,7	10,4
0,5	0,1	0,2	4,9	5,7	2,0	0,6	1,5	5,0	9,1
2,2	1,4	0,3	17,0	20,9	6,9	1,7	0,4	11,1	20,1
0,4	0,5	—	3,7	4,6	1,6	1,0	—	6,1	8,7
52,0	2,8	41,8	29,6	126,2	448,0	27,3	117,1	60,8	653,2
8,9	0,6	49,7	15,3	74,5	13,3	3,6	106,1	23,1	146,1
5,4	4,0	42,9	15,2	67,5	20,2	27,2	158,5	44,7	250,6
24,8	20,7	71,4	137,0	253,9	35,6	38,4	140,4	120,8	335,3
5,1	4,2	0,8	40,9	51,0	16,5	8,4	2,4	37,8	65,1
96,2	32,3	206,6	238,0	573,1	533,6	104,9	524,5	287,2	1 450,2

samt vissa andra bolagsskagar.
skagar är bolagsskagar.

**Tabell 7. Antal skogsbränder, bränd areal samt skadornas värde m. m.
under år 1953. Länsvis**

Number of forest fires, area destroyed and costs of extinguishing fires

Anm.: Till riksbrandinspektionens kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län County	Antal bränder No. of fires	Bränd areal Burnt area		Brandskada Damage			Beräknad släcknings- kostnad Costs of extin- guishing fires	Antal förbrukade arbetstimmar för släckning No. of working hours for extin- guishing fires		Antal tobaks- rökning Smoking		Annan känd anledning Other known reason		Okänd anledning Unknown reason						
	totalt	till- bud under 0,1 ha	skogs- mark produc- tive forest	impedi- ment unprod. forest	å växan- de skog on grow- ing forest	å upp- huggna effekter m. m.	totalt	kronor												
		hektar																		
Nb	114	35	439,93	13,73	76 040	24 700	100 740	98 238	32 709											
Vb	30	5	56,05	0,71	9 275	—	9 275	9 315	2 213											
Jtl	28	16	22,72	26,51	6 525	715	7 240	15 020	3 989											
Vnr	37	17	31,13	46,94	6 500	3 200	9 700	22 061	4 088											
Gvl	21	3	14,35	3,95	3 175	—	3 175	9 673	1 578											
Kpb	17	8	10,80	1,51	1 900	100	2 000	3 940	926											
Vrm	28	10	10,70	1,10	3 255	50	3 305	8 963	1 857											
Ör	22	18	6,94	0,52	350	—	350	4 449	476											
Vstm	20	5	5,79	9,57	2 225	—	2 225	9 849	1 825											
Ups	30	13	13,86	3,18	9 600	650	10 250	11 241	1 725											
Sth	113	46	29,43	22,09	14 880	65	14 945	47 522	4 971											
Sdm	53	27	16,72	2,40	3 550	—	3 550	22 161	2 852											
Ög	66	21	42,35	25,50	13 096	1 350	14 446	36 000	3 689											
Skb	22	11	9,99	1,66	4 900	300	5 200	6 537	757											
Äbg	28	18	7,41	0,85	4 042	—	4 042	17 848	1 234											
Jkp	31	17	6,65	2,63	3 500	100	3 600	8 576	1 342											
Krb	49	21	26,65	49,57	16 930	2 000	18 930	18 545	3 610											
Klm	44	20	14,62	9,85	13 203	3 000	16 203	13 851	3 395											
Gtl	12	5	17,85	2,11	—	—	—	10 617	2 084											
Gbg	27	14	8,53	42,97	6 600	150	6 750	10 086	2 548											
H1	25	8	4,68	8,38	2 090	1 410	3 500	6 388	999											
Bl	48	15	18,33	9,95	2 850	6 037	8 887	22 687	2 292											
Krs	29	10	11,60	2,32	3 025	300	3 325	10 734	1 187											
Mlm	4	1	0,60	0,28	300	—	300	1 737	188											
I	144	40	495,98	14,44	85 315	24 700	110 015	107 553	34 922											
II	65	33	53,85	73,45	13 025	3 915	16 940	37 081	8 077											
III	38	11	25,15	5,46	5 075	100	5 175	13 613	2 504											
IV	506	227	191,11	128,92	89 531	7 515	97 046	205 542	27 733											
V	145	53	61,59	66,01	14 865	7 897	22 762	62 249	9 298											
Riket Entire country	898	364	827,68	288,28	207 811	44 127	251 938	426 038	82 534											

Tabell 8. Antal skogsbränder och bränd areal under år 1953, fördelade efter brandorsak. Länsvis

Number of forest fires and damage, by causes

Anm.: Till riksbrandinspektionens kännedom komna brandtillbud.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
Län County	Akslag Lightning	Järnväg Railway																		
Nb	11	10,87	2	4,75	7	97,00	5	3,85	12	116,80	29	101,05	15	15,31	7	9,95	4	0,85	22	93,23
Vb	8	5,05	4	1,02	3	26,50	1	0,50	1	1,00	1	0,25	3	10,50	1	2,00	5	7,34		
Jtl	8	36,61	1	0,20	4	0,06	1	0,00	2	3,50	5	0,33	2	3,02	2	0,51				
Vnr	6	5,72	4	2,12	1	5,00	6	45,13	2	16,01	1	1,00	12	0,91	2	1,50	1	0,30	2	0,38
Gvl	3	1,30	1	2,50	3	5,00	1	0,16	—	—	1	1,20	5	2,35	1	0,20	1	0,50	5	5,09
Kpb	11	8,19	2	4,00	—	—	4	—	—	—	1	—	1	0,01	1	0,00	—	—	2	0,11
Vrm	13	3,36	—	—	—	—	—	—	—	—	2,00	3	0,85	2	0,02	—	—	5	2,10	
Ör	1	0,04	4	0,38	—	—	7	0,86	—	—	6	0,09	—	—	6	0,04	2	0,05		
Vstm	—	—	5	1,32	2	5,00	7	3,67	—	—	1	—	—	—	6	1,64	—	—	2	0,31
Ups	1	0,04	2	2,00	2	5,50	7	2,18	—	—	1	0,00	10	0,77	2	0,00	6	1,21		
Sth	3	0,25	2	2,01	5	2,22	41	22,60	—	—	1	—	—	11	3,58	3	2,30	41	16,18	
Sdm	5	2,95	5	1,22	1	1,00	19	10,56	—	—	1	—	8	1,19	2	0,30	3	2,13		
Ög	7	10,83	6	0,12	12	26,83	21	2,71	—	—	2	0,12	6	1,55	2	0,20	6	0,51	4	4,15
Skb	2	0,01	—	1	1,85	6	3,71	—	—	1	—	9	1,82	2	0,03	—	—	5	4,13	
Äbg	3	1,25	—	—	—	2,50	5	2,52	—	—	1	—	11	3,39	1	0,30	7	7,95	9	4,22
Jkp	5	0,43	8	0,57	3	3,75	6	3,60	—	—	1	0,30	5	0,68	1	0,00	1	0,01	6	1,15
Krb	7	3,46	7	1,59	—	—	16	5,50	—	—	1	—	8	12,65	1	0,00	6	1,35	4	6,77
Klm	11	5,95	5	0,55	—	—	10	12,52	—	—	1	—	8	3,36	2	1,12	1	0,00	7	1,57
GU	2	3,01	1	0,10	2	4,00	—	6	4,78	—	2	10,01	—	—	—	—	—	—	—	
Gbg	6	35,27	—	—	2,15	—	—	9	7,60	—	—	1	0,15	7	1,39	—	—	—	—	
Bl	2	0,62	2	0,39	—	—	12	7,83	—	—	1	—	11	3,39	1	0,30	7	7,95	9	4,22
Bl	6	4,20	2	0,54	—	—	7	5,56	—	—	1	—	5	0,68	1	0,00	5	3,23	7	2,51
Krs	1	1,10	2	0,54	—	—	2	0,75	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	2	0,13
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
I	19	15,92	6	5,77	10	123,50	6	4,35	15	119,40	30	102,05	16	15,56	10	20,45	5	2,85	27	100,57
II	14	42,33	5	2,32	5	5,06	7	45,13	4	19,51	6	1,33	14	5,91	5	4,52	3	0,81	2	0,38
III	14	9,49	—	—	—	6,50	3	5,00	1	0,16	—	1	1,20	6	2,36	2	0,50	7	5,20	
IV	58	27,37	44	9,76	27	48,65	149	144,73	—	—	5	4,62	75	27,23	21	6,90	35	14,50	92	36,27
V	17	44,20	7	3,18	2	4,00	36	26,52	2	10,01	2	0,45	32	7,28	4	4,33	13	11,43	30	16,11
Riket Entire country	122	139,31	65	27,53	47	186,21	199	220,89	21	148,92	44	109,65	143	58,34	42	36,40	57	30,09	158	158,5

Tabell 9. Skogsbilvägar, färdigbyggda under år 1953 med fördelning på skogsägargrupper. Länsvis

Forest roads completed in 1953, by forest-owner groups

1 Län och länsgrupp County	2 Kronoskogar Crown forests	3 Övriga allmänna skogar ¹ Other public forests	4 Aktiebolags- skogar ¹ Companies' forests	5 Övriga enskilda skogar ¹ Other private forests	Mättenhet: km Unit of measurement: km	
					Se anmärkning till tab. 6! Summa Total	6
Nb	101,9	50,4	44,0	4,7	201,0	
Vb	121,2	—	51,8	20,0	193,0	
Jtl	—	11,7	126,0	92,8	230,5	
Vnr	—	5,3	76,4	33,2	114,9	
Gvl	8,7	11,4	165,8	41,8	227,7	
Kpb	34,4	69,8	100,8	39,1	244,1	
Vrm	1,1	3,2	98,8	14,9	118,0	
Ör	10,4	11,4	40,4	22,2	84,4	
Vstm	7,7	8,0	59,6	13,2	88,5	
Ups	0,7	57,4	8,5	1,1	67,7	
Sth	—	3,1	3,6	20,6	27,3	
Sdm	3,3	9,8	4,2	25,8	43,1	
Ög	10,2	37,0	52,5	32,8	132,5	
Skb	6,0	11,9	7,2	35,5	60,6	
Äbg	1,9	26,1	4,7	22,6	55,3	
Jkp	4,6	13,5	14,5	67,0	99,6	
Krb	5,8	19,8	67,3	37,0	129,9	
Klm	14,4	6,7	4,3	*32,1	57,5	
Gtl	1,6	—	—	—	1,6	
Gbg	—	—	1,8	—	10,8	12,6
H1	3,3	5,0	—	26,8	35,1	
Bl	—	11,0	3,1	23,0	37,1	
Krs	2,4	18,6	1,2	37,3	59,5	
Mlm	0,5	8,9	—	20,3	29,7	
I	223,1	50,4	95,8	24,7	394,0	
II	—	17,0	202,4	126,0	345,4	
III	43,1	81,2	266,6	80,9	471,8	
IV	66,1	207,9	365,6	324,8	964,4	
V	7,8	45,3	4,3	118,2	175,6	
Riket	340,1	401,8	934,7	674,6	2 351,2	
<i>Entire country</i>						

¹ Se noterna 1—3 till tabell 6!

² Därav Kalmar läns norra 27,4 km.

Tabell 10. Under år 1953 färdigställda och avsynade skogsdiken, fördelade på skogsägargrupper. Länsvis

Draining ditches completed in 1953, by forest-owner groups.

1 Län och länsgrupp County	2 Kronoskogar Crown forests	3 Övriga allmänna skogar ¹ Other public forests	4 Aktiebolags- skogar ¹ Companies' forests	5 Övriga enskilda skogar ¹ Other private forests	Mättenhet: km Unit of measurement: km	
					Se anmärkning till tab. 6! Summa Total	6
Nb	25	—	124,7	32,9	104,7	34,5 296,8
Vb	21	—	201,2	1,1	69,7	34,8 306,8
Jtl	23	—	9,6	0,2	125,1	127,4 282,3
Vnr	47	—	15,0	3,6	132,7	50,3 201,6
Gvl	21	—	34,5	14,1	88,0	37,6 174,2
Kpb	22	—	20,7	64,9	105,2	25,6 216,4
Vrm	12	—	0,6	15,3	61,5	14,5 91,9
Ör	8	—	23,7	8,0	15,7	5,8 53,2
Vstm	13	—	16,2	14,5	30,1	4,9 65,7
Ups	2	—	1,9	11,0	22,7	36,4 72,0
Sth	1	—	3,6	4,4	2,0	8,8 18,8
Sdm	4	—	6,3	6,4	1,5	77,8 92,0
Ög	5	—	10,5	28,5	3,2	27,9 70,1
Skb	16	—	11,9	5,1	11,1	12,5 40,6
Äbg	6	—	16,6	15,1	6,0	6,8 44,5
Jkp	6	—	16,9	13,0	11,2	117,0 158,1
Krb	7	—	3,9	9,5	14,5	45,9 73,8
Klm	7	—	11,4	6,7	2,2	*15,7 36,0
Gtl	14	—	0,3	0,3	—	15,2 15,8
Gbg	7	—	13,2	2,4	0,3	8,3 24,2
H1	12	—	11,0	3,1	0,3	47,8 62,2
Bl	10	—	5,9	2,1	2,6	13,7 24,3
Krs	11	—	12,5	15,5	0,5	47,6 76,1
Mlm	12	—	1,6	0,9	—	20,4 22,9
I	—	—	325,9	34,0	174,4	69,3 603,6
II	—	—	24,6	3,8	257,8	177,7 463,9
III	—	—	55,2	79,0	193,2	63,2 390,6
IV	—	—	123,5	137,5	181,7	374,0 816,7
V	—	—	44,5	24,3	3,7	153,0 225,5
Riket	—	—	573,7	278,6	810,8	837,2 2 500,3
<i>Entire country</i>						

¹ Se noterna 1—3 till tabell 6!

² Därav Kalmar läns norra 27,4 km.

Tabell 11. Beräknad årlig avverkning i riket under drivningsåren
1943/44—1952/53

Estimated yearly cutting, by assortments

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Mättenhet: milj. m ³ f. ub. ¹
											Unit of measurement: milj. m ³ f. ub. ¹
Sortiment	1943	1944	1945	1946	1947	1948	1949	1950	1951	1952	
Assortment	/44	/45	/46	/47	/48	/49	/50	/51	/52	/53	
Sågtimmer av barrträd ²	9,7	9,5	12,3	12,7	10,9	11,5	12,5	13,7	12,2	14,0	
Coniferous timber											
Massaved	9,0	10,3	12,7	14,0	12,4	17,0	10,5	14,5	19,5	12,2	
Pulp wood											
Brännved ³	18,6	27,5	17,3	17,0	10,9	10,3	9,0	8,5	7,5	6,5	
Fuel wood											
Övrigt virke ⁴	1,5	1,6	2,1	2,1	2,5	2,0	2,0	2,0	2,5	2,0	
All other wood											
S:a ¹ i milj. m ³ f. ub.	38,8	48,9	44,4	45,8	36,7	40,8	34,0	38,7	41,7	34,7	
Total i milj. m ³ sk.	47,7	60,1	54,6	56,3	45,1	50,2	41,8	47,6	51,3	42,7	

¹ Summaraden är dessutom omräknad till m³ sk., varvid summan m³ f. ub. ökats med 23 %. — In addition, the total is given in forest cubic metres (m³ sk.), i.e. increased by 23 %.

² Inkl. bjälk-, sparr- och slipersämnena samt fanérvirke. — Incl. wood for beams, rafters, sleepers and veneer.

³ Långved, kastved (även ved för husbehov). — Long logs and billets (also for housing use).

⁴ Props, stolpar, gagnvirke av lövträd, kubb och virke för husbehov. — Pitprops, poles and industrial broadleaved wood.

Tabell 12. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar, övriga allmänna skogar samt bolagsskogar, totalt och per ha under åren 1944—1953

Cutting in Crown forests, diocesan forests, other public forests and companies' forests, total and per ha, in the years 1944—1953

Anm.: Uppgifterna avser i vissa fall avverkningar under drivningsåren 1943/44—1952/53.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Därav	
											Of which	
											År	
Year	Summa avverkн per ha ²	<i>Total cutting per ha</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>	Övr. allm. skogar <i>Other public forests¹</i>	Bolagsskogar <i>Companies' forests</i>	totalt	per ha	totalt	per ha	totalt	per ha
	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	milj. m ³ sk.	
1944	47,7	2,11	7,15	1,79	0,81	2,89	
1945	60,1	2,63	6,31	1,58	0,91	3,25	
1946	54,6	2,39	7,09	1,76	0,92	3,29	
1947	56,3	2,46	5,67	1,41	0,75	2,68	
1948	45,1	1,97	4,59	1,14	0,74	2,64	
1949	50,2	2,19	5,19	1,28	0,71	2,54	
1950	41,8	1,82	5,10	1,26	0,79	2,72	
1951	47,6	2,07	4,82	1,19	0,82	2,88	1,37	1,48	
1952	51,3	2,24	4,69	1,16	0,66	2,28	1,34	1,40	
1953	42,7	1,86	5,31	1,31	0,74	2,57	1,66	1,43	9,80	1,75		
Genomsnitt för 1944—1953	49,7	2,17	5,59	1,39	0,78	2,77	
Yearly average												

¹ För år 1953 innehålls här samtliga övriga allm. skogar (jfr tab. 2 och 3); för åren 1951 och 1952 saknas uppgifter bl. a. för landstingens och vissa primärkommuners skogar.

² Beräknat på hela den produktiva skogsmarksarealen. Jfr tab. 2 noterna 1, 4 och 5.

Tabell 13. Avverkning på kronoskogar, stiftsskogar samt övriga allmänna skogar under år 1953. Länsvis

Cutting in Crown forests, diocesan forests and other public forests in 1953

1	2	3	4	5	6	7	8	9	
Län och länsgrupp <i>County</i>	Kronoskogar <i>Crown forests</i>	Stiftsskogar <i>Diocesan forests</i>	Övriga allmänna skogar ¹ <i>Other public forests</i>	S:a allm. skogar <i>Total public forests</i>					
	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Avverkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Avverkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Avverkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa avverkn. <i>Total cutting</i>	Avverkn. per ha <i>Cutting per ha</i>	Summa total <i>Total</i>
	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	1 000 m ³ sk.	m ³ sk.	
Nb	1 615	0,82	9	0,63	204	0,76	1 828	0,81	
Vb	1 033	1,02	15	1,07	116	0,87	1 164	1,00	
Jtl	171	1,44	51	1,37	82	0,55	304	1,00	
Vnr	159	1,19	42	1,76	27	1,30	228	1,27	
Gyl	180	2,07	57	2,89	107	1,88	344	2,11	
Kpb	363	1,38	54	2,83	274	1,38	691	1,45	
Vrm	103	4,68	92	3,54	62	2,79	257	3,65	
Ör	292	3,76	21	3,38	77	2,58	390	3,43	
Vstm	156	3,50	23	2,77	67	2,16	246	2,93	
Ups	26	3,82	17	2,43	93	2,65	136	2,78	
Sth	42	2,04	21	2,63	69	1,84	132	2,00	
Sdm	69	3,29	23	4,26	110	3,83	202	3,67	
Ög	151	3,78	33	3,88	124	3,41	308	3,63	
Skb	156	4,19	39	3,68	48	2,94	243	3,79	
Äbg	120	4,69	38	2,79	33	1,95	191	3,39	
Jkp	131	4,43	54	3,16	30	1,86	215	3,42	
Krb	109	3,71	62	3,76	24	2,00	195	3,37	
Klm	215	3,81	33	3,05	34	2,27	282	3,43	
Gtl	9	1,15	9	1,61	4	1,11	22	1,29	
Gbg	26	3,13	9	3,00	15	1,90	50	2,60	
Hl	51	4,77	10	2,33	15	1,88	75	3,26	
Bl	26	5,91	7	3,68	13	2,45	46	3,97	
Krs	83	5,06	18	3,46	13	2,32	114	4,19	
Mlm	24	6,49	3	2,14	19	4,32	47	4,95	
I	2 648	0,89	24	0,85	319	0,80	2 991	0,87	
II	330	1,30	93	1,52	109	0,64	532	1,10	
III	543	1,55	111	2,86	381	1,50	1 035	1,61	
IV	1 570	3,82	456	3,30	771	2,60	2 797	3,31	
V	219	4,27	56	2,62	79	2,27	354	3,29	
Riket <i>Entire country</i>	5 310	1,31	740	2,57	1 659	1,43	7 709	1,40	

¹ Se noter under tabell 12!

Tabell 14. Av virkesmätningarna under säsongerna 1950/51—1952/53 inmätta kvantiteter virke

Volume of timber measured in the cutting-years 1950/51—1952/53 by timber measurement associations

Anm.: Redan inmätt virke, som ånyo mättes i säsön, är ej medräknat; ej heller inmätt kvantiteter ribbved, flis och sågt virke.

Virkesmätningsförening <i>Association</i>	Sägtimmer <i>Timber</i>	1950/51	1951/52	1952/53	1950/51	1951/52	1952/53	Mättenhet: 1 000 m ³ f. ub.	Unit of measurement: 1 000 m ³ f. ub.				
									2	3	4	5	6
Norrbottnens ...	634	591	628	1 363	1 288	954	—	—	3	3	1	1 997	1 882
Skellefteå ...	296	311	300	381	470	256	13	7	—	—	—	690	784
Umeå ...	368	327	324	582	636	421	38	11	3	988	974	748	740
Örnsköldsviks ...	218	190	205	678	1 016	612	69	104	53	965	1 310	870	870
Angermanälvens ...	368	293	343	949	1 219	714	4	14	1 321	1 321	1 321	2 270	1 071
Sundsvalls ...	541	408	599	1 621	2 690	1 581	103	119	90	2 265	2 265	2 265	2 265
Summa Total	2 425	2 120	2 399	5 574	7 319	4 567	227	248	168	8 226	9 687	9 687	9 687
Ljusnans	243	216	197	749	1 122	474	—	11	—	—	992	1 349	671
Dalälvarnas ...	883	856	708	1 799	2 952	1 331	64	263	127	2 746	2 746	2 746	2 746
Wermålandska ...	795	787	873	1 873	2 878	1 676	1	7	38	2 669	3 672	3 672	3 672
Summa Total	1 921	1 859	1 778	4 421	6 952	3 481	65	281	165	6 407	9 092	9 092	9 092
Sydvästra ...	149	116	166	378	1 202	157	10	11	70	537	1 329	393	393
Mellanvenska ...	230	395	498	434	1 023	402	15	86	123	679	1 504	1 504	1 504
Syddöstra ...	47	62	133	131	453	4148	8	100	4132	186	615	415	415
Summa Total	426	573	797	943	2 678	707	33	197	325	1 402	3 448	3 448	3 448
Hela riket ...	4 772	4 552	4 974	10 938	16 949	8 755	325	726	658	16 035	22 227	22 227	22 227
Entire country													14 387

¹ Inkl. slipers- och sparrämnen, farévirke samt sågbar kubb.

² Inkl. flottningsbrännved, boardved samt massaved av lövträd.

³ Huvudsakligen bränved.

⁴ Härtill kommer mätning i hamn för export; props 714 000 m³f, massaved 94 000 m³f.

Tabell 15. Medelvolym för av virkesmätningsföreningarna under drivningssäsongerna 1951/52 och 1952/53 inmått virke i fast mått under bark
Average volume of timber measured by timber measurement associations

Virkesmätningförening Association	Redovisnings- enhet Unit used	1951 / 52						1952 / 53					
		Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood			Sågtimmer Timber			Massaved Pulpwood		
		tall pine	gran spruce	tall + gran both	sulfit- ved	sulfat- ved	tall pine	gran spruce	tall pine	gran spruce	tall + gran both	sulfit- ved	sulfat- ved
Norrbottnens ...	f ³ tr.	5,93	5,54	5,88	1,77	1,91	2,44	5,56	5,19	5,51	1,71	1,82	2,55
Skellefteå	»	6,43	6,34	6,34	1,65	2,38	5,57	4,65	5,38	1,65	1,76	2,67	2,67
Umeå	»	6,29	6,52	6,33	1,81	1,88	2,59	6,05	6,23	6,08	1,76	1,84	2,76
Örnsköldsviks	»	7,87	8,79	8,12	2,01	2,23	2,62	7,30	7,19	7,27	1,85	2,06	2,64
Angermanälvens	»	7,08	8,46	7,68	2,35	2,13	2,74	6,81	7,46	7,14	2,11	1,95	2,79
Sundsvalls	»	6,57	8,25	7,36	2,69	2,75	3,02	6,88	7,35	7,13	2,43	2,20	3,03
Ljusnans	f ³ fl. el. f ³ mi.	..	7,85	1,79	1,42	7,23	1,69	1,47	2,16	..
Dalälvarnas	f ³ to.	6,04	6,48	6,18	5,66	5,15	5,44
Wermländska	f ³ to. el. f ³ mi.	..	5,78	2,46	2,79	2,97	5,26	2,30	2,30	2,68	3,09
Sydvästra Sveriges	f ³ to. »	5,86	6,54	6,29	2,72	2,69	..	5,16	5,38	5,29	2,23	2,36	..
Mellansvenska	f ³ to. »	5,24	2,12	2,25	5,08	2,45
Sydöstra Sveriges	f ³ to. »	4,79	2,25	4,68

1 För massaved och allt inmått virke är redovisningsenheten f³ mi.

Tabell 16. Virkesmätningföreningarnas medelkostnader för inmått virke, drivningsåren 1948/49—1952/53

Average costs of the timber measurement associations for wood measured in the cutting years 1948/49—1952/53

Anm.: Kostnader för virkesredovisning (d. v. s. kubering, prisräkning o. d.) ej medräknade.
Mättenhet: öre per volymenhed
Unit of measurement: öre per volume unit

Virkesmätningförening Association	Anmärkning (sortiment, enhet etc.) Remarks (assortments, units etc.)	Drivningssäsong Cutting year						
		1948/49		1949/50		1950/51	1951/52	1952/53
		1	2	3	4	5	6	7
Norrbottnens ...	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹	2,7	5,3	5,4	7,4	7,4	7,1	7,1
Skellefteå	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹	2,1	3,4	4,6	5,2	5,2	5,2	5,2
Umeå	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	3,0 29,7	3,2 16,1	3,3 38,2	4,4 52,2	4,4 59,9	4,8 59,9	4,8 59,9
Örnsköldsviks ...	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	1,9 17,8	2,6 16,4	2,8 22,9	4,5 21,8	4,5 22,4	5,3 22,4	5,3 22,4
Angermanälvens	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	2,0 32,7	2,4 31,1	2,9 44,0	3,6 38,0	3,6 41,6	4,1 41,6	4,1 41,6
Sundsvalls	f ³ fl. resp. f ³ tr. ¹ m ³ t.	2,0 22,8	2,4 19,0	2,7 21,8	3,8 28,2	3,8 30,2	3,7 30,2	3,7 30,2
Ljusnans	sågtim. f ³ fl., massav. f ³ mi. massaved m ³ t.	1,7 20,3	2,1 30,5	2,3 35,9	2,6 39,3	2,6 43,7	3,1 43,7	3,1 43,7
Dalälvarnas ...	f ³ to. m ³ t.	2,0 15,0	2,6 18,5	3,0 20,9	2,8 22,5	2,8 25,0	3,5 25,0	3,5 25,0
Wermländska ...	f ³ mi. massaved m ³ t. bränntved m ³ t.	2,0 35,3 43,7	2,2 36,4 49,4	2,9 48,0 42,4	3,1 43,9 40,0	3,1 48,1 37,6	3,3 48,1 37,6	3,3 48,1 37,6
Sydvästra Sveriges	sågtimmer f ³ to. fanér o. lövtimmer f ³ mi. massaved f ³ mi. massaved m ³ t.	3,7 3,2 38,4	5,3 4,2 63,2	4,5 4,5 51,6	5,6 4,3 63,6	5,6 4,4 63,6	5,6 4,4 63,6
Mellansvenska...	sågtimmer f ³ to. fanér o. lövtimmer f ³ mi. massaved m ³ t. bränntved m ³ t. 39,9 39,9	3,8 6,9 33,4 32,0	4,3 6,1 33,3 28,1	4,4 5,4 33,3 28,1	4,4 5,4 33,3 28,1	4,4 5,4 33,3 28,1
Sydöstra Sveriges	sågtimmer, barr f ³ to. sågtimmer, löv f ³ mi. massaved m ³ f. massaved m ³ t. props, landsvägs m ³ t. bränntved m ³ t. 103,9 39,7 39,7 19,3	3,5 6,1 133,9 59,4 61,3 34,0	4,6 10,0 105,9 51,3 68,6 41,9	5,1 8,8 — 61,9 81,3 41,9	6,3 8,8 — 61,9 81,3 41,9	6,3 8,8 — 61,9 81,3 41,9	6,3 8,8 — 61,9 81,3 41,9

¹ T. o. m. 1948/49 mätning i f³ fl., därefter i f³ tr.

Tabell 17. Flottningsföreningar och flottleder år 1953

Floating associations and floatways

	1	2	3	4	5		1	2	3	4	5
Vattendomstols- o. flodområden River basins	Flottlederna Floatways		Antal förening- ar1	Antal flot- tan- de2		Vattendom- stols- och flodområden River basins	Flottlederna Floatways		Antal förening- ar1	Antal flot- tan- de2	
	Total längd Length km	Under året tra- fikerad längd Used length km	No. of asso- ciations	Floa- ting mem- bers			Total längd Length km	Under året tra- fikerad längd Used length km	No. of asso- ciations	Floa- ting mem- bers	
Norrbygden ...	23 619	19 464	64	229		Österbygden ...	6 274	5 747	25	57	
Torneälven	1 530	1 480	2	23		Ljusnan	2 144	1 992	19	17	
Sangisån	200	171	1	6		Testeboån	194	190	1	5	
Kalixälven	1 894	1 717	1	18		Dalälven	3 676	3 380	1	28	
Råneälv	600	438	1	8		Olandsån	77	60	1	1	
Luleälv	1 248	944	1	12		Hedströmmen	68	68	1	3	
Piteälv	1 343	1 215	1	20		Övriga	115	57	2	3	
Äbyälv, Byskeälv	876	727	1	13		Söderbygden ...	425	220	3	3	
Kågeälv	144	107	1	4		Lagan	149	105	1	1	
Skellefteälv	1 422	1 272	1	15		Övriga	276	115	2	2	
Rickleän m. fl.	358	166	1	1		Västerbygden ...	3 174	2 770	23	97	
Umeälv	3 017	2 532	1	13		Nissan	203	189	1	6	
Hörneän, Öreälv	672	527	1	7		Klarälven	1 161	1 150	1	13	
Lögdeälv	351	283	1	5		Norsälven	567	567	1	21	
Gideälv m. fl.	1 620	989	1	5		Byälven	488	465	7	21	
Nätraän	209	157	1	6		Upperudsälven	335	234	8	24	
Ångermanälven	3 736	3 236	8	19		Övriga	420	165	5	12	
Indalsälven ...	2 183	1 989	16	23		Riket 1953	33 492	28 201	115	386	
Ljungan	1 153	1 049	18	16		Entire country					
Harmångersån ...	127	113	1	2							
Delångersån ...	168	168	1	4							
Övriga	768	184	4	9							

1 Föreningar som under året bedrevit flottning.

2 Det bör beaktas att samma intressent kan flotta inom flera flodområden.

Tabell 18. Flottat och levererat virke år 1953

Wood floated and delivered

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Vattendomstols- och flodområden River basins	Under året tillsläppt flottgods Wood admitted during the year							Redovisat flottgods Wood accounted for				
River basins	Såg-timmer	Sulfit-ved	Sulfat-ved	Övrigt virke	Summa	Total	Avlämnat till ägarna Delivered to the owners	Kvarliggande i flottlederna Remaining in the float- ways	Antal stockar No. of logs 1 000-tal	Volym Volume m³ 1 000-tal	Antal stockar No. of logs 1 000-tal	Volym Volume m³ 1 000-tal
	1 000 m³											
Norrbygden	2 193	2 390	1 432	12	74 028	5 937	75 286	6 036	304	26		
Torneälv	185	95	93	—	3 731	374	5 145	499	17	2		
Sangisån	6	3	4	1	172	14	159	14				
Kalixälv	173	131	160	—	6 433	466	6 437	467				
Råneälv	25	7	30	—	822	62	803	61				
Luleälv	117	40	117	—	3 677	274	3 744	278				
Piteälv	138	34	100	—	3 039	272	3 051	275				
Äby och Byske älvar	63	21	32	—	1 356	116	1 354	117				
Kågeälv	4	2	5	—	152	10	157	11				
Skellefteälv	100	65	68	—	3 136	232	3 155	233				
Rickleän m. fl.	7	8	6	—	335	22	330	21				
Umeälv	245	156	186	—	7 476	588	7 222	567				
Hörneän och Öreälv	34	36	14	1	1 004	85	1 002	85	116			
Lögdeälv	21	15	17	1	639	54	642	54	1			
Gideälv m. fl.	60	73	45	1	2 426	178	2 364	174				
Nätraän	22	20	8	—	715	50	687	48				
Ångermanälven	338	564	208	2	14 081	1 111	14 116	1 117				
Indalsälven	237	538	149	—	11 348	924	11 408	924	104	2		
Ljungan	165	446	157	—	9 108	768	9 094	750	28	1		
Harmångersån	46	47	7	—	1 351	100	1 348	101	18			
Delångersån	109	83	21	4	2 733	218	2 776	220				
Övriga	9	6	5	—	293	19	292	20	18			
Österbygden	967	954	637	—	39 883	2 558	43 844	2 826				
Ljusnan	386	390	312	—	17 000	1 088	17 096	1 091				
Testeboån	14	21	6	—	629	41	629	41				
Dalälven	503	525	310	—	21 401	1 338	25 571	1 608				
Olandsån	19	7	4	—	344	30	344	30	24			
Hedströmmen	23	—	—	—	138	23	138	23				
Övriga	23	11	4	—	370	38	382	39				
Söderbygden	9	18	37	—	1 401	65	1 401	65				
Lagan	2	18	19	—	1 051	39	1 051	39				
Övriga	7	—	19	—	350	26	350	26				
Västerbygden	488	1 028	372	—	23 205	1 888	23 870	1 925	69			
Nissan	4	18	—	—	332	22	605	39				
Klarälven	276	400	222	—	10 092	898	10 035	892	196	1		
Norsälven	120	297	77	—	6 386	494	6 455	495	10			
Byälven	58	101	26	—	2 397	185	2 470	191				
Upperudsälven	10	57	12	—	991	79	967	80	68			
Övriga	19	156	35	—	3 008	209	3 338	230				
Riket	3 567	4 390	2 478	12	138 518	10 448	144 401	10 850	927			
Entire country									1 529			

Tabell 19. Utflottnings- och skiljningskostnader m. m. år 1953

Floating and sorting costs etc.

Mättenhet: 1 000 kronor
Unit of measurement: 1 000 kronor

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vattendomstols- och flodområden River basins	Utfloppnings- kostnader Floating expenses		Skiljnings-, buntnings- och förläggningeskostnader Expenses for sorting etc.			Förvaltnings- kostn. (lönar, pensioner, rän- tor etc.)	Summa gemensamma kostn.	Kostnader för separata flottning	
	Totalt	därav arbets- kostn. of which working costs	Totalt	därav arbetskostn. of which working costs	skiljn. sorting	buntn. etc.	Administrative expenses	Total common expenses	Expenses for private floating
Norrbygden	25 700	15 430	11 413	5 563	2 065	3 778	40 891	1 845	
Torneälven	1 500	1 243	2 695	1 350	352	345	4 540	74	
Sangisån	87	71	29	10	8	6	123	110	
Kalixälven	2 352	1 655	881	581	187	232	3 466	134	
Råneälven	336	248	167	104	27	30	533	51	
Luleälven	1 194	757	655	333	115	140	1 988	69	
Piteälven	1 537	919	653	190	104	189	2 380	100	
Åby och Byske älvar	663	533	173	66	39	90	926	142	
Kågeälven	45	27	17	11	—	6	68	—	
Skellefteälven	1 243	787	518	304	—	141	1 902	—	
Rickleåns m. fl.	155	65	21	10	—	22	199	—	
Umeälven	2 908	1 495	976	524	208	547	4 430	144	
Hörneå och Öreälven	372	204	103	58	—	66	540	46	
Lögdälven	249	135	61	33	—	33	342	3	
Gideälven m. fl.	879	517	298	120	91	186	1 363	33	
Nätraån	244	136	67	54	—	41	352	—	
Ångermanälven	4 303	2 843	1 890	984	430	725	6 917	129	
Indalsälven	3 137	1 601	1 078	506	235	521	4 736	552	
Ljungan	3 291	1 504	1 050	309	268	380	4 721	216	
Harmångersån	386	203	—	—	—	—	386	18	
Defängersån	649	387	73	61	—	69	791	21	
Övriga	172	100	7	5	—	8	187	4	
Österbygden	9 156	4 772	4 012	2 813	316	1 404	14 572	721	
Ljusnan	3 322	1 901	1 726	1 104	235	587	5 634	255	
Testeboån	220	123	71	33	12	43	334	32	
Dalälven	5 407	2 604	2 208	1 670	69	769	8 384	433	
Olandsån	68	53	—	—	—	—	68	—	
Hedströmmen	100	67	7	7	—	1	108	—	
Övriga	40	24	—	—	—	4	44	1	
Söderbygden	128	122	—	—	—	1	129	—	
Lagan	55	52	—	—	—	1	55	—	
Övriga	73	70	—	—	—	—	74	—	
Västerbygden	4 033	2 912	2 043	1 207	277	878	6 955	1 209	
Nissan	16	—	—	—	—	5	22	—	
Klarälven	2 035	1 554	945	601	110	619	3 599	573	
Norsälven	1 047	658	783	506	—	133	1 963	341	
Byälven	458	302	143	58	35	65	665	181	
Upperudsälven	193	159	151	41	109	44	388	113	
Övriga	284	241	22	—	22	11	318	—	
Riket	39 017	23 237	17 469	9 583	2 657	6 060	62 547	3 775	
Entire country									

Tabell 20. Rundvirkestransporter på järnväg under år 1953

Transports of unprocessed wood by rail

(Tabellen omfattar transporter på SJ och med dem samtrafikerande järnvägar)

Sortiment Assortment	1	2	3	4	5	6	7
	Lastat gods Loaded		Tonkm 1 000-tal	Medel- trans- port- längd Average distance of transportation km	Fraktkostnad Freight		
	Vikt Weight 1 000-tal ton	Beräknad volym ² 1 000-tal m ³			1 000-tal kronor	öre per tonkm	
Sågtimmer och annat rundvirke ej nedan nämnti	117,6	157 m ³ f	27 054	230	1 616	6,0	
Timber and other roundwood not mentioned below							
Stolpar, pålar, master, spiror Posts, poles, pilings, masts	106,6	164 »	33 562	315	2 148	6,4	
Pappersved, props Pulpwood, pitprops	817,0	1 720 m ³ t	162 859	199	10 516	6,5	
Kolvad, tjärved	16,7	45 »	2 836	170	177	6,2	
Charcoal wood, resinous wood							
Brännaved, träbriketter	25,6	64 »	5 404	211	378	7,0	
Fuelwood							
Allt virke	1 083,3	—	231 715	214	14 835	6,4	
All wood							

¹ Exkl. virke av utländska trädslag. — Excl. wood from foreign species.² Vikten är omräknad till m³t resp. m³f utan hänsyn till barkningsgraden. Beräkningen har skett på grund av följande relationalstal för omvandling av vikt till volym, varvid virket antagits vara skogstorrt:

Sågtimmer etc.	750 kg/m ³ f	Pappersved etc.	475 kg/m ³ t
stolpar etc.	650 »	Kolvad etc.	375 »
Brännaved etc.	400 »		

**Tabell 21. Ursprungs- och destinationslän för järnvägstransporter av
Origin and destination of unprocessed wood transported by rail**

	1	2	8	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Ursprungslän County of origin	Destinationslän County of destination												
	Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth	Sdm	
Nb	6 001	1 100	324	52 529	48	10	3	—	10	—	111	6	
Vb	90	2 501	496	18 369	2 492	—	—	—	3	—	—	16	
Jtl	—	230	17 853	30 427	3 472	34	—	27	5	115	—	1 531	
Vnr	155	867	1 379	17 284	426	8	—	218	66	16	212	41	
Gvl	149	—	4 547	4 132	77 921	2 309	616	519	427	18 284	2 291	—	
Kpb	83	39	5	4 437	42 739	35 680	118 490	11 344	3 224	467	4 065	107	
Vrm	26	5	—	80	342	94	107 243	297	75	172	85	17	
Ör	3 018	1 798	134	3 662	2 200	487	21 532	11 450	1 454	371	849	566	
Vstm	—	—	—	3 242	13 060	6 638	4 284	3 631	910	274	797	3	
Ups	—	—	25	2 011	3 294	405	88	230	1 363	10	—	286	
Sth	—	—	10	3 913	4 753	380	—	2 317	—	3	274	116	
Sdm	—	—	—	3 816	1 832	20	403	3 532	—	6	622	1 742	
Ög	—	—	—	626	44	3	55	631	66	19	293	590	
Skb	—	—	—	1 299	—	10	4 475	700	—	—	106	18	
Äbg	—	—	—	2 127	—	37	8 692	100	59	10	52	46	
Jkp	—	—	—	1 180	—	—	184	690	—	20	228	151	
Krb	—	107	—	878	34	10	68	191	—	65	56	10	
Klm	—	9	10	2 793	768	—	156	1 078	51	130	445	483	
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gbg	—	—	—	—	8	40	2 921	156	—	3	64	5	
HI	—	—	—	1 058	—	—	104	186	143	—	—	—	
Bl	—	23	—	87	350	—	96	15	—	—	—	—	
Krs	—	—	—	102	371	16	129	85	21	3	4	—	
Mlm	10	4	—	111	1	42	221	64	—	—	—	—	
Från utlandet	2 930	—	5	1 745	780	2 295	174	8 911	—	21	85	40	
Riket	12 462	6 683	24 288	155 908	154 935	48 513	269 981	46 372	7 874	19 992	10 639	5 774	

¹ Specifikation, se tab. 20!

oförädlat virke¹, år 1953

Mättenhet: ton
Unit of measurement: ton

	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27
Ursprungslän County of origin	Riket Entire country													
Ög	Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	HI	Bl	Krs	Mlm	Till ut landet		
28	1 634	—	278	—	128	—	33	—	—	—	—	535	66 778	
10	1 650	68	157	19	92	—	40	—	—	—	—	—	26 003	
19	1 447	—	1 420	10	517	—	35	—	—	28	—	18	56 688	
10	815	—	293	—	1 060	—	1 248	—	—	—	—	—	24 098	
75	530	130	540	34	399	—	621	—	139	109	35	—	113 807	
10	387	7 214	67	81	677	—	3 817	40	295	18	32	—	233 318	
1 589	5 216	21 472	102	—	699	—	2 847	—	—	13	5	—	140 379	
12 930	1 729	3 524	6 278	43	511	—	6 706	686	298	928	343	1 341	82 888	
235	439	129	166	—	74	—	32	118	—	97	3	—	34 127	
367	28	10	12	—	275	—	—	—	—	—	31	30	8 465	
1 874	407	63	31	—	613	—	35	—	—	5	38	—	14 832	
2 873	1 077	70	79	—	3 926	—	328	—	37	—	23	15	20 401	
33 635	256	270	1 001	50	3 937	—	50	98	—	154	45	—	41 823	
506	9 336	2 523	2 179	855	1 067	—	1 503	1 982	15	335	294	—	27 203	
232	551	13 395	15 874	—	562	—	7 790	13 476	21	16	183	258	63 481	
1 484	802	475	15 308	996	3 067	—	732	6 004	479	1 244	1 934	—	34 978	
275	54	406	5 565	179	779	—	190	2 065	286	879	1 575	3	13 675	
2 297	87	565	3 524	1 209	4 068	—	3 585	169	156	107	482	156	22 328	
41	177	106	475	—	717	—	596	5 374	—	—	91	144	10 918	
10	68	203	5 181	30	310	—	268	844	—	151	2 147	—	10 703	
245	—	59	817	463	141	—	164	315	68	42	180	—	3 065	
437	10	—	2 797	—	397	—	235	1 323	—	28	961	—	6 919	
523	71	33	3 853	201	2 253	—	343	784	15	64	507	121	9 221	
59 705	26 801	52 531	66 197	4 554	26 590	17	31 198	33 359	1 809	4 329	10 201	2 621	1 083 286	

Tabell 22. Ursprungs- och destinationslän för transporter av oförädlat
april samt september, oktober år 1953
*Origin and destination of unprocessed wood transported by hired lorries during four
months in 1953*

Anm.: Endast transporter på längre avstånd än 100 km.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Ursprungslän <i>County of origin</i>	Destinationslän <i>County of destination</i>										
Nb	Vb	Jtl	Vnr	Gvl	Kpb	Vrm	Ör	Vstm	Ups	Sth	
Nb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vb	—	—	—	830	—	—	—	—	—	—	9
Jtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
Vnr	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Gvl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38
Kpb	—	—	—	—	24	—	—	13	7	17	—
Vrm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Ör	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Vstm	—	—	—	—	24	—	4	—	12	556	—
Ups	—	—	—	11	80	3	24	233	—	720	—
Sth	—	—	—	—	—	—	—	146	—	226	—
Sdm	—	—	—	—	—	—	63	7	12	345	—
Ög	—	—	—	—	—	68	—	103	12	—	—
Skb	—	—	—	—	—	—	219	—	—	20	—
Äbg	—	—	—	—	—	65	—	—	—	—	—
Jkp	—	—	—	—	—	—	160	—	7	—	—
Krb	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Klm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	51	—
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Gbg	—	—	—	—	12	—	—	—	—	—	—
Hl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Bl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36
Krs	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Riket	—	—	—	846	104	39	183	470	502	50	2 023
Entire country											

1) Timmer och osågat virke, massaved och brännved.

virke¹, utförda av den yrkesmässiga biltrafiken under månaderna mars,

months in 1953

Mått enhet: ton
Unit of measurement: ton

18	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26
Destinationslän <i>County of destination</i>													Riket <i>Entire country</i>
Sdm	Ög	Skb	Äbg	Jkp	Krb	Klm	Gtl	Gbg	Hl	Bl	Krs	Mlm	
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	839
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	44
—	—	—	8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	69
—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5
—	7	8	85	—	—	—	—	26	—	—	—	—	126
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	596
—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1 078
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	372
132	86	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	650
—	16	—	15	—	50	—	—	13	—	24	12	14	327
—	—	23	—	5	171	—	—	495	36	8	—	—	977
—	—	15	10	26	101	—	16	55	662	—	7	—	957
—	—	32	21	—	196	62	255	12	60	20	25	176	1 026
—	9	38	27	12	302	73	80	48	235	100	442	1 600	2 966
—	9	36	6	—	16	40	—	74	77	—	28	—	337
—	—	—	6	8	7	—	84	—	—	5	—	—	122
—	—	—	—	18	7	8	—	34	8	—	18	—	93
—	—	—	—	—	11	—	—	—	—	—	—	9	20
—	—	10	—	—	147	34	15	—	48	36	—	713	1 039
—	—	—	—	—	105	—	—	—	13	323	45	—	486
180	248	93	165	1 008	327	450	—	757	1 144	511	570	2 519	12 139

Tabell 23. I rikets hamnar och lastageplatser under år 1953 lossade kvantiteter av oförädlat virke (endast inrikes fartygstransporter)

Unprocessed wood unloaded from vessels in Swedish harbours and other loading wharfs

Mättenhet: m³ f. ub.
Unit of measurement: m³ f. ub.

1	2	3	4	5	6	7
Län <i>County</i>	Lossade varor <i>Unloaded goods</i>					
	Timmer master spigor <i>Timber poles</i>	Massa- ved o. d. <i>Pulp- wood etc., pit- props</i>	Bränn- ved <i>Fuel wood</i>	Lövträ <i>Broad- leaved wood</i>	Ej speci- ficerat <i>Unspeci- fied</i>	Summa <i>Total</i>
Nb	1 436	—	—	—	320	1 756
Vb	—	1 214	—	—	—	1 214
Vnr	1 771	—	500	—	131	2 402
Gvl	—	563	386	—	—	949
Vrm	2 290	—	9 663	—	—	11 953
Vstm	—	143	309	—	—	452
Ups	—	—	1 106	—	—	1 106
Sth	4 763	12 546	1 016	—	—	18 325
Sdm	10	—	134	7	5	156
Ög	1 106	13 697	620	—	—	15 423
Skb	4 440	2 244	768	—	—	7 452
Jkp	—	11 495	285	277	—	12 057
Klm	1 084	6 703	7 462	1 016	—	16 265
Gtl	978	—	—	—	204	1 182
Gbg	1 338	823	6 058	1	52	8 272
Hl	—	—	—	54	—	54
Bl	—	—	535	—	—	535
Mlm	—	—	37	—	—	37
Riket	19 216	49 428	28 879	1 355	712	99 590
Entire country						

¹ Omräknat till fast mått utan hänsyn till barkningsgraden.

Tabell 24. Skogsindustriernas förbrukning av rundvirke åren 1949—1953

Yearly consumption of roundwood by forest industries

Anm.: Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegi industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). Only enterprises which usually have at least five workers employed.

Mättenhet: 1 000 m³ f. ub.
Unit of measurement: 1 000 m³ f. ub.

1	2	3	4	5	6	7
Industrigen och sortiment <i>Branch of industry and assortment</i>						
	1949	1950	1951	1952	1953	Års- medel tal <i>Ave- rage 1949 /53</i>
Sågverk ¹	Saw mills ¹	8 486	8 868	9 877	8 939	10 232
Timmer, slipersämmen och sågkubb	<i>Timber, sleepers</i>					
av furu	of pine	4 288	4 367	5 093	4 753	5 310
» gran	» spruce	3 372	3 468	3 775	3 144	3 820
» björk	» birch	57	36	77	73	45
» annat lövträ	» other broadleaved wood	206	292	121	133	168
ej spec.	unspecified	563	705	811	836	967
Fanér- o. plywoodfabr.	Veneer- and plywood factories	150	159	163	144	131
Timmer o. d.	<i>Logs etc.</i>					
av furu	of pine	108	121	120	106	82
» gran	» spruce	6	1	1	—	2
» björk	» birch	18	18	24	17	15
» annat lövträ	» other broadleaved wood	14	19	18	21	19
ej spec.	unspecified	4	—	—	—	3
Wallboardfabriker	Wallboard factories	446	463	471	263	337
Pappersved	<i>Pulpwood</i>					
av furu	of pine	173	279	325	183	200
» gran	» spruce	178	112	136	53	94
» lövträ	» broadleaved wood	—	—	—	—	22
ej spec.	unspecified	95	72	10	27	21
Pappersmassefabriker	Pulp mills	11 625	13 017	14 811	12 965	13 237
Pappersved	<i>Pulpwood</i>					
av furu	of pine	2 678	2 958	3 888	3 462	3 831
» gran	» spruce	8 377	9 301	10 517	9 082	9 025
» asp	» aspen	106	82	65	81	85
» björk	» birch	285	254	276	271	276
ej spec.	unspecified	179	422	65	69	—

¹ Inkluderar från år 1951 även snickerifabrikernas förbrukning av rundvirke.
From 1951 also consumption by the carpentry industry is included in this group.

Tabell 25. Sågverkens och hyvleriernas samt lådämnesfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1953. Länsvis

Production of lumber and boxboard

Anm. Redovisningen omfattar samtliga i kommerskollegi industristatistik ingående anläggningar (minst fem personer sysselsatta). — Only enterprises which usually have at least five workers employed.

Mättenhet: 1 000 m³ (nominellt)
Unit of measurement: 1 000 m³ (nominell)

1	2	3	4	5	6	7	8
Län och länsgrupp County	Ohyvlade plank etc. (av barrträde) Unplaned planks etc. (coniferous)	Bräd- o. plank-stump läkt, ribb, list, stav etc. Balks and sleepers	Bjälkar, sparrar, syltar Balks and sleepers	Virke av lövträde Broad-leaved lumber etc.	Lådämnen (sägade) Box-board (sawn)	Hyvlade bräder Planed lumber	
	Antal arbetsställen No. of mills	produktion production etc.	Ends, slatings, staves etc.				
Nb	42	430	2	11	—	—	23
Vb	58	286	3	7	—	—	33
Jtl	21	57	1	3	—	—	18
Vnr	45	616	14	2	—	—	32
Gvl	69	712	29	4	3	5	87
Kpb	78	394	7	20	1	—	121
Vrm	67	511	6	1	1	3	57
Ör	34	260	5	4	3	1	37
Vstm	40	163	2	3	2	5	59
Ups	23	140	—	6	1	—	16
Sth	38	103	1	6	1	4	61
Sdm	37	189	2	2	1	2	36
Ög	79	217	2	8	5	6	45
Skb	53	161	—	5	3	6	39
Äbg	62	113	1	3	1	3	34
Jkp	114	210	6	35	7	12	125
Krb	85	204	3	37	3	8	42
Klm	93	289	3	7	11	9	53
Gtl	3	4	—	—	—	—	3
Gbg	15	18	—	—	2	3	40
Hl	31	20	—	22	4	4	2
Bl	24	42	—	1	1	—	13
Krs	43	73	1	8	16	8	5
Mlm	11	10	—	6	9	—	4
I	100	716	5	18	—	—	56
II	66	673	15	5	—	—	50
III	147	1 106	36	24	4	5	208
IV	725	2 558	31	117	39	59	603
V	127	166	1	37	32	15	67
Riket	1 165	5 222	88	201	75	79	986

Tabell 26. Massa- och wallboardfabrikernas huvudsakliga produktion under år 1953. Länsvis

Pulp and wallboard production

Mättenhet: 1 000 ton
Unit of measurement: 1 000 ton

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län och länsgrupp County	Pappersmassa Pulp						Wallboards	
	Mekanisk		Sulfit		Sulfat		Antal arbetsställen No. of factories	Produktion 1 000 ton
	Antal arbetsställen No. of mills	Produktion 1 000 ton (torrtänkt vikt) (dry weight)	Antal arbetsställen No. of mills	Produktion 1 000 ton (torrtänkt vikt) (dry weight)	Antal arbetsställen No. of mills	Produktion 1 000 ton (torrtänkt vikt) (dry weight)		
Nb	1	18	—	—	2	87	2	..
Vb	5	130	1	41	1	32	2	..
Jtl	2	26	2	31	—	—	1	..
Vnr	4	106	10	441	7	332	5	..
Gvl	3	30	7	264	5	222	2	..
Kpb	2	97	4	62	2	25	—	..
Vrm	3	59	7	206	5	188	1	..
Ör	3	17	1	18	2	51	1	..
Vstm	2	1	1	8	—	—	1	..
Ups	—	—	1	27	1	58	1	..
Sth	2	84	1	16	—	—	—	..
Sdm	—	—	—	—	—	—	1	..
Ög	1	70	3	46	1	25	—	..
Skb	1	—	1	17	—	—	1	..
Äbg	5	33	5	81	2	31	—	..
Jkp	1	—	4	52	1	31	—	..
Krb	2	15	3	23	1	16	—	..
Klm	2	8	1	10	1	12	—	..
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	..
Gbg	2	16	1	14	—	—	—	..
Hl	2	3	1	19	—	—	—	..
Bl	1	6	—	—	—	—	—	..
Krs	—	—	—	—	—	—	—	..
Mlm	—	—	—	—	—	—	—	..
I	6	148	1	41	3	119	4	..
II	6	130	12	472	7	332	6	..
III	5	127	11	327	7	247	2	..
IV	22	287	28	504	14	407	6	..
V	5	25	2	33	—	—	—	..
Riket	44	1 719	54	*1 376	31	*1 105	18	272
Entire country								

¹ Härtill kommer fibermassa: 11 104 ton.

² Därav blekt massa 676, blekt massa 384, dissolvingmassa 317.

³ Därav blekt massa 794, blekt massa 311.

Tabell 27. Export av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1949—1953
Exports of roundwood, sawn wood etc., 1949—53

1 Tullens stat. nr Customs No.	Sortiment Assortment		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			1949	1950	1951	1952	1953	1949	1950	1951	1952	1953	Värde (tusentals kronor)
Qarbetade tråvaror Unprocessed wood													
712, 713	Sägtimmer m. m. av barrträdd	1 000 m ³	41,9	32,3	28,8	48,1	61,2	3204	2 370	2 724	6 448	7 472	
<i>Coniferous timber</i>													
716	Massaved <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³	129,1	255,3	170,1	182,7	206,5	4 913	9 925	11 808	18 549	12 744	
715	Props <i>Pitprops</i>	1 000 m ³	659,2	241,8	316,4	1000,3	551,6	34 078	12 058	25 802	120 453	43 653	
751, 752	Bräntved <i>Fuel wood</i>	1 000 m ³	0,4	0,4	—	0,8	—	9	8	—	—	18	
714, 717	Övrigt barrträdsvirke (stolpar etc.)	1 000 m ³	71,2	78,7	42,2	77,4	100,3	9 403	9 342	6 810	19 833	20 081	
719	Övrigt inhemskt lövträdsvirke	1 000 m ³	2,3	0,2	0,2	0,1	3,6	183	30	175	73	385	
720, 721	Övrigt utländska trädslag	1 000 m ³	0,1	0,5	—	—	1,6	8	121	4	18	331	
	Wood from foreign species												
	Summa oarbetade tråvaror		904,2	609,2	557,7	1 308,6	925,6	51 798	33 854	47 323	165 434	84 684	
	Total unprocessed wood												
Sågat och hilat virke Sawn and axed wood													
722—724	Avg barrträdd: <i>Coniferous:</i>												
725	Bjälkar, sparrar <i>Balks</i>	1 000 stds	15,3	38,3	58,3	32,6	26,8	6 740	17 643	41 720	25 657	18 526	
726—737	Slipers <i>Sleepers</i>	1 000 stds	9,0	6,2	9,1	9,9	5 939	5 622	5 328	11 337	10 072		
776—781	Övriglade plankor etc. <i>Unplaned</i>	1 000 stds	547,1	645,3	739,1	587,8	857,1	345 347	442 806	785 910	608 693	835 767	
745	Huvläde bräder <i>Planned</i>	1 000 stds	52,8	63,8	63,9	35,4	35,3	32 756	46 215	67 825	41 496	36 280	
783	Huvläde lätämnen <i>Boxboards</i>	1 000 stds	34,7	32,9	29,2	20,5	15,3	32 494	31 200	45 851	32 856	19 388	
738—741	Huvläde lätämnen <i>Boxboards</i>	1 000 stds	11,4	9,5	9,4	9,6	3,8	8 955	7 356	11 511	13 845	4 264	
	Övrigt barrträdsvirke	1 000 stds	4,8	10,7	9,1	9,6	17,4	2 412	4 605	8 107	8 781	15 183	
742	Summa virke av barrträdd	Total 1 000 stds	676,0	809,5	915,2	704,6	965,6	436 643	555 447	966 252	742 664	938 480	
	Av lövträdd: summa	1 000 m ³	5,8	23,3	17,4	7,9	12,9	1 701	4 570	3 820	2 397	3 257	
	Broadleaved: total												
758, 759	Fanérskivor <i>Veneer</i>	ton	403	669	622	622	1 214	673	1 120	1 135	1 422	2 765	
759; 1,760, 761	Högst 7 mm tjocka		16 247	15 740	14 243	7 963	9 929	17 483	15 999	16 900	9 946	10 551	
	Up to 7 mm thick												
	Hoppressade (plywood m. m.)												
	<i>Plywood</i>												

¹ För »qarbetade tråvaror» och för »fanérskivor» i ton. En standard motsvarar 4,672 m³. standards (stds) och för »fanérskivor» i ton och för övriga sortiment i 1 000-tals m³. En standard motsvarar 4,672 m³.

Tabell 28. Import av rundvirke, sågat virke m. m. åren 1949—1953
Imports of roundwood, sawn wood etc., 1949—1953

Imports of roundwood, sawn wood etc., 1949—1953

1 Tullens stat. nr Customs No.	Sortiment Assortment		2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
			1949	1950	1951	1952	1953	1949	1950	1951	1952	1953	Värde (tusentals kronor)
Qarbetade tråvaror Unprocessed wood													
712, 713	Sägtimmer m. m. av barrträdd	1 000 m ³	161,1	458,3	456,4	357,7	252,3	8 005	22 192	31 999	35 473	21 928	
<i>Coniferous timber</i>													
716	Massaved <i>Pulpwood</i>	1 000 m ³	436,1	—	489,8	711,6	781,9	274,6	16 293	18 015	46 628	67 479	15 229
715	Props <i>Pitprops</i>	1 000 m ³	—	0,1	0,1	0,1	—	4,1	—	5	1	—	171
751, 752	Bräntved <i>Fuel wood</i>	1 000 m ³	9,4	9,3	18,2	21,5	3,4	186	128	380	575	61	
714, 717	Övrigt barrträdsvirke (stolpar etc.)	1 000 m ³	0,9	0,6	5,1	2,4	5,3	32	24	240	104	377	
718, 719	Övr. inhemskt lövträdsvirke	1 000 m ³	3,0	4,1	8,3	14,1	11,4	1 431	2 158	3 169	2 177	1 786	
720, 721	Övr. inhemskt lövträdsvirke	1 000 m ³	13,1	15,8	25,7	10,1	13,9	2 868	4 291	8 419	3 880	4 157	
	Övr. inhemskt lövträdsvirke	1 000 m ³	623,6	978,0	1 255,4	1 187,7	565,0	28 815	46 813	90 836	109 688	43 709	
	Total unprocessed wood												
	Sågat virke Sawn wood												
726—741	Av barrträdd <i>Coniferous</i>	1 000 stds	14,9	15,5	15,6	10,9	13,7	6 081	7 336	12 336	7 925	10 755	
742	Av inhemska lövträdd <i>Broadleaved</i>	1 000 m ³	8,0	21,6	34,2	19,9	20,1	2 686	7 252	13 893	10 373	8 705	
743	Av utländska trädslag	1 000 m ³	7,5	7,5	16,3	8,6	10,3	3 792	5 037	11 494	5 899	7 003	
	Foreign species												
	Fanérskivor Veneer												
758, 759	Högst 7 mm tjocka <i>Up to 7 mm thick</i>	ton	498	901	1 422	883	965	1 885	3 952	6 074	3 249	3 506	
759; 1,760, 761	Hoppressade (plywood m. m.) <i>Plywood</i>	ton	3 566	4 244	5 946	3 073	4 526	3 387	3 947	7 010	3 978	5 122	

¹ För »sågat virke av barrträdd» anges kvantiteten i 1 000-tals standards (stds), för »fanérskivor» i ton och för övriga sortiment i 1 000-tals m³.

Tabell 29. Sveriges export och import av oförädlat virke med fördelning på import- resp. exportländer under år 1953

Swedish exports and imports of roundwood by countries of destination and origin

1	2	3	4	5	6	7
Tullens stat. nr <i>Customs No.</i>	Sortiment <i>Assortment</i>	Import- resp. exportland	Export		Import	
			1 000-tal m ³	1 000-tal kronor	1 000-tal m ³	1 000-tal kronor
712,713	Säg- och fanér- timmer, masträ, spiror och stolpar av barrträd <i>Coniferous timber, poles, pilings etc.</i>	Belgien, Luxem- burg Britt. Östafrika Danmark Egypten Finland Fr. Marocko Grekländ Irlandska rep. Island Israel Nederländerna Norge Storbritannien Västtyskland Övriga Samtliga	2,6 0,4 3,0 7,6 0,2 0,2 3,7 0,9 2,7 3,0 38,2 18,9 39,9 24,6 1,7 147,3	489 108 492 1 803 31 46 944 243 463 761 4 584 2 676 9 607 3 730 430 26 407	— — — — 175,1 — — — — — 79,2 — — — — 254,3	— — — — 15 573 — — — — — 6 556 — — — — 22 129
714						
716	Massaved av barr- träd <i>Coniferous pulp- wood</i>	Finland Nederländerna Norge Västtyskland Övriga Samtliga	— 2,3 107,7 94,2 2,4 206,5	— 192 6 250 6 156 147 12 744	37,5 — 236,9 — 0,1 274,5	3 048 — 12 179 — 2 15 229
715	Props av barrträd <i>Coniferous pit- props</i>	Frankrike Storbritannien Västtyskland Övriga Samtliga	63,1 362,6 117,6 8,3 551,6	5 247 29 303 8 363 742 43 653	— — — 4,1 4,1	— — — 171 171
717	Övrigt barrträds- virke <i>Other coniferous wood</i>	Norge Storbritannien Övriga Samtliga	— 7,1 7,1 14,2	— 641 505 1 146	0,4 — 2,8 3,2	26 — 150 176
718,719	Virke av svenska lövträdsarter <i>Wood from Swe- dish broadleaved species</i>	Finland Frankrike Norge Övriga Samtliga	— — — 3,6 3,6	— — — 385 385	8,2 1,3 0,4 1,6 11,5	371 505 10 900 1 786
720,721	Virke av utländska trädsarter <i>Wood from foreign species</i>	Britt. Västafrika Fr. Ekv. Afrika Fr. Västafrika Övriga Samtliga	— — — 1,6 1,6	— — — 331 331	7,4 2,0 3,7 0,7 13,8	1 959 484 972 743 4 158
	Summa oförädlat virke <i>Total unprocessed wood</i>		924,8	84 666	561,6	43 648

Tabell 30. Rånettovärden för virkesuttagen å kronoskogar
åren 1944–1953. Länsvis

Net value of wood cut in Crown forests in 1944—1953

Mattenhet: kronor per m³ sk
measurement:

Tabell 31. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1952/53.
Sågtimmer av furu och gran

Gross prices and logging costs in the cutting year 1952/53. Coniferous timber

a) Norra Sverige

Anm.: Priserna gäller — där intet annat anges — obarkat timmer av angiven medellängd, kvalitetsklass o/s, fritt utsorterat vid sluttak. Omkostnaderna inkluderar 3 km körväg (Ljusnans flodområde 2 km).

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Prisområde Region	Stock- arnas medel- längd Aver- age length of logs	Träd- slag Species	Brutto pris i öre per f ³ tr Gross prices in öre per f ³ tr										Omkostn. i öre per f ³ tr Costs in öre per f ³ tr.			
			5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13"		hugg- ning cutting	kör- ning trans- port	ge- mens. kostn. com- mon costs	sum- ma total
Torneälven	16'	t g	154 144	179 169	204 194	219 209	234 224	259 244	279 264	294 279	309 294	16	23	21	59	
Kalixälven	16'	t g	156 146	181 171	206 196	221 211	236 226	261 246	281 266	296 281	311 296	16	23	21	59	
Luleälven	16'	t g	156 146	181 171	206 196	221 211	236 226	261 246	281 266	296 281	311 296	16	23	21	59	
Piteälven	16'	t g	156 146	181 171	206 196	221 211	236 226	261 246	281 266	296 281	311 296	15	21	21	57	
Skellefteälven	16'	t g	157 147	182 172	207 197	222 212	237 227	262 247	282 267	297 282	312 297	15	21	19	55	
Umeälven	16'	t g	158 148	183 173	208 198	223 213	238 228	263 248	283 268	298 283	313 298	15	24	19	58	
Öreälven	16'	t g	158 148	183 173	208 198	223 213	238 228	263 248	283 268	298 283	313 298	15	24	19	58	
Gideälven m. fl.	16'	t g	159 149	184 174	209 199	224 214	239 229	264 249	284 269	299 284	314 299	15	24	19	58	
Ångermanälven	16'	t g	160 150	185 175	210 200	225 215	240 230	265 250	285 270	300 285	315 300	20	25	22	67	
Indalsälven	16'	t g	160 150	185 175	210 200	225 215	240 230	265 250	285 270	300 285	315 300	21	24	22	67	
Ljungan	16'	t g	160 150	185 175	210 200	225 215	240 230	265 250	285 270	300 285	315 300	21	24	22	67	
Ljusnan ¹	16'	t g	— —	185 198	210 218	230 238	250 258	270 273	285 288	300 288	300 288	12	18	18	49	

¹ Måtenhet är f³ fl., som nära överensstämmer med f³ tr. Helbarkat virke 8 öre högre priser.

² Vid Dalälven 15 öre högre priser.

³ För helbarkat virke 10 öre högre priser; vid huvudälv och vid Fryken 17 öre högre priser (medellängd 15–16').

⁴ Fallande ½" — mätning och kubering på klassmitt.

⁵ Omkostnader i öre per f³ mi. avser helbarkat timmer.

⁶ Körväg 0,3 km.

Tabell 31 (forts.).

b) Övriga Sverige

Anm.: Priserna gäller — där intet annat anges — obarkat timmer, B-stock, av angiven medellängd, fritt bilväg. Omkostnaderna inkluderar i Gästrikland samt i Kopparbergs och Värmlands län 2 km och i övriga län — där ej annat anges — 0,75 km körväg.

Prisområde Region	Stock- arnas medel- längd Aver- age length of logs	Träd- slag Species	Stock- arnas medel- längd Aver- age length of logs	Brutto pris i öre per f ³ to. Gross prices in öre per f ³ to.										Omkostn. i öre per f ³ to. Costs in öre per f ³ to.		
				5"	6"	7"	8"	9"	10"	11"	12"	13"		hugg- ning cutting	kör- ning trans- port	ge- mens. kostn. com- mon costs
Gyl (Gästrikl.)	15'	t, g	215	245	260	275	285	295	310	15	22	22	60
Kpb ²	15'	t, g	235	255	270	285	295	305	320	320	18	26	23	68
Vrm ³ 4	14'	t, g	203	233	248	258	268	278	298	26	27	20	73
Ör	14–15'	t, g	175 185	195 200	215 215	235 230	255 245	275 260	295	16	21	20	57
Vstm (nv. del.)	15'	t, g	200 200	225 225	250 240	265 255	280 270	295 285	310	15	20	19	54
(s. del.)	15'	t, g	175 175	195 195	215 215	235 230	245 240	265 255	275	15	20	19	54
Ups (n. del.)	14–15'	t, g	175 175	195 195	215 215	235 235	255 250	275 270	290	305	14	20	21	55
(s. del.)	14–15'	t, g	175 175	195 195	215 215	235 235	245 245	265 265	275	14	20	21	55
Sth	14–15'	t, g	175 175	195 195	215 215	235 235	245 245	260 255	275	300	15	21	19	55
Sdm	14–15'	t, g	175 175	195 195	215 215	235 235	245 245	260 255	275	300	14	18	15	47
Ög	14'	t, g	215 215	223 223	240 240	260 255	275 265	290 280	305	320	330	310	14	21	12	47
Skb	14'	t, g	210	220	235	245	255	265	275	16	22	12	50
Äbg (Dalsl.) ⁴ (Väster- göt.)	14–15'	t, g	195	205	215	225	235	250	265	18	24	19	61
Jkp	12–14'	t, g	205	220	235	250	260	275	280	18	21	10	49
Krb	14'	t, g	200	215	235	250	265	280	290	17	24	10	51
Klm	14'	t, g	200	215	235	250	265	280	290	17	23	11	51
Gtl	14'	t, g	160 150	175 165	190 180	200 190	210 200	220 210	230 220	240 230	16	18	10	44
Gbg	14'	t, g	..	190	190	210	210	235	235	19	16	13	49
Hl	13'	t, g	230	230	250	250	260	260	270	270	280	280	20	22	10	52
Bl	13'	t, g	185 170	210 190	225 210	245 235	260 250	270 250	275 250	280 250	285 260	..	18	19	10	46
Krs	12'	t, g	185	200	210	225	240	245	250	23	22	13	59
Mlm	..	t, g	185	17	16

Noter: se nederst å föregående sida.

Tabell 32. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1952/53.
Massaved av barrträd.

Gross prices and logging costs during the cutting year 1952/53. Coniferous pulpwood

Anm.: Priserna gäller — där ej annat anges — massaved (o. d.) av angiven längd fritt slutskilje (i Norrland utom Gästrikland) eller fritt bilväg. Omkostnaderna inkluderar i Norrland (utom Gästrikland) 3 km körväg, i Gästrikland samt i Kopparbergs och Värmlands län 2 km, och i övriga delar av riket — där ej annat anges — 0,75 km körväg.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Prisområde (flod- område resp. län)	Mät- enhet	Vir- kes- längd	Brutto pris i kr per mätenhet Gross prices in Sw. cr. per unit			Omkostn. i kr pr mätenhet Costs in Sw. cr. per unit					
Region	Unit used	Length of logs	Sulfitved (helbarkad) ¹ Sulphite wood (barked)	Sulfatved (helbarkad) ¹ Sulphate wood (barked)	Flottn. bränn- ved el. kolvod (obar- kad)	hugg- ning cutt- ing	kör- ning trans- port	ge- mens- kom- mon kostn. costs	sum- ma total		
Torne älv	f ³ tr	—	1: 49	1: 19	0: 94	*0: 59	0: 34	0: 21	1: 14		
Kalix älv	»	—	1: 51	1: 21	0: 96	*0: 59	0: 34	0: 21	1: 14		
Lule älv	»	—	1: 51	1: 21	0: 96	*0: 59	0: 34	0: 21	1: 14		
Pite älv	»	—	1: 51	1: 21	0: 96	*0: 58	0: 32	0: 21	1: 11		
Skellefte älv	»	—	1: 53	1: 22	0: 97	*0: 55	0: 31	0: 19	1: 05		
Ume älv	»	—	1: 54	1: 23	0: 98	*0: 54	0: 36	0: 19	1: 09		
Öre älv	»	—	1: 54	1: 23	0: 98	*0: 54	0: 36	0: 19	1: 09		
Gide älv m. fl.	»	—	1: 55	1: 24	0: 99	*0: 54	0: 36	0: 19	1: 09		
Ångermanälven ...	»	—	1: 56	1: 25	1: —	0: 64	0: 26	0: 22	1: 12		
Indalsälven	»	—	1: 56	1: 25	1: —	0: 51	0: 24	0: 22	0: 97		
Ljungan	»	—	1: 56	1: 25	1: —	0: 51	0: 24	0: 22	0: 97		
Ljusnan	f ³ mi	—	1: 58	1: 27	1: —	0: 36	0: 23	0: 18	0: 77		
Vrm (v. huvudälv)	»	—	1: 55	1: 25	—	0: 40	0: 25	0: 18	0: 83		
			prima	sekunda	prima	sekunda					
Gvl (Gästrikland) ...	m ³ t	3 m	35: —	24: 50	27: —	19: —	16: —	10: 35	5: 30	4: 11	19: 76
Kpb (n. delen)	»	—	34: —	23: 75	26: —	18: 25	15: —	9: 65	5: 82	4: 09	19: 56
(s. delen)	»	—	35: —	24: 50	27: —	19: —	16: —	9: 65	5: 82	4: 09	19: 56
(v. Dalälv.)	»	—	36: —	25: 25	28: —	19: 50	17: —	9: 65	5: 82	4: 09	19: 56
Ör	»	2 m	32: —	22: 40	26: —	18: 20	—	10: 02	4: 59	3: 63	18: 24
Vstm (nv. delen) ³ ...	»	—	36: —	25: —	28: —	20: —	—	10: 08	4: 42	3: 65	18: 15
(s. delen)	»	—	32: —	—	26: —	—	—	10: 08	4: 42	3: 65	18: 15
Ups (n. delen)	»	—	36: —	*25: 25	*28: —	*19: 75	—	9: 48	3: 71	3: 70	16: 89
(s. delen) ³ ...	»	—	35: —	24: —	26: —	18: —	—	9: 48	3: 71	3: 70	16: 89
Sth ³	»	—	32: —	22: 50	27: —	19: —	—	9: 75	3: 97	3: 57	17: 29
Sdm ³	»	—	35: —	24: 50	26: —	18: —	—	9: 69	3: 74	3: 18	16: 61
Ög	»	—	32: —	22: —	26: —	18: —	—	9: 52	3: 90	2: 18	15: 60
Skb	»	—	38: —	21: —	29: —	20: 30	—	10: 21	4: 18	2: 29	16: 68
Äbg (Dalsl.)	»	—	35: —	24: 50	27: —	18: 90	—	9: 56	4: 36	3: 47	17: 39
(Västergötland)	»	—	32: —	22: 40	26: —	18: 20	—	9: 56	4: 36	3: 47	17: 39
Jkp	»	—	32: —	22: —	26: —	18: —	—	8: 35	3: 94	1: 38	13: 67
Krb	»	—	32: —	22: —	26: —	18: —	—	9: 67	4: 50	2: 10	16: 27
Klm	»	—	32: —	22: —	26: —	18: —	—	9: 92	4: 50	2: 16	16: 58
Gtl	»	—	35: —	25: —	—	—	—	9: 81	3: 59	1: 76	15: 16
Gbg	»	—	*35: —	*24: 50	27: —	18: 90	—	10: 03	*3: 57	1: 65	15: 25
Hl	»	—	33: —	23: —	26: —	18: —	—	10: 80	*3: 79	2: 75	17: 48
Bl	»	—	33: —	23: —	26: —	—	—	9: 76	*3: 12	2: 40	15: 28
Krs	»	—	33: —	23: —	27: —	19: —	—	10: 50	*3: 80	2: 69	17: 79
Mlm	»	—	35: —	—	28: —	—	—	8: 61	*3: 28

¹ Priserna för obarkad sulfit- och sulfatved (förekommer endast n. om Ljusnan) är 20 öre lägre än för helbarkad.

² Kostnaden avser endast huggning av sulfatved; för sulfitved är huggningskostnaderna följande:

Torne, Kalix och Lule älvar 73 öre; Skellefte älvdar 62 öre samt Ume, Öre och Gide älvar 63 öre.

³ För 3 m ved 1 kr. lägre pris.

⁴ För 3 m ved 75 öre lägre pris.

⁵ För 3 m ved 2 kr. lägre pris.

⁶ För 3 m ved 1:40 kr. lägre pris.

⁷ Körväg 0,3 km.

Tabell 33. Brutto priser och omkostnader för drivningsåret 1952/53.

Brännved

Gross prices and logging costs during the cutting year 1952/53. Fuel wood

Anm.: Priserna anges i genomsnitt för hela säsongen och avser — där intet annat anges — leverans vid bilväg.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Län County	Brutto pris i kr per m ³ t Gross prices in Sw. cr. per m ³ t				Omkostnader i kr per m ³ t (1 m-ved) Costs (1 metre lengths)			
	björk birch		barrved conifer- ous	pannved ¹	hugg- ning cutting		kör- ning ² trans- port	gem- kost- nader com- mon costs
	prima	sekunda	prima					
Nb ³	23	20	20	18	15: —	2: 80	17: 80	
Vb ³	28	23	23	19	11: —	4: 50	2: 50	18: —
Jtl ⁴	38	34	..	27	12: —	4: 50
Vnr ⁵	40	36	..	32
Nb ³	23	20	20	18	15: —	2: 80	17: 80	
Vb ³	28	23	23	19	11: —	4: 50	2: 50	18: —
Jtl ⁴	38	34	..	27	12: —	4: 50
Vnr ⁵	40	36	..	32
Hälsingl. Gästrik.
Kpb ⁶	29	24	24	20	9: 16	4: 95	2: 17	16: 28
Vrm	30	20	9: 17	4: 81	2: 07	16: 05
Ör	22	19	19	14	8: 59	4: 48	1: 99	15: 06
Vstm	25	20	19	15	8: 01	4: 65	2: 01	14: 67
Ups	28	23	23	17	8: 25	3: 81	1: 95	14: 01
Sth	28	23	23	17	8: 09	3: 72	1: 78	13: 59
Sdm	22	18	18	14	8: 15	3: 51	1: 50	13: 16
Ög	28	23	23	18	7: 86	3: 85	1: 27	12: 98
Skb	22	17	17	14	8: 34	4: 20	1: 47	14: 01
Äbg	20	15	15	12	8: 26	4: 21	1: 84	14: 31
Jkp	25	20	20	15	7: 42	4: 05	0: 95	12: 42
Krb	23	18	18	13	8: 51	4: 03	1: 27	13: 81
Klm	25	20	20	15	8: 51	4: 23	1: 29	14: 03
Gtl	20	18	8: 60	3: 28	1: 28	13: 16
Gbg	22	16	..	15	8: 80	3: 30	1: 56	13: 16
Hl	18	15	15	10	8: 42	3: 82	2: 38	14: 62
Bl	25	20	20	15	8: 13	3: 22	1: 84	13: 19
Krs	22	16	18	12	7: 69	3: 67	1: 84	13: 20
Mlm	20	16	18	13

¹ Firewood for central-heating boilers.

² Körningskostnaderna avser i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län 2 km körväg, i Gävleborgs, Kopparbergs och Värmlands län 1 km, i Göteborgs och Bohus, Hallands, Blekinge, Kristianstads och Malmöhus län 0,3 km och i samtliga övriga län 0,75 km körväg.

³ Priser i kustlandet.

⁴ Priser fritt Östersund. Övriga medeltal.

⁵ Priser fritt fabrik.

⁶ Priser i s. Dalarna. Övriga medeltal.

Tabell 34. Skogsarbetarnas genomsnittliga dagsförtjänst i kronor¹, vintrarna 1938/39 samt 1949/50 till 1952/53. Länsvis

Average daily wages of forest workers

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län County	Huggare Woodcutters					Körare Hauliers					
	1938/39	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53	1938/39	1949/50	1950/51	1951/52	1952/53	
Nb	7,7	19	25	34	35	15,4	41	51	66	63	
Vb	8,3	21	28	37	35	17,0	43	51	67	64	
Jtl	7,4	19	27	45	33	14,5	34	43	66	54	
Vnr	7,8	18	24	37	32	15,8	35	47	64	57	
Gvl	7,5	19	23	34	31	14,3	32	40	63	53	
Kpb	7,8	21	26	40	32	14,0	36	43	70	52	
Vrm	6,0	16	20	28	27	9,3	23	30	41	38	
Ör	6,3	16	19	28	29	10,0	24	28	39	40	
Vstm	5,8	16	18	26	27	10,0	26	29	38	42	
Ups	6,0	15	17	24	24	10,0	24	29	38	38	
Sth	5,8	14	17	24	24	10,0	25	28	38	38	
Sdm	5,6	15	17	27	25	8,9	22	26	37	35	
Ög	5,3	15	17	24	26	8,2	23	26	36	38	
Skb	5,5	16	17	26	25	8,8	25	26	38	39	
Äbg	5,1	15	18	26	26	9,0	24	29	39	40	
Jkp	6,2	16	18	27	27	10,8	27	30	39	39	
Krb	5,1	16	19	25	26	9,0	27	32	39	42	
Klm	5,4	16	19	25	24	9,0	26	30	38	38	
Gtl	5,0	12	15	22	23	12,0	22	24	36	32	
Gbg	4,0	15	19	26	26	7,4	30	31	41	41	
Hl	6,0	17	21	24	26	10,5	25	29	40	41	
Bl	5,5	15	20	25	25	10,0	25	32	38	38	
Krs	5,3	15	19	25	26	9,5	25	31	38	42	
Mlm	6,0	15	18	25	25	10,0	26	30	40	40	
Riket	6,9	18	22	32	30	13,0	32	39	53	50	
Index basår Basic year											
1938/39	100	257	323	457	436	100	250	301	410	387	

¹ För 1938/39 har dagsförtjänsten angivits med en decimal, för övriga år i hela kronor.

Tabell 35. Sysselsättningen i skogsbruket under år 1953 vid domänverket och 54 större skogsbolag

Number of forest workers in Crown forests and in 54 of the largest companies' forests

Anm.: Uppgifterna avser antalet sysselsatta andra tisdagen i angiven månad.

Arbetsgivare Employer	Tidpunkt Month	Antal arbeter sysselsatta i Number of workers employed in				
		avverkningsarbete ¹ cutting		skogs- vårds- arbeten ²	hus- bygg- o. anlägg- nings- arbeten ³	Samtliga All
		total	därav silvi- culture of which hauling			
Domänverket State Forest Service	febr.	15 397	4 274	8	487	15 892
	maj	4 421	505	3 377	984	8 782
	aug.	3 401	380	5 026	2 523	10 950
	nov.	8 275	1 044	1 038	1 687	11 000
Skogsbolagen Companies	febr.	54 590	20 306	190	758	55 538
	maj	22 378	2 691	5 131	930	28 439
	aug.	20 809	1 336	5 076	1 820	27 705
	nov.	35 181	6 677	1 244	1 525	37 950
Summa Total	febr.	69 987	24 580	198	1 245	71 430
	maj	26 799	3 196	8 508	1 914	37 221
	aug.	24 210	1 716	10 102	4 343	38 655
	nov.	43 456	7 721	2 282	3 212	48 950

¹ Utsyning, stämpling, huggning, körning samt flottning i egen regi.

² Hyggesrensning, markberedning, skogsodling, röjning, skogdikning och plantskolearbeten.

³ Skogsvägsbyggnader samt uppförande av arbetarebostäder.

Tabell 36. Personal sysselsatt i flottningsverksamhet samt antal däri fullgjorda dagsverken år 1953
Personnel engaged in floating activity and number of day-works performed

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
Vattendomstols- och flodområden River basins	Förvaltningspersonal Administrative personnel	Antal sysselsatta arbetare <i>No. of workers employed</i>					Av arbetarpersonalen gjorda dagsverken 1000-tal <i>No. of day-works performed by workers</i>				
		i flottn.-arbete m. m. <i>in floating etc.</i>		vid skiljen <i>in sorting</i>			i flottningsarbetet in float-ing	vid skilje in sor-ting	summa total		
		omkr. 15 maj about May 15th	omkr. 1 juli about July 1st	omkr. 15 aug. about Aug. 15th	omkr. 15 maj about May 15th	omkr. 1 juli about July 1st	omkr. 15 aug. about Aug. 15th				
Norrbygden	336	9 991	4 308	1 755	706	2 769	2 209	578	254	832	
Torneälven	16	898	156	119	130	568	284	45	59	104	
Sangisån		75	—	—	28	—	—	4	—	4	
Kalixälven	19	1 326	423	34	67	315	165	58	14	72	
Råneälven		229	72	72	8	82	82	8	2	11	
Luleälven		300	140	35	30	119	119	29	9	38	
Piteälven	23	646	308	59	124	154	158	21	7	28	
Aby o. Byske älvar	6	245	298	97	17	76	72	22	3	25	
Kågeälven	12	51	—	—	5	7	5	3	—	3	
Skellefteå älv		484	243	54	25	120	119	42	10	52	
Rickle- o. Dalkarlsåarna	7	57	29	22	—	9	—	4	—	5	
Umeälven		793	391	183	—	14	253	60	20	81	
Hörnån o. Öreälven	43	96	39	39	—	38	—	5	2	7	
Lögdeälven		112	24	21	—	42	—	4	—	5	
Gideälven m. fl.	12	648	51	45	—	182	—	19	—	19	
Nätraån	2	213	303	30	—	18	18	5	—	6	
Ångermanälven	65	1 416	600	313	81	426	435	86	53	139	
Indalsälven	70	905	534	215	212	284	227	71	38	109	
Ljungan	43	950	516	295	—	254	246	65	31	95	
Harmångersån	3	127	20	18	—	—	—	9	—	9	
Delångersån	10	222	91	91	—	18	18	13	2	15	
Övriga — Other	5	198	70	13	7	15	8	4	—	5	
Österbygden	171	4 158	1 291	878	210	1 011	860	214	94	308	
Ljusnan	72	2 458	450	289	12	392	416	83	33	117	
Testeboån	2	147	48	17	—	26	—	6	1	7	
Dalälven	87	1 371	787	564	198	573	444	119	59	178	
Olandsån	2	110	—	—	—	—	—	2	—	2	
Övriga — Other	8	72	6	8	—	20	—	4	—	4	
Söderbygden	6	29	32	35	—	—	—	3	—	3	
Västerbygden	64	2 877	851	613	436	542	503	108	67	175	
Nissan	3	5	9	12	—	—	—	—	—	—	
Klarälven	26	1 100	200	200	250	250	250	47	32	79	
Norsälven	13	693	183	226	158	177	165	32	24	56	
Byälven	7	451	175	46	6	54	34	12	7	19	
Upperudsälven	8	433	300	115	15	54	47	7	5	12	
Övriga — Other	5	185	14	14	7	7	7	8	—	9	
Hela riket 1953	577	17 055	6 482	3 281	1 352	4 322	3 572	903	415	1 318	

Tabell 37. Arbetsförmedlingsverksamheten inom skogsbruket åren 1951—53¹
Labour-exchange activities in forestry

Månad Month	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	Lediga platser Vacancies			Tillsatta platser Placements			Tillsatta platser på 100 lediga No. of placements per 100 vacancies			
	1951	1952	1953	1951	1952	1953	1951	1952	1953	
Januari	15 403	10 308	5 669	4 467	5 812	4 164	29	56	73	
Februari	13 329	6 576	3 368	3 247	3 722	2 257	24	57	67	
Mars	9 447	4 122	2 498	1 971	2 742	1 822	21	67	73	
April	7 625	3 135	2 643	1 806	2 287	2 198	24	73	83	
Maj	11 565	6 057	3 611	3 557	3 895	3 132	31	64	87	
Juni	10 777	4 753	2 307	2 754	2 539	1 772	26	53	77	
Juli	9 490	3 205	1 758	1 952	1 276	1 049	21	40	60	
Augusti	10 316	3 300	2 065	1 770	1 473	1 122	17	45	54	
September	10 572	3 485	2 357	1 963	1 633	1 380	19	47	59	
Oktober	11 680	3 492	3 034	2 617	1 768	1 791	22	51	59	
November	13 168	3 992	4 174	4 326	2 698	2 989	33	68	72	
December	10 858	2 909	2 954	3 060	1 862	1 910	28	64	65	
Hela året ¹	60 465	41 224	36 438	33 490	31 707	25 586	—	—	—	
Whole year										

¹ Statistiken omfattar arbetstillfällen inom avverkning, flottning, kolning och skogsvård, men icke inom anläggningsverksamhet (väg- och husbyggnad). Platser, som tillstsats med praktikanter, är medräknade, däremot icke sådana som tillstsats med tillfälligt placerad skolungdom. Beträffande lediga platser gäller, att talen för varje särskild månad anger hela det under månaden disponibla antalet lediga platser, således med inräkning av dem som kvarstår aktuella från föregående månad. I talen för hela året har endast de under året nyanmälda lediga platserna inräknats, varav förklaras, att års-siffrorna för lediga platser är mindre än de enskilda månadernas siffror tillsammantagna liksom att antalet tillstsatta platser på 100 lediga under året blir högre än för någon av årets månader.

Tabell 38. Antal årsarbetare samt olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1951. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of full-year employees and number of accidents in forest work and floating

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare som i regel har minst fem personer sysselsatta.
Only employers which usually have at least five employees.

1	2	3	4	5	6	7
Arbetsområde ¹ <i>Field of activity</i>	Antal arbets-givare <i>No. of employers</i>	Antal årsarbe-tare ² <i>No. of full-year employees</i>	Antal <i>Number of</i>			
			olycks-fall ³ <i>accidents</i>	invalidi-tetsfall <i>cases of disability</i>	dödsfall <i>fatal cases</i>	sjuk-dagar <i>days of sick leave</i>
Skogsvård	778	2 479	130	2	1	2 750
Silviculture						
Avverkning	5 367	48 239	13 991	100	17	296 296
Cutting						
Flottnings och skiljning	138	5 589	720	9	8	19 349
Floating and sorting						
Övriga	136	1 714	118	—	3	2 546
Other						
Totalt	6 419	58 021	14 959	111	29	320 941
Total						

¹ Enligt den i riksförsäkringsanstaltens statistik använda yrkesgruppindelningen, vilken är en indelning efter företagets art. Ett företag kan ha arbetare tillhörande olika yrken, men hänföres i sin helhet till den yrkesgrupp företaget väsentligt tillhör.

² Enårsarbetare motsvarar 300 dagsverken eller 2400 arbetstimmar.

³ Exkl. bagatellskador, d. v. s. skador vilka ej medförlämnar arbete.

Tabell 39. Antal förlorade arbetsdagar¹ per årsarbetare på grund av olycksfall i skogs- och flottningsarbeten under år 1951 samt i genomsnitt för perioden 1946–50. Större arbetsgivare (exkl. staten)

Number of working days lost per full-year employee owing to accidents in forest work and floating in 1951 and on an average for the period 1946–50

Anm.: Tabellen omfattar arbetsgivare som i regel har minst fem personer sysselsatta.
Only employers which usually have at least five employees.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Olycksfallsorsak <i>Cause of accident</i>							Påföljd <i>Consequense</i>		
Tidsperiod och arbetsområde ² <i>Period and field of activity</i>	Hand-verktyg <i>Manual tools</i>	For-don (ej spär-bar-nor) <i>Vehicles (not on rails)</i>	Vatten Water	Fäl-lan-de före-mål <i>Falling objects</i>	Börd-a Load	Övri-ga Other	Samt-liga Total	Sjuk-dom Sick-ness	Inva-lidit-e Disabil-i-ty	Död Death
1950										
Skogsvård	0,23	3,28	--	0,02	0,09	1,38	5,00	0,91	1,06	3,03
Silviculture										
Avverkning	2,34	2,53	0,62	1,64	1,89	1,68	10,70	5,05	3,01	2,64
Cutting										
Flottnings och skiljning	0,36	3,07	4,03	1,46	1,26	6,04	16,22	2,85	2,64	10,73
Floating and sorting										
Övriga	0,26	0,27	10,25	5,23	0,26	0,54	16,81	1,43	—	15,38
Other										
Summa	2,00	2,55	1,16	1,63	1,71	2,05	11,10	4,55	2,80	3,75
Total										
1946/50										
Skogsvård	0,31	2,32	—	0,34	0,09	0,92	3,98	1,04	0,70	2,24
Silviculture										
Avverkning	2,64	2,87	0,48	1,94	1,99	1,63	11,55	4,96	3,94	2,65
Cutting										
Flottnings och skiljning	0,68	0,99	3,83	0,53	1,47	2,45	9,95	2,50	2,91	4,54
Floating and sorting										
Övriga	0,16	2,15	1,07	0,12	0,44	1,02	4,96	1,51	1,33	2,12
Other										
Summa	2,26	2,61	0,84	1,67	1,81	1,67	10,86	4,42	3,61	2,83
Total										

¹ Som mätt på olycksfallsrisken bestämmes antalet förlorade arbetsdagar så att 365 sjukdagar anses motsvara 300 förlorade arbetsdagar, varje dödsfall 7 500 arbetsdagar och varje invaliditetsprocent 75 arbetsdagar.

² Se not 1 till tab. 38!

Tabell 40. Antalet under tillåten jakttid fällda älgar i genomsnitt för åren 1936—1945 samt åren 1949—1953. Länsvis

Number of elk killed during legal shooting season

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Län	1936/	1949	1950	1951	1952	1953					
County	1945 års- me- deltal					tjur bulls	ko cows	års- kal- var	ej an- givet kön	sum- ma total	
Year- ly aver- age						calves (less than 1 year)	sex un- spec.				
Nb	91	248	221	316	411	420	290	6	—	716	
Vb	158	668	752	844	1 137	763	620	9	—	1 392	
Jtl	488	1 427	1 821	2 219	3 007	1 837	1 531	221	—	3 589	
Vnr	147	808	942	1 062	1 479	1 173	913	—	—	2 086	
Gvl	379	1 065	1 174	1 381	1 598	994	847	91	—	1 932	
Kpb	1 093	1 359	1 479	1 716	2 012	1 234	989	39	15	2 277	
Vrm	670	984	1 072	1 325	1 600	899	753	146	—	1 798	
Ör	888	967	1 116	1 223	1 469	669	610	95	46	1 420	
Vstm	685	951	1 007	948	1 150	628	534	81	—	1 243	
Ups	733	970	986	1 016	1 161	604	724	217	—	1 545	
Sth	581	882	783	857	1 119	579	532	40	—	1 151	
Sdm	625	814	856	968	1 243	556	539	43	—	1 138	
Ög	696	858	977	957	1 285	494	504	246	—	1 244	
Skb	369	522	553	571	806	387	317	19	—	723	
Äbg	430	608	703	728	920	433	353	14	—	800	
Jkp	324	470	479	482	556	319	277	15	—	611	
Krb	503	516	498	522	621	283	301	155	—	739	
Klm	565	582	709	776	860	371	341	37	—	749	
Gtl	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
Gbg	81	214	224	208	216	138	96	4	—	238	
Hl	190	269	290	315	448	201	152	12	—	365	
Bl	93	66	64	57	99	43	32	5	—	80	
Krs	198	165	157	133	181	69	75	9	—	153	
Mlm	36	22	33	17	45	14	9	3	—	26	
Riket	10 023	15 435	16 896	18 641	23 423	13 108	11 339	1 507	61	26 015	
Entire country											

Tabell 41. Antalet under åren 1949—1953¹ dödade skogsvillebråd

Number of game killed in 1949—1953

Villebråd Game	1	2	3	4	5	6
	1949	1950	1951	1952	1953	
Älg	Elk	15 435	16 896	18 641	23 423	26 015
Kronhjort	Red deer	30	30	53	33	30
Dovhjort	Fallow-deer	380	420	500	800	850
Rådjur	Roe deer	17 000	18 500	18 000	22 600	24 000
Skogshare	Hare	142 000	126 300	123 000	134 000	130 000
Fälthare		120 000	124 500	107 000	108 000	105 000
Vildkanin	Rabbit	163 000	192 000	135 000	151 000	140 000
Rödråv	Fox	77 000	79 000	82 000	80 000	83 600
Grävling	Badger	10 000	9 700	10 000	10 500	9 400
Utter	Otter	1 500	1 400	1 200	1 300	1 000
Mård	Marten	1 000	1 000	900	800	600
Iller	Polecat	1 000	1 000	1 000	1 400	1 300
Vildmink	Mink	3 500	3 500	4 000	4 200	5 700
Hermelin och småvessla	Ermine and weasel	6 000	5 800	7 000	10 000	10 300
Ekorre	Squirrel	265 000	203 500	201 000	258 000	218 000
Säl	Seal	1 443	971	706	533	532
Björn	Bear	15	11	23	20	21
Lodjur	Lynx	5	2	8	14	2
Varg	Wolf	1	16	5	9	6
Järv	Glutton	51	35	49	21	18
Tjäder	Capercaillie	27 000	23 100	29 000	fridl.	fridl.
Orre	Black grouse	35 000	30 100	33 000	»	»
Järpe	Hazel-hen	39 000	35 000	36 000	»	»
Ripa	Grouse	130 000	96 300	95 000	86 000	81 500
Fasan	Pheasant	100 000	104 300	113 000	154 000	170 000
Duvhök	Goshawk	8 000	7 500	6 700	7 000	5 900
Sparvhök	Sparrow-hawk	8 000	7 800	7 000	7 000	6 700

¹ I de fall jaktsäsongen pågår över årsskiftet avser uppgifterna jaktåren 1949/50—1953/54; betr. säl, björn, lodjur, varg och järv avses dock kalenderår.

Tabell 42. Under budgetåret 1952/53 genom Kungl. Maj:ts eller skogsstyrelsens beslut
åtgärder. Länsvis

State subsidies paid for special silvicultural measures

1	2	3	4	5	6	7	8
Skogsförbättringsanslaget <i>Grants for forest improvement</i>							
Län <i>County</i>							
Återväxtåtgärder och röjningsgallring <i>Measures of reproduction</i>			Skogsdiikaning <i>Draining</i>		Div. mindre företag² <i>Small enterprises</i>		
Areal <i>Area</i>	Beräknad brutto-kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats-bidrag <i>Govt. grants</i>	Bättnads-areal <i>Area</i>	Beräknad brutto-kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats-bidrag <i>Govt. grants</i>	Stats-bidrag <i>Govt. grants</i>	
ha	1 000 kronor		ha	1 000 kronor			
Nb	294	31,8	15,7	52	16,0	6,4	—
Vb	1 671	311,2	149,2	54	13,2	5,3	—
Jtl	9	3,1	1,5	485	140,0	56,0	—
Vnr	38	8,3	4,1	325	73,4	29,4	—
Gvl	—	—	—	203	32,5	13,4	—
Kpb	2	0,9	0,5	147	24,9	9,9	—
Vrm	179	75,7	37,2	118	34,5	13,8	0,5
Ör	9	5,2	2,6	38	11,9	4,8	—
Vstm	9	3,5	1,6	67	17,0	6,8	3,0
Ups	132	65,5	32,8	49	16,1	6,4	5,5
Sth	—	—	—	61	25,7	10,3	—
Sdm	69	26,8	19,3	62	25,6	10,2	—
Ög	74	30,1	13,2	80	34,9	13,9	—
Skb	123	72,0	32,6	73	17,6	6,8	6,5
Äbg	73	35,2	18,0	—	—	4,5	—
Jkp	238	103,4	47,2	264	88,4	35,4	—
Krb	74	41,5	18,6	204	76,5	28,4	5,4
Klm	154	75,2	33,3	79	35,8	14,3	3,0
Gtl	17	6,8	1,0	164	32,0	12,8	3,0
Gbg	172	97,7	47,6	41	26,3	10,5	1,2
Hl	73	45,0	22,1	104	46,3	18,5	1,2
Bl	172	112,3	53,5	29	15,2	6,1	2,0
Krs	485	366,7	146,3	26	12,7	5,1	9,9
Mlm	152	81,3	39,3	2	0,4	0,1	4,3
Summa <i>Total</i>	4 096	1 527,2	737,2	2 727	816,9	324,6	50,0
Skogssällskapet	123	66,7	26,7	46	14,9	6,0	5,9
Riket	4 219	1 593,9	763,9	2 773	831,8	330,6	55,9

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18
Skogsvägsanslaget <i>Grants for road-building</i>			Prisutjämningsmedel¹ <i>Grants from the "price equalization fund"</i>						Norrlandska prod.-anslaget <i>Forest production grants for Norrland</i>
Vägbyggnad <i>Road-building</i>			Återväxtåtgärder <i>Measures of reproduction</i>						Betesanläggning <i>Grazing</i>
Väglängd <i>Road length</i>	Beräknad brutto-kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Stats-bidrag <i>Govt. grants</i>	Areal <i>Area</i>	Beräknad brutto-kostnad <i>Estimated gross cost</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Bidrag <i>Grants</i>	Övriga åtgärder ³ <i>Other measures</i>	Summa beviljade bidragsmedel <i>Total funds granted</i>
km	1 000 kronor		ha	1 000 kronor					1 000 kronor
16,2	198,7	72,2	224	35,8	17,1	—	352,5	182,6	646,5
14,4	337,5	159,8	1 936	292,9	134,2	17,3	244,1	297,0	1 006,9
46,3	1 100,0	450,0	996	300,0	139,1	—	—	258,9	905,5
17,7	315,0	157,5	1 837	355,7	140,1	2,8	—	—	333,9
37,4	585,2	292,6	—	—	—	—	—	—	306,0
22,2	370,9	183,4	—	—	—	—	—	—	193,8
25,6	534,1	243,6	—	—	—	—	—	—	295,1
6,8	101,0	40,4	—	—	—	—	—	—	47,8
15,2	274,8	120,4	—	—	—	0,2	—	—	132,0
—	—	—	—	—	—	—	—	—	44,7
—	—	—	—	—	—	—	—	—	10,3
4,3	50,0	23,8	—	—	—	—	—	—	53,3
3,7	68,3	19,8	—	—	—	—	—	—	46,9
11,4	142,2	49,2	—	—	—	—	—	—	95,1
12,1	200,0	70,9	—	—	—	—	—	—	93,4
34,3	300,4	99,5	—	—	—	—	—	—	182,1
25,1	265,9	85,0	—	—	—	—	—	—	137,4
17,2	150,8	61,7	—	—	—	—	—	—	112,3
8,8	17,1	6,8	—	—	—	—	—	—	23,6
8,0	129,6	51,8	—	—	—	—	—	—	111,1
3,4	61,0	24,4	31	9,2	4,6	—	—	—	70,8
11,1	123,6	48,9	—	—	—	—	—	—	110,5
2,9	25,0	4,5	—	—	—	—	—	—	165,8
—	—	—	—	—	—	—	—	—	43,7
344,1	5 351,1	2 266,2	5 024	993,6	435,1	20,3	596,6	738,5	5 168,5
—	—	—	—	—	—	—	—	—	38,6
344,1	5 351,1	2 266,2	5 024	993,6	435,1	20,3	596,6	738,5	5 207,1

¹ Prisutjämningsmedel för återuppbryggnad av skogsbeständet (SFS 374/1949).

² Hit hänföres bidrag till åtgärder av så ringa omfattning att de icke kräver särskild planläggning (s. k.

³ Hit hänföres bidrag till skogsvårdsåtgärder, vägbyggnader samt förvaltningsbidrag.

understödsbidrag och förenklat förfarande).

Tabell 43. Landareal, invånareantal samt skogsmarksareal, totalt, per invånare och i procent av landarealen, i vissa länder, år 1953

Total land area, number of inhabitants and forest area (total, per inhabitant and in per cent of total land area) in certain countries

	1	2	3	4	5	6
Land Country	Land- area ¹ milj. ha	Invånare milj. No. of inhabit- ants	Skogsmarksareal ² <i>Forest area</i>			
			Totalt milj. ha	i % av land- arealen	ha per invå- nare	
Argentina	281	18,1	60,0	21,4	3,3	
Australien	770	8,6	15,1	2,0	1,8	
Belgien och Luxemburg	3	9,0	0,7	23,3	0,1	
Belgiska Kongo	234	*11,8	15,0	6,4	1,3	
Brasilien	852	54,5	120,0	14,1	2,2	
Burma	68	18,9	25,3	37,2	1,3	
Canada	996	14,4	130,2	13,1	9,0	
Colombia	114	11,8	62,0	54,4	5,3	
Finland	34	4,1	20,7	60,9	5,0	
Frankrike	55	42,6	11,4	20,7	0,3	
Franska Ekv. Afrika	251	4,4	27,0	10,8	6,1	
Franska Västafrika	474	17,4	14,0	3,0	0,8	
Italien	30	46,9	5,6	18,7	0,1	
Japan	37	85,5	21,8	58,9	0,3	
Jugoslavien	26	16,7	8,4	32,3	0,5	
Kina	974	*463,5	28,1	2,9	0,1	
Norge ⁴	32	3,3	6,7	20,9	2,0	
Peru	131	8,9	15,0	11,5	1,7	
Polen	31	*25,0	*7,5	24,2	0,3	
Portugal	9	8,5	2,5	27,8	0,3	
Sovjetunionen	2 227	*191,9	*425,0	19,1	2,2	
Spanien	50	28,3	12,5	25,0	0,4	
Storbritannien	25	50,6	1,6	6,4	—	
Sverige	45	7,2	23,0	51,1	3,2	
Tanganyika	94	7,9	36,3	38,6	4,6	
Turkiet	77	*20,9	10,3	13,4	0,5	
Tyskland (västzon)	25	48,5	6,7	26,8	0,1	
Uganda	24	5,3	1,6	6,7	0,3	
USA ⁵	783	157,0	170,8	21,8	1,1	
Österrike	8	6,9	2,5	31,3	0,4	

¹ Inkl. insjöar och floder. — *Incl. lakes and rivers.*

² För exploatering tillgänglig skog. — *Accessible forests.*

³ Endast den infödda befolkningen. — *Native population only.*

⁴ Exkl. Svalbard och Jan Mayen.

⁵ 1950 års folkmängd. — *1950 population.*

⁶ 1939 års folkmängd, inkl. de asiatiska delarna. — *1939 population, incl. Asian part.*

⁷ Exkl. Alaska, Panamakanalzonen och Puerto Rico.

Tabell 44. Avverkning i vissa länder med betydande skogsavverkning under åren 1952 och 1953

Logging in certain countries with an extensive logging

Mått enhet: milj. m³ f. ub.
Unit of measurement: milj. m³ f. ub.

	1	2	3	4	5	6	7
Land Country	1952			1953			
	Barrträd <i>Coni- ferous</i>	Lövträd <i>Broad- leaved</i>	Summa <i>Total</i>	Barrträd <i>Coni- ferous</i>	Lövträd <i>Broad- leaved</i>	Summa <i>Total</i>	
Argentina	0,2	15,0	15,2	0,3	15,7	16,0	
Australien	1,2	15,8	17,0	1,3	16,4	17,6	
Brasilien	*3,6	*91,5	*95,1	*3,7	*91,2	*94,9	
Canada	80,5	6,6	87,0	79,4	6,4	85,8	
Colombia	—	8,9	8,9	—	6,5	6,5	
Finland ¹	20,5	6,4	26,9	24,2	6,6	30,8	
Frankrike	*9,5	*12,0	*21,4	*8,8	*11,7	*20,5	
Indien	15,8	14,6	
Italien ³	2,7	11,3	14,0	2,3	10,5	12,8	
Japan	27,4	21,0	48,4	28,7	21,3	50,1	
Jugoslavien	20,6	19,8	
Norge ³	10,7	1,3	12,0	8,3	1,1	9,4	
Polen	*12,3	*12,6	
Sovjetunionen	*365,0	*400,0	
Spanien ³	3,6	4,4	8,0	3,0	4,6	7,5	
Sverige ³	37,3	4,4	41,7	30,8	3,9	34,7	
Tanganyika	—	19,0	19,0	—	19,0	19,0	
Tjeckoslovakien	*10,7	10,3	
Tyskland (västzon) ³	17,2	8,0	25,2	15,6	6,8	22,4	
Tyskland (östzon)	*9,6	9,6	
Uganda	—	10,5	10,5	—	10,4	10,4	
USA	194,5	91,5	286,0	195,6	91,2	286,8	
Österrike	7,7	1,3	9,0	8,5	1,4	9,9	

¹ Avser drivningsåren 1952/53 resp. 1953/54. — Figures refer to cutting years 1952/53 and 1953/54 respectively.

² Planerad avverkning. — Planned felling.

³ Avser drivningsåren 1951/52 resp. 1952/53. — Figures refer to cutting years 1951/52 and 1952/53 respectively.

Tabell 45. Export och import av rundvirke i vissa länder med betydande rundvirkeshandel under år 1953

Exports and imports of roundwood in certain countries with an extensive roundwood trade

Land Country	Mättenhet: 1 000 m ³ f. ub.										
	Export					Import					
	Såg- och fanértimmer Timber		Massa-ved Pulp-wood	Props Pit-props	Summa Total	Såg- och fanértimmer Timber		Massa-ved Pulp-wood	Props Pit-props	Summa Total	
	barr	löv				barr	löv				
	Coni-ferous	Broad-leaved				Coni-ferous	Broad-leaved				
Australien	—	54	—	—	54	9	77	—	—	86	
Belgien, Luxemburg	102	179	6	61	248	150	112	57	46	265	
Belgiska Kongo	—	145	—	—	145	—	1	—	—	1	
Brasilien	—	27	—	—	27	—	—	—	—	—	
Canada	106	110	4 460	263	4 939	418	—	124	—	542	
Filippinerna	—	2 586	—	—	2 586	—	—	—	—	—	
Finland	272	38	1 431	588	2 329	—	3	—	—	3	
Frankrike	151	344	5	111	611	20	177	262	167	626	
Guldkusten	—	294	—	—	294	—	—	—	—	—	
Italien	—	—	—	2	2	238	71	447	28	784	
Japan	5	—	—	—	5	158	1 288	—	17	1 463	
Jugoslavien	20	5	276	6	307	—	—	—	—	—	
Nederlanderna	1	16	—	5	22	108	180	197	59	544	
Nigeria	—	335	—	—	335	—	—	—	—	—	
N. Borneo	—	161	—	—	161	—	—	—	—	—	
Norge	—	2	2	114	118	5	3	129	—	137	
Portugal	—	—	—	163	163	—	20	—	—	20	
Schweiz	13	1	—	1	15	53	95	56	—	204	
Sovjetunionen	—	—	—	397	397	—	—	281	—	281	
Storbritannien	2	—	—	—	2	53	542	291	1 667	2 553	
Sverige	61	5	206	552	824	252	25	275	4	556	
Turkiet	—	7	—	—	7	1	—	58	141	200	
Tyskland (västzon)	25	6	15	44	90	119	402	822	374	1 717	
USA	389	134	28	..	551	522	505	3 958	—	4 985	
Österrike	6	4	—	156	166	4	3	17	—	24	

¹ Inkl. stolpar, pålar o. d. — *Incl. posts, piling and poles.*

Tabell 46. Produktion av några viktiga träindustriprodukter i vissa betydande producentländer år 1953

Production of certain important timber industry products in certain countries

Land Country	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Sågvirke Lumber				Låd- äm- nen Box- board	Sli- pers Steep- ers	Ply- wood	Massa Pulp			
	barr	löv	coni- ferous	broad- leaved				Meka- nisk Me- chanical	Sulfit dis- solv- ing	Annan annan other	Summa Other Total
	1 000 stds	1 000 m ³	1 000 m ³	1 000 m ³				1 000 ton			
Australien	81	2 145	481	321	69	98	—	—	100	198	
Belgien o. Luxemb.	40	344	140	30	12	53	—	19	14	86	
Brasilien	649	949	320	..	*80	90	..	*80	6..	170	
Canada	3 572	1 337	129	751	461	4 595	386	1 787	1 161	7 929	
Chile	25	392	71	105	12	15	—	—	4	19	
Finland	1858	160	46	*116	244	796	100	552	481	1 929	
Frankrike	428	1 200	900	870	147	296	—	112	59	1 007	
Italien	*227	820	4..	182	140	148	118	—	33	299	
Japan	*2 850	*1 480	*2 457	474	408	566	225	439	277	1 507	
Jugoslavien	349	447	118	29	24	19	36	—	—	55	
Nederlanderna ..	*16	*113	4..	1	25	*57	5..	*30	300	*387	
Norge	332	25	164	61	*12	527	5..	457	87	1 071	
Nya Zeeland	238	96	142	2	15	27	—	—	8	35	
Portugal	*105	*30	4..	43	32	—	—	—	7	7	
Schweiz	*188	120	4..	22	20	80	5..	70	5..	150	
Sovjetunionen ...	*11 640	*9 600	946	*1000	5..	*1100	5..	2 100	
Storbritannien	*54	1 226	4..	27	34	116	5..	7	5..	123	
Sverige	1 410	125	187	234	45	717	317	1 060	1 105	3 199	
Tyskland (v-zon)	*1 275	*1 148	4..	301	484	477	154	404	43	1 078	
USA	15 670	19 320	*4 500	3 171	614	2 105	8 947	14 837	
Österrike	*2, *684	*86	4..	4..	19	115	45	216	34	410	

¹ Exkl. produktionen vid mindre sågverk. — *Excl. production of small plants.*

² Inkl. lådämmen. — *Incl. boxboard.*

³ Inkl. slipers.

⁴ Inkluderat i siffrorna för sågvirke. — *Included in figures for sawn wood.*

⁵ Inkluderat i siffrorna för annan sulfitmassa. — *Included in figures for other sulfite pulp.*

Tabell 47. Export och import av några viktigare träindustriprodukter i vissa länder med betydande handel med trävaror, år 1953

Exports and imports of some important timber industry products in certain countries with an extensive trade in timber industry products

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Land <i>Country</i>	Sågat och hyvlat virke, lådämnen <i>Sawn and planed lumber, boxboards</i>				Slipers <i>Sleepers</i>		Plywood		Massa <i>Pulp</i>	
	Barrträd <i>Coniferous</i>		Lövträd <i>Broadleaved</i>							
	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.	Exp.	Imp.
	1 000 stds				1 000 m³				1 000 ton	
Australien	—	79	59	17	45	1	1	—	—	30
Belgien o. Luxemb...	—	104	12	56	1	16	4	31	13	156
Brasilien	198	—	34	1	16	—	—	—	—	99
Canada	1 747	45	343	180	124	27	34	10	1 761	39
Chile	14	1	73	—	9	—	1	—	—	26
Danmark	1	146	19	9	—	10	2	19	—	68
Egypten	—	181	—	2 ¹	—	14	—	17	—	5
Finland	675	—	38	5	23	—	215	—	991	—
Frankrike	97	86	186	26	234	19	21	7	9	355
Italien	—	298	2	121	—	9	6	1	3	189
Japan	19	27	133	9	54	20	58	—	—	121
Jugoslavien	152	—	248	—	51	—	2	—	10	4
Malaja	—	—	149	17	—	—	2	—	—	—
Norge	36	6	—	32	—	—	1	6	610	14
Nederlanderna	—	333	5	94	—	75	3	32	1	190
Schweiz	2	12	2	42	—	9	—	2	9	48
Sovjetunionen	244	70	—	—	49	—	24	27
Storbritannien	2	1 444	10	721	—	266	1	147	—	1 632
Sverige	956	14	13	31	46	—	15	7	2 166	—
Tyskland (västzon)	6	386	75	29	7	68	12	21	47	354
USA	239	1 287	186	549	176	20	8	130	147	1 958
Österrike	594	—	33	2	3	—	1	—	133	2

¹ Inkl. lövträdsvirke. — *Incl. broadleaved sawn wood.*

² Inkluderat i siffran för barrträdsvirke. — *Included in figure for coniferous sawn wood.*